ٯڪذا من الاصل

ידיעות אחרונות

היום 88 עמודים

נגרית יצחקי
ארונות קיר, חדרי־שינה ומטבחים
בסגנון סקנדינבי
מהדרין לצרכן
מסילת וולפסון 42 ת"א
טלפון 823589

יום ששי, כ"ז טבת, תשל"ה 10.1.75 — גליון מס' 13159 | העורך: ד"ר ה. רוזנבלום | המחיר 1.60 ל"י | YEDIOT AHARONOT

„נ. י. טיימס": עם בוא אלון לארה"ב נכנסים יחסי 2 המדינות לעידן של קשיים

„ישראל פנתה לקיסינג'ר: סע לקהיר כדי לברר כוונות סאדאת לוויתורים"

„ירושלים ביקשה משר החוץ האמריקני להפסיק ללחוץ עליה"; — קיסינג'ר עשוי לצאת למזה"ת בפברואר; — „אמר כי ישראל מנהלת מדיניות קיצרת־רואי בכך שאינה ממהרת להסדר"; — „סאדאת: הצעת ישראל אינה ראויה לתשובה"

— מלג, מאת גדעון יעקבסון, כתבנו בניו־יורק —

העיתון „ניו־יורק טיימס" כותב הבוקר, כי ישראל דרשה מד"ר קיסינג'ר כי יפסיק להפעיל עליה לחצים לוויתורים, וכי במקום זאת ישים לנסות לברר בקהיר, מה מוכן הנשיא סאדאת לתת בתמורה על נסיגה נוספת של צה"ל.

שר החוץ ד"ר קיסינג'ר לא דחה את ההפצרה הישראלית ולא הביע התנגדות לסיבוב נוסף על מסלול „הלוך ושוב" בבירות המזרח־התיכון. לדברי העיתון הניו־יורקי, אדרבא, הוא הבהיר, כי בטרם ייצא לקהירה, עליו לצמצם את הפער שבין עמדות ישראל ומצרים.

ארה"ב: ההסכם למכירת מטוסים לסעודיה כולל סעיף המגביל העברת נשק למדינה אחרת

הסעודים רכשו 60 מטוסי־קרב „פ־5" בארה"ב ורוצים 200 מסוקים; ישראל הביעה דאגה בוושינגטון

— מאת סוכנויות הידיעות בוושינגטון —

מקורות מהימנים בוושינגטון אישרו אמש, כי ארה"ב הסכימה למכור לסעודיה „מספר ניכר" של מטוסי קרב מהדגמים „פ־5־אי" ו„פ־5־א.פ." בסכום כולל של 800 מיליון דולר.

ההודעה הראשונה על עיסקה גדולה זו שודרה אתמול ברדיו דיאד, ולפי מקורות ערביים מדובר ב־60 מטוסים כאלה.

הסכום של 800 מיליון דולר כולל גם את מחיר החלפים, אימון הטייסים הסעודיים ועוד.

אנשי מימשל בוושינגטון ציינו, כי ה„פ־5־אי", המכונה גם „טייגר", הוא גירסה חדשה של מטוס ה„פרידום פייטר" שפיתחה ארה"ב עבור מדינות מפותחות. הוא נופל ברמתו מה„פנטום", שהאמריקאים הציעו למכור גם אותו לסעודיה, אך הצעתם טרם נענתה.

מהירותו המרבית של ה„פ־5" היא רק 1.4 מאך, בעוד שמהירות ה„פנטום" היא 2.4 מאך. ה„פ־5" גם נושא מטענים במשקל קטן יותר — ואילו ה„פנטום" כמה טונות.

בחודש שעבר סיכמה סעודיה עיסקה בהיקף דומה עם צרפת, שהתחייבה לספק שריון וטילים לצבא הסעודי. לפי ידיעות מסוימות, מיועד חלק מהציוד שרוכשת סעודיה, עבור מצרים, אולם המשלחה הסעודית מסרבת לאשר ידיעות אלו.

נודע שההסכם החדש של סעודיה עם ארה"ב, בעניין עיסקת הרכש הגדולה, נחתם ב־4 בחודש זה, על־ידי שר־ההגנה האמיר סולטאן. החתימה היתה בריאד, בנוכחות שגריר ארה"ב לסעודיה, ג'יימס אייקנס.

קודם לכן אישרה וושינגטון, כי המימשל האמריקני נתן היתר לאיראן להעביר את 24 מטוסי ה„פ־5", מדגם מיושן, לירדן, עיסקה שעליה נמסר שלשום.

בוושינגטון נודע, כי ישראל הביעה אמש דאגה מפני עיסקת הנשק החדשה של אמריקה עם סעודיה. נראה שפרטי העיסקה וכן מגעים נוספים, שמתנהלים בין ארה"ב וסעודיה, ידועים לישראל זה מכבר.

לפי ידיעות מסויימות מתכוונים הסעודים לרכוש מארה"ב לא רק מטוסים, כי אם גם 200 מסוקי „קוברה", למטרות תקיפה וסיוע לחיל הרגלים, הגנה־טילים. הי מקורות הישראליים אמרו כי עיקר הדאגה בכך, שקיים חשש כי המטוסים יועברו לפחות חלק מהם לשם שלהם — למצרים.

אולם דובר מחמ"ד, רוברט אנדרסון, אמר אמש במסיבת עתונאים, שהחוזה עם סעודיה כולל הגבלה על העברת מטוסים לצד שלישי, ללא הסכמה אמריקנית מוקדמת.

בתשובה לשאלה אחרת אמר אנדרסון, כי ארה"ב אינה סבורה שהעיסקה תתרום להגברת מירוץ החימוש במזרח התיכון. „שר החוץ קיסינג'ר מאמין, שהדבר יסייע ליציבות באיזור", הוא אמר. המטוסים נמכרו, לדבריו, „כדי למלא את צרכי ההגנה הלגיטימיים של סעודיה" והם נועדו „להגנת האיזור ולהגנת סעודיה". אם כי הוא לא פירש מפני מי זקוקה ארץ זו להגנה.

„הכרות הראשונה" של איראן ומצרים: משמאל — פראח דיבה, אשתו של השאה; מימין — ג'יהאן סאדאת, אשתו של נשיא מצרים. (תצלום־רדיו „אי.פי.")

גולדמן: נערכו 3 נסיונות להפגיש אותי עם ערפאת

„שניים מהנסיונות נעשו ע"י מלך מרוקו וטיטו" ☐ „רבין ואלון הכריעו נגד פגישה כזו — וקיבלתי דעתם" ☐ „עתה מנסים להסדיר סימפוזיון ישראלי־פלשתיני בפאריז"

— מלג, מאת אהרן אורן, כתבנו בפריז —

ד"ר נחום גולדמן אמר לי אמש, כי הוא היה שלושה נסיונות רציניים להסדיר פגישה בין עצמו לבין מנהיג המחבלים, יאסר ערפאת.

גולדמן, המכהן כנשיא הקונגרס היהודי העולמי, אמר, כי הניסיון האחרון בוצע בנובמבר 1974. באותו חודש הוא בא לישראל, כדברים, כדי להבין את דעת הממשלה על פגישה כזאת. הממשלה התנגדה לדבר, והוא קיבל את שיקוליו של יצחק רבין ויגאל אלון בנדון — מדברי גולדמן עצמו.

„אני הובטח בכל דבר בעצמי על רבין נגד פגישה כזאת, כל עוד אין אש"ף בכירי על הכרתו במדינת ישראל, הוא הוסיף.

בן אמר לי גולדמן, כי לפני כמספר ימים ביקשוהו מדינאים ואינטלקטואלים ערביים לארגן סימפוזיון בפריז, בהשתתפות אינטלקטואלים ישראלים ופלשתינאים. ש„יצגו את כל אספקטי הבעיה. נשיא הקונגרס היהודי העולמי אמר לי, כי גם להצעה זו הוא לא השיב עדיין. „רצוני להיוועץ תחילה בממשלת ישראל קודם שאשיב", הוא אמר. הוא יגיע לישראל ב־24 בחודש זה ואז יעלה את הענין בשיחה עם ה"ה רבין ואלון.

„תכף נוכחתי בעבר שלא לנקוט יוזמות מדיניות חשובות, בטרם אתייעץ עם ממשלת ישראל. וגם בעתיד אמשיך לנהוג כך", הוא אמר לי. אולם, הוא הוסיף, הדבר לא ימנע ממני למתוח ביקורת על מדיניות הממשלה, כאשר יראה צורך בכך. „אנו חיים בדמוקרטיה ואני יהודי, ציוני וישראלי, ויש לי הזכות להביע את התנגדותי למדיניות שנראית לי כמוטעית. זו זכותי ומוטב להפעיל זכות זו".

גולדמן הבהיר לי, כי דבריו אלה מכוונים גם „ב־

תגובה למכתבו של הסנאטור אנדרה מונטיי, שנשלח לשגריר ישראל בפאריז, אשר בדקתי, מונטיי מחה במכתבו על הראיון של נחום גולדמן בעתון „לה מונד". מיום רביעי, בו הירווה דעתו כי משא ומתן בין ישראל לאש"ף הוא אפשרי.

„אני מופתע שהסנאטור מונטיי מבקש ללמדני לקח בציונות ובדמוקרטיה", אמר גולדמן. „אילו דברים נוראים אמרתי, שבן־אהרון וליובה אליאב לא אמרו כבר בעבר?" — הוא שאל.

(סוף בעמוד אחרון)

דיון מצומצם בלשכת רבין על הקשיים הכספיים ב,עבודה'

היום יפוג תוקף האולטימטום שהציג המזכ"ל זרמי — אשר הכריז כי יפרוש אם לא יימצא פתרון לקשיים הכספיים החמורים בהם נתונה המפלגה

— מאת שלמה נקדימון, כתב „ידיעות אחרונות" —

התייעצות של צמרת מפלגת העבודה התקיימה אמש בלישכת ראש־הממשלה בתל־אביב, בהשתתפות ראש־הממשלה, שר־האוצר, ח"כ פנחס ספיר, מזכ"ל־העבודה, מאיר זרמי וגזבר המפלגה המנכ"ל בנק־הפועלים יהושע קלדרון.

לפי הרקע הכלכלי נראה שההתייעצות היתה המשך למצב הכספי הקשה. בו נתונה המפלגה (מנכ"ל בנק הפועלים, יעקב לוינסון, שהיה צריך להשתתף בהתייעצות, נעדר כמעט בהן).

הרקע למשבר הכספי נעוץ בחובות הכבדים הרובצים על המפלגה, שכתוצאה מהם ממשיכים כל הכנסותיה להתן רב. היום עומד לפוג התוקף של האולטימטום שהציג המזכ"ל, מאיר זרמי. למנהיגי המפלגה לי פיתרון הבעיה. זרמי הודיע, כי אם לא יימצא פיתרון, שיאפשר תשלום שוטף של שכר עבודה והוצאות של המפלגה, יפרוש מתפקידו.

בשיחה שהתקיימה באחרונה בין רבין לבין ספיר, בעניין זה, סיפר רבין כי שמע מח"כ שולמית אלוני שהסוכנות מרימה למפד"ל ול„תרות" סכומי עתק, בהיקף יחסי העולה על תמיכתה במפלגת העבודה.

ספיר, המכהן כיו"ר הנהלת הסוכנות, נתבקש לבדוק מהימנות מידע זה. ד"ר מניחים שאמש הביא דיווח מפורט.

משתתפי הפגישה אתמול היו, להוציא את רבין, ראשי הסיעה מפא"י. מניחים שבזמן הקרוב תתגבש קבוצת חברים קבועה מסוימת זו, כגוף קבוע להתייעצויות.

אלון בקליפורניה

שר־החוץ, יגאל אלון, הגיע אמש בלילה לקליפורניה. שם יתחיל את מסע הרצאותיו.

אשה נרצחה בנצרת־עלית

צעירה בת 20, תושבת נצרת עלית, נרצחה הלילה בדירת אקדח בראשה. בעלה נעצר כחשוד ברצח.

שם הצעירה טרם נמסר לפירסום. (עתים)

לורד קראדון מציע לכונן קונפדרציה בין ישראל לבין ירדן והפלשתינאים

הנציג הבריטי לשעבר באו"ם, שהוא תומך־הערבים ו„אבי" החלטה 242, מסביר את ההחלטה בקריאה לנסיגה מכל השטחים והכרה בזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים ☐ קורא להחזרת מזרח־ירושלים לערבים — עם גבולות פתוחים בין שני חלקי העיר

— מאת תופיק חורי, כתב „ידיעות אחרונות" —

לורד קאראדון, כי שהיה נציגה הקבוע של בריטניה באו"ם, נחשב, בדרך כלל, לאביה של ההחלטה 242, שהוא רב במיצעת־הביטחון ב־1967. אולם, אתמול הוא פירש החלטה זו כקריאה לנסיגה ישראלית מכל השטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים; והוסיף, כי יש להכיר את זכות ההגדרה העצמית של הפלשתינאים.

לורד קאראדון — הידוע כתומך בערבים — מבקר בשטחים זו הפעם השלישית תוך שנה. הוא ניהל בשלושת הימים האחרונים שורה ארוכה של שיחות עם נכבדים ביהודה ושומרון. בין השאר, הוא שוחח עם אבו־מאר הטיב, אבו־מאר נוסייבה, וראשי העיריות של שכם, טול־כרם ועזבתא. „באתי לשמוע מהם ולהשמיע להם את דעותי בשאלת הסיכסוך הישראלי־ערבי", אמר קאראדון. „הדבר האמת היא שאין כמעט חילוקי־דעות בינינו. אני מכיר בזכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית — והם רוצים בכך. אני סבור כי ישראל צריכה לסגת מכל השטחים. הם רוצים בכך. אבל כל מה שעתיד להעשות כאן, במזרח התיכון, צריך להעשות על יסודות איתנים. אחרת יהיה זה סכסוך נצחי שיביא חורבן הרס".

הלורד סבור כי המיסגרת הטובה ביותר לפיתרון המיכסוך היא ועידת ז'נבה: יש לחדש את ועידת ז'נבה לאלתר. מאמצי התיווך של ד"ר קיסינג'ר, המושתתים על מדיניות השלבים, לא ישאו פרי. חצי האי סיני אינו מקור הסיכסוך במזרח התיכון. „הייתי שמח ואופטימי, אילו היה ד"ר קיסינג'ר מנסה להתקדם צעד אחר צעד לגבי ירושלים".

„ירושלים", אמר הוא, „היא מוקד הבעיה. אפילו תיסוג ישראל מכל השטחים, מלבד ירושלים — לא יכון שלום. עיר הקודש חשובה לערבים לא פחות מאשר לישראלים".

(סוף בעמוד אחרון)

יקירתנו
נסיה רזיאל
איננה

ההלויה תצא היום, יום ששי כ"ז טבת (10.1.75) בשעה 12.30 בצהרים, מבית ההלויות הצירוני רח' דפנה 5 לבית העלמין סנהדריה, ירושלים.

בניה: צו"ד עובדיה רזיאל
ד"ר עמרם רזיאל
והמשפחה

בשבת בואו לבקר
ב„גני ראשון"
חידושים בתרבות הדיור
ברמה בינלאומית
ראשון־לציון — סוף רח' ירושלים — שמאלה
קלרין CLARIN
הצוות המנוסה של קלרין לרשותכם
בשעות 14—10

„מקור התריס"
רח' ברסלבגה 28
מציע
סמרות מרפסות
רק 165.— ל"י מ"ר
למרכיבים
110.— ל"י מ"ר
טל' 919109, 908038

מהפכה
למרכיבי תריסים!
במערכה מלמפת המכה
111 ל"י למ"ר
„אלום־יחד"
רח' ... 144, טלפון 626372

אם לא יחוסל סכסוך העבודה —

הנהלת „בנק לאומי" תעיין סגירתו ללקוחות

— מאת כתב „ידיעות אחרונות" —

אם עד מוצאי שבת לא יחוסל סכסוך העבודה בסניפי המרכז של בנק לאומי, תשקול הנהלת הבנק את סגירתו ללקוחות.

בישיבת הנהלה ביום ד', ... אחר שהעובדים הפסיקו העבוד שעות נוספות — ... בעקבות זאת נוצרו פיגורים בעיבוד הנתונים. ... ללקוחות.

לדברי הנהלת הבנק פרץ הסכסוך בעקבות דרישת 200 עובדי הסניף המרכזי להסבה ... דרגה ועוד.

... ד"ר אהרונובסקי, כי המשבר ... אלא בגלל דרישה ליותר עבודה ... הנהלת הבנק. ... להשבתת העבודה.

לדברי צו"ד אהרונובסקי הופיעה עלידי ההסתדרות הצעת פשרה, לפיה תופסק ... — אך ההצעה נדחתה על־ידי ההנהלה.

ישראלי העיד במשפט הרב וולפיש בניו־יורק

— מלג, מאת גדעון יעקבסון, כתבנו בניו־יורק —

סוכן המשטרה הישראלי אהרן הלפרין העיד אתמול בבית משפט בניו־יורק, כי בחיפוש שערך ב־1972 בדירתו של הרב לואי וולפיש הוא גילה העודה מזוייפת. לפיה בת וולפיש בשנת 1971 גילה את תעודת הבוגרת הישראלית המזויפת, וגם תירגומים מצולמים של התעודה, באושרים על־ידי נוטריון.

חברת הביטוח שילמה ליהודי ... פיצוי של 260 אלף דולר ... מות, כי וולפיש לא מת. ...

שר החינוך, אהרן ידלין:

„שוקלים ביטול בחינת הבגרות במתמטיקה"

במקומה — בחינה במדעי־הטבע

משרד החינוך והתרבות שוקל אפשרות לבטל את בחינת־הבגרות במתמטיקה, שנחשבת, עד כה, לאחת הבחינות הקשות, בה אחוז הנכשלים היה גבוה במיוחד. במקום בחינה זו יבחנו בוגרי בתיה"ס במדעי הטבע.

זאת גילה אמש שר החינוך והתרבות, אהרן ידלין, בפגישה עם 250 מתלמידי הכיתות הגבוהות בבתי־הספר בנגב. אשר התקיימה באופקים.

אמר מר ידלין, כי קיים ... מסויים בכך שציוני ... לבחינת־בגרות ניתנים רק בבתי־הספר התיכונים. הוא הבטיח שמשרדו יבחן מחדש את הנושא, כדי ש... גם תלמידי בתי־הספר ה... לא יקופחו.

בתשובה לשאלה אחרת ...

TIME — תוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצוערת בראש, הרחק לפני כל סיגריה אחרת

ראש הרי"גול התנגדי שפרש בארה"ב: לא אדבר על מה שקרה

„שלום", אמר אנגלטון בעברית

— מלג, מאת נסים קויתי, כתבנו בוושינגטון —

ג'יימס אנגלטון, שהתפטר מתפקיד ראש מדור הריגול הנגדי בסוכנות הביון המרכזית של ארה"ב, סירב אתמול להגיב על הידיעות שההתפטרותו היתה קשורה בזיקתו המיוחדת לישראל.

בשיחה אתי, שהתנהלה ברוח ידידותית מאוד, אמר אנגלטון: „בשלב זה אינני יכול לאשר או להכחיש מה שפורסם. לא ידעתי כלל שברשת „בי.בי.סי." היה שידור על אודות התפטרותי. אני מודה לך, על שסיפרת לי על כך. כל מה שיש לי לומר על פרשת התפטרותי, עלי לשמור לחוקרים החקירה בראשות סגן הנשיא רוקפלר".

אנגלטון, המתגורר בעיר ארלינגטון ליד וושינגטון, קיים — על פי הדיווחים — קשרי־ביון מיוחדים עם ישראל, נפרד ממני באמירת „שלום" בעברית.

מבצע „העובד המצטיין" — בחסות השר בר־לב

— מאת כתב „ידיעות אחרונות" —

שר המסחר והתעשייה, מר חיים בר־לב, העניק את חסותו למיבצע „העובד המצטיין בקידום הייצוא".

המיבצע נערך על־ידי „ידיעות אחרונות" בשיתוף עם מכון היצוא הישראלי, בהשתתפותם הפעילה של התאחדות התעשיינים, ההסתדרות, הייעוץ המיקצועי ניתן לו על ידי המכון לפריון העבודה והייצור.

על השלב הראשון של מיבצע „העובד המצטיין" הוכרז כדי לסייע למאמץ המשקי של קידום היצוא על ידי הדגשת ערכי־העבודה והגדלת פריון העבודה והייצור.

המיבצע נועד ליצור אווירה ציבורית נאותה בשטח זה; לעודד את העובדים ליחס חיובי יותר אל עבודתם; להצלות על גם את העובדים הכבטנים בענפי המשק השונים ולהגביר את תודעת הפריון והייצוא.

שגרירות ישראל בארה"ב:

„לא הסכמנו לוותר על המעברים והנפט"

— מלג, מאת נסים קויתי, כתבנו בוושינגטון —

דובר השגרירות הישראלית, בוושינגטון הכחיש אתמול בתוקף את מעמתו של פרשן רשת „קולומביה" מארווין קאלב, משלשום, כאילו ישראל הביעה בפני מצרים את נכונותה לוותר על מעברי הגידי והמיתלה בסיני, אם קהיר תהיה מוכנה להיכנס מדיני כלשהו „ואפילו צנוע".

יועץ העיתונות בשגרירות, ד"ר אבי פזנר, אמר, כי אין שום שינוי בעמדת ישראל. דהיינו: שאלת הנסיגה מהמעברים, או משדות הנפט באבו־רודס, לא עלתה כלל על הפרק.

במשלחה הישראלית בוושינגטון שוררת הדעה שמארווין קאלב לא הבין נכונה את העמדה הישראלית, כפי שהוסברה לו באותו יום בו שידר את דבריו. שלשום.

גמסי: גם במלחמה הבאה תופתע ישראל

„התקפתנו תהיה מעל ומעבר לדמיון"

— מאת סוכנויות הידיעות בקהיר —

שר המלחמה המצרי החדש, הגנרל גמאסי, אמר בראיון לשבועון הקהירי „אל מוסאוואר", שאם ארצו תבצע התקפת פתע נוספת נגד ישראל, הרי „שהיא תהיה שונה מאוד מכל מה שישראל מצפה לה".

השר בן ה־54 אמר, כי התקפה נוספת, בדומה לזו מאוקטובר 1973, אפשרית גם היא. „אלא שהפעם עלינו לקחת בחשבון את הפירות החדשה של הישראלים".

גנרל גמאסי המשיך: „אם הדבר יתרחש, תהיה התקפתנו החדשה שונה לחלוטין מכל מה שהאויב מצפה לו. הרבה מעל ומעבר לדמיון של מנגנון בזמן כלשהו".

גמאסי, שהעניק את ראיונו הראשון לעתונות מאז מינוייה לשר־המלחמה. לפני כשבועיים, הוסיף שבכל מלחמה חדשה „יביא היבוא הערבי הכ"ד כל הדבר הזה יתבקש לפתוח במלחמה מ"כשפה".

באמסי, קצין עדיין לי שעבר שקיבל הכשרתו בבריה"מ, אמר לשבועון הקהירי, כי ההתפתחויות החדשות בייצור נשק־בעקבות לקחי מלחמת אוקטובר, „ינוצלו לקראת סוף שנות ה־70".

אושרו מחירים אחידים למים לצריכה ביתית

מחירים אחידים למים לצריכה ביתית אושרו אתמול על־ידי הנהלת מרכז השלטון המקומי. יונהגו שלושה תעריפים: עד צריכה של 8 מטרים מעוקבים לחודש ישלם הצרכן 0.90 ל"י לממ"ק; מ־8 עד 16 ממ"ק בחודש יהיה התשלום 1.40 ל"י לממ"ק ומעל 16 ממ"ק לחודש — 2.20 ל"י למטר מעוקב.

זו הפעם הראשונה נקבעו מחירים אחידים למים בכל הארץ. עד כה היו מחירי המים שונים בכל רשות מקומית. על פי המלצת מרכז השלטון המקומי, יונהגו מחירים אלה רטרואקטיבית החל מ־1 בדצמבר 1974. למחירים החד־שים יינתן תוקף לאחר שי־משרד הפנים יפרסם צו מיוחד בעניין זה.

היום
חידון הסמל"ים
פרס ראשי:
מכונית
סובארו

חוקר פרטי בחיפה פתח בשביתת רעב

טוען כי מעלילים עליו שגנב מיסמכים ושיחד במימשל הצבאי

— מאת צבי טל, כתבנו בחיפה —

בעל משרד חקירות פרטי בחיפה פתח אתמול בשביתת־רעב, בטענה על כך שהמשטרה כתבתו להוציא הצבא ביהודה ושומרון ובמתן שוחד.

הרקע לפרשה הוא חקירה כלכלית שנערכה על־ידי החוקר למען מפעל מסויים בתל־אביב.

בעלי המפעל היו מעוניינים לדעת פרטים על מפעל מתחרה, העומד לקום באיזור שכם. בעקבות חקירתו של החוקר הוא הוזמן לחקירה במשטרה. פעמים מספר, ובתום חקירתו נרמז לו כי הוא יובא בפני שופט להוצאת פקודת־מעצר נגדו. נאמר לו, כי הוא מואשם בכך שבמשרדו נמצאו מיסמכים שנגנבו ממשרדי המימשל.

החוקר, בן 45 בעל משרדים מצליחים, טוען, כי בעולם לא עסק בפעולה בלתי־חוקית, וכי המשטרה מעלילה עליו כדי להתנקם בו. לדבריו, הרקע להתנכלות לו נעוץ בקנאה שמקננת. מתחרים בהצלחתו המקצועית. עוד אמר, כי אחד מעובדיו פוטר בחודשים האחרונים לאחר שעשה מעשה בלתי־חוקי. החוקר סבור, שאותו עובד הוא שהלשין עליו למשטרה, לאחר שהניח מיסמכים לא כשרים במשרדו של החוקר.

מזג האויר

מזג האויר יהיה מעונן. מימטרים ירדו לפרקים. בתחילה בצפון ובהמשך גם במרכז. בדרום יהיה בהיר עד מעונן חלקית.

תשקיף למחר: מימטרים לפרקים.

הטמפרטורות הצפויות: הר־חרמון: מינוס 4—2 מעלות, רמת־הגולן 3—9, צפת 4—7, טבריה 6—17, חיפה 9—15, תל־אביב 8—15, ירושלים 5—9, עזה 7—16, באר־שבע 3—15, אילת 9—19 מעלות.

נפטרה הדסה קופל

הגב' הדסה קופל, רעייתו של פנחס קופל, מי שהיה מפכ"ל משטרת ישראל, נפטרה אתמול לאחר מחלה ממושכת. הלווייתה תצא ב־שעה 2 מבית ההלוויות ה־הצירוני ברח' דפנה בת"א.

הדלקת־הנר

פרשת השבוע: וארא

	ערב שבת	מוצ"ש
ירושלים	4.16	5.31
תל־אביב	4.34	5.31
חיפה	4.25	5.32

אל תעשה שטויות
כדי לבחור 1 מ־8
ראה מודעת פרסומקסיבה
בעמ' 6 מוסף לספרות

"סאדאת עומד לבקר החודש בצרפת ובארה"ב"

— גילתה אשתו של נשיא מצרים ☐ סאדאת: "ישראל תצטרך לסגת בשלוש החזיתות לפני חידוש ועידת ז'נבה" ☐ "אני סומך על ארה"ב שתפעיל לחץ על ישראל... קיבלתי הבטחות מפורד ומקיסינג'ר" ☐ "במקרה של התערבות אמריקנית במדינות הנפט — נפוצץ את שדות הנפט עוד לפני שהאמריקנים יגיעו, וזה ימיט שואה על העולם"

— מאת סוכנויות הידיעות בביירות —

הנשיא סאדאת אמר בראיון לעתון הלבנוני "אל אנוואר", כי הוא רוצה בנסיגה ישראלית בשלוש החזיתות ערביות — בסיני, ברמת הגולן ולאורך הירדן — לפני כל חידוש של ועידת השלום בז'נבה.

בחלק השני של הראיון שהעניק למו"ל העיתון הביירותי ציין סאדאת, שהוא לא קיבל הצעה חדשה מישראל על נסיגה כלשהי, אך הוא יסכים לנסיגה ישראלית הדרגתית בשטחים הערביים.

"אם ישראל מוכנה להי־סוג מטריטוריה ערבית, אל לנו לדחות זאת. עלינו לי־קחת זאת... כי החזרה לי־עצמנו של כל שעל אדמה היא חובה קדושה לכולנו", הוא אמר.

נשיא מצרים הוסיף: "אני מסכים למשהו פחות מאשר השבת כל שטחי ארצי שנגזלו. כל סיני, או פחות מהחזרת כל רמת־הגולן וירושלים הערבית".

קיבל הבטחות

לדבריו, הוא סומך על ארה"ב "שתהיה מסוגלת להפעיל לחץ על ישראל"... "היא הרי המדינה היחידה שמסוגלת להפעיל לחץ כזה".

כן אמר, כי קיבל "הב־טחות" מהנשיא פורד ומשר החוץ קיסינג'ר בשאלה זו, אך הוא לא פירט.

סאדאת הוסיף, כי ועידת ז'נבה היא "המקום היחיד לדיונים על השכנת שלום במזרח־התיכון". אולם, כדי שוועידה זו תוכתר בהצ־לחה, על הערבים ללכת לי־שיחות כשהם מאוחדים, על שתי מעצמות־העל לי הסכים בנקודות שיבטיחו את הצלחתה של הוועידה. אם ארה"ב וברה"מ לא יס־כימו ביניהן, תהיה זו שי־בה למדיניות של קיפוח, וכל אחת מהן תגן על "הי לקוחה" שלה.

סאדאת השווה את המצב באיזור ל"פצצה שהתפוצ־צותה צפויה בכל שעה". לדבריו, "הדרך המעשית לסילוק הגורמים היא — נסיגה ישראלית בכל שלוש החזיתות".

"ימים שואה"

סאדאת העיר, שהוא מצ־טער צער רב על האיומים האמריקניים, מפי ד"ר קי־סינג'ר, בדבר אפשרות של התערבות צבאית בארצות הנפט הערביות. (כזכור, העלה קיסינג'ר אפשרות כ־זאת למקרה שמפיקות הי־נפט יטילו חרם שיאיים ב־התנקת התעשייה של אר־צות המערב). סאדאת אמר, כי במקרה של התערבות צבאית כזאת, "יפוצצו הער־בים את שדות הנפט וזה רק ימיט שואה על העולם. השמדת בארות הנפט", אמר סאדאת, "תבוצע בבקל, עוד לפני שכוחות אמריקניים יגיעו אליהם".

בראיון אחר, שנתפרסם בעיתון הביירותי "אל בירק", אמר סאדאת ש־אם תצליח ארה"ב במרי־ ניות של צעד־אחר־צעד עד לוועידת ז'נבה, "הרי שזה דבר טוב ואני מברך אותה על כך". אולם, אם לא תצליח, "כי אז אנו הולכים לז'נבה, ובקשר לזה אין שום ספקות".

הנשיא סאדאת אמר: "כולנו דבקים ברעיון ש־אין מקום לפתרון נפרד, ולא להסדר נפרד עם צד ערבי אחד בלבד... כל הס־דר נפרד יכול להיעשות אך ורק במסגרת של הס־כמה בקשר להסדרים עם יתר הצדדים... וזה היסוד המנחה של כולנו. כפי ש־היה לפני ועידת רבאט ו־כפי שהוא אחריה".

"קשה להשיב"

בעניין דחיית ביקורו של ליאוניד ברז'נייב בקהיר, אמר נשיא מצרים: "מוסכם בינינו לבין הסובייטים ל־הגשים את ועידת ז'נבה ב־הקדם האפשרי... אני סבור שהדחייה נועדה ליצור הז־דמנויות חדשות, שיתאימו את השעה הנכונה לעריכת הוועידה בז'נבה, אשר ל־עתיד היחסים עם ברה"מ — במקרה שתיפול שם הכ־רעה על הפסקת הימשכו — הרי שלא קל להשיב על שאלה כזאת, כי המדובר באיסטרטגיה חדשה לגמ־רי... אבל דבר אחד אני רו־צה להבהיר לעצמי להבהיר הבהר היטב, והוא שזה שנה חודשיים לא קיבלתי כל נשק, לא מהמזרח ולא מה־מערב. ודי בדבר זה כדי להבהיר את המניעים שלי בהסכמי להפסקת אש, כדי לחלץ את כוחותי כשהם שלמים. לאחר התערבות ארה"ב במערכה, עם כל כו־ בד משקלה... בניעים אלה התגלו כנכונים בכל מאה האחוזים".

לדבריו, מערכת היחסים של מצרים עם ארה"ב נב־נסה לעידן חדש, שהוא ל־טובת מצרים. "הנשיא פורד ושר־החוץ קיסינג'ר שוקדים עד לרגע זה לבצע את ההתחייבויותיהם כלפי־נו", הוא אמר.

עמדה משותפת

על השאלה, האם מוצ־בי האפשרויות לגבוע מק־חבה חדשה עם ישראל, השיב סאדאת: "בשום אופן לא. אולם אני רוצה שלא להקדים את המאור־עות. אני אומר עכשיו, כי יש למצות את כל ההזדמ־נויות לחיפושים אחר פת־רון של שלום. אם דבר זה לא יוגשם, יש להודיע זאת לאומתנו ולעולם, כדי ל־תבנן את הצעד הבא, אשר להחלטה על מלחמה או שלום. הרי אין זו שאלה קלה שאפשר להזן בה כל־אחר־יד".

בראיון שנורפם את־מול בכוויית אמרה רעיית נשיא מצרים, ג'יהאן סא־דאת, כי בעלה יבקר עוד החודש בצרפת ובארה"ב. היא שוחחה עם כתב הי עתון הכוויתי "אל־קבאס" ההבהירה, כי הזילה יבקר בעלה בצר־פת, ולאחר מכן "יערוך ביקור־עסקים בארה"ב", שיימשך שישה ימים. היא אמרה, כי בעלה רוצה הזמנה אמריקנית לערוך ביקור ממושך יותר, ש־בסמגרתו יוכל היה לעי־רוך סיור מקיף לחוף ב־ארה"ב.

שר ההסברה אהרון ירייב וחברי הכנסת אלוף (מיל.) אברהם יפה ויחזקאל פלומין נמנים על כ־300 המתנדבים החדשים, שהשתתפו אמש בטקס השבעה ל"משמר האזרחי" ברמת השרון. בטקס, שנערך ב"בית הנוער" בשכונת נווה מגן, השתתפו ראש המועצה פסח בלקין, ומפקד תחנת משטרת רמת השרון, המפקח י. סיבוני. דברי ברכה השמיעו חבר הכנסת אברהם יפה ושר ההסברה אהרון ירייב. בתמונה — שר ההסברה אהרון ירייב (מימין) ואלוף (מיל.) אברהם יפה מושבעים כאנשי "המשמר האזרחי".

"קיבלתי אור ירוק להתחלת העבודה במעלה אדומים מגורמים מוסמכים"

— טוען מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, אלוף (מ.) מאיר זורע ☐ רבין קיים התייעצויות בנושא עם שרים ות"כים

— מאת ישראל תומר, כתב "ידיעות אחרונות" —

מנכ"ל מינהל מקרקעי ישראל, מר מאיר זורע, הכין הצעת תקציב בסך 10 מיליון לירות לפיתוח התשתית במעלה האדומים בשנה הקרובה.

בעקבות התייעצות, שנ־ערכה ביוזמת ראש הממש־לה יצחק רבין ובהשתתפות שרי האוצר, החקלאות וה־בטחון יועלה הנושא לדי־ון הממשלה ביום א' הק־רוב. בניחוש, שהממשלה תאשר לפחות חלק מתוכני־תו של מר זורע ותמצא את המקורות המתאימים למי־מושה, בשלב הראשון הכי־וונה לפתוח תשתית (רשת כבישים, חשמל, מים ומיב־נים) לאזור התעשייה במע־לה האדומים.

מניגים לביצוע התוכנית כולה. אם יוקצב סכום מתאים, אפשר להקים במקום את המפעלים הראשונים אפילו בפרק זמן של שנה — אמר מר זורע.

הוא גילה, כי שבועיים לאחר שב־24 בנובמבר אש־תקד אישרה הממשלה הוד־לעה עקרונית בעניין מעלה האדומים, הגיעו למקום הי טרקטורים הראשונים ש־החלו בהכשרת הקרקע וב־פריצת דרכים והעבודה היא עתה בעיצומה. "אינני פו־על על דעת עצמי. קיבלתי אור ירוק להתחלת העבו־דה מן הגורמים הנוגעים בדבר", אמר מר זורע. על השאלה, מי הם גורמים אלה, השיב: "ממשלת יש־ראל". הוא לא היה מוכן לפרט, אילו גורמים נתנו לו "אור ירוק" וציין רק, כי שר החקלאות, הוא המי־מונה עליו.

התחמה עקרונית

"נוכח הצורך בקיצוצים, נבקש השנה תקציב מצומ־צם" — אמר אלוף (מיל.) זורע בשיחה עם כתבנו. קצב פיתוחו של אזור הי תעשייה במעלה האדומים יהיה תלוי בקצב הזרמת הכספים מצד הממשלה ועל כן טרם נקבע גודלו של השטח שיפותח ולהן הזמ־

על השאלה, מניין קיבל מינהל המקרקעין תקציב להתחלת העבודות במעלה האדומים בלי אישור תקציבי השיב: "התקציב מורכב מכל מיני מקורות, כגון הקרן הקיימת. אבל אנו פועלים בהתאם להח־לטות הממשלה".

ממקורות משרד האוצר נודע לכתבנו, כי המבונה על התקציבים, מר ארנון גפני, שיגר שני מכתבים למינהל המקרקעין והיפנה בהם את תשומת הלב לכך, כי העבודות במעלה האדו־מים מתבצעות ללא אישור תקציבי וכי עד כה לא הוק־צבה הממשלה לפיתוח הי מקום כל סכום שהוא. מס־תבר, כי עד סמך המלצת שני שרים הוחל בגוזר הי סוכנות. מר אריה דולצין לגזברות ההסתדרות הציו־נית להעניק הלוואה עד 1.5 מליון לירות למינהל מקר־קעי ישראל לשם תחילת עבודות פיתוח התשתית ב־מעלה האדומים.

ללא אישור תקציבי

בישיבה הקודמת של הי ממשלה הציג שר הקליטה שלמה רוזן שאילתה לראש הממשלה ולשר האוצר ב־עניין העבודות במעלה הא־דומים בלי אישור תקציבי מכסף הממשלה. הוא אף רמז, כי חלק מן העבודות מבוצע מהתקציב הבטחוני ב־לא אישור מתאים לכך. שר האוצר יהושע רבינוביץ הבטיח לברר את העניין ולדווח עליו בישיבה הקרו־בה של הממשלה.

כתבנו מציין עוד, כי שני חברי כנסת מן המערך, דב זכין ויוסי שריד הגישו הד־ביר לראש הממשלה, בו סבנו בין השאר, כי הש־רים ש. פרס וי. גלילי נתנו גיבוי ליצירת עובדות בש־טח ללא החלטה מוסמכת של הממשלה, שהקציבה סכומים רק לתיכנון השטח במעלה האדומים.

ביום ד' כינס ראש הממ־שלה י. רבין בתל־אביב התייעצות נוספת בהשתת־פות שר המסחר והתעשייה חיים בר־לב, חברי הכנסת ד. זכין ויוסי שריד ואחד רים, כדי לברר המענות הי כלולות בהזכיר.

מהוגי משרד המסחר והי תעשייה מסרו לכתבנו, כי בתקציב המשרד לשנה הב־אה לא הוקצב סכום כל־שהו לפיתוח מעלה האדו־מים ולאזור הקיצונים הנדי־שים בתקציב הפיתוח, לא נדונה הצעה מעין זו. כן מסול להתבצע מקורות של משרד המסחר והתעשייה. כי עד כה לא פנה שום מפעל בבקשה למקמו בבית־לה האדומים וכי באזורה בלותי פרדמלי סוכם במש־רד, כי בבוא הזמן, כאשר יוקם במעלה האדומים אזור תעשייה, הוא ייחשב לאזור פיתוח ב', בדומה לירושלים עצמה, ולא אזור פיתוח א'.

ספיר: עליה מדאיגה בשעור הירידה מהארץ

— מאת נח קליגר, כתב "ידיעות אחרונות" —

תמונה קודרת על מצב העליה — הירידה — העלה אמש יו"ר הנהלת הסוכנות, מר פנחס ספיר, בהופעתו בפני "פורום" של נכבדי ציבור מהעדה המארוקנית.

"אם ירדו בשנת 1973 כ־11 אלף אנשים ואילו ב־1974 הגיע היקף הירידה למספר כפול מזה, אני אין ספק שזהו מצב קטסטרו־פלי" — אמר ספיר בכנס שאורגן בהלון "סיני" בתל־אביב על ידי הארגון הע־ולמי של יוצאי מארוקו ו־צפון אפריקה. "אם חס ו־חלילה תתפתח הירידה על־פי ממדים אלה", המשיך בדבריו, "הרי ברור לכל, כי המצב הוא חמור ביו־תר". (להשוואה — ב"שנת המיתון" 1966—67 ירדו כ־7 אלפים).

נגד זכות ליורדים

בתשובותיו — לעתים עוקצניות וציניות לעתים גם מבודדות, אך כמובן גם ציניות — אמר מר ספיר עוד, כי לא המדינה, לא הממשלה ולא המוסדות הם אחראים ואשמים בעובדה, שמתוך עשרות אלפי יהו־דים שהיו עוד בשלוש הי שנים האחרונות במארוקו, רק כ־550 עלו לישראל. "היום ישנם עוד כ־20 אלף יהודים בארץ זו, והם אינם רוצים לעזוב אותה כלל, כי הם מועגים. שהם מסו־דים בה ומוסמכים על המ־לך שאמנם ישמור עליהם". סיפר ספיר, שהוסיף כי מאות אלפי יהודים צפון־אפריקנים — יצאו ב־15 הי שנים האחרונות ישר לצר־פת, ספרד, קנדה, ארצות הברית ודרום אמריקה מב־לי להתחשב כלל על עליה. "גם היום הם לרוב אינם רוצים לבוא, מה עוד שיש אצלם אחוז גדול של מתי־בוללים ובנישואי תערובת הדבים.

מדבריו של מר ספיר, אותו בירך יו"ר הארגון הי עולמי של יוצאי־מארוקו, שאול בן־שמחון, השתמע כי הוא מתנגד בתוקף ל־מתן זכויות ליורדים הרו־צים לשוב ארצה. "הם לא רק ירדו, אלא שלרוב גם התרוקנו מכל ענין ישראלי ולעיתים משמיצים ותוק־פים את המדינה", הצהיר. "מדוע איפוא צריך לתת להם עוד פרסים".

לבסוף אמר, כי אלה, ש־קובעו שמשפחת עולים בת 2 או 3 נפשות תקבל די־רה בשטח של 70 עד 80 מ"ר, טעו טעות גסה. לא יתכן לתת שטח כה גדול יחסית למשפחה קטנה, ב־עוד שמשפחות ותיקות, בנות 8 עד 10 נפשות, גרות בעיירות פיתוח ב־דירות לא יותר גדולות — ולעתים אף קטנות יותר.

יהודי דנמרק הצטרפו לקונגרס העולמי

הקהילה היהודית בדנ־מרק הדניה, אתמול על הצטרפותה לקונגרס היהו־די העולמי. לקונגרס מסונ־פים עתה ארגונים וקהילות יהודיים מ־65 ארצות.

הקהילה היהודית בדנ־מרק מונה כ־6000 נפש ו־מרוכזת ברובה המכריע ב־קופנהאגן הבירה. על הק־הילה נמנית גם קבוצה של יהודי פולין, שהגיעו לדנ־מרק לא מכבר.

יורם ביכונסקי: "הם רוצים שאודה ברצח שלא ביצעתי"

מעצר החשוד ברצח החיילת רחל הלר הוארך ל־15 ימים נוספים, לאחר דיון בן 4 שעות ☐ ביכונסקי הכריז על שביתת רעב ☐ סניגורו הגיש ערר לבית המשפט המחוזי בחיפה ☐ ביום ג' הקרוב יישמע הערר של מזל מזרחי, החשודה במעורבות ברצח, בבית המשפט העליון

— מאת צבי טל, כתבנו בחיפה

יורם ביכונסקי משוחח עם אביו בביהמ"ש

שלב נוסף בדיונים האינסופיים לכאורה, בשאלת מעצרם של החשודים ברציחת החיילת רחל הלר ז"ל, נערך אתמול בבית־משפט השלום בחיפה. יורם ביכונסקי, הצעיר בן ה־21 החשוד ברצח חברתו רחל הלר, השלים אתמול 15 ימי מעצר, והמשטרה ביקשה מעצר נוסף ל־15 יום.

שלא כמו בעת המעצר הראשון, הסתייע הפעם החשוד בפרקליט — עו"ד חיים משגב. התוצאה: הדיון נמשך ארבע שעות.

ראש צוות החקירה בפרשת הרצח, רפ"ק אבר־הם צמרת, קיצר בדבריו. הוא הצהיר בשבועה, כי יש יסוד סביר לחשד המיוחס ליורם ביכונסקי; כי החקירה סבוכה וקשה; החוקרים זקוקים לשהות נוספת.

עו"ד משגב היה ערוך למאבק. הוא לא היה מוכן לקבל את הקביעה, כי יש למשטרה יסוד סביר להחשדת שולחו.

"הכיצד זה", שאל, "שאחרי 75 ימי חקירה, יבואו ויאמרו יש יסוד סביר — וזהו זה. הרי אז אין טעם בכל הדיון הזה. הרי לא נהפוך את בית־המשפט לחותמת־גומי של המשטרה".

השופט בן־חורין (בתרעומת): "אדוני, מה כור נתך שאנחנו לא נהפוך את בית־המשפט לחותמת גומי?..."

הסניגור (במבוכה): "התכוונתי לשאול, מי יקבע אם יש יסוד סביר לחשד — רפ"ק צמרת, או בית־המשפט? אני מתכוון שצמרת רוצה שבית המשפט יענה 'אמן'. עליו להציג לבית המשפט ראיות".

צמרת: "אני מוכן להציג לבית־המשפט — בלישכה".

השופט (באירוניה): "אז אני כבר לא אהיה חותמת־גומי".

הוסכם שבשלב מאוחר יותר יוגש חומר העדר יות בפני השופט, בלישכתו.

דם — של מי?

צמרת: "גילוי דברים שבחקירה, עלול להפריע להמשך החקירה".

יורם ביכונסקי: "אבל אני סגור במעצר".

עו"ד משגב: "האם נמצאו כתמי־דם במכונית של יורם?"

צמרת: "נמצא משהו שנותן תוצאות חיוביות. כתמים של דם". (כידוע טוען ביכונסקי כי נהג להעביר ראשי עופות שחוטים במכוניתו בשביל בעלי־חיים שאביו מגדל בביתו).

משגב: "התוצאות מצביעות בברורות שכתמים אלה במכונית, אינם כתמי־דמה של רחל הלר".

צמרת: "אינני מוכן לענות".

משגב (אל השופט): "הוא יודע שאין זה דמה של המנוחה, ואינו רוצה להשיב".

צמרה: "זה חלק בהחקירה, לא אוכל להשיב בשלב זה".

משגב: "נכון שהמנוחה לא נרצחה במקום בו נמצאה גווייתה?"

צמרת: "אני בדעה שהיא לא נרצחה במקום בו נמצאה".

משגב: "אדם שהניח את הגופה, היה חייב לשאת אותה?" (כוונתו היתה לרמוז שיורם, הנכה, לא היה מסוגל לשאת את הגוויה).

צמרת (בחיוך): "אמת. אילו נשאו את הגופה עד שלושה מטרים מן המקום, בו גילינו אותה, לא ניתן היה לגלות אותה זמן רב, אולי חודשים".

משגב: "לפי מצב הגופה בהימצאה, יש להניח שהיא הובלה, ולא גולגלה ממכונית".

צמרת: "הגופה נמצאה מוטלת על גבה, ליד שולי הכביש. הגופה הונחה. אדם בריא היה יכול לשאת את הגופה יותר פנימה, למקום בו יש צמחים גבוהים".

פירור־בוץ

על שאלה אחרת השיב רפ"ק צמרת כי המנוחה נחנקה. אך לפני החניקה היא איבדה את הכרתה כתוצאה ממכה, שקיבלה בראשה.

משגב: "על פניה של המנוחה מצאתם בוץ, מסוג המצוי באיזור זכרון־יעקב (הגופה נמצאה בקיסריה). כלומר — הרצח היה באיזור ברצי ז"" (בכך ביקש הסניגור להפריך את החשדות שהמנוחה נרצחה בדירתו של יורם).

צמרת: "נמצא פירור של בוץ. פירור מיקרוסקופי של אדמה, שיכולה להיות מהסביבה".

משגב: "האין להסיק מכך שנרצחה באיזור והובלה למקום, בו נמצאה?"

צמרת: "לא שולל והא מחייב".

משגב: "האם נמצאו עליה סימני זרע?"

צמרת: "אינני מוכן להשיב".

משגב (אל השופט): "אני מבקש לחייב אותו להשיב".

השופט (אל צמרת): "הרי השאלה היא פשוטה. נמצאו או לא?"

צמרת: "אדוני. זו חקירה מורכבת מאוד. אני חושש שכל גילוי עלול להפריע".

משגב: "האם החשוד נבדק במכונת־אמת?"

צמרת: "זה לא יהיה לטובת החשוד, אם אשיב לשאלה".

משגב: "בלי טובות".

צמרת: "ישנם בעניין זה מימצאים שונים. יש גם תגובות מהשידות".

משגב: "החשוד עבר בדיקה בשיטת היפנוזה. מה היו התוצאות?"

צמרת: "כאשר הפגשנו את יורם עם מזל, הוא סיפר לה כיצד הצליח 'לסדר' את המהפנט. הוא אף הדגים בפני חברתו את הסידור. אני מניח שהוא גם הדריך אותה איך לעשות זאת".

משגב: "מה, לדעתך, המניע לרצח?"

משבר יחסים

צמרת: "יש בידי ראיות למשבר־יחסים חמור שהיה בינו לבין המנוחה (כאן פרץ אביו של יורם בצחוק). הם היו חברים שלוש שנים; המשבר בא כאשר התגייסה לצה"ל. היו לו יחסים אינטימיים עם אחרות; גם למנוחה רחל הלר היו יחסים עם אחרים".

משגב: "אם כך, זה לא משבר".

צמרת: "זה ענין של השקפה".

רפ"ק צמרת המשיך לדוש בנושא המניע. וטען כי שעות ספורות לפני הירצחה היתה רחל בחברתו של יורם.

צמרת: "התנהגותו לאחר הרצח אינה מצביעה על אדם תף מפשע. היה נסיון מצידו להשפיע על עדים, להכין עדים. אחד מהם עצור (מזל מזרחי), אך יש גם אחרים שאינם עצורים".

משגב: "יש לך ראיות עד כדי הגשת כתב אישום?"

צמרת: "לא אוכל להשיב. יש צורך לבחון זאת".

משגב: "האומנם חוקר ותיק ומנוסה כמוך אינו יכול להשיב?"

"תודה רבה. אבל אינני יכול".

בשלב זה הוכרזה הפסקה: השופט פרש ללישכתו, כדי לעיין בחומר, שהגיש בא־כוח המשטרה. משנתחדשה הישיבה סיכם עו"ד משגב:

"גבול דק מבחין בין האינטרס הציבורי וזכות הפרט. השאלה היא אם המשטרה לא עברה את הגבול ופגעה בזכויות הפרט. יורם צריך להיות חשוד בעיני השופט — ולא בעיני מר צמרת. זוהי חקירה הנמצאת בסיומה. ובעצם אף נסתיימה. החקירה של יורם מתאימה לחקירות המוכירות את האינקוויזיציה. מה עושים איתו בחקירות? שום מיסמך, שום מיכתב, שום שורה שכתב לרחל".

השופט: "מה רע בכך?"

משגב: "מה שאומר צמרת הוא זה: 'איש זה חשוד ברצח, תנו לי קרדיט להשיג את הראיות'. זה מצב בלתי־נסבל. חקירה כמו בימי־הביניים. בכל יום, שעות על גבי שעות, מטפלים בו שלושה חוקרים. אומרים לו שידה ברצח; כי בבית־סוהר יש תנאים טובים יותר מאשר בבית־מעצר. יש גבול — ואת הגבול הזה כבר עברה המשטרה".

בא־כוח המשטרה, רפ"ק אברהם צמרת, חזר והטעים כי יש לו ראיות נסיבתיות, הקושרות את החשוד לרצח.

השופט, לאחר הפסקה נוספת, קבע כי החליט להעתר לבקשת המשטרה. נימוקו: הוכחו ראיות לכאורה; ויש לאפשר למשטרה להשלים את החקירה הסבוכה.

"אני קורבן"

בתום הדיון הכריז יורם ביכונסקי: "אני פותח בשביתת־רעב נגד התעללות בי, נגד הפגיעה בדמוקרטיה — ולא נגד תנאי המעצר שלי. אמשיך לשתף פעולה עם המשטרה גם בצום".

ביכונסקי טען כי לאורך כל החקירה, חזרו החוקרים על אותם דברים: אותה הקלטה של שיחה שהיתה בינו לבין מזל מזרחי, כאשר ביקר אצלה בבית הכפר, בו היא כלואה (לפני מעצרו הוא). "זו חקירה מזוויע", אמר. "בעקבים עלי שאני מודה שאיני מודה ברצח. הם קבעו שאני הרוצח; ולי נתנו את התפקיד היחיד: להיות האיש הרודה ברצח. מה הם רוצים? שאודה ברצח שלא ביצעתי? לשבור אותי, לייגע אותי עד שאומר: 'די — הניחו לי. אני הרוצח'? וזה אני צריך לעשות כדי לספק את השאפתנות של כמה קציני משטרה ש'מתים' להכין תיק רצח?..."

מה בדבר המניע לרצח — בגידת רחל בו?

יורם: "רחל ואני תיכננו את עתידנו במשותף. העובדה שכל אחד מאיתנו יצא גם עם אחרים, היא לפי מה שמקובל עלינו. היינו ליברליים מאוד בנושא הזה".

הוסיף הוא: "אני הולך לאיבוד. אני קורבן לסיפור קפקאי. אני מבקש עזרה מכל מי שיכול לשים קץ למצבי זה. הם הורסים אותי?"

ההפגנה שביקשו חבריו של ביכונסקי לערוך ליד בית המשפט באישור המשטרה — לא נתקיימה. נראה כי גרמו לכך הפירסומים בעיתו־נות שהחשוד ביקש מידידיו להימנע מהפגנות.

סניגורו של החשוד הגיש אתמול ערר על החלטת בית־המשפט לעצור את ביכונסקי. הערר יישמע בראשית השבוע הבא בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

אין הוכחות

כתבנו, גבי ברזון, מוסיף:

בשבוע הבא, ביום ג', יישמע גם הערר של מזל מזרחי בבית־המשפט העליון בירושלים על המשך מעצרה.

הערר הוגש אתמול על־ידי עורכי־הדין אריה קמר ומשה בן־זאב. נאמר בו, בין היתר, כי מתוך חקירתו של רב־פקד צמרת ממשטרת ישראל מסתבר כי לעוררת מיוחס ביום חשד של הסתרת מידע לאחר מעשה, ולא של מעורבות במעשה הפשע. העבירה האמורה של שותפות לאחר מעשה כרוכה בהוכחת הזהות המוחלטת ואשמתו של מבצע הרצח; וכן בהוכחה כי העוררת סייעה ביודעין לאותו עבריין להימלט מהעונש, שהיה צפוי לו.

ועוד נאמר בערר: "חומר ההוכחות שהמשטרה הצליחה לאסוף עד היום, אין בו ולו גם מעט מהמעט כדי להחשיד את העוררת בביצוע כל אחת מהעבירות, בהן היא נחשדה בעבר, או בהווה. רב־פקד צמרת הצהיר כי ישוחרר את העוררת מייד כשיסיים את חקירתו, ואף בטרם תסתיים תקופת המעצר המבוקשת. "מעצרה של העוררת כיום, לאחר שמטרתה החקירה שלה עד תומה, אינו מוצדק עוד. הוא גורם עוול גדול לעוררת, שכל חטאה הינו בכך שהיתה חברתה של הנרצחת".

"טענת רב־פקד צמרת, שהושמעה בבית־המשפט המחוזי בעת הדיון בערר, לפיה חשודה העוררת בשותפות במעשה הרצח, אינה עולה בקנה־אחד עם דבריו שנאמרו בשבועה בפני שופט השלום. מדברים אלה ניתן ללמוד כי אין העוררת חשודה עוד במעורבות ברצח".

פרקליטי העוררת מבקשים מבית המשפט הי עליון לבטל את פקודת המעצר ל־15 יום שהוצאה נגד מזל מזרחי, או לשנותה על ידי קיצור התקופה.

שר האוצר: אל ישלה עצמו מישהו שמיכסת המס הכוללת תרד

מס ערך מוסף יונהג בעוד מספר חדשים

שר האוצר יהושע רבינוביץ אמר, כי אינו יכול להבטיח ימים קלים בעתיד הקרוב, וכי איש אינו יכול להבטיח, כי הנטל הרובץ על הציבור יקטן בשנה־שנתיים הקרובות.

בהופיעו אמש בערב בפ־ני מועצת מחוז המושבים של מפלגת העבודה, ב"בית חבורי" בתל אביב, הדגיש שר האוצר, כי מס ערך מו־סף יונהג בעוד מספר חד־שים וכי הכרח הוא להגיע לריפורמה כוללת במיסוי. אולם אל ישלה עצמו מיש־הו שמיכסת המס הכוללת של האוכלוסיה תרד. גטל ה־מיסים יחולק אחרת, ובין היתר תושגת הקרוב הכסף יכלול. אולם אין בכוונת ה־ממשלה להיכנע ללחצים ל־מיכיהם.

אשר למס ערך מוסף, מכר השר, כי ביום א' ה־קרוב תחיל, ככל הנראה, הממשלה לדון בהצעת ה־חוק, אשר גובשה בוועדת השרים לעניני כלכלה. וב־עוד מספר חדשים היא תו־עבר לכנסת — כמובן לא לפני שיקויימו בירורים עם ההסתדרות.

מר רבינוביץ הטעים, כי במצב הנוכחי, כאשר ה־חברה הישראלית שרויה ד־מתפרדות המצב הבטחוני כה כבד, חייבת היותה מש־לגת העבודה להיות חזקה ביותר ומטילה מרות יותר על כל חלקיה.

"אנו עדים לקבוצות מסו־יימות, בעיקר בסקטור הי ממשלתי ובפלגי הכנסות גבוהות יחסית, שכל ה־בעיות המתמודדות כאילו לא נוגעות להן, וממשיכים לא פעם את המדינה בגרונה". עם זאת ציין השר, כי הי ממשלה הוכיחה את יכולתה לעמוד מול כמה תופעות שליליות, והביע תקווה, ש־בשנת 1975 יעשה הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים את המקסימום כדי לשמור על היציבות הכלכלית, בין הי יתר מבח את השמירה על הסכמי העבודה הקיימים ד־בדיניות שכר הכנסות מוד־מכת.

"אנו עומדים כיום בפני בעיות קיומיות ממש. ש־מאז קום המדינה לא ידענו כמותן — ואין הכוונה ל־בעיות הבטחון — והצורך הדוחף הוא להחדיר הכרה זו למנהיגויות בכל אתר — לוועדי העובדים, למנהיגי הי ההסתדרות, לסקטורים הי שונים. זהו אחד התפקי־דים הבוערים ויש לפעול ב־עוד מועד" — אמר.

רוב המשתתפים בדיון, שהונחה ח"כ א. זילברברג, וזוקר את ידיו של ה־שר בהכרזותיו, והלל בצ־ירות מיוחדות המטרידות את מושבי העובדים.

הסירפד

ד"ר ה. רוזנבלום

למרות הסערה שקמה אצלנו בעקבות נאומו של ד"ר ישראל שחק, פרופסור באוניברסיטה העברית בירושלים, לועידת אש"ף באירופה, בה עודד הפרופסור הי רושלמי את מרצחינו תוך הסתערות חצפת עלינו, לא זיכה האיש את מבקריו בארץ בתגובה כל שהיא על מחאותיהם. כאילו היו אפס, אויר, מאומה. ובמקום זה המשיך בפעולתו הנייכת ע"י פרסום האשמות נוספות נגדנו, הפעם ב"טיימס" הלונדוני, שבתוך הוא מלעין עלינו בפני קוראיו הבריטים באומרו, שכספי הקרנות הציוניות באנגליה משמשים כלי עזר לי רושלים ב"חיזוק שיטת האפליה נגד הי ערבים". והראיה — עזה, כרמיאל, קרית־ארבע, רמת־הגולן וימית, שבהן רודפים, אליבא דשחק, את הלא־יהודים על צואר...

ב.

ואנו לא היינו הזריכים לכך לו הבדובר היה ביחיד. שיוד מהססים, כי זה קורה ב"משפחות הטובות ביותר". הכלל איננו אחראי ד אינני יכול להיות אחראי לכל פרט ופרט שלו. אלא שבעיית שחק שהיא גם בבעיית שלנו. ולה אספקט ההורג מהמפקד העבר של אחר שחק, לשעינו פצע זב מגלה, המורמת מ־בעמקי הגוף הלאומי שלנו, דבר המאלץ אותנו להתעסק בו שוב ושוב.

ג.

על המולה המקננת בגבנו בצביע כבר עצם ההוכוח שהתעורר אצלנו מסביב ל־פעולת י. שחק. הכות המוכית, שדורשי הפרד־סגור שחק איננו נראית לדבים בארצנו כמוכות מאגרת חיים ממלכתיים הקיים כלל. ואדרבא. יש אצלנו ה"בטיים לרוחו של "חוקי המבירים אפילו בזכותו להגע כפי שהוא נהג ולהתקבל ע"י העם בהזיין בבעט שבעי הגדמלי, שהגדול בו — את עצמו הוא השחיר. וזה העיקר. לא שחק הציקר — הרקע שעליו הוא צץ העיקר. את בהגבהו הבהיה יוכה שחק לא מהיום. אבל עתה עיהה מידת ההגבהות לבצ ילבדיבה האמת שבגבהיה. בעניין "קרטביגה" העולה שלביסלב ברומה. כך לאפילו אישים מקרב הכמאל הרדיקלי כמו הפרופ' אבנר הבינבעמין כבלבהם פקעה והם ההלו קוראים "הצילו" ב־אין כוח להוסיף ולעמוד כלו פני השנאה בהוייה העצמית האמת. העצמיקה כמי התהם, ב־פקה. אלא שרבים עוד יותר עדיין אינם מי־בנים להסתייג מהתופעה הבורבת הזאת, ב־המגדבם אפילו להגן עליה...

ד.

הרי מה עוד בכ.

כי מה שיודע של ההבדלה שעישים אצ־לנו בין ה"תמים" ובין המסחר את פני ה־מדינה והמשמיצה באמצעות השקר הכבב? ה־ביצד? הבגידה, האכורה על כל נגר ופקיד ו־חבר, מותרת למרצים להוסיה?...

כלום גבעל לעצבנו את העקרון של מקצ־ע לשון — ויריקה בפני האומה לשהר?

קח, למשל, את הגדול שבגוטרי נורבגיה, שהוא גם מגדולי כותבי העולם, קנוט האמסון ("ויקטוריה", "הרעב", "הבורך לימבה", "ה־מסתורין" וכו'), שזכה לפני המלחמה אפילו בפרס נובל לספרות. אך היה בו רק פגם אחד — הוא ממן בימי המיהרר לנאצי ועשה יד אחת עם מה הוספה בנורבגיה, קוויזלינג — וכלום היינו מזמינים אותו להרצות באוניברסיטה העברית בירושלים על נושאים ספרותיים שהוא היה מומחה בהם? כלום היינו מתעלמים מהשקפותיו הפוליטיות בנימוק, ש"זה לא השוכ" באשר זה אינו שייך לעניין בו עליו להרצות בפנינו?...

ה.

או ניקח דוגמה אקטואלית יותר: המנצח הגרמני הידוע פון־קאראיאן, בלי כל ספק — מאחד המפורסמים במנצחי העולם אורי אר־זורו סוסקאניני, אך גם הוא בעל ביוגרפיה נגועה משהו: הוא היה מעין "מני בשלישי" בתקופה של שטרייכר האנטישמי... אמרו לי: כי חברי התזמורת שלנו (בלוחם) באמן, קר־נא, עילוי... ואיש, שהוא עצמו מוכות, אשר לי "האמנתי לו בהחוויה כזאת טרם התב־יהתי", משמע, גדול, כביר, אלוהי — במוסיקה. כך כלום היינו מזמינים אותו להשמיע סדרת קונצרטים בארץ? ובכן, על שום מה מרגש? הה לזאת טוב ובעל חשבון שלמו טוב ואנו, כן יש לנו אנשי מוזיקה, לבנות יאירה? אנשים גדולים יותר, כך נלך בשם מוזיקה, ובאמנות.

ו.

ואילו כאן, במקרהו של י. שחק — שאני. לפנינו ידיד "מצפן", ואולי אף קיצוני ב"מצפן", כי ה"מצפן" עוד לא הצמן סופית את הרוביקון, בהיות לו למרות הכל כמה מעצורים שבנפש. שעה ששחק כבר חצה אותו בהצטרפו בכל גילוי הלב לערפאת וחבר מרצחיו האנטישמיים. ואף על פי כן — ראו: מבעי הוא בעיני האוניברסיטה העברית להוצגו כו כבאחד מגרי. והוראה לצעירינו, אפילו תוך העלאתו בדרגה כפרופסור לצורך העלאת יוקרתו. ושואלים אנו: נוצרי שונא ישראל (כקאראיאן) — לא. ואילו יהודי שונא ישראל (כשחק) — כן? מדוע? הרי חייב היה להיות להפך: יהודי־אויב היה צריך להיות פסול בעינינו יותר מאשר נוצרי־אויב, שהוא יכול זר לנו מלכתחילה. זאת ועוד: קאראיאן פעל נגדנו בעבר (ואומרים שעתה הוא אף מתחרט על כך), שעה ששחק עושה להפלתנו עתה — ומדוע הראשון טרף והשני כשר אצלנו?...

ז.

ועוד משהו, חשוב עוד יותר: אם האוני־ברסיטה תפקידה ללמד רק מקצוע, וזה הכל — הרי ישנן סורבון וקולאמביה והארווארד, ולומונוסוב ומאות אוניברסיטאות אחרות, גדולות וקטנות, בעולם ובסביבתנו, ולמה היה לנו להרג על פתיחות עוד אוניברסיטה אחת, בירושלים? האם בעולם אי אפשר כבר ללמוד מקצוע? אפשר ואפשר, והרבה יותר טוב מאצלנו, ובכן? על מה נהרגנו?!

התשובה היא, שהלכנו לבנות אוניברסיטה משלנו קודם כל כדי להעניק משכן לרוחנו, לטיפוח האהבה לעמנו ולהשרשת רעיון קיומנו כאומה עצמאית בהכרתנו ובהכרת האומות ב־עולמנו — ואיך אפשר לזווג זאת עם נוכחות שונא ישראל מובהק בין חומותיה תוך ציוּדו בסמכות מוסרית להפצת שנאת ישראל בעולם גם ממעמננו?

ומה פירוש "חופש המחשבה לאוהרי"? חו־פש "מחשבה" הפקרותנו לאש"ף? אכן, אפילו היתה כאן רק "מחשבה" בלבד היה די גם בה כדי לפסול את נושאה כ"מחנכנו". אך הרי זה לא רק ב"מחשבה" מדובר. מדובר פה בפעולת האיש למשהו המוביל להשמדתנו, בפעולה שעבודה כולאים אנ־שים בעולם, ולא רק בדיקטטורות. והיכן רגש ההתגוננות העצמית, האינסטינקטיבית שלנו. זה הרגש הטמון בלבו של כל עם?

ח.

קראנו מה אמר לנו, בבואו אלינו, ראש האוסטריה האוסטרית כששאלנוהו מדוע הוא נגד ממשלת אוסטריה: "בחו"ל", — אמר, — "אין אני מותח ביקורת על ארצי ועל ממשל־תי". כך אפילו הפוליטיקאים רשתק, שאינגג פוליטיקאי. מותר לו מה שאסור לפוליטי־קאי? והכותו אף לעשות כן על הטבון האוצר שלנו — כשמע, לנסוע כדי להשמיץ אותנו על השבון שלי ושלך?

ומותר: יש בארץ למעלה מ־50,000 סטודנ־טים. רובם צברים ובוגרי רשת החינוך ה־לאומית־הממלכתית שלנו, ואף אחד מהם איננו מציג את השאלה: מה קרה כאן, בעצם? שונא ישראל ארסי — כמורנו?! הרי יש לסטו־דנטים שלנו כתבים, המוריסטים, רציניים, פוליטיים, ועל כך אף לא מלה אחת... הכיצד?

באוניברסיטה הוינאית הורה פעם פרופסור ידוע לכלכלה, א. שפאן, מרצה מוכשר ובעל סמכות מדעית רמה, אך הוא היה נגוע ב־אנטישמיות, ולא יכולתם למצוא בהרצאותיו אף לא סטודנט יהודי אחד ויחיד "לרפואה". הרי אלה היו "יהודים גלותיים" ר"ל. ואילו פה, במדינתנו, מוגרים ל"יהודי" אנטישמי... האין זה מצחוקים לאמר?

אכן, בכך הצרה — ולא בשחק. כל רק באוירה כזאת יכול היה לגדול "פרוד" כשחק. שאכן אין באשפה כדי להצמיח ורד, ומאידך אין הגן המטופח בידי הגנן המסור שדה טוב לגידולו של הסירפד דוקא. ומכאן גם מסקנ־תנו, כי לפני שאנחנו פונים לריפויו של הסירפד אשר פשט בשדותנו, עלינו לעשות מאמץ לריפוי השדה עצמו תחילה.

אחים שלם מוכרים
חדרי שינה במחיר לפני הפיחות
4.500 ל"י בלבד לזמן מוגבל
חדר השינה כולל:
ארון קיר 6 דלתות למטה 6 דלתות למעלה, 2 מראות בארון, סולם למכנסים וקופסת לתכשיטים. פורמייקה בפנים ובחוץ לפי בחירה.
מיטה זוגית עם מזרון פרדיז, שולחן איפור עם מראה תוצרת חוץ ושי כסא פרווה
● נא לזכור יצרנים בהרבה ●
אחים שלם,
תל־אביב, רחוב ראש פינה 27, במרתף, טלפון 33917, ליד התחנה המרכזית

קנה דירתך בדיוות גינדי
ראשון־לציון, רחוב הרצל 59
רחובות, רחוב הרצל 187
פתח־תקוה, רח' חיים עוזר 28
זוגות צעירים
בראשון־לציון ובפתח־תקוה
דירת 3 חדרים
באזור מרכזי ושקט
לוקסוס מלא —
155.000 ל"י בלבד

תנאי רכישה:	ל"י
הרשמה:	5,000.—
חוזה	70,000
בתשלומים נוחים ל־18 חודש	55,000
משכנתא לא צמודה	25,000
סה"כ	155,000

(ומתאות קניה בסך כ־2,000 ל"י חינם לכל קונה)

هكذا من الإصل

בכנס למצבי לחץ פסיכולוגי:

אמהות לילדים תיפקדו בצורה הנכונה ביותר בעתות מלחמה

— מאת דבורה נמיר, כתבת „ידיעות אחרונות" —

יכולת ההתמודדות של הנשים בעורף, בזמן מלחמת יום הכיפורים, ועמידתן של הנשים במצבי החרדה, שימשו אתמול מוקד ההתעניינות בדיוני הכינוס הבינלאומי למצבי לחץ פסיכולוגי בעיתות מלחמה ושלום.

נמצא כי אותה מידת חרדה נרשמה גם אצל נשים שבעליהן היו בחזית, וגם אצל נשים שבעליהן לא גוייסו כלל והיו בזמן המלחמה בבית. ובמצאן הסכנה במצב של מלחמה, חרדה ודאגת הנשים היא כללית.

ד״ר תמר ברוין, מאוני׳ ברסיטת ירושלים, ביקשה למצוא, כיצד האשה היכולה אליה שעמדה בצורה הנאו׳ מה ביותר, בבחינה נפשית. במצבי חרדה ולחץ פסיכו׳ לוגי, במלחמה, בחקרה נו׳ לה אתמול, כי במצאר הב׳ דלים בהתנהגות ובהתייח׳ סות למצב הקריטי בין רוו׳ קות, נשים צעירות ללא׳ ילדים, לבין אמהות לילדים. ההבדל הוא משמעותי ורב׳ השלכות על חייהן החבר׳ תיים.

הנשים הישראליות בעו׳ רף, שהן אמהות לילדים, תיפקדו בצורה הנבונה, הי׳ עילה, והרגועה ביותר, לי בית דאגתן הפנימית. הן ההרגשה הפנימית, יחד עם כל הבע׳ יות, שהתעוררו בבית בהע׳ דר הבעל, המשיכו בעצ׳ רותן היום־יומיות, ואף בי׳ או זמן לעזור שכנות והב׳ רות מבוהלות. נשים אלו טענו, כי כאשר בבית יש ילדים — מוכרחים להמ׳ שיך בחיים היום־יומיים, ל׳ פחות לכאורה, עמדה זו גר׳ מה להקטנת הבהלה המצ׳ בר אצל האמהות, הגדילה את האמונה והבטחון, בי׳ נצחון.

לעומת האמהות נמצא, כי הנשים ההיסטריות ביותר היו הבחורות הצעירות ללא ילדים, מרביתן בגיל ה־20 וכלות „טריות", שנישאו מספר חודשים לפני פרוץ המלחמה. הללו פיתחו דא׳ גה מופרזת לבעל, שקעו בי דכאון, ובכמעט לא תיפקדו בבית בשעת הסכנה, כי „אולי הוא לא יחזור"... „בשביל מה צריך להתלבש ולסדר את הבית". אחרות שכבו במי׳ טה או ישבו באפס מעשה בבית. היו ממשפחות חד׳ שות אחת לשנים, הירדנו לעשן. הרגשתן הכללית היתה של ייאוש.

זו בצורה מבטעת עם בע׳ יה ההורה, הין כאלו ש׳ המשיכו לעבוד, כבקודם, גם בזמן המלחמה, אלו ש׳ לא גוייסו למילואים, ניסו להתנדב למאמץ המלחמה, ובלבד שיעסקו משהו. כל הנשים שנידונו, הרגישו בהשכלה ותשרות־אישית. ביחוד שהן גבאו בבית עם אמהות, אחיות וגיסות. שהיו היסטריות. כתוצאה מכך גדלה אצלן החרדה, ו׳ יכולתן לפתור את בעייתן היתה אישית.

ד״ר שרה סבילנסקי, מי החוג לפסיכולוגיה באוני׳ ברסיטת תל־אביב, ביקשה לבדוק, כיצד מגיבים ילדים ישראלים (בני 10—4 שנים) על תופעת השכול והאבל. בזמן עריכת המחקר נלקחו בחשבון גורמים מסויימים, כגון: רמה הרגשית של הילדים, נסיון אישי (יתר כים), פחות במשפחה בעבר, או אצל שכנים, חיים בתוך נה צבאי, וחיים במשפחה מסורתית. נמצא, כי הילדים בישראל עומדים בפני מצ׳ בים של פחד במשפחה — הרבה יותר טוב, מאשר יל׳ דים אחרים בעולם.

על בקורות לחץ אצל נשים בבואה להיילים, ש׳ נפצעו קשה במלחמת יום הכיפורים, עמד לאחר ה׳ פציעה, הירצו מספר רופ׳ אים בבית החולים ע״ש לוינשטיין, בהם מאושפזים נפגעי־ראש וגב. הנשים נת׳ בקשו להעריך את השינויים שחלו אצלן מאז הפציעה של הבעל, כגון: יחסים אישיים עם הבעל, פעילות חברתית, יחסים בינמשפח׳ תיים, יחסים עם הילדים ו׳ כדומה. השינוי בין הציפיה לבין מה שקרה במציאות, היווה אף הוא מרכיב לחר׳ דה. מסקנות המחקר מצ׳ ביעות על כך, שלא די לי ספק באמצע שהסף לנכה, אלא נדרשת תמיכה רבה למתן סיוע מתאים לאשת הנכה, למענה, ולמענן מש׳ פחתה.

הכינוס הבינלאומי, הרא׳ שון מסוגו בעולם, מרתק אליו מדי יום ביומו כ־2.500 משתתפים, ודיוניו יימשכו גם היום.

הנשים הרווקות התמוד...

אבא אבן בהרצאתו בבית ברל:

ישראל הביאה לז׳נבה טיוטה של חוזה־שלום

— מאת יוסי בר, כתב „ידיעות אחרונות" —

משרד החוץ הישראלי הכין טיוטה של חוזה שלום בן 42 סעיפים והטיוטה היתה מונחת בתיקה של משלחת ישראל לוועידת ז׳נבה — גילה אתמול ח״כ אבא אבן בהופעתו הציבורית הראשונה בארץ לאחר שהות של שלושה חודשים בארה״ב.

הוא דיבר באוזני תלמידי תיכון בסמינר המדיני־עיוני „קלמניה" בבית ברל.

מר אבן לא גילה, אם טיוטת חוזה השלום נמסרה לעיונם של חברי המשל׳ חות הערביות ואם בכלל נמסר להם על קיום הטיו׳ טה.

שר החוץ לשעבר אמר, כי במלחמת יום הכיפורים נחלה ישראל נצחון מרהיב, אך בישראל בתאבלים על נצחון זה — אולי משום שנתגלו בה עובדות חדשות על החייל הערבי וגל יכולתו. לאחר הנצחון „של מאה אחוז" בהלהבת ששת הימים הסיקו רבים מסק׳ נות מופלגות על מאזן הכוחות. בבמך שבע שנים נוצרה בעולם ובם בקירבנו דמות של הישראלי בעל־הבטחון העצמי המוחלט ו׳ הכל יכול. ברומזו לאריק שרון אמר הח״כ אבן, כי נמצאה אף אישיות ישראלית בכירה, שהתבטאה, כי ישראל היא המעצמה הח׳ מישית בעולם המסוגלת לכבוש את כל השטח בין סודאן ואיראן. אלה שהזהי׳ רו בפני פולחן הבטחון הע׳ צמי המופרז היו במיעוט ומשום כך באו תוצאות מלחמת יום הכיפורים כ׳ הפתעה. לפרות הנצחון ה׳ גדול שהושג בה.

לדעת מר אבן, אין בכר תה של ישראל לקיים מדי׳...

זה בגבולות קווי הפרדה הכוחות הנוכחים בנימוק להבטיח של העולם הערבי ובלא תמיכה בינלאומית. אך יש בכוחה לקיים מדי׳ נה בגבולות 1967 בתוספת תיקוני גבולות איסטרטגיים.

בתשובה על שאלה האם הוא נפגש עם המלך חוסיין, אמר מר אבן, כי „מעולם לא היה לישראל חוסר־יכולת התקשרות עם ממלכת ירדן", ולא חשוב כיצד ובאיזה מעמד. ב־1973 היתה אפשרות ממשית להגיע לשלום עם ירדן על בסיס של פשרה — אבר. אולם דווקא אז באה ועידת רבאט ועצרת ה׳ אומים והשלו את האופציה הירדנית ברגע הראשון. בו היא היתה לריאלית". מר אבן הכריז, כי על ישראל להוחם עם כל גורם ערבי — „לרבות פלשתינאי — שאינו שולל את זכות קיומה של ישראל. כאן גילה סוד נוסף. באומרו, כי עו׳ דות פגישות מסוג זה כבר נערכו עם גורמים כאלה — אך לא פירט.

הוא חזר והכריז, כי אין היום תועלת בממשלת ליכוד לאומי וכי הנסיון בתחום זה לאחר 1967 היה שלילי. ממשלה אינה קיימת, כדי שתהיה מלוכדת, אלא כדי להכריע — אמר.

הקהל דרש נצחון - ושרק בוז לכדורסלני מכבי ת״א

האלופה שלנו הופתעה אמש ביד־אליהו – 90:91 לטראנסול – אך ניצלה בזכות הנצחון (84:93) במשחק הראשון ברוטרדאם

מאת מיכאל קרנין

מכבי ת״א 90	(43)
טראנסול 91	(43)

● קלעו למכבי: ברי אסריס 32, ברודי 24, פלאס 19, מנקין 9, ברקוביץ׳ 4, אביסר 2. בן שיחקו ארואס־טי ונוימרק.

● לטראנסול: דיק קינס 24, לורבאך 18, באטל 17, ומנהוף 12, דקר 8, פרסרון 6, ואראק 4.

● שפטו: דימו (יוון) וסידולי (איטליה) לעיני 10,000 צופים בהיכל הספורט, ביד־אליהו.

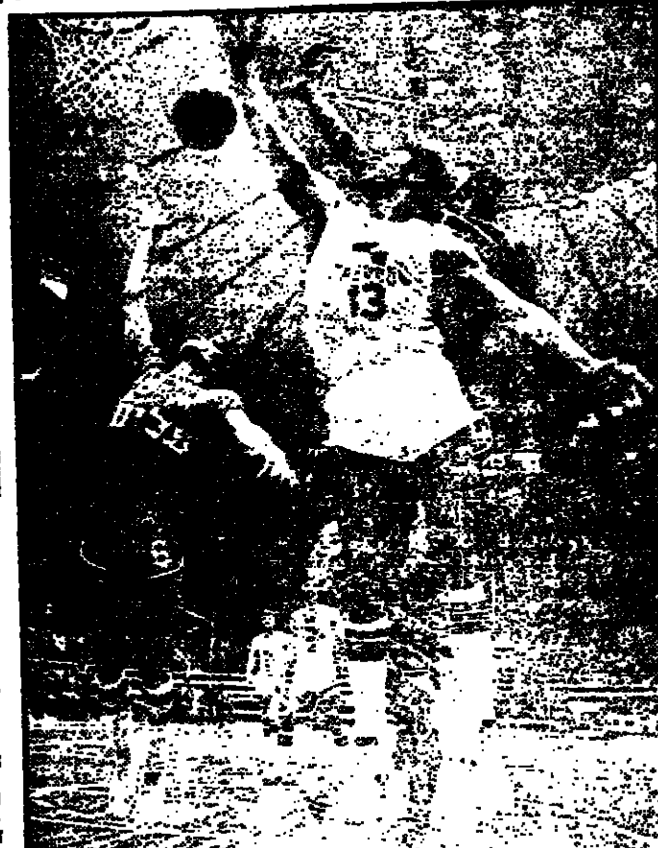

שחקני־העור של טראנסול ומכבי ת״א — ג׳ק דיקינס (מס׳ 13) וביל פלאס (מוסתר קמעה, מאחוריו) במאבק־גובהים מתחת לסל, אמש ביד־אליהו. משמאל: טל ברודי. (צילם: יוסי רוט)

כדורסלני מכבי ת״א נחלו אמש את המפלה הביתית השביעית בלבד ב־16 שנות השתתפות בי גביע־אירופה. המפ׳ בדה הכואבת בלתי מרחיבה המציאות, מיד לקבוצה שאינה ובולה ההתמודדות לאירוע הגא׳ רה ריאל מאדריד, שהכתירו למכבי המפ׳ דים קודמים בהוכח כי מפלים. אבל המפגנה הגדול של אמש היה הקהל הישראלי.

אלה המכבים את צצבם „אחרי בדורסלי הקבוצ׳ בים כי הפוצעה שהסכימו לעולם בביגים נגבים עבור הכבה להיות בבשי׳ הקי רבע הגמר בגביע־אירופה לאלופות, עכו אבל שרות רב לקבוצה היציבה במספר 1 שלנו. ל׳ אורך כל המשחק גמגו ב׳ האשפים בהירגבצות, במקום לעודד את הקבוצה שבקלצה לידם חלש ד׳ התקנסה להתקשר מי נקודות־מרפה. צופים אלה צד „הגדילו ל׳ עשות" כאשר קיבלו בי קריאות־בוז את הקפאת הכדור של המכבים כשר נותרו 50 שניות לסיום ו׳ להדוהתוצאה היתה על 88:91 לזכות האלופה הו׳ הולנדית.

● **המטרה**

נכון, אין הקהל שלנו רגיל לנצחון מכבי תל־אביב בכומר על הכדור במשחק ביתי בגביע־אי׳ רופה. אבל האם היתה ברירה אחרת? הרי ב׳ סופ־של־דבר היתה המט׳ רה לזכות בשתי הנקו׳ דות הראשונות בטבלת בית ב׳. וכדי להשיג זאת, ובעקבות הנצחון ברוטר׳ דאם לפני שבוע (85:94), הרי כל מטרה קדושה את האמצעים. ובמדה זו הר׳ שגה. מכבי אומנם נוצחה 91:90. אבל בסיכום שני המשחקים צבר יתרון בן שבעה נקודות.

נצטרך עוד לכמה ימים כדי לעכל בדיוק מה קרה אמש להיכלו של אברהם המב. הם הורו לי סודם מקומים־יכימה ונגי מו לקבוצה אירופית בך נהיית כטראנסול להפוך לריב שקול ואף עדיף ב׳ רקות רבות. אבל המכבים ידעו לפתוח להפתה על מחלים רבים ברוח לחר...

הוא פסוט לא הצליח ל׳ התאמים ולא מצא את ידיו ואת רגליו. הבר היה גם „ריבאונד" טוב בברי סף לביל פלאס (קלע 8 במגנה ר״א בההקפה). בני קין, גיברק ואביסר לא עמדו במבחן. מאידך לא הופיע אמש שמר על יוסף לדה במסע המשחק.

מכבי הוביל ביתרון קטן עד ל־59:55. אבל לשמונה נקודות רצופות של טראג׳ סול הפכו שוב את היוצ׳ רות. בואטריים היוותה ל־65:65 (דקה 30) ובמכפציה השניה היה הדמות הבולי׳ טה בשדה בהעינו בפרק זמן זה 20 נקודות.

אבל האיש שהחזיק את מכבי בתמונה היה טל ברודי. בגיל 31 הוא עדיין כהחסלן בגיל ה׳ קולע כלים מבטה ארוך בקות הקרישות, גלהם ההופי כיהים כמו ב׳ ימים הטובים.

אבל גם בואטריים ד׳ ברודי לא יכלו להאות לכך שהמכבים „יברחו".

● **התחרדה**

מנקין נטש את המגר׳ רש בשוק חמש עבירות בדקה ה־34 אבל מיד ל׳ אחר מכן הקך בעקבותיו לארי באסל. מוב בקבר צה ההולכדית בהתצבה ה׳ ראשונה. מכבי הוביל עוד 79:82 (דקה 35) ו־85:86. ואז־באו דקות הגברה כ׳ אשר ההולנדים קלעו שלו׳ שה סלים. האחרון בהם מאיבוד כדור „בורסי" של ארואסטי. בואטריים צימ׳ צם ל־88:91, נותרו 50 שניות לסיום. המו בגלל פסק־זמן והורה לשחקניו להחזיק בכדור. „לא איכ׳ פת לי אם נפסיד". הוא אמר. השחקנים בשמעו — הקהל שורק בוז. דקר יצא בחבט עבירות 23 שניות בין הסיום וכאשר נותרו 16 שניות קלע פלאס את הסל האחרון. עכשיו יכול היה חבר לנשום לרווחה. „טוב שזה כבר מאחורי". הוא אמר. יכולנו ל׳ הבין לרווחה.

המכבים ניצלו 42 מ־74 נסיונות (56 אחוז) ו־6 מ־8 בעונשין. בואטריים ה׳ מצוין קלע 15 מ־23 וברוד׳ די, הצעיר הניצחי, 12 מ־18. טראנסול ניצלה 40 מ־70 זריקות־שדה (57 אחוז) ו־11 מ־16 בעונשין. דיקינס קלע 12 מ־20 נסיונות ולורבאך הענק 8 מ־11.

זה שהאפשרה להם לבאת בסוף־על־דבר בכבוד בן המערכה.

● **המציאות**

אינני יכול להסכים עם כל מה שאמר המאמן חמו עם כדיקה הסיום. הוא בדק בהערכתו כי שאג׳ רה ובטחון עצמי מעורים להתנקם בקבוצה. גם ה־ הרי כי טראנסול רוטר׳ דאם היא קבוצה טובה מאוד, עתה כבציאותיים יותר. אבל מכאן ועד קבוצה גדולה. עדיין הדר׳ קה הדרך. ובכוח אופי אינו סוכן לקבל את ה־ ערכתו שגק דיקינס ל־ לארי באסל הם האמרי׳ קים הטובים ביותר ה׳ משחקים כיום באירופה. אין לי ספק שבוים חמי׳ לי הבא, עת תשחק אצ׳ לנו קבוצה ריאל מאדר׳ ריד, נהיה באמריקנים טר׳ בים יותר.

אבל אין ספק, שיאו דקד והביה צבר אצע ברמה גדול למכבי היא הלוחם באחוזו שיכורי הנבחר. הם ההודי אי׳ תם לבציאות הבכוח להם כי ההרך כדיין להוקה ל׳ הכיג נסיא־הצבר ובדי ל׳ הכיג מטרה כי זהה צר רך לשחק טוב הרבה יו׳ תר.

כבר מן הפתיחה נראה כי הבאו גצלח אבל ה׳...

פגישה נרגשת דימו — קליגר

פגישה נרגשת התקיי׳ מה אמש בהיכל ה׳ד אליהו בין הכופס היוני דימו־ טנבין דימו לבין קליגר, יו״ר הליגה הכדורסל של מכבי רמת־גן.

השניים ברכו איש את רעהו ואף התנשקו. איש המשלחת שאל לבריאותו של קליגר, שנפגע ב׳ ראשו במשחק בגולה...

בכבים. דווקא הם, עם צא מיכוניהם, משחק אותו כהל דיבו.

יתרון על תשע נקודות בית, נקמו בשיטק איטי, שהוקו באבצבה הבטנכות רבה. במצב של 52 הוחי לף בייק ברקוביץ׳ ש׳ צבר כבר ביל עבירה הובה. בהרדכי ארואסטי. ההולנדים הובילו 6:52 אבל מכבי קלע כבע נקו׳ דות רצופות והראה היה שהכל הולך לפי התוכ׳ נית.

עד מהרה התברר כי ה׳ הורנדים, שלא היה להם להפסיד, מנצ׳ לים הזוב של נקודות־ה׳ תורפה של מכבי: הגנה פרוצה, פיגור בקליטת ה׳ כדורים החוזרים (ההולנ׳ דים קלטו בסך הכל 31 ריבאונדים לעומת 24 של מכבי) ואיבודי־כדורים לי מכביר בהתקפה. מיקי בר־ קוביץ׳ שיחק כאילו לקה בהלם: בומי ארואסטי היה מבולבל וחסר ודיק בעוד שבמקין, שהחליף את אביגור, לא הצליח ל־ הכתיר גם 217 הסי״מ של יאן לורבאך, וכך הובילה טראנסול 9:22 ו־11:24 ב׳ דקה ההשביעית.

מכבי עבר לשמירה אי׳ זורית יוהגות ותוך 70 שניות הגיע חמישה סלים (24:21). שוב יתרון הולנ׳ די (21:32). אבל נכניתו של דרכי כל ג׳ים בואטריים וריבאתי של ג׳ק דיקינס הימו את הכף לזכות המכ׳ בים. שוכר ביתרון 42:33 מידיו של ביל פלאס ב׳ דקה ה־15. טראנסול ש׳ בילה צוד 37:40 ו־39:43 אבל עשר שניות מן ההפ׳ סקה הרכב שוויון (43:43).

● **האכזבה**

את המתצית השניה פתח מכבי עם החמישיה הקרובה כלל בגביע־אי׳ רופה: ברודי, מנקין, בר־ קוביץ׳, פלאס ובואטריים. הכל ציפו להתאוששות ו׳ ובנק־אאדם להולנדים ה׳ כיבצבים ששיחקו כדורסל טוב, אחראי ומדויק.

אבל לשם כך צריך היה ההיה ברקוביץ׳ בכושרו הרגיל. אבל מיקי איכזב (ו־טרנבהג־), ריגה (66:109).

ניצחה אמש בגביניה (82:97). זאדאר היוגוסל׳ בית, שתגהה בחמכך ה׳ במשחקים במאבק בקור על הבכורה עם איגניס. צוצ׳ חה בפראג בידי סלביה (86:85). אחרי נצחון במכבי בנ בבריגה (69:93).

קבוצה בגפה בבית זה כי לזכותה שתי נקודות היא ראשונה באאזין. בנוכצה מכבי בבשנבגראד בידי האלופה הבריטית, 69:61. אך הבנצחון המכריע, שבעש קודם לכן באזרימה — 77:113: הפגיה האלופה ה׳ בריכה שתי נקודות השני׳ קניה בבכבים שנה היקה־ זה בלתי־צפויה של איניס או זאדאר.

טבלות בתי רבע־הגמר

בית א׳

1.	איניס	148:206	2
2.	מאליך	146:174	2
3.	זאדאר	155:178	2
4.	סלביה	178:155	1
5.	בושנבגראד	174:146	1
6.	רינה	206:148	1

בית ב׳

1.	ריאל	134:177	2
2.	מכבי ת״א	175:183	2
3.	טראנסול	183:175	1
4.	אולחיק	177:134	1
5.	בארק	—	—

אבל בסיכום וכהה האלר פה שלנו בנבחון כולל ב׳ בריקות־הבוז כל הצופים היו מיותרות. יתכן והדקא אלה שלא השיגו הפעם צבויים היו מהנהגים אחד רת אילו חזר בבכיק.

מכבי ת״א, שהאווחה נפגבה במעט אמש, הצט׳ רך לעחק טוב יותר בהכ׳ שך. אחרה עלולה להוזר מהזורת המשחק בבארץ אבהקה. במשחק השבי׳ את שיכויה על האלופה הישראלית להצפיל בדגה הגבוה. האלופה הצרפתית גחה בשבועים האחרונים בגלל פרישת צ.ב.ק.א. ותיכנס למבצח המשחקים הבא, ברוטרדאם.

שריקות מיותרות

פרשנים העוקבים אחרי האלופה הספרדית שנים רבות, היו את דעתם, כי ריאל הנוכחית היא החז׳ קה ביותר בכל הזמנים.

מחזיקה הגביע, ריאל מדריד, שתופיע ביום ה׳ הבא ביד־אליהו נגד מכבי ת״א, סיימה אמש ב־80:80 עם אולחיק בשטוקהולם, ופער 33 הנקודות לזכותה מהמשחק במאדריד (54:97) נשאר בעינו. אבל התיקו עצמו יכול להיות תברור־אזהרה למכבי ת״א לגבי יכולתה של האלופה השבדית.

מכבי ת״א ניוקקה אמש ליותר מאמץ. אחרי נצחון חוץ קל על טראנסול רו׳ טרדאם (84:93). נצחו של ברודי וחבריו בדוחק (91:90) באחד המשחקים המאכזבים ביותר של ה׳ אלופה הישראלית בהופ׳ עתיה בגביע־אירופה.

4 הפייבוריטיות - בדרך לחצי־הגמר

— מאת רפאל גאה —

ארבע הפייבוריטיות להעפיל לשלב חצי הגמר בגביע־אירופה לאלו׳ פות בכדורסל — ריאל מאדריד, מכבי ת״א (בית ב׳), איניס ואריזה הזאדאר (בית א׳), עשו כבר אמש צעד ראשון להשגת המטרה. הן זכו בסיכום שני משחקי הסיבוב הראשון (ההלוכה, למעשה, בשתי בת־ צות ארוכות של משחק אחד) הכל אחת מהן שתי נקודות.

„פסק־זמן" לברודי וחבריו - הערב בנעץ

— מאת כתב „ידיעות ספורט" —

כדורסלני מכבי ת״א נוטלים הערב פסק־ זמן מהופעותיהם בגביע־אירופה. כאשר יופיעו במסגרת המחזור ה־18 בליגה הלאומית בנעץ, נגד הפועל גבעת־ברנר/נעץ. בסיבוב הקודם הביסה האלופה את יריבתה 58:115.

קבוצה הפועל ירושלים תארח באולמה במשחק מסקרן את הפועל גבה/ יגור (בסיבוב הראשון — 96:62).

מכבי חיפה הצתיקה את הנוצל שבת את מכבי יד־אליהו לפני שבוע באבק התחתית נגד הפו... על מגיד לגבורג מכבי ת״א — בגלל עונש־הרחקה שהוטל עליה. על אף המשבר הפוקד את הווס־ נגד בנצחון סיכוייהם לד׳ כת בראש... במשחק בית הקודם — 69:13 עדיפים.

נצחון לבלומה

איגיס ואדהה, שהבוסה שיגור את י.ע.ב.ס.ק.

במשחק התחתית נוסף תארח הפועל קרית־חיים את ביתיר ירושלים (67:59), בעוד שהפועל ההפלה יגאוחד בחוץ עם הפועל חיפה (60:71).

הדולה המשחקים ב־8 בערב.

● כאל בריינר וגינתר גבה, כדורגלניה הגרמנים של ריאל מדריד, הסכימו להוזר לנבחרת המערב גרמניה, אם ייקראו לכגל, למשחקים בגביע־אירופה לאומות.

● לאבל: מאם בן ה־48, בעל שלוש מדליות זהב ל־פיפיה באירופה, הודיע על התפטרותו מתפקיד ה׳ מאמן הלאומי של נבחרת הונגריה בגלל תכבים ב׳ ההאחדה, כפי שאמר.

● 1300 ברולים, הטומ׳ קים בבנייתם של מיתקני אולימפיאדת מונטריאול, פתחו בשביתה, בתובעם להעלות את שכרם. בעיקר בית הספביתה יוהקו כל עבודות הבנייה.

השבת במגרשי הכדורגל

בליגה הלאומית

בית״ר ירושלים — הכח־מכבי רמת־גן; מכבי פתח־תקוה — בית״ר תל־אביב (ב־12.00 „בלומפילד"); בני־יהודה תל־אביב — הפועל באר־שבע; הפועל פתח־תקוה — הפועל כפר־סבא; הפועל תל־אביב — הפועל הדרה (ב־2.00 אחה״צ ב„בלומפילד"); הפועל חיפה — הפועל ירושלים; מכבי נתניה — שמשון תל־אביב; מכבי יפו — מכבי תל־אביב.

בליגה א׳ — צפון

הפועל רמת־גן — הפועל בית־שאן; הפועל טבריה — הפועל נהריה (ב־10.30); הפועל נתן־יהודה — מכבי חיפה; הפועל עכו — הפועל קרית־אתא; הפועל הרצליה — בית״ר נתניה; הפועל צפת — הפועל נתניה; הפועל קרית־שמונה — מכבי הרצליה; הפועל טירת־הכרמל — הפועל טבריה.

בליגה א׳ — דרום

הפועל חולון — הפועל באר־יעקב; מכבי רמת־עמידר — ס.ב. נס־ציונה; בית״ר רמלה — מכבי שעריים; הפועל דימונה — הפועל לוד; הפועל אש־דוד — הפועל יהוד; הפועל ראשון לציון — בית״ר יפו (ב־12.00); הפועל בדרוק — הפועל רמלה (ב־10.30); הפועל בית־שמש — הפועל בת־ים (במגרש הפועל יהוד).

ה„יאנקים" ישחקו בחדרה

משחקם הבא של כדורגלני ארצות הב׳ רית, המסיירים עתה ב׳ ארץ, ייערך ביום שני (ב־2.15 אחה״צ) בחדרה, נגד הפועל חדרה — ולא עם נבחרת בית״ר בירושלים, כפי שתוכנן מקודם.

המשחק של האורחים עם נבחרת בית״ר בו׳ טל בגלל מחלוקת כס׳ פית בין ההתאחדות ל׳ כדורגל לבין מרכז בית״ר.

2 משחקים מול כדורידני פינלנד

התאחדות הכדוריד של פינלנד איקרה אתמול בשיחה טלפונית קיום שני משחקים בינארציים בין פינלנד לישראל ב־23 ו־25 בחודש. גם התאח׳ דות הכדוריד של הולנד הודיעה אתמול, כי פרס למשחק הבינארצי נגד ישראל ב־29 בחודש. היא תצמיד כזיל הנבחרות ה׳ ישראלית גם שתי קבוצות מצטיינות.

הנבחרות הישראלית, ש׳ תצא למסע משחקים ב׳ אירופה ב־16 בחודש, תקיים, איפוא, שבעה משחקים: פעמיים נגד גרמניה, פעמיים נגד פינלנד ו־3 משחקים ב׳ הולנד.

הפסד לסינודינה בלנינגראד

בגביע־אירופה למחזי׳ קות גביע בכדורסל שלשום סוכחדינה בולוניה (ש׳ גברה על מכבי ר״ג) ל׳ ספרטאק לנינגראד 93:70, במשחק הראשון בין השי׳ תיים, שנערך בלנינגראד. מק־מילן (30) וסראפיני (20) הירבו לקלוע לסינו׳ דינה.

ה„סאברס" נגד ה„סופר־סטרס"

— מאת נ. רפאל —

כדורסלני ה„סאברס" יקיימו ביום ב׳ הקרוב שני משחקים בהם אחד זה בהיכל יד אליהו נגד קבר׳ הזולה יופיעו ה„סאב׳ צות אורחות.

רס״ בבשך שלושה רב׳ עים (36 דקות) נגד ה׳ „סופר־סטארס" מיוסטון. ל„קינגה" יערכו משחק מקוצר שימשך 20 דקות נגד ג׳קסונוויל.

ה„סופר־סטארס" מיוס׳ טון, שיגיעו מחר לישר׳ אל, ישחקו ביחד עם ה׳ „סאברס" בליגה המקצו׳ ענית של אירופה. הכדורסלנים בין האורחים הם דססי בזאר (2.08). שש׳ חק בקבוצה המקצוענית בפורטלנד; פיט קרוס, ש׳ הופיע בסיאטל, וניל גור׳ קנסין (2.08) מאורגון.

משחק הבכורה של ה׳ „סאברס" במסגרת הלי׳ גה, בישראל, יתקיים ב׳ 27 בחודש בהיכל יד־ אליהו, נגד הקבוצה המ׳ ייצגת את שווייצריה.

● אוהדי־הכדורסל בצפון הארץ יוכלו לחזות ב׳ מצ״ק לראשונה במשחק מקצועני בין ה„סאברס" ל„קינגה", שיתקיים ב׳ 7.45 בנצמן. בשני המשו׳ קים הקודמים ניצחו המק׳ צוענים.

● המאמן הגרמני דטמר קרמר יוצה ביום א׳ ה׳ קרוב בפני מאמני הכדור׳ רגל — ב־5.30 אחה״צ ב׳ בית־הספר למאמנים ב׳ מכון־וינגייט — על „לק׳ חי אליפות העולם האח׳ רונה".

בבורסה התל־אביבית

עליות קלות בשערים

— מאת צבי עמית, כתב „ידיעות אחרונות" —

בשוק איגרות החוב של הבורסה התל־אביבית נרש׳ מו אתמול עליות קלות בשערים, בתנודות המסחר של איגרות החוב הצמודות למדד. בחלק מן הפרדות נרשמו עליות שערים קלות. מחזור העיסקות ירד והסתכם ב־9.0 מיליון ל״י.

בשוק המניות היה ה׳ מסחר רדום. להוציא המס׳ חר במניות הבנקים. למניות אלה נמשך ביקוש ער ו׳ מניות „נכסאר" עלו ב־9 נקודות. האילו מניות לפר׳ דות למוכ״ז עלו ב־38 נקודות.

בחוגי הבורסה מוענים, כי הגורם הקונה את ה׳ מניות נהנה מבידע פנימי על ההתפתחות בלשוהי בחיפושי הנפט. שמבצעות חברות אלה. ביקוש היה גם ל׳ מניות בנק איגוד, ששערן עלה ב־7 נקודות וזאת על רקע ציפיה להטבות. שה׳ בנק יחלק לבעלי מניותיו. לקראת פרסום המאזן ב׳ ימים הקרובים.

סיכומי בנק ישראל על מכירת איגרות חוב צמו׳ דות למודד בשבוע שעבר. מצביעות, כי בשבוע זה נמכרו מילוות קצרי מו׳ עד. בסכום של 9 מיליון ל״י. מכירת האיגרות ה׳ צמודות למדד הסתכמה ב׳ 30 מיליון ל״י.

סנאט „בר־אילן" ממליץ להקפיא שנות השבתון

הכנאס של אוניברסיטת בר־אילן החליט בישיבתו ה׳ אחרונה להמליץ בפני חברי סגל האוניברסיטה להתחשב בפניית הממשלה ולהקפיא לשנה א.ת את השבתון.

יחד עם זה, נוכח חשי׳ בותו המדעית והכרחיותו של השבתון לרמת ההוראה והמחקר. פנה הסנאט לממ׳ שלה. כדי שזו תמצא דרכים לעידוד אנשי הסגל לעשות את השבתון בארץ.

על יקירתנו

הדסה קופל ז״ל

כי איננה

אבלה המשפחה

הלוויה תצא ביום א׳, כ״ט בטבת תשל״ה, 12.1.75, בשעה 2 אחה״צ מבית הלוויות העירוני, רחוב דפנה 5, תל־אביב, לבית־העלמין בקרית־שאול.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

יצחק ב״ר מרדכי חרמש

הלויה תתקיים היום, יום ששי, כ״ז טבת, תשל״ה (10.1.1975), בשעה 11.00 לפנה״צ, בבית־העלמין בחולון.

נפגשים ע״י השער החדש של בית־העלמין.

המתאבלים:
אשתו: הוגדה
בניו: דן ומשפחתו
רגי ומשפחתו
בתו: עודדה מרובר ומשפ׳

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו בשיבה טובה של אבינו וסבנו היקר

יעקב יצחק אקרמן

ב״ר חיים הלוי ז״ל

מבנדין — פולין

הלויה תצא היום יום ששי כ״ז בטבת תשל״ה 10.1.1975 בשעה 10.30 לפנה״צ מבית הלוויות העירוני רח׳ דפנה 5 ת״א לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים: בתו וחתנו
גילה ושמעון קנדלשטיין
בתו וחתנו
אסתר ויוחנן לאורן
נכדיה, נינה וכלל בני המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחי ודודנו היקר

יחזקאל שידלובסקי

ב״ר שלמה ז״ל

מפיוטריקוב טריב

הלויה תתקיים היום, יום ששי, כ״ז בטבת תשל״ה (10.1.1975), בשעה 12 בצהרים, בבית העלמין בחולון.

אוטובוס מיוחד ייצא מבית המנוח, רחוב סוקולוב 22 ת״א, בשעה 11 לפנה״צ.

המשפחה המתאבלת

במלאת 15 שנה לנפילתו של בננו היקר סג״ם

יהושע (מארנו) אשכנזי ז״ל

בקרב תל קציר

תיערך אזכרה ביום רביעי, ב׳ שבט תשל״ה, 15.1.1975, בשעה 3.30 אחה״צ בבית הקברות הצבאי בנתניה.

גרציה ויעקב אשכנזי
נתניה, רח׳ בניכין 44

במלאת שנתיים למותו של בני ואחי היקר

אריה פורטן ז״ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, כ״ט בטבת תשל״ה (12.1.75) בשעה 3 אחרי־הצהרים, בבית־העלמין בפתח־תקוה.

מתאספים בבית־העלמין. אוטובוס מס׳ 88.

המשפחה

במלאת ששה חדשים למותם הטראגי של יקירנו

האם: טוני ברדה ז״ל
הבת: אורית ברדה ז״ל
הבן: אדיר ברדה ז״ל

תתקיים אזכרה לזכרם אי״ה ביום שלישי — ב׳ בשבט (14.1.75), בשעה 17.30, בבית־הכנסת לעולי לוב, על־יד רחוב הפלמ״ח 33, בת־ים. העליה לבית העלמין בשעה 15.30 בחולון.

נפגשים על־יד השער החדש.

משפחות: ברדה — בן־דוד

עם הופעת התחברת לזכר בני־חברינו שנפלו במלחמת יום־הכיפורים

נקיים ערב התייחדות לזכרם של

רפי, אריה, אמוץ וחנן

ביום ראשון, 19.1.1975, בשעה 20.30 בקיבוצנו.

קרובים, ידידים ומוקירי זכרם מוזמנים.

קבוץ עין־דור

במלאת שלוש שנים לנפילת בננו, אחינו, גיסנו ודודנו היקר

אהרון (הארי) סבח ז״ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו, ביום ראשון, כ״ט בטבת תשל״ה 12.1.75 בשעה 9.30 בבית העלמין הצבאי בנתניה.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו הבלתי נש...

שמריהו (שמרל) לו ז״ל

מלודז׳ — פולין

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ״ט טבת תשל״ה 12.1.75, בשעה 3 אחה״צ, בבית העלמין בקרית שאול

נפגשים ליד השער

תהלוכה תצא מרחבת היכל התרבות ת״א בשעה 2.15 אחה״צ.

המשפחה

במלאת 6 חודשים למות בעלי אבינו אחינו ודודנו היקר האהוב

נחום חלפון ז״ל

שנפל במילוי תפקידו

תתקיים אזכרה ועליה לקבר ביום שלישי, ב׳ בשבט תשל״ה 14.1.75, בשעה 3.00 אחה״צ, בבית הקברות הישן בחלקה הצבאית בחדרה. האזכרה בבית המנוח בשעה 5.00 אחה״צ בגבעת אולגה רחוב קליל 62.

המשפחה האבלה

במלאת שלושים לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

יעקב (ישה) ברומקו ז״ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו בבית העלמין בזכרון יעקב, ביום ראשון, כ״ט בטבת תשל״ה (12.1.75).

נפגשים ליד שער בית העלמין בשעה ...00 אחרי־הצהרים.

התהלוכה תצא מבית המנוח, רחוב בלוך 13 תל־אביב, בשעה 1.45 אחה״צ.

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

שמואל עמיר ז״ל

נעלה לקברו בבית־העלמין הצבאי בחיפה

ביום שני (13.1.75), א׳ בשבט, תשל״ה בשעה 3.00 אחה״צ.

אוטובוס מקרית ים א׳, ייצא מרחוב פרץ 16, בשעה 2.15

המשפחה

במלאת שלושים למותה הטראגי של

אלבז מרים ז״ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה בטקס גילוי מצבה — ביום רביעי, ב׳ בשבט תשל״ה (15.1.75), בשעה 9.30 בבית־העלמין הצבאי בהר־הרצל בירושלים. אוטובוס ייצא מבית ההורים, בשעה 9.00.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת אמנו היקרה

שרלוטה אלטמן ז״ל

נעלה לקברה לאזכרה ולמקם גלוי מצבה ביום ראשון, 12.1.1975, בשעה 2 בצהרים בבית־העלמין בקרית־שאול.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים, בשעה 1.30 ליד בית־הכרקות (רחוב מרכז בעלי מלאכה פינת הבלך ברנר, ת״א), ובשעה 1.45 ברחוב ברנדיס 57, תל־אביב.

המשפחה

במלאת 20 שנה למות יקירנו

אורי אילן ז״ל

נעלה לקברו ביום ב׳ 13.1.75 בשעה 2.30 אחה״צ. לאחר העליה לקבר תתקיים אזכרה בבית העם.

מוקירי זכרו מוזמנים

המשפחה
וקיבוץ גן שמואל

אזכרה וגילוי מצבה במלאת שלושים לפטירתו של ראש משפחתנו היקר

אשר פלדמן ז״ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום א׳, כ״ט בטבת תשל״ה 12.1.75 בשעה 3.30 אחה״צ, בבית העלמין ע״י שיכון ותיקים נתניה.

אוטובוס ייצא מבית המנוח, רח׳ משה שפירא 44 נתניה, בשעה 3 אחה״צ.

לאחר גילוי המצבה תיערך אזכרה בבית הכנסת „בית מאיר", בשיכון הפועל המזרחי בנתניה.

המשפחה המתאבלת

לחברנו מרדכי כהן

אתך באבלך במות

אביך ז״ל

חבריך לעבודה

חידון הסמלים של ידיעות אחרונות

פרס מיוחד: 2 פנקסי חסכון „צמד" 500 ל״י כ״א של בנק המזרחי המאוחד בע״מ

יוגרלו מדי שבוע

פרס ראשי: מכונית סובארו

היום

חידון הסמלים לקוראי ידיעות אחרונות

הפרס הראשון

מכונית סובארו

פרס שבועי: 1000 ל״י של בנק המזרחי המאוחד בע״מ

★

בהגרלה השבועית זכו:
יוסף תמיר, נוריות 9, קרית־טבעון.
המיה בינור, הפלמ״ח 27, ירושלים.

פרטים ב„7 ימים", עמ׳ 30־31

חיסול!!!

סלון קומפלט החל מ־4295 ל״י

מערכת שינה החל מ־4295 ל״י

ספות נוער החל מ־490 ל״י

רהיטי מ־י־א־ו.

גואליק 6 תל־אביב

...אחים ...
...דרי שינה
4.500 ...
...אחים שע...
...ג׳ינז
...זוגור
...בראשי...
...5.000

هكذا من الإصل

2 מסגרים נהרגו בכפר־סבא בהתפוצצות של בלון ריתוך

לטחנת הקמח, בה אירע האסון, נגרם נזק של מאות אלפי לירות. שני עובדים ועובר אורח נפצעו קל.

— מאת יוסי בר, כתב „ידיעות אחרונות" —

שני מסגרים, יצחק דבי (40) מכפר־ברוך ועזרא סרים (22) מרמת־גן, נהרגו אתמול בבוקר בהתפוצצות בלון־חמצן, בו השתמשו לריתוך מיכל בטחנת־הקמח „עין־חי" בכפר־סבא. שניים מעובדי הטחנה ועובר־אורח נפצעו קל. לטחנה נגרם נזק של מאות אלפי ל״י.

ההתפוצצות העזה נשמעה היטב בחוצות המשטרה הסמוכה. מיד לאחריה פרצו להבות, שהשתלטו על פני מדרגות העץ של מתקן הקמח. האיזור כולו כוסה בעשן סמיך, מעורב באבק קמח.

למקום הוזעקו שלוש מכוניות־כיבוי ואמבולנסים. כן הגיעו למקום שני חבלני משטרה וחבלן של צה״ל, לבדיקת אפשרות ש־היה זה מיגע. אולם, במר־הרה הוברר כי ההתפוצצות נבעה מדליפת חמצן מאחד מבלוני הריתוך.

בעת ההתפוצצות נמצא אחד המסגרים בתוך מיכל ברזל; ואילו חברו עמד בקירבתו.

לדברי מנהל טחנת־הקמח נפגעו מכונות משוכללות ויעברו חודשים עד שניתן יהיה להפעיל את הטחנה מחדש.

המשטרה פתחה בחקירת נסיבות האסון.

החשוד באונס חבש פאה והחזיק במוט ברזל

— מאת גבי ברון, כתב „ידיעות אחרונות" —

פקודת מעצר ל־48 שעות הוצאה בבית משפט השלום בירושלים נגד גבר בן 45, החשוד במעשה אונס אחד, ובשני נסיונות אונס שבוצעו לאחרונה בחורשה בעמק־צינן, ליד האוניברסיטה העברית בירושלים.

החשוד נלכד לפני ימים על ידי מארב משטרתי שהוצב במקום.

נציג המשטרה טען בבית־המשפט כי יש לערוך מיסדרי זיהוי, ולברר היטב את נסיבות השתהותו של החשוד באזור. לדבריו מתאימים התיאורים של האנס האלמוני, שנמסרו על־ידי קרבנותיו, פאה או ירק... חוד, לחשוד. החשוד נלכד כשהוא חובש פאה נכרית ובידו מוט ברזל עטוף בנייר לבן. בעת מעצרו סיפר כי מוט הברזל דרוש לו לגירוש כלבים.

בתשובה לשאלת השופט אמר החשוד עצמו כי הוא מכחיש כל קשר לעניין. טען הוא: „קודם אבדו לי שמדובר בבשר נשים. רק כרגע נודע לי כי מדובר בשלושה מקרים. אני סטודנט לפילוסופיה, ועושה עבודת דוקטוראט. אני חובש פאה נכרית, מפני שהזקן שלי לא הולך עם קרחת. אני מטייל יום יום ברגל לפי עצת רופא. כלבים נטפלים ומתנפלים עלי. אני חולה שחפת. יש לי בעיות בעמוד השדרה והלב, ואני חושש לחיי. אני מבקש מכבוד אסם לי ולמת להגנתי".

שופט השלום ד״ר משה שלגי ציווה, כאמור, לעצור את האיש ל־48 שעות. המשך המעצר יישקל לאחר עריכת מיסדרי הזיהוי במשטרה.

לורד קאראדון

(סוף מעמוד ראשון)

באמתחתו של לורד קאראדון יש תוכנית לפתרון בעיית ירושלים. אמר הוא: „לא הרגשתי כי זוהי עיר אחת. ראיתי כי חלק אחד הוא ערבי לכל דבר; השני ישראלי לכל דבר. בשיחותי עם ישראלים וערבים הוברר לי כי כולם מתנגדים לרעיון ביטאם ירושלים. כל צד רואה את ירושלים שלו: ואת הריבונות שלו עליה".

„לכן, אני סבור כי על ישראל להחזיר את העיר העתיקה לערבים. בין שני חלקי העיר צריכים להיות גבולות פתוחים. שתי האוכלוסיות יחיו זו בצד זו. תוך מיפוח חיי יומיום תקינים. הרחוסים בין שני חלקי העיר צריכים להיות אידיאליים, ומבוססים על חופש ועל כבוד. ירושלים צריכה להיות עיר הקודש, עיר השלום".

לגבי המקומות הקדושים לנצרות אומר קאראדון ש־הם יישמרו היטב במצב זה.

לורד קאראדון הגיע לירדן לירושלים לאחר ביקור בירדן, שם הוא נפגש עם המלך חוסיין. הוא ניסה ל־שכנע את המלך כי מדיניותו של ד״ר קיסינג'ר נועדה לכשלון; וכי השתתפות ירדן בוועידת ז'נבה חיונית.

הלורד ביקר גם במצרים. לאחר תום מסעו זה ב־איזור, אמר קאראדון ל־הכין תוכנית מלאה, בה יתוחו את האמצעים להשגת שלום במרחב באזור. התוכנית תפורסם ברבים, לאחר שתוגש לכל הגורמים הנוגעים בדבר, לרבות מדינות האיזור והמעצמות.

אישים ערביים בעזה, איתם נפגש הלורד, יודעים לספר כי אין הוא ממליץ על ניתוק הגדה מירדן. הוא אמר כי לשם הבטחת היציבות באזור על הפלשתינאים לקיים יחסים תקינים הן עם ירדן והן עם ישראל. הוא אפילו רואה בעין יפה רעיון של הקמת קונפדרציה בין שלושה גורמים אלה.

זכו בפיס

בהגרלת מפעל הפיס מס' 2/75 שהתקיימה אתמול זכו הכרטיסים הבאים:

ב־500,000 ל״י — 225461.
ב־250,000 ל״י — 567765.
ב־100,000 ל״י — 207081.
ב־50,000 ל״י — 008739. 529162.
ב־12,500 ל״י — 385039. 435007.
ב־6,250 ל״י — 133667. 696460 654990 387304.
ב־5,000 ל״י — 006910

096923	066272	030344
121342	116806	111086
195238	193887	159845
347891	338721	259352
385037	376730	366165
438918	427842	409695
473050	452258	446351
504729	487455	484250
572129	538619	515981
610452	594670	589506
700188	627156	621156
775650	717007	710494
.796720	781325	778695

ב־1,000 ל״י זכו המסתיימים ב־1839 4174 8011 8120 .8148

ב־600 ל״י זכו המסתיימים ב־10598 21462 23168 68780 68510 42933 .39644 .93018 81338 71117

ב־250 ל״י זכו המסתיימים ב־30546 09675 13534 32641 30884 23209 20627 47612 39695 36396 33670 62455 52768 50070 49353 71657 70511 65514 63896 91403 84317 78157 77176 .98881 95073

ב־100 ל״י זכו המסתיימים ב־1251 1441 5441 6744 .8128 8026 7766

ב־50 ל״י זכו המסתיימים ב־0007 0091 0280 0559 2409 2069 1773 1612 1400 3591 3562 3521 3423 2803 4801 4728 3977 3620 3615 6073 5979 5797 5496 5394 7159 7014 6707 6420 6283 7938 7661 7465 7385 7363 8622 8516 8415 8407 8165 .9560 9463 9239

ב־6 ל״י זכו כל הכרטיסים המסתיימים בספרות: 3 ו־7.

בעקבות גילויי „ידיעות אחרונות"

התפטר מרכז סיעת „למיפנה" במפד״ל

— מאת אריה אבנרי, כתב „ידיעות אחרונות" —

מר רפאל ברנתן, יו״ר מזכירות הפמ״ל ומזכיר „הפועל המזרחי", הודיע אתמול על התפטרותו מתפקיד מרכז סיעת „למפנה", שהיא סיעת הרוב במפד״ל, בעקבות הביקורת החריפה שנמתחה עליו על־ידי חבריו שונים במפלגה לאחר גילויי „ידיעות אחרונות" בפרשת תשלום סימים מכספי קופת חולים.

כוכוד גילה עתונבו לפני כשבוע כי מר ברנתן, שהוא „האיש החזק" במפד״ל, ניצל את מעמדו ר־שילם מיסים קטנים בהר־בה מן המגיע ממנו לקופת חולים באמצעות לשכת הי־מס המרכזית של הפועל המזרחי במסעדה. שהוא חבר מושב המכר. למעשה, הוא מתגורר מזה עשר שנים ב־ראשל״צ. (חברי המושבים נהנים מהנחה בשיעור 50%).

אתמול מתוך כצעירי הצעירים בביקורת חריפה על בך־נתן שבמעשיהו הם רואים משום פגם אסטטי חמור. בעקבות הודעת ההתפטרות של מר ברנתן נחפז השר מיכאל חזני להיפגש עם נציגי הצעירים והציע מהם להפסיק את פעילותם לק־ראת הקמת תנועה חדשה שתכלול את חוגי הצעירים, המתנחלים (גוש אמונים), פרופסורים וסטודנטים ה־עלולה להביא לפילוג ב־מפד״ל. ראשי הצעירים הודיעו, כי הם מסרבים להי־ענות לבקשות הללו.

תאומים בני שלוש נהרגו מפגיעת רכבת

שני תאומים בני 3 נהרגו אתמול מפגיעת רכבת נוסעים, כאשר שיחקו על פסי הרכבת בלוד.

הילדים ההרוגים הם ענן ונעמה אבורקא מלוד. דובר משטרת מרחב המרכז, רב־פקד מנשה גולן אמר, שהתאונה אירעה באזור פסי הרכבת ברחוב סיר ב־לוד. האחד אמנם מגודר. אך הילדים נכנסו לתחום פסי הרכבת דרך פירצה ב־גדר ונפגעו על־ידי רכבת, שהיתה בדרכה מחיפה ל־ירושלים.

גידען 13 מיליון ל״י בנמל התעופה ב.ג.

— מאת צבי רימון, כתב „ידיעות אחרונות" —

בחודש מאי תופעל בנמל התעופה בן־גוריון בלוד מערכת אוטומטית למיון מזוודות, ברכישתה הושקעו כ־4 מיליון לירות ולאחר הפעלתה יוכלו שני עובדים למיין בשעה אחת 1300 מזוודות.

דברים אלה נמסרו אתמול מנהל נמל התעופה, אליעזר כהן, בפגישה עם כתבים. הוא אמר בין השאר, כי לפני ימים מספר הופעל בלוד שירות מודיעין אוטומטי ה־מספק לטייסים עד למרחק כ־300 ק״מ מלוד פרטים על מזג האוויר בלוד, נתיבי ני־סה ועוד. הודיע נמסר ע־יונות פיקוח־טיסה תקינים. הוא הרגיש, כי השנים רק עזרו לשלושת חברות. כן גילה מר כהן, כי שר התחבורה גד יעקבי אישר הצעות צוות ריפוי לפקוח הטיסה. אך הם לא הופעלו מאחר שהסכסוך הוטל ביני־תיים.

הן ירידה בהכנסות בעקבות צמצום מספר הנוסעים ר עליה גדולה בהכנסות.

מר כהן אישר בהודמנות זו, כי שניים מבין חמשת המנהלים, שהחליפו זה שלושם במשך 11 שעות את פקחי הטיסה בלוד, אין להם רש־יונות פיקוח־טיסה תקפים.

היעדר כה המודיע נמסר כי הגדר מיוחד, הודבר בבטל את הצורך לבתקשר עם מג־דל הפיקוח.

התקציב הרגיל בשנת ה־כספים הנוכחית יסתיים ב־נמל התעופה בגירעון בסך 13 מיליון לירות. הסיבות

שכר חברי „אגד" יוגדל ל־3108 ל״י

— מאת צבי עמית, כתב „ידיעות אחרונות" —

המשכורת של חברי „אגד" תועלה רטרואקטיבית החל ב־1 בדצמבר מ־2684 לירות ברוטו ל־3108.5 לירות ברוטו בחודש. ההפרשים הרטרואקטיביים ישולמו ל־חברי „אגד" החל בתשלום משכורת פברואר — על כך החליטה אתמול בישיבתה הנהלת הקואופרטיב „אגד".

על ההחלטה מסרד לכת־בנו מקורות בהנהלת „אגד" הוא נשמרה בסוד. דובר „אגד" לא היה מוכן אתמול לאשר או להכחיש אותה.

עוד נודע לי, כי הנהלת הקואופרטיב החליטה לד־רוש מועדת גולדמב הבד־יקת את מיבנה ההוצאות של חברות־התחבורה להמ־ליץ על הבדלת הסובסידיות לקואופרטיבים. כדי לממן תוספת שכר זו. אם דרישה זו תידחה, החלום לפתוח במאבק ציבורי נגד הממש־לה בנושא זה.

הדיון בישיבה היה סוער. לאחר שחברי סיעת „לקי־דומי" האופוזיציונית התרי־עו על מצבו המעורער של הקואופרטיב, תבעו את הת־פטרותה המיידית של ה־הנהלה המזכירות ועריכת בחירות בעוד 14 יום.

ישראל פונה לקיסינג'ר

(סוף מעמוד ראשון)

ראלים מצפים מממשלת ארה״ב שיקשה את המצב הבא, ולכן הם מצפים מקי־סינג'ר שיצא לקהיר, כדי לברר מה מוכנה מצרים לתת".

להלן נאמר בעתון הניו־יורקי, כי „פקידי ממשל ב־וושינגטון רואים בפניית אלון של הישראלים לקיסינ־ג'ר, שיסוע לקהיר, חבסיס השהייה בלבה. כדי לתת ל־ממשלת ירושלים לעצב הצ־עה חדשות".

כותב העתון: „עוזריו של קיסינג'ר אמרו לעתון ניו־יורק טיימס, שהוא יחליט לשוב למזרח התיכון רק לאחר שישתכנע כי בירכולתו להי־שיג התקדמות משמעותית לקראת הסדר". אך העתון כותב, עם זאת, כי קיסינג'ר עשוי לצאת למסע במזה״ת בפברואר.

„קיסינג'ר חזר והדגיש מספר פעמים", נאמר ב־עתון, „כי ישראל היא קב־רנ־דוראי בכך שאינה זזה מהר יותר לקראת הסדר עם הערבים".

עתונאים אמריקניים, ש־פעמים שוחחו, ואשר נפ־גשו עם שגריר ישראל, שמחה דיניץ, אמרו לי, כי קיבלו את הרושם ישראל אוטונומית מאד" לגבי ה־אפשרות שישגו הסכם כלי־שהו עם מצרים, תוך שלו־שה חודשים.

אחד העובדים שחולץ מתחת למפולת האבנים בעיר־העתיקה בירושלים.

חולצו ממפולת יהודי בירושלים

התמוטט בעת חפירת יסודות לבניין ... חולץ בעבוד שעה על־ידי כבאים

...ני בירושלים —

...מל בהתמוטטות קיר לבנין ברובע היהודי לכיד תחת מפולת ה־הלה נמרצת של שני ...ה, בעומק של יותר מ־ כמורים.

...צע. בבנה 13.10 ב־ ...ים, התמוטט קיר התע־ העשר שברי אבנים ו־ — שרידי התפירות ה־ אולוגיות שבוצעו ב־ — וקבר תחתיו את־

בנה מן הפועלים. שאר ה־פועלים פינו את המקום ד־העזיקו עזרה.

תוך המש דקות הגיעו ל־מקום מכוניות שרותי הכי־בוי, ובראשן מכונית הסד־לם הנדהראוליו. על ציוותי ההילוך, פקד מפקד שרותי הכיבוי בירושלים, יצחק קר־בי, שנתמנה להתפקדו רק לפני שבוע.

הבדיקה הראשונית העל־תה כי מתוך שלושה פר־עלים קבורים, הרביעי כבר חולץ על ידי חבריו.

בסיוע כחות משטרה גדולים, שהגיעו למקום, הצליחו בהתרוצתה לה־שוף את אחד הלכודים. כ־עבור דקות ספורות הולץ פועל שני.

בשלב זה הוברר כי קיר האבנים הרעוע עלול להתמוטט על ראשי הכב־לים. לכן הוחלט להפסיק את עבודות החצלה, ולחדש רק לאחר נקיטת אמצעי זהירות.

במשך שעה ורבע עסקו המצילים בהסרת שיכבה עבה של אבנים ועפר מעל לפועל הלכוד. משגילוהו, סוף סוף, בשמפה ממעמקי החפירה הקריאה: „הוא חיי הוא מדבר!"

נראה כי הפועל האחרון נקבר תחת צפי המפולת כשחלק מגופו נתמך על־ידי הסורה, בה עבד. תו־דות לכך נוצר כיס־אויר, אשר איפשר לו לנשום ו־להחזיק מעמד במשך שעה ארוכה.

אנשי מחלקת מיבנים מסוכנים במשרד מהנדס ה־עיר בירושלים החלו מיד בבדיקת הנסיבות שגרמו למפולת.

גולדמן

(סוף מעמוד ראשון)

בהזכירו כי אפילו אבא אבן נקט עמדה דומה בתקופת זמן מסויימת.

להלן אמר, כי הוא יציב מועמדותו למועד כהונה נוסף כנשיא הקונגרס ה־יהודי העולמי, בוועידתו הקרובה בירושלים, בחודש הבא. „למרות דברי ביקורת מסויימים שהושמו נג־די, הוא גם מקווה להי־בחר מחדש, לפחות „עד שיימצא מישהו שיוכל ל־החליפני".

ד״ר גולדמן אמר לי, ש־הוא מקיים מגעים עם ער־בים רבים, אך לא עם אי־שים פלשתינאיים. „אפגש עם פלשתינאים רק אחרי שיכירו בזכותנו להתקיים כמדינה", אמר.

להלן סיפר לי, כי אחד הערבים שעימם הוא ב־קשר, הודיעו שיאסר ער־פאת החליט נגד הקמת ממשלה בגולה, אחרי ש־התברר לו, כי קרוב לודאי שהוא עצמו לא ייבחר ל־נשיא הממשלה הפלשתינ־אית. האיש שצריך היה להיבחר, גילה גרשאת — כדברי נחום גולדמן — היה פרופסור פלשתינאי נודע, אישיות אינטלקטוא־לית נודעת. כן חשש ער־פאת, כי בממשלה פלשתי־נאית היה אש״פ זוכה ל־מעמד דומה כלשונו לזה של חרות בישראל.

מנהיגים קשישים בהסתדרות מסרבים לפרוש לגימלאות

— מאת אריה אבנרי, כתב „ידיעות אחרונות" —

ועד עובדי הוועד הפועל של ההסתדרות החליט שלא לפעול למען פרישתם של עובדי ההסתדרות ושלוחותיה לגימלאות בגיל 65, כל עוד לא יפרשו לגימלאות נבחרי ציבור ועסקנים בכירים של ההסתדרות, שעברו את גיל הפרישה אך מסרבים להפסיק את מילואם.

יו״ר הוועד, מר צבי אר־צי אמר לכתבנו: „לא תית־כן מדיניות של איפה ו־איפה. אנחנו מתנגדים ל־דרישה לגימלאות על בסיס סלקטיבי. במצב הקיים אי־נו יכולים להייב עובדים לפרוש מעבודתם, אם אנ־שי הקומה החמישית אינם מסמפקים להם דוגמה אישית.

בין מזכיר ההסתדרות, מר יהושע השציבה, יו״ר ועדת ההוקה של ועדת ה־ביקורת המרכזית, מר שלמה סלמון, וחבר הנהלת לשכת המס, מר אהרון הר־בה — שלושתם הגיעו ל־גיל 68. אך ממשיכים לכהן בתפקידיהם. כן ממשיכים בתפקידיהם מזכירי מועצת פועלים כמו מר אלפרט בתל־אביב ואליעזר אלקס ברמת־גן — שניהם בני 66.

זאבי הוועד הפועל הגיבר על כך באומרם, כי הוש־ציבה אינו מקבל משכורת, אלא „שכר תמורת השתת־פות בישיבות". אשר למר סלמון, הוא עשוי לצאת לגימ־לאות בחודש ינואר הקרוב.

נודע, כי חבר הועדה ה־מרכזית שמואל בהם ביקש להעלות את הנושא לדיון. אך מזכיר ההסתדרות ירוחם משל טרם נענה לבקשתו.

...ז שהכיל ...בצן פוצץ לבוילבוד

...ות אחרונות" —

סתיר קבצן בבאר־שבע על־ידי המשטרה, לאחר מביל מיקבן במולכד. את סל־התחומים בחנות ת בדק את הסל וגילה קסת ברזל. ומיהר

קו את הסל כחשוד. לפוצץ את הסל על מבילה מיטען־נפץ. מקבץ הנדבות. שמו את סלו. כאן הקבצן לא גילה כמה אך בגיהום קצוה זה

...הרה לצבור כמה השד־ בנו האמיתי של הסל

...ע נמסר על הפרשה לטעות בזהירות יתר

...הסיכום ...סולל בונה

„ידיעות אחרונות" —

הביקורת של ההכר־מפתיע את ישיבת מבכ״ל סולל־בונה, האישית בעיסקות בתאם.

דרך להשתיק את ה־ראשי מפלגת הע־סבורים, כי חולשתה סיבת הליכוד בהסתד־ונציגיה במוסדות ה־יסייעו להשתיק את זה ולטשטש את הקש־בין „סולל בונה" לבין העבודה, במישור

סה שנייה טוענת, כי בה נדונה משום ש־ות אחרונות" פירסם ל מפי מקור בכיר ומ־בוועדת הביקורת, כי גבוה להוציא את רכ־הופכה. החולם איפוא את הישיבה — כדי תתקבל החלטה מצין

...תערוכה ...גוריון

...ם בחולון

בתערוכה על חייו ...תה על התקופה, בה ... הורכב הבית השני, ... אמש נשיא המדינה, בתערוכה על חיי בן־ של מוזיאון תל־אביב. ם על שאלות התלמ־

השאר אמר, כי עם כל להרחיב את בסיס ה־ה, יש לשקול, אם ה־ ניתן מבחינה מעשית. ב זה נראה לי, כי יש לעמדה שנוקטים הב־ממשלה". הוא הביע כי ממשלת רבין ר בפעולתה בהצלחה ; ארוכה „ולא יעסיקו במלאכה הקשורה ב־ ז הממשלה". (ע.)

...ישתתף ...ן, חירות'

„ידיעות אחרונות" — תחת ביום ראשון, חוק לבת: בישור רשימת המועמדים ... שיגר אתמול מברק ..., בו טען, כי השר ... בדעה נוגדת את ... שכן, לדבריו, נשיא ... אינו רשאי לצאת ... גבולות המדינה אלא ... הממשלה, חוק ה־ ... לא החול על השפ־ ... מוחזקים שמחוץ ל־ ... ולכן אין הנשיא ... לבוא להודיה ... מר אבנרי.

... זה לנשיא נתקל ... נגדי, שלוח ונשי־ ... קריית ארבע לנשיא. ... בין השאר, כי ... זלמן שזר ז״ל, בי־ ... הכותל המערבי, ... טרם הוחל וחוק ה־ ... על ירושלים. המד־

בזר כרמלית

רח' המלך ג'ורג' 6, תל־אביב

הפופולרי המועדף והטוב ביותר בארץ

החל ממוצ״ש 11.1.75 ב־6 בערב למשך שבוע בלבד

	במקום ל״י	רק ל״י
סוודרים אקרילן, בצבעים, לילדים	85	20
מכנסי ג'ינס וקורדרוי לילדים	56	15
מעילים עם פרווה לילדים נגד גשם	78	20
חולצות גולף בדרלון	55	15
חולצות טריקו שרוול ארוך לנשים	35	9
סוודרים אקרילן, מכל הסוגים לנשים	68	25
סוודרים ותולצות אקרילן לגברים/ות	75	35
סוודרים לגברים/ות 100% צמר עבה	115	45
חליפות קורדרוי אקסקלוסיביות לנשים, בצבעים	295	129
חליפות ג'ינס יוניסקס, גיזרה אחרונה	280	125
חליפות ג'ינס לגברים תוצרת ארה״ב, בצבעים	320	130
חולצות דיולן כותנה מודפס, לגברים/ות	69	30
חצאיות שנל צמר — קורדרוי וגבדין	110	35
מכנסי ג'ינס אוריגינל, תוצרת חוץ	130	65
מעילי גברים דקרון עם ביטנת אורלון	280	140
מעילי גברים דיפטין עם ביטנת אורלון	360	165
מעילי נשים מסקי	380	140
מעילי סטודנטים (עם קפישול) מלאי מצומצם	480	120

ברגע האחרון הגיעו

ז'קטים ג'ינס אוריגינל ב־7 דוגמאות, יוניסקס — 130 — 65

מבצע הענק ממשיך
בבוטיקים הפרפר

אלנבי 57 (ליד רינה) ● דיזנגוף 101 (ליד מאקיו)

	במקום ל״י	רק ל״י
מכנסים גברדין	110	35
חולצות טריקו	49	10
חצאיות שנל (ג'ינס, קורדרוי, צמר ועוד)	125	35
מעילי גשם	110	30
סוודרים אקרילן לנשים וגברים	79	25
חולצות פלנל לילד/ה	59	20
שמלות טריקו שנל	106	30
מכנסי ג'ינס אוריגינל (רוכסנים חלק ועוד)	125	55
ג'קטים ג'ינס אריגינל (רוכסנים כיסים ועוד)	135	50
מכנסי קורדרוי (רוכסנים חלק ועוד)	145	60
קפוצ'ונים קורדרוי וצמר	175	60
חולצות הודי וזהל ועוד 100 מינים שונים	108	35
מכנסי קורדרוי קטיפה	115	45
ג'קטים מצמר משבצת	139	50
חליפות ג'ינס אוריגינל	245	105
חליפות שנל מצמר	188	85
חליפות מכנסיים מצמר	209	105
חליפות קורדרוי וג'ינס לילד/ה	203	70
מכנסי ג'ינס וקורדרוי לילד/ה	98	35
ג'קטים ג'ינס קורדרוי לילד/ה	107	35
סוודרים אקרילן לילד/ה	69	20
מעילים עם פרווה	575	175
קפוצ'ונים קטיפה עם פרווה	328	120

המחירים הרשומים רק לשבוע בלבד!!!

תוצרת עצמית בלעדי בארץ

★ בואו ראו אין בלוף ★

המכירה החל ממוצ״ש 11.1.75, בשעה 6.00 בערב

„בזר רינה" חולון ● בת־ים — „אופנת אליצור" ירושלים

במבצע השנה

המכירה הזולה והגדולה בסיבה

בואו תראו ותקנו

בהזדמנות בלתי חוזרת

	במקום ל״י	רק ל״י
סוודרים לילדים ג'קרט	59	15
מכנסי ילדים מפירמה ידועה	89	25—35
חולצות ילדים	39	10
אוברול לילדים	79	30
מכנסי ג'ינס לגברים	99	35
מכנסי ג'ינס תוצרת חוץ	119	55
מכנסי קטיפה לגברים ונשים	149	60
מכנסי קורדרוי	149	55
חולצות גולף באקרלון	69	15
חליפות קורדרוי New-Style	345	145
ז'קטים קורדרוי	115	50
ז'קטים ג'ינס	110	40
סריגי יצוא מכל הסוגים והצבעים מפירמה ידועה	99	40
סוודרים לנשים עם ובלי ריקמה	79	25
מכנסי ג'רסי לילדים	49	10
חצאיות שנל מכל הסוגים	90	30

ועוד הפתעות במחירים מוזלים

מבצע שירות מיוחד עם מדידות

ירושלים — „אופנת אליצור" רחוב יפו 56

חולון — „בזר רינה" שד' קוגל 40 (ליד קולנוע רינה)

בת־ים — „בזר רינה" רח' רוטשילד 22

עוד לא היה דבר כזה בארץ

5 ימים בלבד

בואו לאלנבי 79 תל־אביב

המכירה תימשך עוד 5 ימים בלבד

	במקום ל״י	רק ל״י
מכנסיים קורדרוי אמיתי לילדים ולילדות	79	15
סוודרים לגברות, מודלים חדישים ביותר	105	25
סוודרים לילדים ולילדות בכל המידות	69	15
חולצות מגבת לילדים ולילדות	75	10
ג'קטים ג'ינס, לגברות מיוחד לצעירות	100	20
מכנסי ג'ינס לגברים ולגברות	110	25
גולפים לגברים ולגברות „אופנת צעירים"	95	15
מכנסיים ז'מס לגברים New-Fashion	215	כמעט חינם
חליפות שנל משובץ, שרוול ארוך	245	45
חולצות לגברות, שרוול ארוך	95	10
שמלות ג'רסי צמר לגברות, מודל 75	245	45
חצאיות שנל מקטיפה אמיתית	165	25
חליפות מכנסיים דיפטין לגברות, דוגמא סקוטית	345	90
מכנסי קורדרוי לגברים ולגברות	115	35
מכנסיים לילדים ולילדות, מג'ינס בלמי	115	כמעט חינם
סוודרים לגברים בכל המידות, פריז 75	145	40
ג'קטים מג'ינס אמיתי ביותר במיוחד לצעירים	135	כמעט חינם
סוודרים ג'קט עבה לגברות + ריקמה, עד מס' 52	175	65
סוודר עם תחתון לגברות 100% אקרילן	125	30
חגורות תוצרת חוץ, לגברים ולילדים	59	10

המכירה תחל במוצאי־שבת — 11.1.1975

בעקבות הלחץ הרב תיפתחנה שתי דלתות

„אופנת אלנבי" תל־אביב, רחוב אלנבי 79

חדש! מהפכני! בלעדי!
בבזר הדואר נעלי נשים

נעלי נשים דגמי 75 במחירי חיסול

	במקום ל״י	רק ל״י
נעלים איטלקיות	115	55
נעלים אלגנטיות תוצרת חוץ	125	60
מגפים תוצרת חוץ, מבחר גדול	185	70
נעלים איטלקיות סולית קרפ	115	55

מכירת חיסול של מוצרי הלבשה

	במקום ל״י	רק ל״י
חולצות טריקו בגונים שונים	35	10
אוברולים קורדרוי וצמר לילדים	45	25
מכנסי קורדרוי וקטיפה עד גיל 12	60	30
גולפים מצמר ואקרילן לגברים ונשים	60	30
חליפות אלגנטיות מצמר משובץ לנשים	210	85
מכנסי גברדין גזרה צרפתית, לנשים וגברים	95	50
מכנסי ג'ינס קנטון אוריגינל בדוגמאות שונות	100	60
מכנסי ג'ינס לילדים	50	25
חולצות אינטרלוק לילדים	35	15
חצאיות מקסי שנל ומיני	65	30

המכירה החל ממוצ״ש, בכל ימות השבוע מ־8 בבוקר עד 7 בערב

„בזר הדואר" אלנבי 134 ליד הדואר המרכזי

בואו לבזר „המפגש"

רק אצלנו!!

מחירים מוזלים לבגדים מעולים

	ל״י
ז'קט קורדרוי — פרווה	65
ז'קט רוכסנים (ג'ינס עבה)	80
ז'קט פוטפש אמריקאי (גיזרה לגבר)	55
ז'קט פוטפש מיני	50
חליפות קורדרוי (אלגנט)	120
חולצות חוץ — מחירים מיוחדים	45
שנל קטיפה	50
שנל ג'ינס	45
מכנסי פוטפש (גיזרה מתרחבת)	50
מכנסי קורדרוי משובץ	45
מכנסי גברדין (9 צבעים — גיזרה מתרחבת)	48
מכנסי ברמודה משובצות	35
מכנסי ילדים — קורדרוי וג'ינס	25
מכנסי קטיפה גרמנית	45

הצעקה האחרונה חליפות ג'ינס מלאים

בואו למפגש החל ממוצאי שבת

„בזר המפגש" תל־אביב, דיזנגוף 109 (ליד רוזל)

קבוצת עבלני משנה להנחת קוי מים בכל חלקי הארץ (פלדה, א״צ, פ.ב.ס.) מעוניינים בהצעות עבודה טלפון 59568—053 בשעות הערב

הסאונה פתוחה! במועדון בריאות ת״א מסג'יסטית אחירה נעימה ● ת״א, מובבי־ציון 26 טל' 288618

היא תשאר שלך ותשיב לך אהבה ראה עמוד 14 „7 ימים"

מערכת מושלמת. כלים ומכשירים למכונית
Auto-kit

נסה אותה 10 ימים חינם ללא התחייבות!

תן למערכת AUTO-KIT לשחרר את בעיות מכוניתך

נסה אותה חינם ללא כל התחייבות

"ניתקעתי" בגלל סיבה טפשית...
בעיות שירות... אתה צריך להכניס את המכונית למוסך ליום אחד... או שניים, או אפילו יותר.
בקיצור, כל הבעיות שיש לנהג יום יום, סיפור המתגלה כיקר למדי בסופו של החודש. כאשר מסכמים את החשבונות!
סוף סוף, אנו יכולים להציע לך את ההזדמנות לשנות מצב זה אחת ולתמיד, ואני נוכיח ואת כבלי שהדבר יעלה לך פרוטה!
מערכת זו! איננה מערכת שבירה — היי חזקה, חסכונית מאד... ומושלמת. הסתכל בתמונה ותראה מה היא כוללת! 100 פריטים המוצעים לך במחיר מושך הרבה יותר מהמחיר שעליך לשלם בדרך כלל עבור מכשירים וכלים באיכות כזו.
אתה יכול לנסותה חינם ללא תשלום. אם תגיע למסקנה שאין היא עונה על דרישותיך וציפיותיך, שלח אותה חזרה ולא תהיה חייב מאומה.
אחרת תוכל להשאירה אצלך במחיר הנמוך של ...ל"י (בתוספת דמי אריזה ומישלוח) או

לתשלום
לאחר תשלום ראשון
של ...155 ל"י

אל תדחה את החלטתך!
המלאי מוגבל. שלח את שובר ההזמנה שבתחתית המודעה היום ללא דיחוי.

המערכת כוללת:

1. ארגז כלים בפלסטיק (40×19×20 ס"מ) עם ידית וסגר.
2. מטען סוללות של 110/220 ואט עם מד זרם (מד אמפר), להטענת סוללות 6 או 12 וולט. עם אחריות לשנה (מיום הקניה); תהליך שינוי זרם סטנדרטי.
3. כבל התנעה, מד מים, כבל הרצת סוללות, שני שופכי הוצצה, מברשת לסוללה, מפתח מצתים מצופה כרום עם ורוע, צבת משוננת מצופה כרום (ויבקה) מתוכננת לקוטר 21 מ"מ, פנס חשמלי, שפופרת ניקוי, כיספת כלים.
4. 6 מברגי אום, 4 מברגים שטוחים, 2 מברגי "פיליפס", 1 אקסצנטר, 1 דוקרן, סולם מותאמים לידית פלסטית.
5. 23 מפתחות "בוקסים", 12 פינות, מידות 8 עד 23 מ"מ, 3 ידיות להארכה וידית מנוף התאמה עם נעילה כדורית, ידית מנוף "ריצ'רץ'".
6. 18 מפתחות כפולים — רינג פתוח מידות 9/32" עד 3/4".
7. מערכת 5 מפתחות פתוחים.
8. מערכת 4 איזמלים (ראש עגול).
9. 18 מפתחות "אלן" בינלאומיים.

1. בקבוק שימושי למים מוזרקים למילוי הסוללה.
2. ספר שימושי "כיצד תשמור על המכונית" מאת מהנדס המכוניות חיים חיאל ובו כל הפרטים הקשורים למכונית.

השי הכפול ימסר לך באם תשלח את הזמנתך תוך 5 ימים.

אל: מיילקס (ישראל) בע"מ, רח' המלאכה 3, חולון, 851־58, טלפון 843185

נא לשלוח לי את מערכת Auto-Kit לתקופת נסיון של 10 ימים חינם. אם לא אהיה מרוצה לחלוטין מאיכותה ומטיבה של המערכת אחזיר את כל המערכת במצב תקין תוך 10 ימים מיום קבלתה ולא אהיה חייב מאומה. אם אחליט לרכוש את המערכת, היא תהיה שלי ויהיה עלי לעמוד בתנאי התשלום איתם ציינתי לעיל. תנאיותי כמקום המסומן מהווה הסכמה לתנאים שאותם ציינתי.

סמן את ההצעה הרצויה לך

☐ תשלום חד־פעמי: תוך 14 יום מיום קבלת המערכת אשלם לכם סך —.625 ל"י (וכן יוכום נוסף של ... ל"י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח).

☐ קניה בתשלומים: תוך 14 יום מיום קבלת המערכת אשלם לכם סך —.155 ל"י (וכן יוכום נוסף של —.15 ל"י לכיסוי הוצאות האריזה והמשלוח) ואחר כן אשלם לכם 7 תשלומים חודשיים רצופים בסכום של —.85 ל"י לכל תשלום, החל בחודש שלאחר מועד תשלום ראשון. סה"כ —.750 כולל ריבית בגובה של 30% וכן סך —.9 ל"י לחודש דמי טיפול וגביה.

מקום התשלום: במשרדי מיילקס (ישראל) בע"מ, או בכל סניף של בנק לאומי לישראל בע"מ.
אושר ע"י המועצה לחוזים אחידים.
נא למלא בדייקנות כדי למנוע עיכוב בביצוע ההזמנה.

שם משפחה ______
שם פרטי ______ עיר ______ רחוב ______ מס' ______
מס' תעודת זהות ______ גיל ______ מיקוד ______

10.1.75

هكذا من الأصل

של בלאק אנד דקר

הקניה המשתלמת לאחר העבודה הראשונה

מערכת כלים משוכללת במזוודה מפלסטיק ניידת ונוחה, פאר דגמי 1975 תוצרת ארה"ב. במחיר של

298 ל"י בלבד!

כוללת מקדחה 1/4" (בידוד כפול 2500 סליד בלתי שבירה, אחריות לשנה), בתוספת מערכות השחזה, ליטוש ו־3 מקדחים באיכות מעולה.

ונבדק ואושר ע"י מכון התקנים)

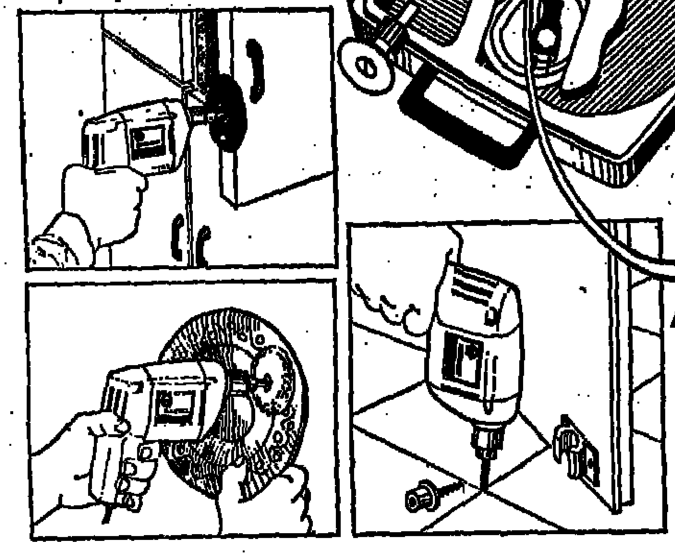

Black & Decker

תל־אביב: רח' מורדכי 50 (מול הסינרמה) טל. 36811, 38658.
ירושלים: רח' יפו 210, טל. 523448.
בקרוב: רח' הסדנא 26, אזור התעשיה, חולון.

להשיג בחנויות לכלי עבודה, חנויות למוצרי חשמל, ובכל חנויות הכל־בו בארץ.

חגי לביבסון אילון

25	26	27
	ELCO	מפאר
28 סאנובה	29	30 playtex

1. מספר אחד בחימום. אויקל בע"מ, רח' פינסקר 70, ת"א. עם תנור אויקל בבית — החורף נשאר בחוץ.

2. ליאון דגון — צרכי צילום בע"מ. סוכנים בלעדיים של פולארויד בישראל בתחום הצילום. תעודות זיהוי חדישות וציוד נצילה אלקטרוני.

3. „זברח" — משחת השיניים בעלת הפסים האדומים הפועלת פעולה כפולה, למניעת עששת ולבריאות השיניים „זברח" של „עץ הזית".

4. סמל של מוצרים או של שירותים שנבחרו במקום הראשון במשאל וזכו בתואר „המוצר הנבחר 1975".

5. קופת תגמולים לעצמאים ליד בנק לאומי לישראל בע"מ.

6. כיסוי הפלסטיק השקוף „פלסטרי" — עוטף ומבודד את המזון, שומר אותו טרי וטעים ומגן ספיגת ריחות המזון שבמקרר.

7. סמל חגמד המלווה את מוצרי היוקרה של „תדיראן": מקררים, טלויזיות, מזגנים, מערכות סטריאו, רדיו למכוניות וסוללות. תדיראן שיווק ושרותים קרליבך 27 ת"א.

8. סבון היופי והנעורים עם הבושם הצרפתי המעולה. סבון „לימור" מתוצרת „עץ הזית".

9. התחבושת ההיגיינית „סאנובה" — משרתת אותך בנאמנות ובשאיות: עשויה מחומר רך במיוחד ומצופה ברשת עדינה — „סאנובה" התחבושת ההיגיינית סופגת היטב ושומרת על צורתה.

10. קופה מרכזית לפיצויים ליד בנק לאומי בע"מ.

11. החברה הראשונה בארץ המייצרת מכשירים למניעת התחשמלות לפי רשיון ייצור של חברת F & G גרמניה. „אלקו" בע"מ הארבעה 16 ת"א. 269125.

12. מכונת התפירה העולמית שתעשה אותך אופנתית ויפה ותחסוך לך הרבה זמן וכסף „ספאף... והשמלה גמורה".

13. מוצרי הניר „איריס" — לשמוש בכל בית. מגבת הניר „איריס" הגיינית וחזקה, תמיד בהישג יד — מסירה כל כתם, סופגת ומייבשת.

14. טופז — יבוא, ייצור ושיווק סיטונאי של מיטות, עגלות, לולים וכסאות לתינוק. למביאי קטע זה תינתן הנחה על כל קניה. תל־אביב, רח' זקישון 37, טל. 825424. חולון, בכר סטרומה 1, טל. 841535.

15. חברת הבנין הגדולה בפתח־תקוה. הלוואות ומשכנתאות לא צמודות. חיים עוזר 20 פתח־תקוה. טל. 918091.

16. משחת השיניים השקופה הכחולה בטעם מנטה. לבריאות השיניים ולניפיין — "Kiss Me" של „עץ הזית".

17. טמפוני „פליטקס" — עם גליל ההחדרה הפלסטי החלק. טמפון „פליטקס" נפרש כפרח, תוך כדי ספיגה, ומתאים עצמו לממדים הפנימיים. לרשותך גם טמפון פליטקס דיאודורנט.

18. חרמזית — הממתיק השוויצרי בעל המוניטין העולמי. בקופסא הכחולה השטוחה, כיום יותר זול מסוכר. להשיג בבתי המרקחת ובחנויות לערות עצמי. מיובא על ידי מ. פרוטר וכנו בע"מ, ת"ד 1063 תל־אביב.

19. גם הילדים נהנו מעוף עם ירקות חסכוני וטעים. TAMI — שימורי איכות ללא חומר משמר. — תוצרת פרי טעים, חדרה.

20. מוצרי נייר מעולים לשימוש ביתי — חוגלה בע"מ, יצרני מגבות נייר ומפיות „איריס" מגבוני טישיו — „לילי", חיתולי „פיפון" לשימוש חד פעמי „סאנובה" תחבושות היגייניות.

21. הסתדרות העובדים הלאומית בארץ ישראל, נוסדה ב־1934 בירושלים ומאגדת בתוכה ציבור העובדים הדוגלים בפתרון בעיות סוציאליות לפי עקרונותיהם של הרצל וז'בוטינסקי.

22. מכון ללבורנטים סוקולוב, בפיקוח משרד החינוך ומשרד הבריאות. למסיימים תעודת הסמכה ממשלתית מוכרת. פרטים יפו, רחוב עזה 13 טלפון 822766.

23. המרכז לשיווק אריגים מובחרים מתוצרת הארץ ומחו"ל. באיכות מעולה ובדגמים חדישים. נחלת בנימין 37 ת"א. טל. 625581.

24. חיתול „פיפון" לשימוש חד־פעמי, נותנים לתינוק מגע רך ועדין, מונעים ממנו גירוי עור מיותר וחוסכים לאם שעות של כביסת חיתולים.

25. הטובה והוותיקה שבחברות האירוח והנופש. שרותיה ניתנים ללא תשלום נוסף. משיגה מקומות לכל בתי המלון ובתי ההבראה בארץ. סניפים בכל הערים הראשיות.

26. הרהיט — אחים שמש. עבודות ריהוט מעולה, תכנון ועיצוב פנים. עבודה עצמית ורהיטי יבוא. מרכז הוד השרון, טלפון 052-24155.

27. בראשון־לציון, בפתח־תקוה וברחובות אנו צועדים במקום הראשון — הצעת השבוע: לזוגות צעירים 3 חדרים בראשון־לציון — 155,000 ל"י.

28. החזקת הסקה מרכזית אצלנו זולה יותר ושרות מהיר יותר, כולל חלקים. „ב.ב. שרות בן בית בע"מ", תל־אביב, רחוב גרץ 4, טלפון 231922.

29. חברה המציעה תוכנית משולבת עם מכלול שירותים לנהגים היחידה הפועלת באישורו ובפיקוחו של איגוד המוסכים. טל. 38936, 30440, 30413.

30. בכל קופסת לילי — ססגונים — מגבוני נייר טישיו בצבעים רבים ושונים. בצידה התחתון של הקופסא — שעשועון חיות צבעוני לגזירה ולהדבקה.

שים לב!

גזור טופס זה וציין את מספרי ההסברים המתאימים לפי ההוראות המופיעות בראש החידון.

לכבוד ת.ד. 9155, תל־אביב
עבור „חידון הסמלים מס' 9"

10.1.1976

שם פרטי: .... שם המשפחה: ....
רחוב: .... מספר: ....
עיר: .... טלפון: ....

סמל מס'	מתאים להגדרה	סמל מס'	מתאים להגדרה	סמל מס'	מתאים להגדרה
1	....	11	....	21	....
2	....	12	....	22	....
3	....	13	....	23	....
4	....	14	....	24	....
5	....	15	....	25	....
6	....	16	....	26	....
7	....	17	....	27	....
8	....	18	....	28	....
9	....	19	....	29	....
10	....	20	....	30	....

להכיר אנשים חדשים להכיר חברה חדשה...

לצאת ממעגל החברויות המצומצם — „לשבור" את השיגרה — ולהכיר את הבלתי מוכר... לכל זאת (ועוד) לרשותך

המחשב האלקטרוני
I.B.M. / 370

יעיל — סודי ומהימן!
שלחו את התלוש (בצרוף מעטפה מבויילת) אל: „אדם וחוה (ישראל)" ת.ד. 4742 תל־אביב — ותקבלו שאלון והסברים נוספים
חינם וללא התחייבות!

לכ' אדם וחוה (ישראל)
ת.ד. 4742 תל־אביב
שמי ....
כתובתי ....

אדם וחוה (ישראל) - לקידום יחסי־אנוש

יהודית

מבצע הנחות על כל **שמלות וחליפות** הריון

יהודית
ת"א, רח' הכרמל 39
טלפון 56980
(בית שלישי מפינת אלנבי)
— פתוח כל היום —

הקץ לז'וקים

שמד

חיסול חרקי בית
עם אחריות לשנה
תל־אביב 03-440554, 03-450264
אשקלון 051-8019
חיפה 04-522856
ירושלים 02-226618
טבריה 067-50488
בפקוח אגרונום,
רשיון משרד הבריאות 15.

מוסד צבורי מחפש

בשכירות חודשית
במקום מרכזי **בטבריה**
8–10 חדרי משרד בקומת קרקע
או בבנין אשר יש בו מעלית
בהצעות נא להתקשר לטלפון: 03-210484
בין השעות 10.00—12.00.

עידן חדש

ב־וורדו אינטרנשיונל
VERDOU INTERNATIONAL

רח' ז'בוטינסקי 22, רמת־גן.

עידן חדש נפתח ב„וורדו אינטרנשיונל" — עידן של סגנון וחסכון.

באולמי התצוגה המרחיבים שלנו תמצאו מבחר עצום של צמרת הסגנונות הבינלאומיים — במחירי חסכון מפתיעים.

זו האומנות של המומחים שלנו — המצליחים גם היום, להרכיב מבחר־ענק של המשובח, המגוון והיפה ביותר, במחירים מקומיים המתאימים לכל תקציב.

זו ההזדמנות שלכם להגשים חלומות יפים בלי לוותר על טעם־טוב וסגנון אישי, ובלי לאבד את שווי המשקל התקציבי.

* פתוח יום יום מ־9 בבוקר עד 9 בערב (רצוף).
* ייעוץ ע"י אדריכלים — במקום.

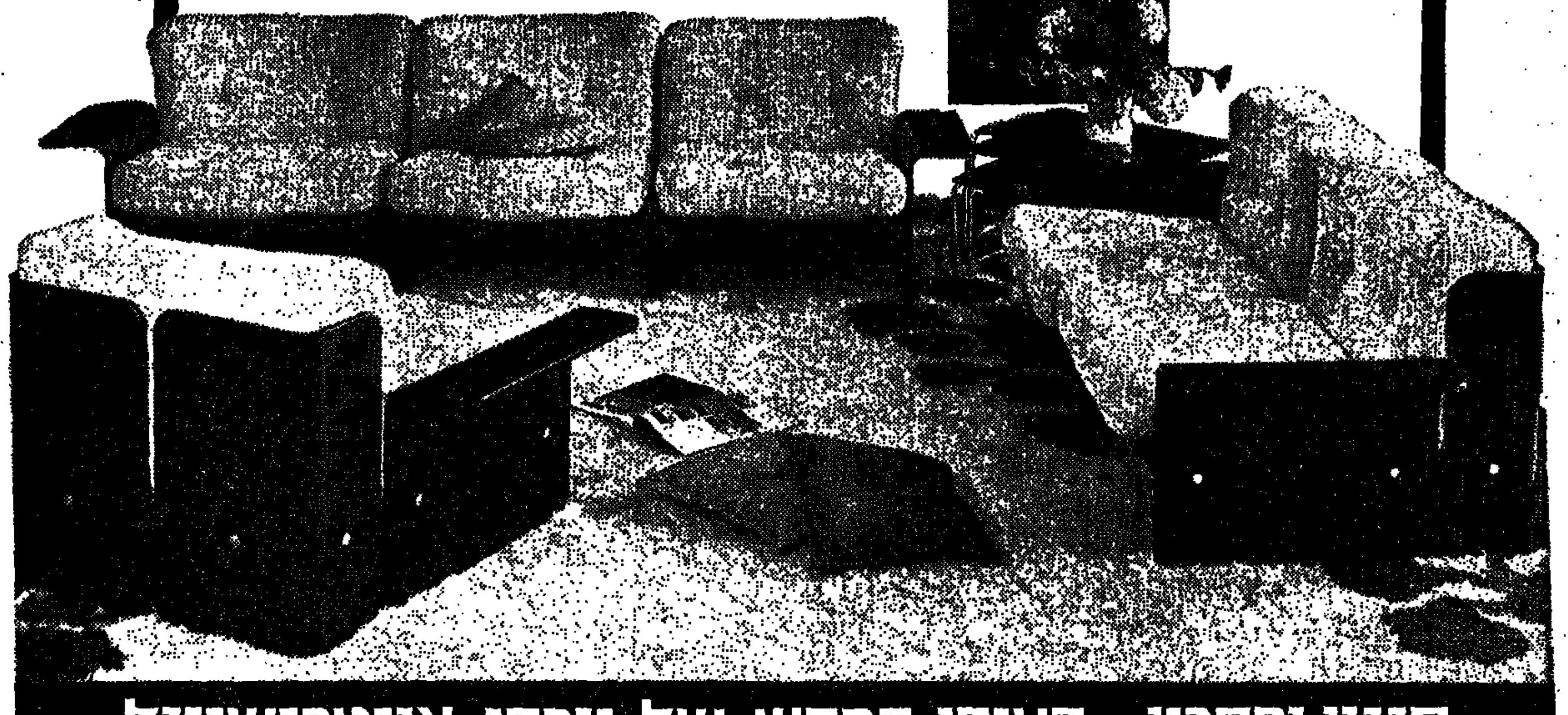

סגנון וחסכון - העידן החדש של וורדו אינטרנשיונל

קניה מושתלמת
לאחר העבודה הראשונה
מערכת כלים

playtex

הפרס הראשון - מכונית „סובארו"

איך להשתתף בחידון!

כל שבוע - פרס מיוחד! 2 פנקסי חסכון ע"ס 500 ל"י כ"א „צמד" ע"י בנק המזרחי המאוחד בע"מ

פרס הבינויים יוגרל בין הפותרים נכונה את חידון הסמלים. מעטפות המשתתפים בהגרלת הבינויים יכללו גם בהגרלת הסופית

בהצלחה

המכונית עם כל היתרונות

SUPER SUBARU
הידור • עוצמה • חסכון • נוחות
4 דלתות • 80 כ"ס לבלימה • כ-15 ק"מ לליטר
תל־אביב, רח' יצחק שדה 28 טל. 31051

10 חליפות ג'ינס
ZENITH
מקלט טלוויזיה חדיש עם „טעל הקסמים"
Lee
מתנת חברת „לינת"

4 ברטיסי מנוי שנתיים למשחקי קבוצת הכדורסל המקצוענית ישראל סאברס

אויקל
מס 1 בחימום

תנור אפיה ובישול משולב גז + חשמל
BELLERS בלרס

grillux
מתנת חב' אגוקה

ספה סלונית מודם „ריס"
החופכת למיטה זוגית

XDimplex
מוליך־חום (קונבקטור) של „דימפלקס"

חדר ילדים מפלסטיק „גולן"

מצלמת „OLYMPUS PEN"
אוטומטית

שואב אבק GOBUN

ברומגן
דוד חשמל בעולה של „ברומגן"

5 מערכות כלי מיטה של „כיתן"

תנור חימום
אמקור

מכונת התפירה הנמכרת ביותר בעולם
SINGER

5 סוודרים
אורלפקס

המישה קורסים
DO IT YOURSELF

LON
5 מערכות כלי איפור ותכשירי איפור תוצרת חברת „לון"

עגלת תינוק גום
Giordani
גורדני

10 ספוס
(חזיה + תחתונים)

תנור חימום דגם FUJIKA "NEW LOOK"

3 בגדים וחוף „גוטקס"
GOTTEX

20 המחאות של 25 ל"י כ"א לרכישת אביזרים לרכב בחנויות
מכבר

10 „מגוס רודקס"
מגוס

10 שטיחונים „פלוח" לחדר שינה
ח.י. גולדה

טפטים וואל־ריט לחדר שינה — כולל ביצוע
ח.י. גולדה

5 פורטרטים
בגודל 30×24 ס"מ
מתנת מ.ח.א.

מס' 1 גינדי
אוון
שימון זמורשיס בע"מ
עם תנור א בבית, הרודר נשאר ברווח

Hermesetas
SELECTA סלקטא
SS חוגלה
לימור
עצמה
KISS ME
פלסטרי
„בן"
שרות בן בית בע"מ תל־אביב, רח' גרץ 4
ד - ה

1 2 3 4 5 6
7 8 9 10 11 12
13 14 15 16 17 18
19 20 21 22 23 24

עידן חדש

הקרב על התעלה
ג'

איך נפלו המעוזים

מאת אלוף (מיל.) חיים הרצוג

בתמונה למעלה: אנשי מעוז־המזח, עם ספר־התורה, בשעת הכניעה

אנשי חטיבת המילואים הירושלמית, אשר איישו את המחצית הצפונית של מעוזי תעלת־סואץ, איפיינו את אוכלוסיית ירושלים, המשקפת יותר מכל קבוצת אוכלוסין אחרת את ההרכב הרבגוני של תושבי ישראל. היו ביניהם חנונים ובעלי מלאכה, בני עדות־המזרח, היושבים בארץ מדורי־דורות, עולים חדשים שהעברית טרם נשתגרה בפיהם, פרופסורים מן האוניברסיטה, פקידי ממשלה בכירים, חקלאים וקיבוצניקים מישובי־ההר של פרוזדור־ירושלים. אי־אלו מן החיילים היו לוחמים ותיקים, ששירתו בחטיבה אף במילחמת־ששת־הימים. אולם, גידולה הניכר של אוכלוסיית ירושלים מאז אותה מילחמה מילא את שורות החטיבה ב„ירוקים", שמעולם לא שירתו שירות צבאי בתנאי מילחמה. רבים מהם היו עולים חדשים, שחלק ניכר מביניהם לא גוייסו לשירות החובה, אלא רק עברו פאסטורלי. הפלאחים עבדו בשדות, החיילים המצרים התרוחצו להם, ללא חגור ואף ללא קסדות, ואחדים אפילו הטילו חכות למימי התעלה. ראובן התקשה לשכנע את אנשיו שלא להאמין למראה עיניהם ותחת זאת להיערך לקראת מילחמה הממשמשת ובאה.

ב־1.30 פקד המח"ט להיכנס לכוננות לקראת „שובך יונים" וכ־2 הגיעו דיווחים כי המעוזים מופגזים. כעבור 45 דקות דיווחו, שהמצרים צולחים את התעלה. המעוזים הצפוניים כבר באו תחת התקפת חי"ר. מתוך עיקוב אחר הדיווחים התחוור לראובן, שהמעוזים בהם איישו עמדות־הירי הדפו את התקפות המצרים, בעוד שהמעוזים שאנשיהם נכנסו למחסות, כהאמינם כי אין זו אלא תקרית אש, והשאירו רק צופים לדווח על הנעשה — נשטפו וביצוריהם נחדרו.

על־פי תוכנית „שובך יונים" נמצא המפתח להגנת קו־ ממשוה. ראובן ביקש מן החטיבה תגבורות־שיריון, אך משנוכח שאינן בנמצא, הודיע למעוזים שאין ברירה אלא להחזיק מעמד, כי לפי־שעה אין שיריון ולא ארטילריה או סיוע אווירי.

משאך החל הקרב, קידם ראובן את מיפקדתו ככל אשר היה יכול אל קו המעוזים. כל הלילה עשה בביצות־המליחה הצפוניות, משוחח בקשר עם המעוזים, מעודד את אנשיהם ומפעם לפעם מנסה מזלו בבקשת סיוע ממיפקדת החטיבה. הוא שמע על בואה של חטיבת גבי לגיזרה, אך משעברו השעות נתחוור לו שאף היא נכתשת והולכת.

שחר ה־7 באוקטובר עלה ומעוז „בודפשט" שבצפון נותק על־ידי קומנדו מצרי. ראובן חזר אל מיפקדת החטיבה — שם

באשר היה הפיקוד מנוסה ונחוש־ החלטה ולרשותו לפחות מיספר חיילים מאומנים החזיק המעוז מעמד ימים אחדים, חרף הכתישה השיטתית ע"י טילי נ.ט. ותותחי טאנקים מן הגדה המצרית, חרף התקפות המאסיביות על מיספר זעום של מגינים וחרף הרמה הירודה יחסית של אימון וכושר של רובם, רוב המעוזים לחמו היטב ואף אחד מהם לא ניטש ללא פקודה • סיפורו הלא־ידוע של סגן אבור־דירהם • עמידת „בודפשט" • פרקים מתוך ספר על מילחמת יום־כיפור, העומד לצאת לאור.

אימון בסיסי קצר כהכשרה לשירות במילואים. הרוב הגדול היו חיילים טירונים עם מעט מאוד — אם בכלל — ניסיון קרבי.

לא אחת ההה סא"ל ראובן, קצין המילואים שבעבר שימש כמג"ד בחטיבת „גולני", על ההיגיון שבהצבת חיילים בעלי רמה כזו בקו החזית החיוני ביותר של ישראל. ביום הכיפורים הוא ישב, עם מפקדת גדודו, במטה החטיבה בגזרה הצפונית שמפקדה היה אל"מ כנחס.

בצהרי היום נקרא ראובן אל המח"ס לקבוצת־פקודות, שבה נמסר כי כנראה תפרוץ מלחמה בשעה שש בערב וכי על היחידות להיכון לספיגת הרעשה. ראובן ידע כי התפתחות כזו תכה בהלם את חייליו חסרי הניסיון ותגובתו האינסטינקטיבית היתה — לצאת מייד אליהם, לעבור בכל המוצבים ולדבר עם אנשיו. אולם, מאחר שסיור כזה היה עשוי להתמשך שבע שעות, הסתפק בכך שטילפן אל כל מעוז ושוחח עם הקצין־ המפקד. לאחר מכן סיפר, כי בכל מעוז נזקק לפחות לחמש דקות כדי לשכנע את קציניו כי המדובר במילחמה ממש.

אנשי המעוזים עקבו במשך כל השבוע האחרון אחר התעצמות האוייב על הגדה ממול ואחר תנועות חשודות של יחידות, אולם בבוקר חם ובהיר זה, בשלחם את מבטם אל מעבר לחלקת המים של תעלת סואץ, נשקף אליהם מראה

המעוזים בידי השיריון, אשר היה אמור להתייצב ברווחים שבין המעוזים ולחסמם. ברם, תוך כדי האזנתו לדיווחים־בקשר של מחלקות טאנקים שונות, נצטיירה לעיני דמיונו של ראובן תמונה מדאיגה. לכל אורך קו־החזית הוצבו טאנקים מצרים על ראש סוללת העפר שממערב לתעלה ואלה, יחד עם יחידות של טילי נ.ט. היו „קוטפים" את הטאנקים הישראליים המתקרבים. בזה אחר זה. במיספר גזרות נתפסו הראמפות שהוכנו עבור השיריון הישראלי על־ידי חוליות קומנדו מצריות. אשר העסיקו את הטאנקים בבאזוקות אר.פי.ג'י. עד מהרה התברר, כי רוב הטאנקים של הקו הראשון נפגעו. יתרה מזאת, מכל הטאנקים שחשו אל עמדות־הירי שלהם בגיזרות גדודו של ראובן, רק שני טאנקים הגיעו — אל מעוז „בודפשט", המעוז הצפוני ביותר, על לשון־חול ממיזרח לפורט־פואד. עתה היו המעוזים מדווחים, כי הם נתקפים על־ידי גל אחר גל של חיל־רגלים מצרי, בעוד שמאות אסדות־נחיתה ודוברות חוצות את התעלה.

תגובת כל אחד מן המעוזים שיקפה את נחושות־ההחלטה של מפקדו. ברם, ברבים מהם נהרג המפקד כבר בראשית הקרב. ראובן דיבר עם „כתובה", המעוז הראשון על הסוללה מצפון לקנטרה; הקצין־המפקד נפצע ורב"ט זבולון אורלב, מנהלו של בית־ספר לנערות מפגרות, שומר־מיצוות, אשר נפצע בחטיבת הצנחנים בכיבוש ירושלים המזרחית ב־1967, נטל את הפיקוד ונראה כאילו הוא שולט במצב. בקור־רוח כיוון את אש הארטילריה ודיווח, שמטוסים ישראלים רבים הופלו לא הרחק

כבר השתקע האלוף מגן, שנטל את הפיקוד על הגיזרה — אך נאמר לו שאין שום טאנק פנוי להסרת המצור מעל המעוז. בקרב כל הנוכחים שרתה התחושה, ששואה מתקרבת, מעוזי־ התעלה בותקו וכותרו; לא היה להם סיוע אווירי, ארטילרי או שיריוני. חלק ממעט הארטילריה שנמצאת בגיזרה נפגעה באש האוייב. „מיפרקת" נפלה, ב„מילנו" היו הרוגים ופצועים, ומפקד המעוז ביניהם. מכל המעוזים נמסר על מחסור גובר בתחמושת. „ליצנית", על הדייק בחצי הדרך בין קנטרה ופורט־פואד, נפלה.

ואז, סמוך לשעה 11 הודיע המח"ט כי ניתן אישור לפינוי המעוזים. מייד לאחר מכן פרצו אנשי „דרורה". המעוז שמדרום ל„ליצנית", על הדייק, ובדהרם מזרחה על זחל"מיהם, הגיעו בשלום לקווים הישראליים.

„כתובה"

בבוקר יום הכיפורים היו אנשי „כתובה" שקועים בתפילה — נשלחו אליהם שלושה תלמידי־ישיבה מירושלים לנהל את תפילת־החג — כאשר מפקד המוצב קיבל את הפקודות ל„שובך יונים". המת־ פללים עברו מן הסככה שבחצר אל הבונקר והמשיכו בתפילתם. אך, כאשר פרצה המילחמה, היה המעוז נכון לקרב. הדבר האחד שנעדר היו הטאנקים. אולם הכל האמינו כי אלה יגיעו במהרה. כשהחלה ההרעשה האינטנסיבית

© כל הזכויות שמורות ל„ידיעות אחרונות" ולהוצאת ווידנפלד וניקולסון, לונדון.

המשך ◄

טכניקום

בשנת יובל ה- 15 לביה"ס
15% הנחה לכל הנרשמים
15 מלגות לניהול חינם

לחיילים משוחררים עם חתום לימודים חינם

הכשרה להנדסאים ובעלי מקצוע במגמות:
* אלקטרוניקה
* חשמל
* מכונות
* מיזוג אוויר
* שרטוט טכני (מכונות)
* הכנה לבחינות

יובל 1960-75 שנים

חיפה הרצל 44, ת"א בן יהודה 28

העתודה האקדמית

צבא הגנה לישראל

ההרשמה לעתודה האקדמית נמשכת
ותסתיים ב-24 לינואר 1976

יוכלו להרשם תלמידים חלומדים בכתות י"ב של בתי־הספר התיכוניים.

על המועמדים להביא עמם בעת ההרשמה צילום ומקור תעודת ציונים של כתה י"א ותעודת זהות. המבחנים יתקיימו במועדים שיפורסמו בבקיץ התשל"ו, או בסוף אפריל 75.

פרטים נוספים, חוברות הסברה וטפסי הרשמה אפשר לקבל בבתי־הספר ובלשכות הגיוס האזוריות, בימים ב'—ה', בשעות 07.30—14.00, וביום ו' עד השעה 12.00.

צבא הגנה לישראל

צבא הגנה לישראל
אגף כח אדם

הנחיות לחיילי מילואים היוצאים לחו"ל ושוהים בחו"ל

במגמה לשפר ולעדכן את הקשר עם חיילי המילואים היוצאים לחו"ל והשוהים בחו"ל, מפרסם ראש אגף כח אדם במטכ"ל את ההנחיות הבאות:

* חייל מילואים המיועד לצאת לחו"ל ימלא טופס בקשה לקבלת אישור יציאה לחו"ל, בטופס 431.
* בהגיעו לארץ היעד בחו"ל, ימלא החייל שני עותקים של טופס 431 ויציין בהם את כתובתו בחו"ל וישלחם בדואר לקונסוליה הישראלית הקרובה למקום מגוריו.
* חייל מילואים השוהה בחו"ל בעת פרסום הודעה זו ואין בידו טופסי 431, יקבלם בדואר מהקונסוליה הישראלית הקרובה או על ידי פניה בטלפון או בכתב. החייל ימלא את הטפסים וישלחם לקונסוליה לשם חידוש ועדכון הקשר.
* על חייל המילואים השוהה בחו"ל לדווח בעתיד לקונסוליה הישראלית הקרובה על כל שינוי במקום מגוריו על גבי טופס 431.

האם אתה אוהב לצלם?

[illegible]

המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב

יום ראשון
[illegible]

יום שני
[illegible]

יום שלישי
[illegible]

יום רביעי
[illegible]

יום חמישי
[illegible]

חיילים מצרים על מעוז ישראלי שנכבש

עוזבים את מעוז־המזח, בדרך לשביה במצרים. במרכז, מפקד המעוז שלמה ארדינסט

תפסו האנשים — דובם ככולם בני גיל העמידה — את עמדותיהם הילודות. מפקד המוצב, סגן סטן, נפצע קשה בהזהו הכנכס אל הבונקר לעידרי־דם. רב"ס אורלב, אשר נטל את הפיקוד, נשא את ראשו מאחורי המחסה וראה שני טורים של אסדות־נחיתה חוצים את התעלה מצפון ומדרום למוצב. בכל אסדה היו כעשרים חיילים מצרים. מעל סוללת העפר שמעבר לתעלה ניתכה אש רצאנית על המעוז. במגמה לאלץ את אנשיו לתפוס מחסות.

אורלב דרך את המק"ב ופתח באש. אחר פתחו באש כל יתר העמדות במעוז: איש־קשר, וסמל־חדה ירה מגוי בזוקה וטילבעו סירות בזו אחר זו. תוך רגעים הוטבע כל טור האסדות; כמאה מצרים מתים צפו במימי התעלה. טאנקים מצריים העפילו אז אל הסוללה ופתחו באש בכינון־ישיר. בשלב זה כבר היו ב"כתובה" ששה פצועים — שניים מהם קשה. לא היה רופא במעוז; אורלב התקשר, איפוא, עם המעוז השכן מצפון, "דרורה", וביקש את החופא שם להדריך באלחוט את החובש ב"כתובה" כיצד לטפל בפצועים ולבצע עירויים. חייהם ניצלו. עם רדת הלילה, תירגם אחד החיילים דוברי הערבית שבמוצב את הפקודות שיכול היה לשמוע מן העבר האחר של התעלה ושהעידו כי המצרים נערכים להתקפה נוספת. אורלב העביר את התרגום לבונקר ומשם שודר אל התותחנים שבעורף. שני קני תותח הוקצו בסיוע למעוז ואורלב כיוון את אשם — בטעם "תראשונה בחייו. התוצאות היו מעולות; הפגזים נפלו בתוך הריכוזים המצריים.

התהגנדזות של אורלב ואנשיו היתה כה עיקשת, שעד מהרה התכסו מי התעלה מסביב בגוויות של מצרים. כשעלה השחר, דימו מגיני המוצב כי אלה הם אנשי־צפרדע מצריים החוצים את התעלה בשחיה. בסך הכל, טיבעו או פוצצו אנשי "כתובה" 11 אסדות מצריות ביום הלחימה הראשון.

בשעה 3 בבוקר יום א', החלו כוחות של חי"ר וקומנדו מצרי להתמקד על "כתובה" מצפון ומדרום. כשהם נעים על הדייק ונערכים להסתערות. הם הפעילו ארבעה בסיסי־אש כדי לאלץ את המגינים לכוף ראשיהם. עתה עמדו לרשות אורלב רק 11 לוחמים כשירים, שלושה מהם נפצעו. אולם הורד לעמדות. בהעריכו את המצב, החליט אורלב להמר וריכז את כל כוחו הזעיר כנגד הטור המצרי העולה מדרום. לאחר־מכן העריך שטור זה מנה כמאתיים חיילים. המצרים התקדמו על הדייק במערך צפוף. הישראלים פתחו באש וכתום 45 דקות של קרב נסוג הטור הדרומי, בהותירו את השטח זרוע גוויות. הטור הצפוני נעצר בראותו את אשר עלה בגורל עמיתיו.

הקרב נמשך והאבידות במוצב רבו. אחד מן החיילים, שנפצע וחזר להילחם כשהוא עטוף חבושות, נפגע בשנית על־ידי צלף מצרי בדיוק ברגע בו הטביע עוד אסדה מלאה חיילים מצרים. הוא גישא אל הבונקר, הספיק למלמל "שמע ישראל" ונפח נשמתו. הכוח הלוחם הצטמק לשבעה לוחמים בלבד. שניים מאנשי המעוז נהרגו, שמונה היו פצועים ושניים נתונים בהלם.

לפתע הבחין אורלב במשהו שנראה לו כספינה גדולה, חוצה את התעלה. זו היתה דוברה ענקית, עמוסת טאנקים, כ־3 ק"מ מדרום למעוז. הוא ביקש סיוע אווירי ו"סקייהוק" צלל על הדוברה וטיבעה. למרות זאת, הכוח המצרי על הגדה המיזרחית הלך וגדל, הלך והתרכז. אורלב זיהה ששה טאנקים מצרים וכוח חי"ר אותו העריך כגדוד, נצרכים להתקפה על מעוזו. הוא ידע שאין סיכוי לשבעה חיילים תשושים, שתחמושתם אוזלת, להדוף כוח כזה.

בשעה 1 בצהרי יום א' ערך אורלב את שבעת אנשיו להגנת המעוז. כעבור שעה נתקבלה פקודת הפינוי. אותו זמן כבר התקרבו ששת הטאנקים המצרים כדי קילומטר־וחצי מן המעוז ובחיפוי אישם החל החי"ר לנוע אט קדימה. אחד מאנשי המעוז, שהיה נתון בהלם זה 26 שעות, שמע את פקודת הפינוי, פרץ החוצה אל אחד משני הזחלמים שבמוצב, התניעו ובריח, ועימו איש־הקשר. הנותרים, לרבות הפצועים, הצטופפו כולם בזחל"ם האחר. הם הציבו עליו ארבעה מקלעים וכל נשק אחר שניתן, בנכונות לפרוץ לחם ידרך תוך קרב. בטרם נעו ממקומם התקשר אורלב עם המיפקדה ושאל לכיוון בו יגועו. "מה לעזאזל אתה עושה עוד שם?" באה התשובה הנפעמת. תחת אש עזה התניעו אנשי "כתובה" את רכבם ודהרו אל עבר ביצות המליחות. בסופו של דבר הגיעו אל הקווים הישראליים.

"אורקל"

הצפתי שבמעוזים הישראליים של הדייק נודע בשם "אורקל". זה היה מיגנן רב־ממדים, מורכב משלוש קבוצות עמדות: "אורקל" א', ב' וג'. כשהחלה הלחימה נמצאו ב"אורקל" א' 20 לוחמים ובראשם המ"פ גד סומך, אשר היה אף המפקד של המיגנן כולו. ב"אורקל" ב' היו 6 חיילים, תחת פיקודו של סגן דוד אבו־דירהם, וב"אורקל" ג' 8—10 לוחמים ובראשם

[illegible]

ומי מת. ברוצו בניהם תחת האש, חבט בהם בקת נשקו כשהוא צועק: "כל מי שעודו בחיים, שירים ידיו!" לבסוף אירגן אותם הם החלו זוחלים אחריו צפונה. עברו כ־60 מטרים והמצרים החלו לדלוק אחריהם. אבו־דירהם הפנה ראשו לאחור וראה את אחד מאנשיו מרים את ידיו, מבקש להיכנע.

הוא שקל חיש את מצב אנשיו. את המרחק לעמדות הישראליות הקרובות ביותר. את מצבו־שלו — ונוכח כי אין ברירה. הוא פקד על אנשיו להיכון לכניעה — ואותו אחר הצהריים מצאם בדרך לשבי.

מוצב המזח

בקצה הדרומי של תעלת סואץ ניטש קרב. בו נתגלו אומץ־לב ועיקשות שלא ייאמנו, תוך ש"מוצב המזח" — בקצה המזח של פורט־תאופיק, מול העיר סואץ — הדף את כל מאמצי הארמיה השלישית לכבשו. גבורתם של 24 החיילים הסדירים, שכללו מספר צוותות טנקים שנותקו, ואשר פקד עליהם סגן שלמה ארדינסט, הפכה לאגדה לא רק בקרב צה"ל אלא אף בין יחידות הצבא המצרי שניצבו מולם.

תחילתו של הסיפור במעוז זה דמה לסיפורם של המעוזים האחרים בקו. הרעשה ארטילרית עזה והסתערות של כוח בסירות גומי, כל אחת מסיעה עשרה חיילים. במשך שעתיים ומחצה הדף המעוז את כל ההתקפות וטיבע את מירב הסירות. במהלך אחר־הצהריים הבקיעו ארבעה טאנקים ישראליים אל המוצב, אולם הם הותקפו בדרך והגיעו מגועים ועם שישה פצועים. עד שירד הערב כבר היו לרופא המעוז, ד"ר נחום ורבין, 15 פצועים, שאחד מהם מת כעבור זמן. כבר בראשית הקרב נפצע אחד משני הקצינים שבמעוז ובן־הישיבה שלמה ארדינסט נותר כקצין יחיד.

בליל א' ערכו המצרים התקפה נוספת ורבים מהם הצליחו לחצות את התעלה ולהעפיל על הסוללה. אנשי המעוז גילגלו עליהם רימונים במורד הסוללה והדפו התקפה חזיתית זו. אולם, אותו זמן הצליח כוח מצרי אחר, שתקף מדרום, לפרוץ אל תוך מיתחם המעוז בסיוע יורי־להבות והעלה באש את מאגר הדלק של המעוז. אך, כאשר הסתערו החיילים המצרים, שיכורי ניצחון ומריעים, על העמדות — הושמדו על־ידי חיל המצב בקרב מטווחים כה קרובים, עד כי כמעט והתפתח לקרב־מגע.

המעוז היה מוקף מים משלושה עבריו ומחובר ליבשת בדרך יחידה, על שובר גלים שרוחבו 7 מטרים. על הצד הפונה לעבר התעלה, על שובר הגלים, הוקמה סוללת עפר. עליה רבצו מאות חיילים מצרים, שהגיעו לשם בחסות הלילה. הנה כי כן, היה המעוז מנותק לחלוטין. כאשר עלה השחר, בבוקר יום א', הבינו הנצורים עד מה חמור מצבם. המרחב סביבם, בכל שתקיף העין, היה מכוסה כלי־רכב וגייסות מצריים. לא הרחק מן המעוז היו טאנקים, כלי רכב ומשגרי טילים חוצים את התעלה. ארדינסט ביקש מטח ארטילרי על רכוז זה, אך הוא לא ידע כי כל אשר ניצב אז בדרכה של הארמיה השלישית אל מיצרי המיתלה והגידי היו עשרים ושלושה טאנקים שנותרו מחטיבתו של דן.

במשך שלושה ימים ניתכה הרעשה ארטילרית כבדה על המעוז ואלפי חיילים מצרים הסתערו עליו. פעמים רבות הגיעו עד גדר־התיל. כמטחוי זריקת רימון אל העמדות הישראליות. בעיקבותיהם נעו טאנקים, לפצח את ביצורי המעוז בכינון ישיר. אך מעט הטאנקים הישראלים הפגועים השיבו מלחמה שערה; בכינון משוער (כי כוונותיהם יצאו מכלל שימוש) הם פגעו והדליקו את הטאנקים המצרים בזה אחר זה. בינתיים, כעבור שלושת הימים, אזל המורפיום במחסן התרופות של ד"ר ורבין והוא התנסה בניסיון המייסר לצפות בפצועיו כשהם משתדלים לשאת את כאבם בדומיה. גם אמצעי עירוי לא נותרו לו ואף התחבושות הלכו ואזלו.

בבוקר יום ג' שלח ארדינסט את מבטו אל עבר המעוז השכן וראה דגל מצרי מתנוסס עליו. הוא ידע כי המצרים העמיקו חדור עד כדי 10 ק"מ מן התעלה וכי מעוזו הוא האחרון המוסיף להחזיק מעמד על התעלה. בשלב זה כבר לא נותרו לו אלא עשרה לוחמים כשירים ועוד עשרת אנשי שירותים וסיוע — ואלו כללו את הרופא, החובש, הטבח ואת שני תלמידי הישיבה שנשלחו לארגן את תפילת יום־הכיפורים. חייל אחד נפצע בפגזו בזוקה וד"ר ורבין ביצע עליו, לראשונה בחייו, ניתוח ללא אמצעי הרדמה. הוא הציל את חיי הנער.

ארדינסט סבב בין אנשיו כשהוא מעודדם ומבטיח להם כי עזרה תגיע במהרה. ביום ג' נשאל על־ידי הפיקוד אם יוכל להחזיק מעמד עוד 48 שעות. הוא ענה, כי ינסה. ובישר לאנשים כי העזרה בדרך. אך ד"ר ורבין ידע כי מבחינה רפואית אין המעוז מוכשר לעמוד בעוד התקפה אחת. הוא לא יוכל לטפל

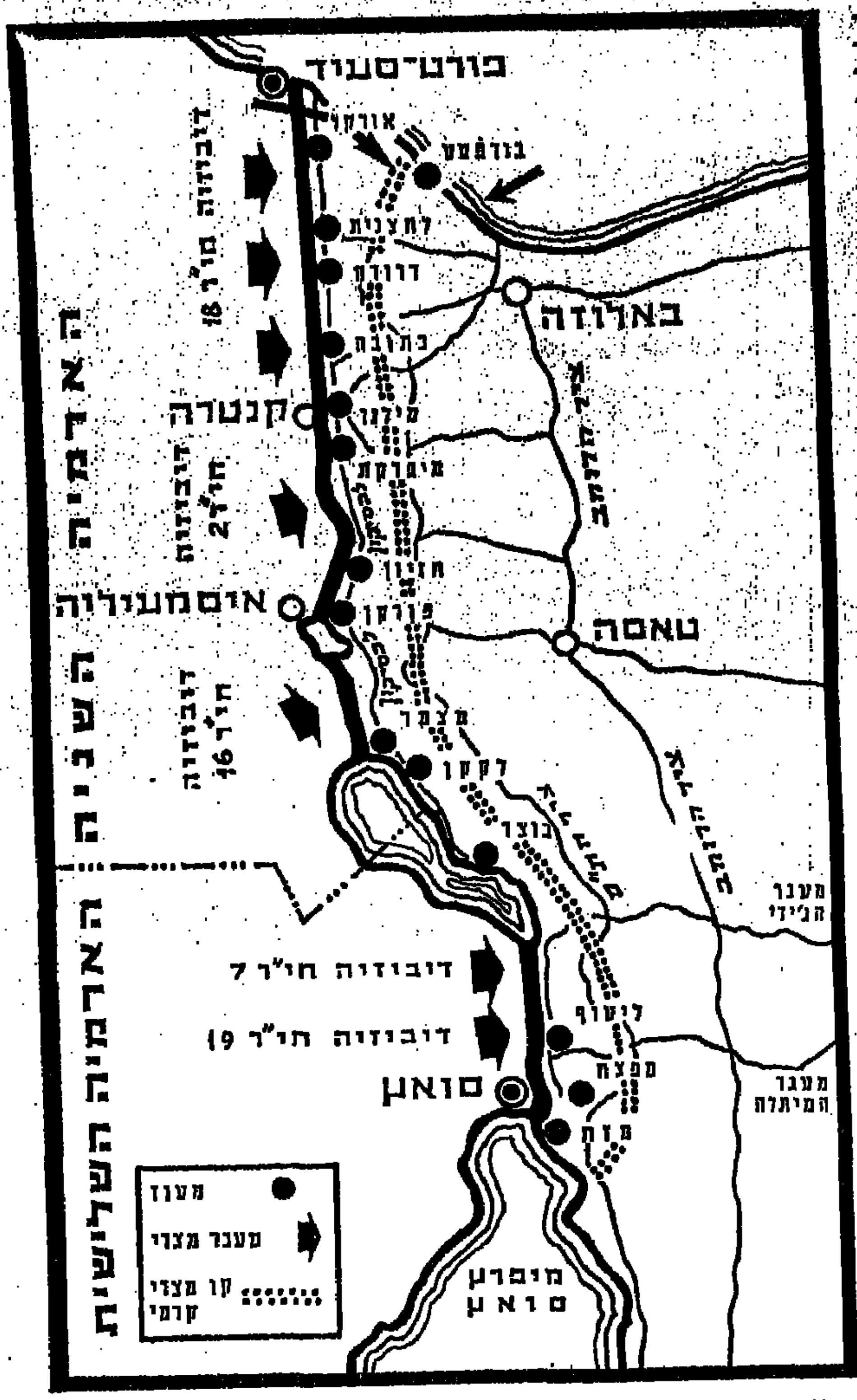

משמאל: מוצבי צה"ל לאורך התעלה והכוחות המצריים שתקפו ועברו לצד המזרחי. מימין מיגנן „אורקל", דרומית לפורט־פואד.

במצעים נוספים כי לא נותרו לו כל תרופות. הפצועים סבלו יסורי גיהנום. הוא הציע לבקש את תיווך הצלב האדום כדי לקבל [illegible]. אורדינסט ומפקד־המעוז לא אבו לשמוע. יום ה' חלף והגיע בוקר השבת — שבוע תמים חלף מאז פרצה המלחמה והמעוז עדיין מחזיק מעמד. הפיקוד הבטיח חילוץ בעבור 24 שעות. אך כעבור שעתיים נאמר לאנשי המעוז כי הם מורשים להיכנע באמצעות הצלב־האדום בשעה 11 לפנה"צ. [illegible] שאורדינסט גילה כי לא נותר במוצב אלא 21 רימונים ומעט־סרטי־התחמושת למקלע קל. [illegible] ריכוזי הכוחות המצריים המקיפים את המוצב. הבין כי לא נותרה ברירה בלתי אם להיכנע.

כאשר הודיע אורדינסט לאנשיו את החלטתו, התרחצו כולם במעט המים שעוד נותרו, החליפו את בגדיהם בנקיים והתכוננו להיכנע בכבוד. איש „הצלב האדום" חצה את התעלה בלוויית שני מצרים. [illegible] נלוו אליהם אל מעבר־התעלה, ובהתייצבם לפני המפקד המצרי הצדיעו. סגן אורדינסט חזר אל המוצב עם המצרים, אשר ביקש לוודא כי הוא לא מולכד, ואילו ד"ר ורבין נותר מעבר לתעלה [illegible]. אורדינסט עמד על כך, שאנשי הצלב־האדום ילוו אליו ואל אנשיו עד שיעלו מקברם את שלושה ההרוגים הישראלים [illegible] את גוויותיהם אל שני חללי המעוז [illegible]. הוא ערך את אנשיו בסך והורה להם לצעוד לשבי בראש מורם.

בטרם נטשו את המעוז שקלו האנשים אם ליטול עמם את ספר התורה, או לקברו. הרוב הצביעו לשאת את ספר־התורה לשביה. וכך, כשראשיהם זקופים ובראשם ספר התורה, יצאו אנשים אלו [illegible], כשהם מלווים במבטים [illegible] של אלפי חיילים מצרים שניצבו מסביב [illegible].

אורדינסט נלקח אל הגדה המערבית אולם בעבור מיספר דקות החזירוהו [illegible] אל המוצב. „איפה המקלעים הכבדים שלכם?" שאלוהו. „איפה הסתרתם אותם?"

„לא היו לנו מקלעים כבדים", ענה.

„שקרן!" הטיחו בפניו. הם סירבו להאמין שקומץ האנשים החזיק מעמד במשך שבוע עם ארבעה מקלעים קלים בלבד. והם החלו לחפש [illegible] בחפשם אחר „הנשק הכבד" שלא היה.

המצרים הניפו את דגלם בפסק על המעוז. לאט־לאט, בידיים רועדות קיפל אורדינסט את הדגל הישראלי, קפל אחר קפל, והושיטו למפקד המצרי [illegible] והצדיע. אחר שלח אורדינסט את מבטו אל המעוז, עליו הגן בגבורה כה רבה. [illegible] יצא הקצין הצעיר על פני מי התעלה מערבה, להצטרף אל אנשיו בשביה.

„בודפשט"

ב קצה הצפוני של הקו הישראלי, על שירטון־חול, כ־12 ק"מ מזרחית לפורט־פואד, ניצב המעוז „בודפשט". מפקדו היה קצין בחיל־המילואים, סרן מוטי אשכנזי (אשר היה אחרי המלחמה לאחד ממנהיגי תנועת המחאה), והוא [illegible] על־ידי 18 לוחמים. [illegible] אנשיו של אשכנזי [illegible].

אש נפתחה על „בודפשט" בשעתיים בצהרי יום השבת וההרעשה נמשכה שעתיים, בקצב של 30 פגזים לרגע. שלושה אנשים נהרגו. עמדת המרגמה בת 120 המ"מ נפגעה וכל מערכת הקשר בין העמדות יצאה מכלל שימוש. המיגנן כולו התעטף בעשן ולא ניתן לצפות לכל כיוון שהוא. „בודפשט" היה המעוז היחיד בקו שאליו הצליחה מחלקת טאנקים להגיע, במסגרת תוכנית „שובך יונים". ברם, במקום שלושה טאנקים הגיעו רק שניים ותותחו של אחד מהם היה פגום (הוא תוקן במהלך המלחמה על־ידי טכנאים מאנשי המעוז).

בשעה 4 אחה"צ, ביום השבת, ערכו המצרים התקפה משולבת של חי"ר ושיריון, מכיוון פורט־פואד. הכוח המצרי מנה 16 טאנקים, 16 נגמ"שים, תותחי לא־רתע מורכבים על־גבי ג'יפים ובעיקבותיהם משאיות עם אנשי חי"ר. הטאנק התקין היחיד במעוז פתח באש בהגיע האויב לטווחים של 800—1200 מ' ועמדות המעוז הצטרפו אליו. שמונה נגמ"שים ושבעה טאנקים הודלקו. כשהחל הכוח המצרי לסגת, נתקעו מיספר משאיות בחול. עד שתם הקרב ניטשו 17 כלי־רכב מצריים ומטוסי „פאנטום" ישראליים ריקטו והפציצו את הכוח הנסוג. שעתיים לאחר שהחלה התקדמות השיריון, התבססו כ־200 אנשי קומנדו מצריים בחולות, כ־2 ק"מ ממיזרח ל„בודפשט". המעוז נותק.

ביום א' נמשכה ההפגזה. מנגד צללו מטוסי חיל־האוויר הישראלי על פורט־סעיד ופורט־פואד במה שנראה לאשכנזי כמשימת־התאבדות. האוויר היה דחוס כולו בפגזי ובטילי נ.מ. מטוסים התפוצצו באוויר, או התנפצו לקרקע, סביב למעוז. „פאנטום" אחד, אשר הצליח לחמוק מחמישה טילים, נפגע בשישי והתפוצץ באוויר כמאה מטרים מעל „בודפשט". על כל מטוס נורו לפחות שישה טילים בעת ובעונה אחת. מזועזע מן המחזה, שידר אשכנזי, שהוא מוותר על סיוע אווירי. אנשיו יסתדרו איך־שהוא.

אותו יום תקפו את המעוז ארבעה מטוסי קרב־הפצצה מדגם „סוחוי" וגרמו נזק רב. ואילו תותחים כבדים מפורט־סעיד ותותחי־שדה מפורט־פואד כתשו את המעוז כל היום כולו. כוח הקומנדו המצרי, אשר ניתק את המעוז, השמיד כוח ישראלי, נתמך על־ידי שיריון, אשר ביקש לחלץ את „בודפשט".

ביום ב' הוסיפה הארטילריה לכתוש את המעוז. בינתיים נמשך הלחץ הישראלי על חסימת הקומנדו ובליל ג' פונו המצרים בדרך הים. ביום ד' ביצע חיל־האוויר הישראלי תקיפה באיזור. הלוחמים בגיזרה הצפונית ראו מטוסים רבים מופלים, אך [illegible] דרך למעוז [illegible] „בודפשט" [illegible] של אשכנזי [illegible].

[illegible] „בודפשט". ושוב [illegible] על המעוז [illegible] ועם זאת [illegible] המעוז [illegible].

מעוז בודפשט, שהחזיק מעמד

„פורקן"

מ [illegible] המעוזים לתוקף המצרי [illegible] של המפקד [illegible]. כללית, ניתן לומר, כי כאשר המפקד היה [illegible] ולרשותו [illegible] — החזיק המעוז [illegible] מיספר [illegible] וכושר [illegible].

[illegible]

הורמה של מעוז „פורקן", שמול איסמעיליה, אשר עמד

על נפשו במשך 68 שעות רצופות. הונצחה כולה על סרטי רשמקול על־ידי טכנאי־רדיו ששירת במעוז כאיש־מילואים. מיסמך נדיר זה בתולדות המלחמות זכה להתפרסם. במעוזים אחרים, כמו „מילאנו", שפונה בליל א', נחלצו האנשים שעה קלה לפני שהתרגשה עליהם התקפה מצרית כבדה. בסיוע שיריון, קבוצה זו עלתה פעמיים על מארבים מצריים, תוך כדי חציית רחובות קנטרה ונאלצה לתמרן דרך הבתים הנטושים של עיירת־הרפאים.

ביום ב' בבוקר, יחידה זו, שכללה את שאריות אנשי השיריון אשר נלחמו בטאנקים באיזור „מילאנו", הגיעה לנקודה בביצות המליחה בקרבת הקווים הישראלים. הם הסתתרו בין השיחים. גדוד השיריון הישראלי באזור זה ריסס את שטח השיחים באש, בהנחה כי כוחות מצרים מסתתרים ביניהם. היחידה, המותשת כליל, הצליחה לצאת מהגיהנום המצרי לסכנת השמדה בידי כוחות ישראלים. חייל שריון, מרותק לקרקע ראה אחד הירושלמים ממלמל תפילה תחת האש הישראלית והגה רעיון. הוא זחל לעברו, והוציא את טליתו מתוך תרמילו, עלה על גבעה והחל לנפנף בטלית לעבר הקווים הישראלים. היריות השתתקו. נוצר שקט הססני, ותוך 15 דקות הגיחו טאנקים ישראליים לעבר אנשי „מילאנו" ואספו אותם.

הבעיה העיקרית של מעוזי התעלה היתה נעוצה בכך שבמשך השנים הפכו המעוזים למין פשרה בין התפישה שראתה בהם מוצבי־הגנה אשר תכליתם היא להדוף התקפה מצרית, לבין התפישה שגרסה כי אין הם אלא עמדות תצפית ואתראה. כמוצבי־הגנה היו המעוזים חלשים מדי ורחוקים מדי זה מזה, כעמדות־תצפית היו מאויישים יתר על הצורך.

אילו הוכן בזמן הקו להגנה בהתאם לתוכנית „שובך יונים" וקודמו הכוחות לעמדות המתוכננות בעוד מועד, אין ספק בכך, שרבים מן המעוזים היו מגלים התנגדות יעילה הרבה יותר, היו גורמים למצרים אבידות כבדות יותר ומונעים מהם מידרס־רגל על הגדה המזרחית לפחות במספר מקומות. — כך שיחידות המילואים הישראליות היו מוצאות, בהגיען, מצב קשה פחות מזה שמצאו. ההתקפה המצרית לבטח היתה מצליחה לכבוש מידרס־רגל על הגדה המזרחית. לאור יחסי הכוחות הבלתי מציאותיים, שנבעו מהתיכנון הישראלי, ולאור העובדה שהמצרים נעזרו בבסיסים של טילי נ.ט. על סוללת העפר המערבית שהיתה גבוהה וחולשת על הגדה המזרחית. ברם, ראשי־הגשר הללו היו פגיעים יותר להתקפת־נגד ישראלית משהיו למעשה.

ברם, המישגה העיקרי היה בכך שלא הוכרע כבר בשלב מוקדם — כפי שביקש למשל אל"מ דן — אם משימת חגבוריות השריון היא להתחבר עם המעוזים או להדוף את הצליחות המצריות. התמונה האמיתית של הנעשה בחזית התעלה היתה בלתי־ממוקדת עד בוקר יום א', ה־7 באוקטובר. עד לאותה שעה איבד אלברט כשני־שלישים מכוח השריון שלו בנסיונות חוזרים ונישנים להתחבר עם המעוזים.

בשבוע הבא: הזדמנות שהוחמצה

هكذا من الامل.

יום ו' 10.1 — רשת א

לין רדגרייב
יונה 1900
יום ו', טלוויזיה, 22.00

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום שבת 11.1 — רשת א

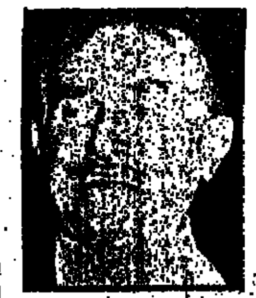

ג'ק וורנר
12.05 שבת, הגל הקל

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום ראשון 12.1 — רשת א

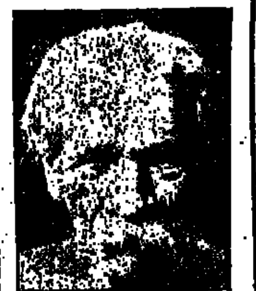

אלברט שוויצר
יום א', רשת א', 21.25

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום שני 13.1 — רשת א

ברברה סטרייסנד
כוכב בצהריים
12.25

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום שלישי 14.1 — רשת א

מל קלר
בא לי בין
יום ג', הגל הקל, 00.10

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום רביעי 15.1 — רשת א

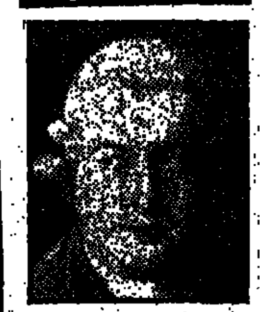

י. ס. באך
הקונצרט השבועי
יום ד', גלי צה"ל, 21.05

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

יום חמישי 16.1 — רשת א

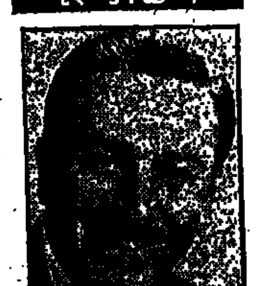

וולט דיסני
עולמו של דיסני
יום ה', טלוויזיה, 17.40

[illegible]

הגל הקל

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה

[illegible]

החדשות

[illegible]

האיכפתניקים

קבוצה של נכי־צה"ל ייסדה „חוג לאזרחות טובה", המיועד לאנשים המוכנים לשמש דוגמה־אישית, שמטרתו לעודד מעשים שהם לתועלת המדינה ולמנוע, ככל הניתן, הסבת נזקים למדינה ולמאמץ־הלאומי מצד אזרחים או קבוצות־לחץ. „כציבור שנפגע יותר מכל ציבור אחר, יש לנו הזכות המוסרית לתבוע מאחרים ויתורים, בפרט כשאנו עצמנו מוכנים לוותר על זכויות ולהתנדב לפעולות".

הם אנשים מיושבים בדעתם, למודי סבל, בעלי התמחויות שונות — ורובם בעלי־משפחה. אך בכל זאת יש בהם לא מעט נאיביות. הם עצמם מודעים לעובדה זו — ובסתר־ליבם אפילו משתבחים בה, שכן, אילמלא אותה תכונה, ספק אם היו דבקים בעקשנות כה רבה במטרה שהציבו לעצמם: לנסות ולהתערב בכל תופעה הנראית בעיניהם כמזיקה למדינה.

לכאורה, אין צורך להיות ציניקן מושבע כדי להתייחס בספקנות לסיכויי הצלחתה של משימה בלתי־אפשרית מעין זו. אולם, מאזן פעולותיהם במחצית השנה האחרונה מפריך, לפחות חלקית, תבונה זו. סוד הצלחתם נעוץ במכנה־משותף עגום: היותם נכי צה"ל.

„אני שונא להציג עצמי כנכה צה"ל", מעיד על עצמו אלון לבל, בן ה־26, שנפגע בשנת 1968 בפעולת כראמה. „אך מעמדי זה נותן לי יתרון: מוכרחים להאזין לי. אף אחד אינו מעז להפנות לי את הגב". ועוד „קלף חזק" בידיהם: הם אינם דורשים מהזולת את אשר אינם מוכנים לעשות בעצמם. טלו, למשל, את סגן־אלוף מאיר ציקלג, בן ה־43, שנפגע בתעלת־סואץ ב־1969, בעת מילחמת־ההתשה והמשיך לשרת בצבא־הקבע עד לפני כתשעה חודשים. כש־אישר לו מישרד־הביטחון, לא מכבר, הלוואת־שיקום בסך 20 אלף לירות, הוזדרז לוותר עליה „נוכח המצב הקשה, השורר במדינה". צעד נוסף בכיוון זה נקטו ציקלג וכמה מחבריו לאחר הפעלתה של התוכנית הכלכלית החדשה: הם ויתרו על תוספת־היוקר לתגמולים, שהם מקב־לים ממישרד־הביטחון.

השביתה בוטלה

אך, בל נקדים את המאוחר. הבה נחזור ליולי 1974, התקופה בה עשה סגן־אלוף מאיר ציקלג את צעדיו הראשונים כאזרח. לאחר 23 שנות שירות צבאי, רישומה של מילחמת יום הכיפו־רים היה עדיין טרי אצלו. אך המציאות, שסבבה אותו, כאילו התעלמה מכך. אם לשפוט על־פי העיתונים — הוא נזכר — ניתן היה לחשוב שחלפו כבר שנים ארוכות מאז אותם קרבנות מרים: קבוצות־הלחץ שבו והשתלטו על המדי־נה וכל שבוע הביא עמו איומי־שביתה חדשים — בתעשיה, בשירותים ואפילו בבתי־ספר ובגני־ילדים.

ציקלג, העובד עתה במיפעל בטחוני בצפון הארץ, החליט ליטול את העניינים בידיים. בוקר אחד קרא בעיתון על־כוונתה של עיריה מסויימת להשבית את הלימודים והמיסחר כמחאה על ההחלטה להקפיא את השלמת הקמתה של ברי־כת שחיה מקומית. עוד באותו יום, כתום עבוד־תו, התייצב ציקלג בלישכתו של ראש העיריה והציג עצמו כנכה צה"ל. „אינני תושב המקום וילדי לא ייפגעו מהשבתת הלימודים", פתח. „אבל כאזרח המדינה הזאת, אני מבקש ממך לא להשתמש בנשק־השביתה, אלא לנסות ל־ [illegible]

שוש ארגון
„המתרנו לכל הגורמים, שאם לא יימצא פיתרון מהיר לבעיה, יבואו הנכים בעגלותיהם כדי לתקן את הגדר".

סמי ארגון
„אינני משלה את עצמי שנצליח לתקן את המדינה, אבל, אני מרגיש, שלפחות אני מנסה לעשות משהו".

[illegible]

לפעילות החוג נרתמה גם אשתו של סמי, שוש, סטודנטית בבית־הספר לעבודה סוציאלית של אוניברסיטת תל־אביב. זמן קצר לאחר אסי־פת־היסוד, נתקלה באחד העיתונים בידיעה קט־נת על איום הורים להשבית את הלימודים בבית ספר בנתניה בגלל פרצות בגדר, המקיפה את הבניין. היא נטלה את היוזמה לידיה וזימנה פגישה דחופה של ועד ההורים יחד עם נציגי העיריה, מישרד־החינוך והחוג. „הבהרנו להם", היא מספרת, „שאם לא יימצא פתרון מהיר לבעיה, יבואו הנכים בעגלותיהם כדי לתקן את הגדר". התערבות זו של החוג עשתה את שלה: הגדר תוקנה — והשבתת הלימודים נמנעה.

יש סיכוי

גם הפעולה הבאה היתה בתחום החינוך, אלא שהפעם היתה ההצלחה זעומה: סמוך להתחלת שנת הלימודים קראו שוש וסמי, הלומד ל־קראת התואר השני בפסיכולוגיה, על תשעה ילדי כיתה א' בשכונת מורשה שברמת־השרון, שנשלחו על־ידי הוריהם לבית־ספר של המי־סיון ביפו. ההורים נקטו צעד זה לאחר שהמוע־ [illegible]

לעשות משהו

[illegible]

רביעית מיתרי הזהב „בדרך מערבה"

אריה אליאס „ורבת חיוני" בתיאטרון עידן

תיאטרון

[illegible]

בידור

[illegible]

מחול

[illegible]

מועדונים

[illegible]

מוסיקה

[illegible]

סרטים שכדאי לראותם

תל־אביב

[illegible]

חיפה

[illegible]

ירושלים

[illegible]

מהפכה בענף הרהיטים!!!

מבצע מיוחד לשבועיים

עד תאריך 20.1.75 — פתוח בכל יום עד 10 בלילה

רהיטים מהיצרן לצרכן

בהנחות עצומות

עם אפשרות לתשלומים

40 דגמי סלון, פינות אוכל, חדרי שינה, חדרי ילדים ומטבחים באולם תצוגה של 500 מ"ר

רהיטי אליהו גלילי

גבעתיים: רח' סירקין 13, טל. 735125

לא צריך לסבול

נוכסקורן מחסל יבלות

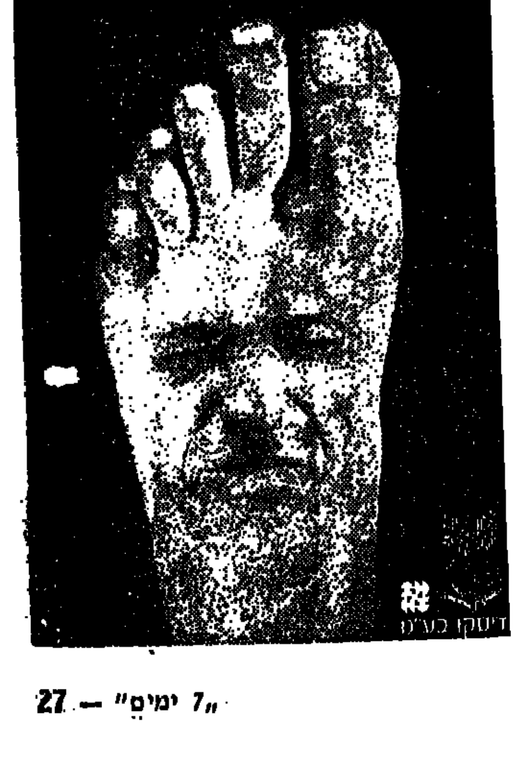

NOXACORN

מרחק יבלות אנטיספטי

גב' קורה

לתשומת לבך!

[illegible]

وكذا من الأصل

נכים

מאת יוסף שביט

אלון לבל
„מעמדי כנכה־צה"ל נותן לי יתרון: מוכרחים לתאזין לי, אף אחד אינו מעז להפנות לי את גבו".

יהודה חיון
„איננו מתיימרים לחיות שופטים או בוררים. אנו רק פונים למצפון העובדים להימנע מגרימת נזקים למדינה..."

מאיר ציקלג
„תסבירו לציבור העובדים שלכם, כי מצבה של המדינה פשוט אינו מאפשר העלאת תביעות־שכר חדשות".

למוסד; משרד החינוך והתרבות נכנס לעובדי חקורה. מי אמר, איפוא, שלא היו הישגים? צריך רק לחפש אותם.

המחאה של לירה

כאשר הודיעו טייסי „אל־על" בחודש ספטמבר על כוונתם לשבות, בתביעה לעגן בחוק את מבנה שכרם, שוב נדלק אור־אדום אצל חברי החוג. הם התקשרו עם מנכ"ל החברה, עם יו"ר ועד הטייסים ועם הממונה על הכנסות המדינה — והצליחו לקבוע מועד לפגישה משותפת. „כולם התייחסו בחיוב רב לפניותינו", מציין מאיר ציקלג בסיפוק. אלא שאיום־השביתה הוסר עוד בטרם נערכה אותה פגישה. חברי החוג אינם אומרים זאת בפה־מלא, אך התרשמתי, כי הם מאמינים, שאולי תרמה גם התערבותם משהו ליישור ההדורים.

איומי איגוד הימאים להשבית את צי הסוחר, בחודש שעבר, הניעו את החוג להביע דעתו על כך. ציקלג שיגר מיכתב אל האיגוד, בו כתב בשם החוג: „...אנו חברים בקואופרטיב, ששמו מדינת ישראל — ואתם מכתימים את שם המדינה. תנכם גורמים נזקים כספיים, אשר במוקדם או במאוחר נצטרך גם אנו לשלם מכיסינו. כדי שלא ייראה לכם, כי אנו צד בקונפליקט, הרינו מניחים מראש, כי מבוקשכם צודק. אך הצעד שנקטתם הינו חמור ופוגע בנו ובכל תושבי ישראל. על מנת להראות שאנו מבינים כי הנכם סובלים חרפת רעב, אנו מעבירים לכם המחאה משוכה מהתגמולים, שאנו מקבלים משרד הביטחון כנכי צה"ל". המחאה, שצורפה למכתב זה, היתה בסך לירה ישראלית אחת.

תשובתו הנזעמת של איגוד הימאים לא בוששה לבוא. „...הצי הקטן שלנו", נאמר במיכתב התשובה, „מורכב בין השאר גם מנכי צה"ל ובעיקר מיוצאי צבא — אנשים, שגם הם נחשבים אזרחים טובים. למרות שהם לא חברי החוג הפרטי שלך. ניסיונך להטיל דופי ביושרם האזרחי רק כדי למצוא־חן בעיני המימסד מעורר בי גועל... קבל את המחאתך בחזרה. יש לי כמת הצעות לשימוש בה, שלא הייתי רוצה להעלותן על הכתב...".

„ייתכן שמיכתבי היה באמת עוקצני מדי", מודה עתה מאיר ציקלג, „אבל אי־התחשבותם של הימאים בקשייה של המדינה כאב לי". הוא מחל על כבודו והריץ לאיגוד הימאים מיכתב נוסף, הפעם מתון ומנומס. שבסיומו בא לידי ביטוי ה„אני מאמין" של החוג: „...בסך־הכל אנו מבקשים שיתוף־פעולה מכם בכך שתבינו, כי המצב כל־כך חמור שכולנו חייבים לדאוג לעתידה של המדינה. אחרת מי יבטיח את עתיד ילדינו וילדיכם?.. היינו שמחים אילו יצא גוף רציני כמוכם ונתן דוגמה חיובית, שלה כה זקוקה המדינה כעת".

מיכתב מסוג אחר שלחו חברי החוג לא מכבר לעובדי התעשיה האווירית, כאשר שמעו על החלטתם להסכים להמרת חלק מן המענק, אשר ניתן להם, באיגרות־חוב ממשלתיות. היה זה מיכתב־הערכה חם, שבעיקבותיו — כך נודע לשולחיו — יוזמים עתה מקבליו לקיים עמהם פגישת היכרות.

כדי ללמוד את בעיות פריון־העבודה ומערכת השכר במדינה, יזמו חברי החוג פגישה עם מנהל המכון לפריון העבודה והייצור, שציידם במידע רב. בעיקבות אותה פגישה פנו למזכיר ההסתדרות וביקשוהו לקבל משלחת מטעמם, כדי להניעו לצאת בקריאה אל ציבור העובדים במדינה לחדול, לפי שעה, מנקיטת סאנקציות בסיכסוכי־עבודה; להעלות את פריון־העבודה; ולוותר על תוספות כספיות. עתה הם מקווים, כי הפגישה תצא לפועל בקרוב.

פניה למצפון

כאשר ישבתי השבוע במחיצתם של פעילי החוג והאזנתי לשיחם הנלהב, לא יכולתי להתאפק מלהציג להם שאלה ישירה: רבותי, האם לא נטלתם על עצמכם משימה כבדה מדי?

אלון לבל, העובד ככלכלן במישרד ממשלתי, השיב על כך בנימה של שיכנוע עצמי: „המדינה שרויה במצב קריטי, המחייב פעילות בדרכים לא קונבנציונליות. לנו, כנכי צה"ל, יתרון גדול על פני אחרים: בתור ציבור, שנפגע יותר מכל ציבור אחר במדינה, יש לנו הזכות המוסרית לבוא ולתבוע מאחרים ויתורים חומריים — בפרט כשאנו עצמנו מוכנים לוותר על חלק מהזכויות, שניתנו לנו, ונכונים להתנדב לכל מיני פעולות. אינני מצפה, שיבואו ללטף אותי על היותי נכה. אילו יכולתי להשפיע כסתם אזרח, הייתי מעדיף זאת. אך כנכה זה, פשוט, יותר אפקטיבי...".

יהודה חיון, בן 42, נגר רהיטים, אשר נפגע בתאונה בעת שירות מילואים: „איננו מתיימרים להיות שופטים או בוררים בסיכסוכי עבודה. אנו רק פונים למצפונם של העובדים להימנע מגרימת נזקים למדינה בתקופה קשה זו".

זאת עשו חברי החוג כאשר פרצה שביתתם של עובדי התחזוקה ב„אל־על". כו בערב החקשר נציג החוג טלפונית עם יו"ר ועד התחזוקאים והציע את עזרתם. „שמענו, שהם העלו את הנימוק על מחסור בכוח־אדם", מספר מאיר ציקלג, „על כן הצענו להם שנבוא לאחר יום־העבודה שלנו ונסייע להם, ללא תשלום, במשמרת־הלילה. אומנם, איננו בעלי מקצוע, אך יכולנו לעזור להם בסגירת ברגים ובעבודות פשוטות שונות אחרות... הצעתנו זו הוציאה להם את הרוח מהמיפרשים. לרגע נשתררה דומיה בעברו השני של הקו. אחר כך אמר היו"ר: ‚מה פתאום תעבדו ללא תשלום? ש„אל־על" תשלם לכם...' במשך שבוע השביתה נסענו פעמים אחדות ללוד וניסינו להשפיע על הוועד. בין השאר מסרנו ליו"ר הוועד פניה בכתב של החוג וביקשנו ממנו לקרוא אותה באוזני השובתים באסיפתם הכללית. ידוע לנו, שהוא לא עשה זאת... טילפנו גם אל פקיד בכיר מאוד במישרד התחבורה ושאלנו אותו: במה אפשר לעזור? הוא השיב קצרות: ‚השובתים צריכים לקבל את מרות ההסתדרות. אנחנו לא זקוקים למתווכים'".

אלון לבל: „לאחר הופעתם של נציגי השובתים בטלוויזיה (בליל־שבת לפני שבוע), טילפנתי ליו"ר הוועד וניסיתי לשכנע אותו במשך יותר מחצי שעה לוותר על מאבק־היוקרה, תוך התחשבות במצבה של המדינה. אמרתי לו, שמוכרחים לעשות משהו כדי לעצור את העגלה המידרדרת. תשובתו היתה, כי לא ייתכן שיעצרו את העגלה דווקא על הגב שלהם".

יבול דל של הישגים? רק רואי־שחורות כמונו מסוגלים לפרש זאת כך. מאיר ציקלג וחבריו מעוניים לראות את התכלית, גם אם אין [illegible] האויר [illegible] חיוו גם כאלה, שהביעו [illegible]. פירוש דבר, שלא הכל אבדה עדיין. כלום אין בכך [illegible] לשאוב עידוד לעתיד? [illegible]

אווירה חומרנית

עתה, כארבעה חודשים לאחר הקמת החוג שלהם, הם מונים עדיין כעשרים חברים — ומספרם של הפעילים באמת אפילו קטן יותר. אין להם מנגנון וגם לא תוכניות „להתמסד". „לא נקים אירגון עם מזכירה וטלפון", אומר אלון לבל. „הכל נעשה אצלנו בצורה סופר־התנדבותית. בזמננו החופשי ועל חשבוננו הפרטי. [illegible] כי אין לנו כל גוון פוליטי — וגם אסור שיהיה. תנועה פוליטית אפשר להקים רק על רעיונות, אך לא על סגה־בריאות".

את הודעתם על כינון החוג תלו על לוח המודעות של „בית־הלוחם", המהווה מוקד מפגש לסאות רבות של נכי צה"ל. ובכל זאת, מאז לא זכו [illegible] בתגובות. סמי ארגון, הסטודנט לפסיכולוגיה, מסביר זאת בכך, שהמושג „אזרחות טובה" אינו „פרימה" במציאות הישראלית של 1975. אלון לבל גורס, כי אירגון נכי צה"ל עצמו הוקם כקבוצת־לחץ להבטחת זכויותיהם החוקיות של הנכים — אך מדגיש: „אינני אומר זאת חלילה לגנאי" — לפיכך, היפנה האירגון את עיקר מאמציו בכיוון זה והחברים התרגלו לחשוב: „את שלי כבר עשיתי. עתה מגיע לי...". מאיר ציקלג תולה את האשמה באווירה החומרנית, שהשתלטה על המדינה כולה. אשתו — כך הוא מספר — היתה עדת שמיעה לשיחתם של שני נכים, שקראו את הודעת־היסוד של החוג. „אזרחות טובה", אמר אחד מהם, „הם ודאי רוצים שאוותר על המכונית שלי...". באמת דאגו ציקלג: „על הכל חושבים אצלנו מיד במושגים כלכליים". שוש ארגון, אשתו של סמי, סלחנית יותר: „נכי צה"ל אינם חזון, שניתן להדביק לו תווית ספציפית. זהו חתך של כל תושבי המדינה. [illegible] מדינה...".

משהו נשתנה

בינתיים מוסיף קומץ של נכים „משוגעים לדבר" (לפי שעה לא נמצא תחליף למטבע לשוני שחוק זה) להיוועד אחת לחודש כדי לשאוב עידוד זה מזה [illegible]

מה שכואב לו להתברר יותר מכל הוא, ש[illegible]

„מוגרבי" תל־אביב 4.30 — 7 — 9.30
„דקל" תל־אביב 7.15 — 9.30
הצגת בכורה ארצית
„תיק אודסה"
THE ODESSA FILE
משתתפים: ג'ון וויט, מכסימיליאן של ושמואל רודנסקי
סרט המבוסס על סיפור אמיתי של פרדריק פורסייט ואשר עלילתו מתרחשת בשנת 1963. [illegible] S.S. [illegible]

„סינרמה" תל־אביב
שבוע 2
„מיסטר מג'סטיק"
Mr. MAJESTYK
בהשתתפות: צ'רלס ברונסון
סרט גדוש מתח ופעולה.

„אופיר" תל־אביב
שבוע 2
„הג'וב הכפול"
INSIDE JOB
בהשתתפות: הנרי פונדה
[illegible]

„אורלי" תל־אביב
שבוע 6
„דצמבר החם"
A WARM DECEMBER
בהשתתפות: סידני פואטייה
[illegible]

„אסתר" תל־אביב
„חן" ירושלים
שבוע 2
„איש הכופיה"
THE KLANSMAN
משתתפים: לי מרווין, ריצ'ארד ברטון, קמרון מיטשל, לוציאנה פאלוצי ולולה פאלנה
[illegible]

„גת" תל־אביב - שבוע 16
„אשל" באר־שבע
„אמריקן גראפיטי"
AMERICAN GRAFFITI
[illegible]

„לימור" תל־אביב
שבוע 4
„אהבה בגשם"
UN AMOUR DE PLUIE
משתתפים: רומי שניידר, נינו קסטלנובו וז'אן קלוד בריאלי
[illegible]

„תמר" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית
הצגות ללא הפסק
„תשוקה סוערת"
AGURI SARKA
[illegible]

„הדר" גבעתיים
„ללא רגיעה"
INDIAN SUMMER
משתתפים: אלן דילון, לאה מסרי, סוניה פטרובה ורנטו סלבטורי
[illegible]

„אורנע" ירושלים שבוע 3
„רינה" חולון
„עצמאות" בת־ים
„משאלת מוות"
DEATH WISH
בהשתתפות: צ'רלס ברונסון
[illegible]

„הבירה" ירושלים
„חזיז ורעם"
THUNDERBOLT And LIGHTFOOT
משתתפים: קלינט איסטווד, ג'ף ברידג'ס וג'ורג' קנדי
[illegible]

„אורגיל" ירושלים
„איזה מין פרופסור"
The Amourous Head Master
בהשתתפות: אולה סולפוסט
[illegible]

מפעלי „ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים, הוצאת „יבנה"

משפט והלכה - מבחר תשובות

מאת ד"ר יעקב בזק

- אנתולוגיה של תשובות רבניות בדיני ממונות ודיני עונשין למן תחילת תקופת הפוסקים ועד גלות ישראל מספרד.
- הספר הוא ספר עזר רב תועלת למשפטן, להיסטוריון, לבלשן, לתלמיד ולכל החפץ להכיר את ספרות השאלות והתשובות.

המחיר 19.00 ל"י

להשיג בכל חנויות הספרים, או ישירות ב„ידיעות אחרונות" מחלקת הספרים. שלם צ'יק/ המחאת־דואר לת.ד. 14125 ותקבל את הספר ישירות לביתך.

ניסים ונפלאות

מאת עדית נעמן

מאחר שנטרקו בפניו כל הדלתות, היה ניסים סרוסי מוכרח לבנות את עצמו — והיום הוא אליל־זמר־תוצרת־עצמית

ניסים הגדול: שיער גולש, חולצות צבעוניות ומכנסי קטיפה

כל ערב, לפחות הופעה אחת

עבודה ב„גדול"

במלים אחרות: ניסים סרוסי הוא כיום בתקן של ...

... במישרד אמרגנות. הקים את מישרד האמרגנות „אמני ישראל", השוקד בראש ובראשונה להחדיר את ניסים סרוסי עמוק לתוך הצמרת ולהשתילו שם לנצח־נצחים. מטרה מישנית היא גם לפטרן ולאמרגן אמנים צעירים, הנמצאים באותו המצב בו נמצא סרוסי עצמו לפני שנה־שנתיים. כלומר: איש לא רצה לגעת בו.

מישרד האמרגנות של סרוסי עובד לפי הדיקטאטים של קולי־אדוני, בגדול, ברחב, לפי שיטות אמריקניות. מדפיסים אמצעי פירסום ותעמולה ביתלפים חילפים — ומחלקים: עטים, גלויות, פוסטרים, מדבקות למכוניות, קוביות פלסטיק עם סרוסי להחזקת ניירות במישרד, תקליטים, קאסטות וחולצות טריקו עם סרוסי מודפס בשזור־דרמאטי על הלב. תעשייה שלמה שמטרתה להאדיר שם אחד: סרוסי.

מדוע הוא חושב בגדול. כי יש לו הרגשה ששלב ראשון כדי להיות גדול, הוא לחשוב גדול. זוהי אולי הסיבה, שכאשר הקליט את תקליט ה„סינגל" הראשון שלו (לפני למעלה משנה) דרש לליווי תיזמורת של 24 נגנים, בעוד גדולי הזמרים בארץ אינם מקליטים אלא עם תיזמורת בחצי גודל כזה, וגם זה במיקרה הטוב והמדושן ביותר. באריך־הנגן השני שלו, היוצא לשוק בימים אלה, מלווה אותו כבר תיזמורת בת 40 נגנים! אל תתפלאו אם בעוד תקליטיים הוא ידרוש את התיזמורת הפילהרמונית, וגם ישלם לה יפה תמורת הטירחה.

סרוסי מוכן לנמק את שיגעון־התיזמורת במלים הבאות: מהתחלה, כשפניתי לירון גרשובסקי וביקשתי שיעבד לי את השירים, אמרתי לו שאני רוצה תיזמורת גדולה. לא גיטארה ופסנתר כמו ששומעים ברדיו. כששומעים תקליט של פרנק סינאטרה, אלביס, או טום ג'ונס, שומעים ברקע תיזמורת גדולה. שומעים מוסיקה!

אך הנימוק „המוסיקלי" הזה הוא חיוור לעומת הנימוק הפסיכולוגי המורכב והמריץ את ניסים סרוסי לאורך כל הדרך. הנימוק של „להראות להם". כשהמושג „להם" אינו מוגדר או תחום לקבוצה מסויימת של אנשים, אלא לכל אותם אנשים שעד לפני כשנה או משהו היו מגיבים לשמע השם ניסים סרוסי בערך כך: ניסים סרוסי? — מה זה? זה תרבות. אנחנו לא נוגעים בזה. ה„להם" הזה כולל אמרגנים, פירסומאים, משירי אמנים, אנשי רדיו וטלויזיה, מארגני פסטיבאלים ותקליטים למיניהם.

האמביציונר הקטן הזה, בן 26 וחצי כיום, פלוס אשה בשם אתי, נולד בטוניס ועלה ארצה בסוף שנת 1962 עם כל המישפחה שכללה הורים, שישה אחים, שתי אחיות. אביו, איש דתי מאוד, טרח קשות כדי לסלק לניסים מהראש את כל החלומות וה„הפרפרים" על קאריירה של זמר. כשבעיר ספאקס בטוניס חשבו על המושג זמר, חשבו על בנאדם לא אחראי, שתיין, קלפן ולא מוסרי באופן כללי. אבא סרוסי חשב אז שלחיות זמר וגם איש דת ומוסר, זה לא הולך ביחד. כך הורשה ניסים רק ללמוד בישיבה, לשיר בבית־הכנסת ולהתכונן לקאריירה של חזן. למד ביסודיות את טעמי־המיקרא בניגון מזרחי, אבל חשובב „חטף" פה ושם תאלטורה, שלא בידיעת האב. היה יוצא את הבית בחשאי, מתגנב למועדון־לילה בעיר ושר בכמעט־חינם את שירי אזנאבור. דאלידה וג'וני האלידיי. כשהוא בן 13 בסך־הכל. ת„שלאגר" שלו דאז היה „לה־מאמא" של אזנאבור, אותו שר בחמש אוקטאבות רגש. האם אין זה מפליא שאחד ה„שלאגרים" באריך־הנגן הראשון של סרוסי הוא השיר „אמא" מתוצרתו האישית!

כשהגיע ארצה כנער, עולה טרי עם חלומות גדולים ...

... ללהקה שלה, וההשקעה השתלמה מבחינה מסוימת. ב־65 זכתה הלהקה בפרס ראשון באחד ה„מארתונים" הרבים שהתנהלו אז באולמות קולנוע, בין עשרות להקות־קצב שצצו בארץ כפיטריות לאחר הגשם.

אפוס הרגש

הרפרטואר של ה„גולדפינגרס" כולל תערובת של טאנגו־ספרדי פלוס שירי חיפושיות, כשניסים שר ב־12 שפות, והוא מלווה בחברי הלהקה. למרות שבעת ההיא לסולן לא היתה חשיבות, אלא ללהקה כולה, נעשתה הסיכה חצר בראשותו של גבי שושן. ניסים סרוסי עזב את ה„גולדפינגרס" ויצר להקה חדשה: „הזרים".

גם עם „הזרים" השתתף בכל המארתונים הקיצביים, עד שנגמר עידן להקות־הקצב שהתחילו לגסוס בסוף שנת 67'. אז התחילו לעלות לצמרת שלישיות וצמדים וזמרים שניצנצו ...

שני גוזלים חדשים בלהקת „כנפיים"

ג'ף בריטון וג'ימי מקולוק

להקה של בני 18

עטיפה

להקת „חלון": מותר לצאת עם נערות

רהיטי גבעת ברנר־נורד בע"מ
כצנלסון 113 גבעתיים (ככר נח) טל. 731143

חדרי שינה חלומיים (ולא יקרים)

חסוך כסף — בוא לרהיטי מוני

מוני

„מלאי" מחסן מרכזי
חיסול המלאי
★ שמיכות מילוי חורף וקיץ Dacron 20% הנחה
★ סט „רקמה" 15% הנחה
★ מגבות פרוטה פסים 15% הנחה
★ ציפות 150×200 כותנה 15% הנחה
„מלאי"

מהפכני!
מרכז מחזיר לך את שערותיך בצמיחות

עם ה„גולדפינגרס" של רמלה: סרוסי לפנים, גבי שושן משמאל.

בסרט „יום חדין", בתפקיד ידיד, מורה למוסיקה, ולבסוף בעלה של הגיבורה

טעם־החיים: יומם הגדול של ניסים ואתי־שלא־מקנאה־במעריצות

גרשובסקי התחיל לשאול: מי המארגן שלך? השיב: „אני". מי המקליט? — אני. מי המממן? „אני". העיבוד, התיזמורת וההקלטת עלו לו 5000 ל"י. השקעה ראשונה. מדוות ניסים: „כששמעתי באולפן את הסרט המוקלט כמעט שלא האמנתי. זה היה חלום! לא האמנתי שאני עצמי כתבתי את זה. והכל בלי חזרות בכלל. עליתי לבימה, שרתי, הקליטו וזהו זה. אחר־כך עוד שאלו אותי: „איפה היית כל הזמן, איפה התחבאת?"

נקמה מתוקה

עם הסרט המוקלט ביד הלך לחברת תקליטים, כשהוא חושב כל הדרך: אני אהיה מלך, אני אפוצץ את כולם. בחברת התקליטים שאלו אותו בראש ובראשונה: יש לך מזומנים? משאמר „הן" התחילו בשאלות העניניות יותר. כמה תקליטים להדפיס. שלושים, ארבעים? — ניסים אמר: חמשת אלפים. האיש מהתקליטים היה משוכנע שהבחור התמים שלפניו „ירד מהפסים" והתחיל לרחם עליו. בטון אבהי הסביר לו, שהוא מוכן להדפיס לכל היותר מאה תקליטים ולבסוף התפשרו בלחצו של ניסים על 300 תקליטים.

זה קרה בערבו של יום חמישי אחד. ניסים הופיע אז מדי ערב במועדון־לילה, וב„בוטיק" שלו ברחובות נערכה מכירת־החיסול. בערב עוד הספיק להכניס תקליטון אחד משלו. לחלונות הראווה וגם לקח עימו תקליטים למועדון. עד מוצאי־שבת מכר את כל 300 התקליטים, ב־7 ל"י התקליט, ללא סוכן, ללא חנות, ללא אמרגן. כשהופיע ביום ראשון בבוקר בחברת התקליטים וביקש שידפיסו לו עוד 500, הסתכל עליו המקליט כעל רוח־רפאים.

בשבוע הראשון מכר 2000 תקליטים בעצמו, וכשבא הביתה היה מקבל מדי יום מאמו רשי־מה ארוכה של אמרגנים, סוכנים וחברות תקליטים המבקשים אותו להתקשר באופן דחוף — אבל ניסים היה עסוק בלמצות את ניקמתו המתוקה. „אם אני כל־כך טוב פתאום בשביל אחרים", חשב ה„בינגס מן" הקטן, „מדוע שלא אהיה טוב בשביל עצמי?"

אז נזכר בשלום אלון, צעיר שעבד באחד ממישרדי האמרגנות אליהם פנה בעבר ניסים סרוסי, ונזרק בבעיטה. אלון פנה אז למנהל המישרד בשאלה: מדוע באמת לא נטפל בסרוסי, הוא מבטיח גדולות. אך מנהל המישרד צחק לו. ועתה הגיעה שעתם של סרוסי את אלון לצחוק. יחד הקימו השניים את מישרד האמרגנות „אמני ישראל", כשמטרתם המשותפת היא: להשכין את סרוסי בלב הצמרת.

התקליטון הראשון של סרוסי נמכר ב־17 אלף עותקים ומכירתו הופסקה בחודש מרץ לפני שנה, כשיצא אריך־הנגן הראשון של ניסים. ובו גם שירי התקליטון. בתקליט השני הושקעו כבר 25.000 ל"י והוא נמכר עד היום בלמעלה מ־20 אלף עותקים, כשהוא מכסה את ההשקעה פלוס, פלוס, פלוס...

כשניטים סרוסי החליט לפרוץ בישיר אל הצמרת, היה ברור לו שלשם כך הוא זקוק לשירותם של מיצעדי־פיזמונים למיניהם. אך כאן נכונה לו הפתעה לא נעימה: השער הזה נסגר לו בחבטה מול הפרצוף. שדרני הרדיו על גליהם השונים פלוס הטלוויזיה, כל התוכניות הפומביות והפסטיבאלים למיניהם, נשארו חסומים בפניו. התגובות למשמע השם ניסים סרוסי היו שונות, כולן פוגעות ומעליבות: ניסים סרוסי? מה זה? הוא שר פרסית, הוא שר יוונית. זה תת־תרבות. זו תת־רמה.

גם כשניסים סרוסי בא עם רעיונות משלו אל התמלילן יוסי בכר, והלה כתב לו את המלים לשירים במשך החרם. לדבריו, במרבית עסקי מיצעד־הפיזמונים אפשר לומר שיד רוחצת יד ושתיהן ביחד רוחצות את המיצעד,

התמלילנים והפיזמונאים הם בעלי תוכניות וקובעי־דבר בתוכניות המוסיקליות השונות. ואם הם, שואל סרוסי, מעדיפים את פיזמוני ה„קליקה", מי יצעק גנבים חמס?

ניסים סרוסי צעק. [illegible]

אוריר פסגות

כיצד הי ומופיע האליל? — הוא, למשל, מאוד מקפיד על אלגנטיות אישית. [illegible]

[illegible]

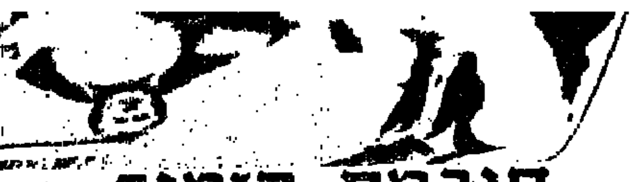

חוכמת הזמיר של „בר מזל"

„אם יש לך חבר, עליו תוכל לסמוך / אתה בר־מזל. אם מצאת פינה טובה, לחיות ולא למות, אתה בר־מזל. / מטיפים, משוררים ומלומדים, אינם יודעים זאת. כנסיות, אנדרטאות וצריחי מינזרים, אינם בראים זאת. אם יש לך מזל, אל תלך איתו. אתה בר־מזל"...

כך שר אלן פרייס באחד מפיזמוניו המלווים את הסרט „בר מזל", המוקרן בימים אלה בארץ. קשה קצת להגדיר את אלן פרייס עצמו כבר־מזל, שהגדרתו זו לא תהלום את מעמדו. ואת כישרונו לאחד המוסיקאים הרציניים ביותר בימי הפופ הבריטי. מוסיקאי, שמעולם לא רדף אחר להיטי־רגע. אפילו כאשר הקאריירה שלו היתה בשפל המדרגה. והוא ידע תקופות רבות כאלה.

[illegible] נולד בעיר פטפילד, בית מחוז דוראם שבצפון אנגליה. איזור הידוע בכבוי גיגיני, וכך גם מבינים את כל אלה שנולדו באותו חבל ארץ. זהו איזור המפורסם במיכרות הפחם ותעשיית הפלדה שלו, ורוב תושביו פועלים, הצ־ריך קשה כדי להרוויח את לחמם. אלן גם טעם את הוא טעמת של עבודה קשה. כאשר נאלץ לפרנס את מישפחתו כנער צעיר לאחר שאביו נהרג בתאונת־עבודה.

אולם, יחד עם זאת לא זנח את המוסיקה. יחד עם להקתו הראשונה הופיע במועדוני־פועלים ובתחרויות לגילוי כישרונות צעירים. כאשר בבוקר הוא מוצא פרנסתו כ... מפקח מטעם מס־ההכנסה. הוא עבר את כל סיגנונות המוסיקה: רוקנ־רול, סקיפל, בלוז, ג'ז ועוד. לפני 12 שנה בדיוק הקים את אחת הלהקות המפורסמות ביותר באנגליה של תחילת שנות השישים — להקת „החיות".

„כאשר הציפורים מזמרות ליד חלונך / והשמש זורחת ומאירה את יומך / אל תשכח, חביבי, להוקיר מכל מעבר נכר / כי יש תמיד מישהו הרוצה להשיגך"... זהו בית נוסף מתוך אחד השירים של אלן פרייס בסרט „בר מזל".

והוא שאוב מחוכמת־החיים שצבר פרייס לאורך הקאריירה שלו בעולם הפופ. בתבונה רבה למד להפיק את מירב התועלת האמנותית מהמוסיקאים עמם התרועע ובין השאר יצר שותפות פוריה — אם כי קצרת ימים — עם ג'ורג'י פיים, אף הוא מוסיקאי — זמר רציני ומסור לעבודתו.

דרכם של אלן פרייס ושל הבמאי לינדסי אנדרסון — מי שיצר את הסרט „בר מזל" — הצטלבה עוד זמן רב לפני שאלן תוזמן ליטול חלק בעלילה. השניים התכוונו לצלם יחד סרט ביוגראפי אחר, אלא שתוכניות אלה מעולם לא התגשמו. אך, כאשר אסף־לינדסי את הצוות לסרטו החדש, התקשר מייד לאלן וצרף אותו להפקה.

תפקידו של אלן בסרט דומה לזה של המקהלה־המדברת בתיאטרון היווני. הי מקהלה המביעה בקולה את מוסר־ההשכל של העלילה ומעבירה את הבשורה הפילוסופית של הסיפור. כמו למשל בשיר הבא, הנקרא „שינויים": כי אחד עובר שינויים / אך איש אינו יודע לאן מובילה דרכו / כילם מהום משנים / אך עולם נוהג כמינהגו. / אהבת תמיד תהפוך לצער / כל אחד במישחק משתתף / הוא כאן היום, איננו מחר / והעולם ממשיך להסתובב...

אלן פרייס בחברת במאי הסרט „בר מזל", לינדסי אנדרסון

רוג'ר גלובר: פרפרים בראש

רוג'ר גלובר הוא, כמו שאומרים, מפליטי להקת „סגול כהה". מאז פרש מן ההרכב היו לו הרבה פרפרים בראש. עד שהוא עשה מהם כסף. כיום הוא מציג בגאווה את אלבום־הסולו הראשון שלו, הנקרא „נשף הפרפרים".

אם לדבר ברצינות, הרי „נשף הפרפרים" הוא אחת היצירות המוסיקאליות המעניינות שנכתבו לאחרונה, והיא מבוססת על דב־מכר באותו שם, של אלן אלדריג'. בספרו מציג אלן דמויות, שונות של חרקים, רמשים ופרפרים, ועל־ידי „הלבשתם" בבגדים ובמסכות שונות, הוא נוטע בהן תכונות־אנוש.

רוג'ר כתב 19 קטעים מוסיקאליים קצרים, המבוססים על הדמויות שבספר ועתה הוא מעבד את המוסיקה מחדש, למחזה־טלוויזיה באותו נושא. לכאורה, ניתן להניח כי עיסוקו החדש השכיח מליבו את הימים בהם נמנה על הרכב „סגול כהה". אך אין זה מדוייק.

„לא אחת חשבתי, שבעצם הייתי בר־מזל שבכלל השתייכתי ללהקה", הוא מהרהר בקול רם. „אולם במשך הזמן הגעתי למסקנה שכל מה שזכיתי לו במסגרת הלהקה, בא לי בזכות העבודה שהשקעתי. למעשה, עד היום יש לי הרגשה שלא זכיתי מעולם ליחס שהגיע לי, על חלקי בהצלחת הלהקה..."

„על תקליטי הלהקה נכתב תמיד, כי את השירים חיברו והלחינו כל חברי הלהקה. אולם, זו לא היתה המציאות. רוב השירים נכתבו על־ידי ריצ'י בלקמור ועל ידי. אחרים פשוט התפתחו תוך כדי חזרות משותפות וזכו תמיד לעיבוד הסופי בידי איאן גילן (הזמר, שגם הוא פרש בינתיים).

„אני שמח שכעת המצב השתנה. למרות שאני אינני עוד חבר ההרכב. כיום מוסיפים על תקליטי הלהקה שמות אלה שבאמת כתבו את השיר. לא. אינני מתגעגע לימים ההם. הדבר היחידי שעדיין מושך אותי, הן ההופעות החיות. יש לי חשש להקים להקה קטנה, להעלות על מכונית סטיישן את הציוד, ולצאת להופיע במקומות שונים, סתם כך — ללא כל אזהרה מוקדמת..."

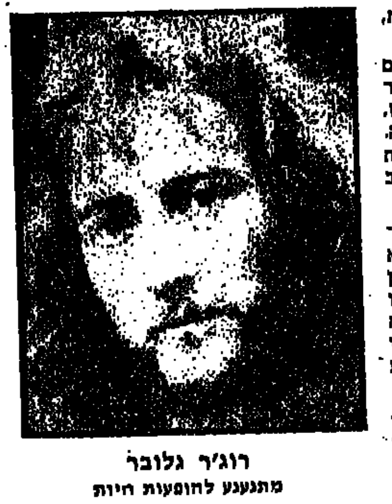

רוג'ר גלובר
מתגעגע להופעות חיות

הצועדים בראש

שידורי ישראל

המיצעד העברי

1. „לא הכרתי אחרי" — אילנית לוי
2. „אני חי כעטבבר" — עירית רותו
3. „נענועים" — עופרה חאזה
4. „בחיק הטבע" — הגשמות הטהורות
5. „ארץ אהובה" — אודי שבח
6. „ליוה" — שלמה ארצי
7. „זאת שמעל לכל הסגנונות" — הגשש החיוור
8. „כן" — נתנאלה
9. „שירו שיר לשמש" — אילנית
10. „פגישה" — האחים והאחיות

המיצעד הלועזי

1. „את הראשונה, האחרונה, כל אשר לי" — בארי ווייט
2. „חוותו של ג'וניור" — פיקארטני וכנפיים
3. „או כן, את יפה" — גארי גליטר
4. „אינני נאה מכדי לבקש" — האבנים המתגלגלות
5. „לוסי ברקיע היהלומים" — אלטון ג'ון
6. „עשית ממך כוכב" — דייוויד אסקס
7. „הפראית" — סוזי קוואטרו
8. „בבקשה מסר, ארוני הדוור" — הקארפנטרס
9. „נעימת אהבתי" — בובי וינטון
10. „רק את" — רינגו סטאר

גלי־צה"ל

המיצעד הלועזי

1. „לוסי ברקיע היהלומים" — אלטון ג'ון
2. „בבקשה מסר ארוני הדוור" — הקארפנטרס
3. „לא ראית דבר עדיין" — באכמן וטרנר
4. „קסם" — פיילוט
5. „ריקוד תיבת־הנגינה" — הרובטס
6. „חוותו של ג'וניור" — מקארטני וכנפיים
7. „עשית ממך כוכב" — דייוויד אסקס
8. „רק את" — רינגו סטאר
9. „כל אשר לי" — לחם
10. „חכום מסער השען" — ג'ון לנון

בריטניה

1. „בורך בהנימולר וחי" — בוץ
2. „לא ראית טאוסה עדיין" — באכמן וטרנר
3. „ריקוד תיבת־הנגינה" — רובטס
4. „את הראשונה, האחרונה, כל אשר לי" — בארי ווייט
5. „הנימולר שטח לווטבלים" — ווטבלים
6. „רחובות לונדון" — ראלף מקטל
7. „הנער עליו" — אלבים פרסלי
8. „התחילו לריקוד" — ריספוטיס והססי־אוילטס
9. „או כן, את יפה" — גארי גליטר
10. „אטרי לו" — האזו

ארצות־הברית

1. „לוסי ברקיע היהלומים" — אלטון ג'ון
2. „את הראשונה, האחרונה, כל אשר לי" — בארי ווייט
3. „קרב קונג־פו" — קארל דוגלאס
4. „חוותו של ג'וניור" — מקארטני וכנפיים
5. „צחות בכיס" — ניל סדאקה
6. „אנג'י בייבי" — הלן רדי
7. „רק את" — רינגו סטאר
8. „בוני של אישת־ראגי" — סטיבי וונדר
9. „בבקשה מסר, ארוני הדוור" — הקרפנטרס
10. „מנדי" — בארי מאנילו

„אוטומטיק" שלי A&G
חסכוני בקניה ובהוצאות
אך „אשף" בתוצאות

A&G אוטומטיק
התנור הנודע!
• עיצוב מודרני מושלם
• תא אפיה בפיקוד טרמוסטט
• תא נפרד לגריל אינפרא אדום
• אפשרויות לברויילר מסתובב
• מגוון של פיירקס צבעוני בחזית
• נייר על גלגלים
• קוצב זמן - TIMER

45 שנות נסיון וידע - A&G הטוב ביותר
רח' שונקר 39, חולון. טל' 843163 תצוגה: סלון ניצן, אלנבי 119, ת"א

هكذا من الأصل

בתוך המדבר

ל חיות בתוך המדבר זה לנשום מרחבים שאין להם סוף; לראות שקיעות וזריחות כמו שכותבים המשוררים; לסגור את השקט הזה, הרובץ מסביב; להעיר בימים חברים.

אבל, לחיות בתוך המדבר זה גם לפתוח את החלון בבוקר ולראות את חומת האבן והברזל המקיפה את הבית.

מיכל ועמי חיים בתוך המדבר. לא, לא שליבם נישבה לאהבה של הר זה או אחר, והחליטו לקבוע עליו את ביתם. אלא בתוך בסיס של חיל האוויר בסיני, זוג צעיר, שביתם בקבע, יחד עם עוד קומץ של משפחות באחקי.

מיכל ועמי, שכאשר הם חוזרים מחופשה קצרה בצפון, הם שבים הביתה. אל הפינה הקטנה והחמה שלהם, בתוך המרחבים הצחובים, בין הגדרות המקיפות את הבסיס.

הם לא כאלה טיפוסים רומאנטיים, או אידיאליסטים, או איך שתקראו לזה, לחיות במדבר. זה, פשוט, נוח, חסכוני, יעיל — חוץ מזה, מתרגלים.

קשוחה כזאת

לפני שלוש שנים, כשהגיעה מיכל לסיני, לא ידעה אל־נכון, כי שבילי הבסיס יפתחו בפניה אופקים חדשים. סתם, באה כדי לראות מה זה. איך אוכלים את זה. לכן גם ביקשה, אחרי שסיימה קורס פקידות מיבצעים, לעבור לסיני.

למרות שמראות השהייה שלה ספונים בגינונת־חנוני הירוקות של אסקה, בה התגוררה עם מישפחתה עד הגיוס, לא חששה מפני תמורת הצבע והנוף. אבל, לחשוב על המקום כעל בית — ולוא לשנים אחדות — על כך לא חשבה.

עמי כבר החליף נופים בחייו, נולד בחוקוק. בגיל צעיר עבר לתל־אביב. המשיך לימודיו בקיבוץ אלונים. כמו כל קיבוצניק רצה להגיע לסיירת הצנחנים. אך לא הגיע כי הוריו, שהוא בנם היחיד, לא חתמו שהם מוכנים שיגוייס ליחידה זו. לכן גם נידחה מיחידות קרביות אחרות. וסופו של דבר שהגיע כקצין ליחידת נ.מ.

את מיכל ראה פעמים רבות בבסיס. שיער שטיני, עיניים כחולות — ומשום־מה, קשוחה כזאת. כך היה נדמה לו, בכל אופן, עסקים עם קשוחות זה לא בריא, ציין לעצמו.

ארוס חשב אחרת. זימן את שניהם לטיסה אחת, צפונה. מיכל לחופש. עמי למיבחן־נהיגה.

„רוצה הגורל", כך עמי, „והמקום הפנוי היחיד היה לידה. קשוחה־קשוחה — התיישבתי. מה יכול לחיות? התחלתי לדבר איתה. ופתאום היא לא היתה כזאת כמו שחשבתי. סיפרתי לה שאני נוסע לטסט וצריך לחזור בטיסת־ערב. אמרתי גם, שאני לא יודע מה לעשות אחרי שאגמור את הטסט. ואז, מה היא אומרת לי? תשמע תשמע! אומרת שאפסקה זה בסביבה, ואם יהיה לי זמן אני יכול לקפוץ לשתות קפה..."

מיכל: „עמי, בחייך, כולם צריכים לדעת שאתה התחלת איתי?"

עמי: „אני, מה? אז בוא תשמע בדיוק. לפני שאני יורד מהמטוס היא נותנת לי פתק ומה כתוב עליו?..."

„עמי, השתגעת?" — מספיקה מיכל — „אל תספר את זה!"

„שטויות, זה מיסמך גבורה!" — שולף עמי אלבום משולחן־הטלוויזיה — „הנה, תראה. מה כתוב פה בפתק? 'לעמי. מחזיקה לך אצבעות. באהבה, מיכל'! באהבה! אתה רואה?"

„כן", מיכל כבר אדומה על שרשי שערה. „אבל מי ביקש לכתוב באהבה? הא?"

„טוב" — מודה עמי במשוב — „אני ביקשתי. אבל מי כתב? ומי הזמין לכוס קפה?"

מפת לשם שתו קפה, ועוד קפה — עד היום. באפריל 1973 כבר שתו יין. מהחתונה.

עוד טרם שהתחתנו תלו עיניים במגורי המשפחות שבלב המחנה. האם יגיעו גם הם לשם?

כן — השיב חיל־האוויר — יש דירה פנויה.

זו היתה הצעה שאי־אפשר היה לסרב לה. אחרי הכל, מה עושה זוג צעיר שהעורף הכללי שלו מגלה סימני חולשה מדאיגים? קופץ על ההצעה מבלי לחשוב פעמיים. הע־בירו לדירה מעט מיטלטלים ואת העתק החוזה בו חתם עמי על שירות קבע עד ינואר 1976. מיכל חתומה עד פברואר הקרוב, ואפשר שתאריך את החתימה עוד שנה.

נסיעה ארצה

„אתה רואה", סונטת מיכל בעמי, „כשאתה תהיה אזרח אני אהיה עוד חודש בצבא".

„קישקוש", אומר עמי, „אז כבר תהיי בוודאי אמא, ומשוחררת מצה"ל".

וזהי בעיה עדינה למתגוררים במגורי המישפחות. שכן הובהר להם, שרק זוגות בלי ילדים יכולים לגור במקום. שהרי, אין במקום קשוח רגברי כמו בסיס חיל־האוויר מיפתחלב, למשל, או רופא גניקולוג ושאר דברים להם נזקקת אם צעירה.

וחוץ מזה, אין גם מקום בדירה, שכל גודלה אמה וזרת. כל הדירה אינה אלא חדר אחד הכולל גם מיטבח זעיר. בפאתיו מצויים השירותים. אולם, לחדר הזה דחסו מיכל ועמי מה שאחרים אינם יכולים להכניס בקוטג'.

שתי מיטות צבאיות; שתי כורסאות, שולחן סלוני זעיר; ארון בגדים, המשמש גם כסיפריה וגם כמקום עליו מונח ארגז־הלחם; מקרר הבנוי בתוך ארון־הבגדים, כיריים גאז; ארונות מיטבח; פטיפון סטראופוני, שהרמקולים שלו תלויים על מסילת הווילון; טלוויזיה...

„או, הטלוויזיה זו בעייה", צוחק עמי. לא עובדת, התקלקלה. צריך להעלות אותה לארץ, לתיקון".

„הארץ" — זה המושג של ה־

אילת

דווקא עכשיו

אידוח לישראלים במחירים ללא תקדים! מ־1.1.75—1.3.75

דווקא בימים אלה חשוב להשתחרר מנתח ומדאגות... להתרענן... ולצבור כוחות...

עכשיו באילת: אוירה מיוחדת ● שמש נעימה ● ים חמים (24—22 צלזיוס) ● נופים מרהיבים

עכשיו מציעים לך מלונות אילת הצעות אירוח נוחות ומגוונות מאין כמותן, במחירים ללא תקדים, לכל טעם ולכל כיס:

***	לינה וארוחת בוקר	(B.B.)	63.— ל"י
***	לינה וארוחת בוקר	(B.B.)	52.— ל"י
**	לינה וארוחת בוקר	(B.B.)	40.— ל"י

(המחירים הם לאדם בחדר כפול, כולל כל המיסים).

במסעדות בתי מלון תוספי הארוחה לבחור ארוחות כרצונו: כשרות עצמי או בהגשה.

— הזמנות מתקבלות במלונות ואצל סוכני נסיעות —

אילת עכשיו כה נעימה. בוא ותוכח!

משרד התיירות / המחלקה לעידוד תיירות פנים / אגודת גורמי התיירות באילת.

התנות וברי־מצוה
מ־22 ל"י לאדם
בריות מולה החל מ־10 ל"י לאדם
*) חדר חיום כולל הכנסות.
במלון דבורה - טלפון 244366

מוסד צבורי מחפש
בשכירות חודשית
במרכז ירושלים 2 חדרי משרד
בהצעות נא לפנות אל תא ישראל חוה, טל. 02-231161
בין השעות 10.00—12.00

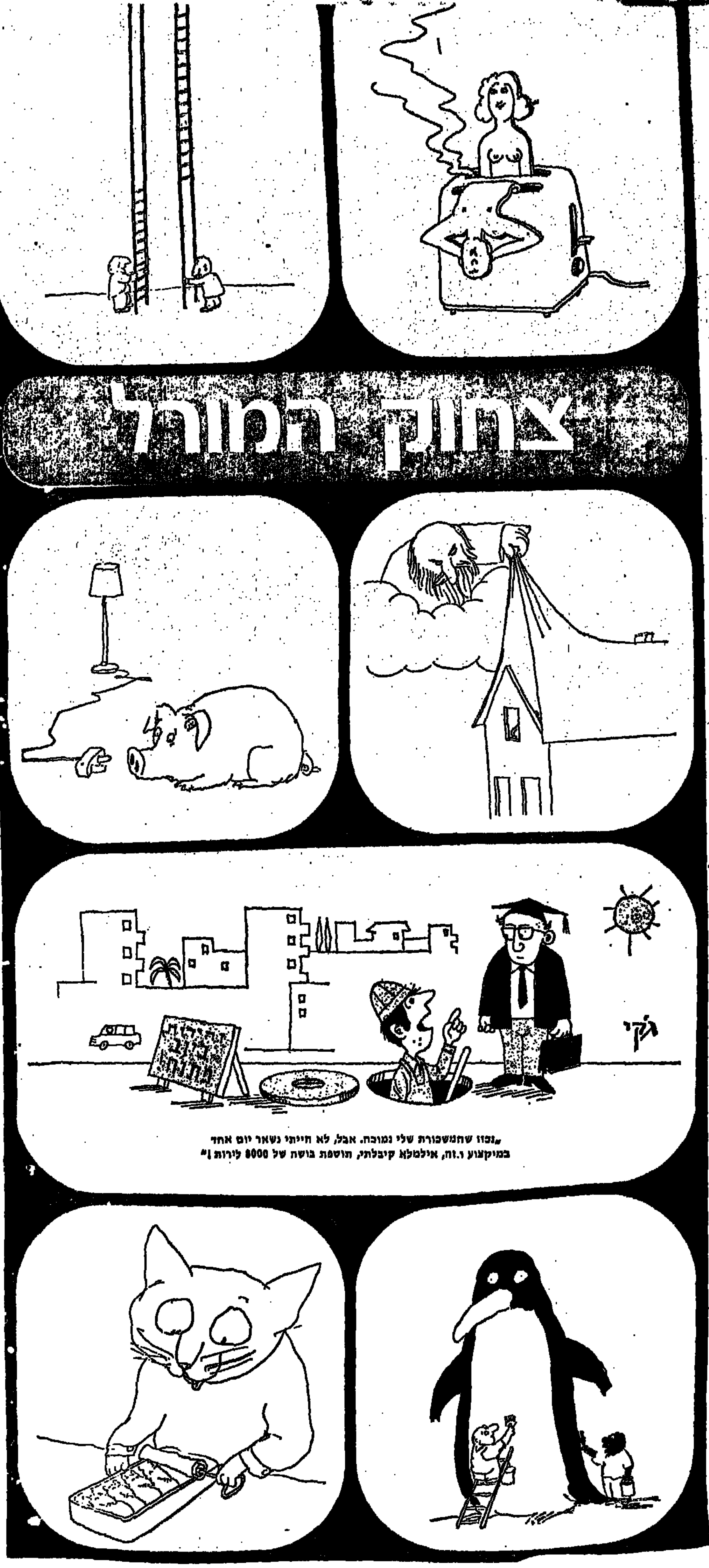

(מ־11 בינואר עד 17 בינואר 1975)

● מדריך כללי: יהיה זה שבוע של עסקים. [illegible] הזריזים ובעלי החוש המעשי יקצרו הצלחות. [illegible] והעצלים יכשלו בדרך. צפויים רווחים לכל העוסקים [illegible] תרשות „בלי" מקובלות.

*

● עצות רומאנטיות: גברים בני מזל [illegible] להסתבך בעלילות אהבים חשאיות. בנות מזל מאזנים עומדות על סף החלטה [illegible] בשדה האהבה. [illegible] בנות מזל תאומים מצטיינות בחוסר השקט שלהן. [illegible] בני מזל סרטן יוצאים [illegible] קשיים.

*

גדי
(מ־22 בדצמבר עד 20 בינואר): [illegible]

*

דלי
(מ־21 בינואר עד 19 בפברואר): אל תדחה דברים למחר. השלט סדר בעסקיך. [illegible]

*

דגים
(מ־20 בפברואר עד 20 במארס): [illegible]

*

טלה
(מ־21 במארס עד 20 באפריל): [illegible]

*

שור
(מ־21 באפריל עד 21 במאי): [illegible]

*

תאומים
(מ־22 במאי עד 21 ביוני): [illegible]

*

סרטן
(מ־22 ביוני עד 23 ביולי): [illegible]

*

אריה
(מ־24 ביולי עד 23 באוגוסט): [illegible]

*

בתולה
(מ־24 באוגוסט עד 23 בספטמבר): [illegible]

*

מאזניים
(מ־24 בספטמבר עד 23 באוקטובר): [illegible]

*

עקרב
(מ־24 באוקטובר עד 22 בנובמבר): [illegible]

*

קשת
(מ־23 בנובמבר עד 21 בדצמבר): [illegible]

*

● יום־ההולדת של השבוע: [illegible]

דירת בת חדר אחד, כולל המיטבח, אבל האווירה ביתית

מיכל ועמי בפתח דירתם, כתם ירוק בלב המידבר

מיכל מכינה ארוחת־בוקר בבית, לפני יום עבודה ארוך

בצהריים נפגשים בחדר־האוכל של הבסיס

מקום שמעבר להרי סיני. עולם אחר. אומרים ישנה ארץ. מתגעגעים ? קצת. אבל לא צריך להגזים. אחרי הכל, פה הבית.

אחת הפעמים שעלו צפונה. ל־ארץ. היתה ערב יום הכיפורים ל"ג. מיכל טסה ביום חמישי. עמי ביום ששי. כשהגיע עמי לבית הורי מיכל לא מצא אותה שם. קיבלה טלפון לחזור מייד לבסיס. עמי טילפן מייד ליחידה: מה קרה ?

ובכן, עוד לא קרה. אמרו לו, ש־אולי יקרה משהו. שימתין בבית ר־יחכה. אולי יזעיקו אותו. לא חיכה. חזר מייד הביתה. מיכל היתה עסוקה עם מכשיריה. בקושי התפנתה לומר לו שלום.

למחרת היה יום־הכיפורים.

„הייתי באחד הצריפים בבסיס", מספרת מיכל. „פתאום הגיעו בטיסה נמוכה כמה מטוסי סוחוי מצריים, והפציצו. נמלטנו החוצה. הטייס ה־מצרי, אותו ראינו בתאו. ראה גם אותנו — וחזר וריקט. גם הפעם פיספס אותנו — אבל לא נתנו לו יותר צ'אנס. תפסנו מחסה — ונש־ארנו בחיים, עם סיוטים שעולים ר־חוזרים, ואינם מרפים".

עמי, כקצין נ.מ.. עשה את ה־מוטל עליו במהלך המילחמה, ושהה תקופת־מה בפאיד.

דור ההמשך

יום עבודתם של השניים מתחיל משבע וחצי בבוקר, אחרי ארוחת־בוקר שמכינה פקידת־המיבצעים. כש־עמי — הס מלהזכיר — טומן ידו בצלחת ; וגרוע מזה — אינו יו־צא מהבית פטור בלא כלום.

לאחר מכן — פונה הוא לתותחיו. ומיכל למכשיריה. נפגשים בארוחת־הצהריים, בחדר־האוכל, ושבים ל־עבודתם עד 6 בערב.

„שש בערב ?" — מגיד עמי ב־ראשו — „הלוואי עלינו כל יום. ב־שש בערב אני רק מתחיל להתעסק עם הניירת. גומר את העסק רק ב־עשר — אחת־עשרה. אבל מה, יש לי עזר כנגדי. מיכל באה אלי למישרד, ועוזרת לי להתגבר על ים הניירות".

וכשגומרים בשש בערב — עדיין היום גדול, והאופציות פתוחות. אפ־שר לשמוע מוסיקה טובה. הבוקעת מהתקליטים הרבים ; אפשר לקרוא ספר טוב, שהושאל מסיפריית ה־בסיס ; אפשר ללכת לסרט בקולנוע בו מוצג כל ערב סרט אחר. אבל, האפשרות האחרונה לא כל־כך מנו־צלת, כי „מי משוגע ללכת לראות סרט באולם הקר הזה ?"

ובכן, אם מוחמד לא הולך לקול־נוע, הולך הקולנוע למוחמד. מפת לשם מארגנים מכונת־הקרנה וסרט טוב, פורשים סדין על הקיר, ודוח־סים לחדר הצפוף ממילא עוד כמה חבר'ה — וכיף חיים.

וישנם ערבים, בהם מתכנסים ב־דירה סתם כל החבר'ה, כדי לגלגל ערב. באים זוגות מהדירות הסמו־כות, ובאים רווקים ורווקות מחיילי הבסיס, עימם מקיימים עמי ומיכל קשרי ידידות.

„זה לא מה שהיה פעם", אומרת מיכל בנימה חלוצית. „פעם כשה־בסיס היה קטן, הכרתי פה כל אחד. היום ? היום יש פה חבר'ה שאני לא יודעת מאיפה צנחו הנה. אז זה היה אחרת..."

אבל, עכשיו, כשהקור וזחל לעצ־מות עם שיורד הערב, מעדיפים ל־התכנס בדירה, להדליק תנור, לחפ־עיל את הפטיפון ולשוחח. על העבו־דה, על מחדלים, על האווירה ה־שוררת „שם", בצפון הרחוק, ועל מה שיש כאן, במידבר, שאינו דומה לשום דבר אחר. ומדברים גם על בעיית דור ההמשך.

עמי : „אין אפשרות לגדל פה יל־דים. וחבל. אילו היו תנאים לכך, לא הייתי מתנגד שילדי יגדלו פה".

מיכל : „לא מוכנה לכך. ילדים צריכים חיים נורמאליים, ולא חיי מחנה צבאי. ילדים לא צריכים לגדול בין ג'יפים ומטוסים".

עמי : „שטויות. זה לא מזיק".

מיכל : „מזיק. מזיק מאוד".

אבל, גם לעמי ולמיכל נמאס ל־פעמים להסתובב בין הג'יפים וה־מטוסים. והם עולים צפונה לשטוף את העיניים אחת לשבועיים הם רש־אים לטוס לארץ לששי־שבת. ואז, או שהולכים להציץ בחלונות־הראווה של דיזנגוף, או שנפגשים עם חברים.

איזה חברים ? מהבסיס, כמובן, שעולים אף הם צפונה...

פרטנר לכריש

לפעמים גם נוסעים לרעננה. כש־התחתנו נרשמו לשיכון לזוגות־צעי־רים, שהרי לא חשבו — ואינם חוש־בים כך היום — לקשור את גורלם בצבא לאורך שנים. הדירה עלתה אז סכום, הנראה מגוחך כיום : 63 אלף ל"י. מאחר שלא היתה להם פרו־טה על הנשמה, שילמו את הדירה ממשכורותיהם. והיום, כשהמשכורות עלו, זה עסק בכלל לא רע.

עמי מרוויח כיום 2200 ל"י נטו. ומיכל — 1900 ל"י. חלק־הארי מ־סכום זה נותר לקמלן, שכן במידבר אפשר להסתפק במועט. מה־גם שאין לחם, כמעט, הוצאות כלכלה, חשמל, מים וכל השאר. גם בעיות הביגוד נפתרות על־ידי האפסנאות הצבאית.

אבל, מיכל אינה מוותרת על ה־ציביל. בערב, כשהיא מחוץ לשעות עבודתה, היא מתהדרת במיכנסי ג'ינס ובחולצה פירחונית. גרדרובה חגיגית יותר יש לה שם, בארץ. אח־רי הכל, לפעמים יוצאים לדיזנגוף.

אבל, נמשכים חזרה אל המידבר. לא רק בגלל שצריך, וזה מקום ה־עבודה. יש משהו בנוף הזה, שכאשר אתה תופס אותו הוא תופס אותך שבעתיים. נכנס לך לתוך הנשמה. קורא לך לפענח את סודותיו הדומ־מים.

מיכל ועמי מרבים לטייל במידבר. כשרק אפשרי הדבר, גומאים מרחו־קים ונופים. אינם שבעים מן ההרים והחולות. תרים את הארץ בין אר־פקיה. תן להם להגיע לנאת־מידבר והם שוכחים מרעננה. תן להם לחתור ברכבם עד שארם. ואפילו בית־דין לא יוציא אותם מן המים.

„בית־דין אולי לא", צוחק עמי, „אבל כריש — כן. יום אחד אני צולל בין האלמוגים, ומי מציץ עלי מלמטה ? כריש. הנשמה פרחה לי מרוב פחד. אפילו, אני, עם חשרירים שלי, לא פרטנר בשבילו. האיש ה־זה מסתכל עליו. אני עליו — הבחו־רות בזהירות אני שוחה לי אל ה־חוף. כשראיתי שאני רחוק ממנו הר־בצתי בריחה משם. כמו אחד שנמלט מהסוף שלו".

אבל, גם לטיולים יש סוף וצרי־כים לחזור הביתה. אורזים את ה־פעקלאך, חוזרים לבסיס, הביתה.

חוזרים אל החדר הקטן והחמים, הנטוע על החולות, בין הוטות והאבן הכבדות.

צילם : יוסי רוט

בערב, עוזרת מיכל לעמי להתגבר [illegible]

هكذا من الأصل

היכן הדג?

[illegible]

הזוכים בפרסים

[illegible]

משחקי הליגות

השבת יחולו משחקי הליגות [illegible]

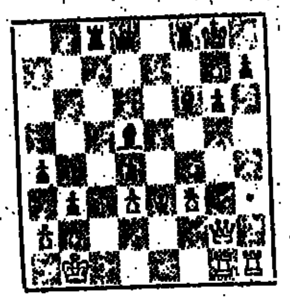

נצחון מדשים

[illegible]

שנה להתפרצות הר־געש

ב־23 בינואר 1973, בשעת שתיים לפנות בוקר — החל הר־הגעש באי היימאיי שבאיסלנד לפלוט לבה רותחת. תוך זמן קצר החלה הלבה לזרום לעבר העיר הסמוכה לה, מרחק של מאות מטרים; וחמשת אלפים תושבי עיר־הנמל פונו מייד מבתיהם.

היה להם מזל — תוך זמן קצר כוסו מחצית בנייני העיר בפיח שחור ובלבה; ורק תודות לאמצעי הגנה חמורים שנקטו במקום — כגון, הזרמת מיים לצינונה של הלבה — ניצל נמל היימאיי מסתימה. הלבה הנשפכת מן ההר איימה על העיר במשך חמישה חודשים. עבודות הצלה אורגנו מיד ותרומות כספיות נשלחו לתושבי המקום מכל קצות תבל. הגדילו לעשות הסקנדינבים, אשר עזרו בשיקום העיר ובהחזרת תושביה אל הבתים שנבנו מחדש.

עתה חזרו החיים למסלולם הרגיל והגבעה הרמה שנוצרה בירכתי העיר, בעקבות הלבה שהתקשתה — מגינה על תושביה מפני רוחות עזות שנהגו לנשב בה.

במלאת שנה להתפרצות הר הגעש — יונפקו באיסלנד שני בולים חדשים להנצחת המאורע הגאולוגי. הבול יופיע, כאמור, ב־23 בינואר, 1975.

*

שוויצר — באפריקה

בולים נוספים לזכרו של ד"ר אלברט שווייצר, במלאות 100 שנים להולדתו — יונפקו ב־14 בינואר בגאמביה. בכך מצטרפת המדינה האפריקנית הזעירה למספר מדינות אחרות — ובתוכן מערב־גרמניה — שכבר הודיעו על הנפקת בולים לזכרו.

*

מישאל הבול

הריני להזכיר לקוראינו, כי המועד האחרון למשלוח התשובות למישאל הבול הישראלי לשנת 1974 מתקרב; התשובות חייבות להגיע עד ה־15 בינואר 1975.

*

גיבורי האומה

בבודאפסט הונפקו בחודש שעבר שני בולים במלאת 30 שנים למותם של איישטוואן פאטאקי ורוברט קרויץ — שני הגיבורים האנטי־פאשיסטים של האומה ההונגרית.

תשבץ 7 ימים

מאת הלל הרשושנים

מספר 571

41 פרסים: פרס א' — 90 ל"י ועוד 40 פרסי ספרים

את הפתרון יש לכתוב בכתב קריא על צידו האחור של הנייר או על הגזיר התשבץ ולשלוח עד יום חמישי הבא, לפי הכתובת: הלל הרשושנים, תשבץ השבוע 571, ת"ד 20227, תל־אביב ● אנא לביל את המעטפה בבול בן 25 אגורות ● פתרון תשבץ השבוע מס' 564 ושמות הזוכים בהגרלת 41 הפרסים, הופיעו ביום א', 29.12.74.

במאוזן — מימין לשמאל:

2) עיר בישראל 7) מלך יהודה 8) תשורה 10) הבל ארץ במצרים שצה"ל כבש אותו במלחמת יום הכיפורים והוחזר בעסקית גורמים מסויימים 12) מסמל את נשמת האדם 13) מקום מושב הסנהדרין אחרי גזירות אדריאנוס קיסר 15) "תבוסה" במישחק השחמט 16) אחת מאבני הריחיים 17) ערימת גרגרי תבואה 18) חוטם 19) שמה הקודם של ירושלים בירחנו 22) מדף 24) שיטת תלמידי רבי ישראל בעל־שם־טוב 26) עדין 28) צורה של הפועל העברי בדקדוק העברי 29) לחם־שמיים 30) לבנה 31) מועצת הפרופסורים באוניברסיטה 32) שניים 33) פרשת השבוע 36) אמתחת 37) שיכבה 39) נהר באיטליה 40) מדינה אסיאנית 41) בירת מעצמה עולמית.

במאונך — מלמעלה למטה:

1) סיפור מופלא לבני הנעורים מאת מ. ז. פייארברג 2) חומר קל ומתפשט בחלל — ביטוי לועזי 3) הצייד השני בעולם — לפי התנ"ך 4) עתוד זקן 5) כשף 6) מועצת המחוקקים העליונה בארצות־הברית 8) צמח־בר קוצני (Atractylis) בלע"ז 11) שיח קוצני (Paliurus) בלע"ז 13) בשם זה קורא הנין לאבי־סבו — מחידושי הלשונאי הלל הרשושנים 14) הארחה, אירוח, הכנסת אורחים 18) שכונת מגורים מודרנית באשקלון 20) איש־הביון, חבר האינטליגנס — מחידושי הנ"ל 21) נחל, אפיק 23) בית־חרושת לרפואות בנתנית 27) תבנית מלאך בקצות כפורת־הארון 29) הצהרה ממשלתית חגיגית, "מניפסט" בלע"ז 34) קרסול, העצם שבין כף־הרגל לשוק 35) לא נשא אשה מעולם 39) שחוק! 40) מליץ־יושר.

אותיות ומספרים

מספר 551

לפניכם חידת "אותיות ומספרים". בפעולת הכפל הוחלפו הספרות באותיות. יש לשחזר את פעולת החשבון ולמצוא את הספרה שאינה משתתפת בה
● 10 פרסי ספרים יחולקו בין הפותרים נכונה
● המען למשלוח הפתרון: "אותיות ומספרים" 551, ת"ד 20227, ת"א.

ש כ ט
ח ג
ק נ ט ר
ל ק ח ג
ק נ ג נ ג

פתרון חידת "אותיות ומספרים" מס' 549

חידת הזמן:

השעון יפגר ב־5 דקות כעבור 30 יום, ז"א ביום 30 בינואר. הסיבה לכך היא שכעבור 30 יום ימהר השעון ב־15 = ½ : 30 דקות וכעבור אותו הזמן יפגר ב־10 = ⅓ : 30 דקות.
מכאן 5 = 10 — 15 דקות.

נ.ב. כאשר מדובר בתשובה זאת על יום, הכוונה היא ליממה.

שמות הזוכים בהגרלת 10 פרסי הספרים:

1) מאיה ורני נחום, רח' כצנלסון 97, גבעתיים; 2) איל וולשטיין, שכונת ביאליק, חדרה; 3) יחזקאל ישראל, רח' הסנהדרין 30, חולון; 4) אבישי זיסר, קיבוץ רמת־השופט; 5) רונית נעים, רח' הלפסון 24, פתח־תקוה; 6) אברהם פרידמן, רח' ז'בוטינסקי 24, ירושלים; 7) שמעון רושיגוביץ, רח' הנשיא 44/11, צפת; 8) נעמי דיבון, רח' יצחק שדה 53, תל־אביב; 9) ישראל וייס, רח' רמב"ם 14, בני־ברק; 10) עפר לחב, ת"ד 34, טבריה.

מצא את ההבדלים

יש תקלות, ששום אין לעמוד בפניהן, מה עושה עתה, הקוסם, בלי מערכת־חשמלית? שלו? נשדיר אנו, לפתות, את בעיית עשרת ההבדלים שבין הציורים.
(התשובות הנכונות — בעמוד 47).

הדיסקונטאים

מאה ארבעים וחמישה במספר, מקרית שמונה ועד אילת, עזיז מרחובות, מנחם כרמון מקרית שמונה, דוד פריש ופנינה משה מקרית ענבר בתל אביב, אלה הם רק אחדים מהדיסקונטאים הידועים לכל אחד בעיר, בשכונה או ברובע המגורים שלהם. לכך הם הגיעו לאחר דרך ארוכה של עבודה מאומצת, הדרכה, השתלמויות ולימודים רצופים.

הם עדכניים, רב צדדיים, אדיבים אך גם שאפתניים. הם חיים את העבודה ונאים ביכולתם, נמרצים ומוכנים לעזור. באים לקראתך, אתה הרי מכיר אותם, אלה הם הדיסקונטאים שלך בכל סניף. כי הדיסקונטאים שלנו הם שלך.

הדיסקונטאים-צוות הבנקאים שלך בדיסקונט

ארכיאולוגיה

אומרים ישנה ארץ...

ספורי ארץ־ישראל / מאת החכם ואבי

נערן—ישוב יהודי שנחשף על־ידי פגז

בית־הכנסת בנערן — ריצפת הפסיפס

בשבוע שעבר התקיים טקס הנישואין של זוג ישראלי בחורבות בית־הכנסת של נערן אשר בביקעת־הירדן. החתונה מוזרה, אבל סיפורה של נערן גם הוא מוזר וראוי כי יסופר.

*

גילוי ע"י פגז

בחודש ספטמבר 1918, היה חיל־המישלוח הבריטי שלחם בתורכים ו־שיחרר את הארץ, עומד ב„קו העוג'ות". היה זה קו שנמתח מנהר הירקון ב־מערב (נקרא בערבית נחל עוג'ה) אל ואדי עוג'ה (נחל היורד מאיזור בעל־חצור שביהודה אל הירדן מצפון ל־יריחו). את אגפו הימני (המיזרחי) של קו זה החזיק „כוח צ'ייטור", על שמו של אלוף א.ו. צ'ייטור שפיקד עליו. לכוח הזה יש לנו סנטימנט מיוחד, שכן הוא כלל את שני הגדודים היהודיים — ה־38 וה־39 של „קלעי המלך" (במפות המלוות את הדו"ח הרשמי של גנרל אלנבי מוזכרים תמיד הגדודים כ־Jewish, Troops ולא במיספרי הגדו־דים כמקובל).

על „כוח צ'ייטור" הוטל לרתק את התורכים ולמנוע מהם העברת כוחות מעבר הירדן למערבו. כמובן שהדבר נעשה גם על־ידי חילופי אש מכל כלי־הנשק. התורכים השיבו באישם מכלי־הם הם, והנה מכתש של פגז תורכי, אשר נורה לעבר העמדות הבריטיות, חשף ריצפת מוזאיקה עתיקה על גיבעה מעל לוואדי נועימה. ספק אם החיילים נתנו דעתם על המציאה הארכיאולוגית שנתגלתה להם בשיטת חפירה כל־כך מקורית. אלא שהאנגלים היו מסודרים. רק הסתיימו הקרבות וכבר התייצבה משלחת סקר ארכיאולוגית מטעם ה־צבא הבריטי (!) וחשפה חלקים נוס־פים של אותה מוזאיקה וכתבה על כך דו"ח (יחסם של הצבאות לאתרים אר־כיאולוגיים בארץ־ישראל ראוי לציון: חלקם של אנשי הצבא הבריטי בקרן לחקירת ארץ־ישראל ידוע ומפורסם, אבל גם ליד המטה התורכי־גרמני פע־לה ועדה מיוחדת לחקירת ולשימור אתרים עתיקים, שהשאירה לנו סקרים מאלפים).

בעקבות הצבא באה משלחת ארכי־אולוגית של הכנסיה הדומיניקנית, ש־הוסיפה לחשוף ולרשום את שרידי ה־אתר הזה בשנים 1919 ו־1921. הדומי־ניקנים אומנם גילו טפח נוסף ממשטח העבר, אבל שמרו את תגליותיהם לעצ־מם. רק בשנת 1961 פורסם מאמרו של האב הצרפתי וינסן (לאחר מותו) על המימצאים בנערן, את המנורות וכן כתובות העשויות פסיפס הם העבירו למוזיאון של מינזרם בירושלים. כן הועברו חלקים אחרים למוזיאון רוק־פלר בירושלים (לא הגיע הזמן להחזירם למקומם ?).

*

זיהוי המקום

זיהוי המקום נקבע על פי ריחוקה של נערן מיריחו. בספר הנקרא „אונומס־טיקון", שהוא רשימת שמות המקומות שבכתבי הקודש ואשר נכתב על־ידי אבסביוס, מי שהיה הבישוף של קיסריה במאה הרביעית לספירה, נזכרת נערן ככפר של יהודים הנמצא במרחק של חמישה מילין מיריחו. אם נמדוד מרחק זה מיריחו הרומאית, נגיע אל המקום בבית־הכנסת בתקופה הרומאית, ואשר בו אנו דנים. וזאת לזכור, ש־תאוריו של אבסביוס הם מדוייקים ונכונים, וכי בכתיבתם הוא נוגע בתחו־מים היהודיים של קיסרית ואף היה מקבל דעתם.

את זיהויה של נערן בנועימה אנו מוצאים כבר אצל הסייר והחוקר היהו־די ר' יהוסף שוואר, בן המאה התשע־עשרה. מה נשאר איפוא לחוקרי זמננו לעשות? — התפלפלו עוד קצת והצביעו על תלים אחרים שבסביבה ושבו אל האתר של בית־הכנסת. „תג־לית הפגז" הכריעה את הוויכוח על מקומה של נערן...

*

על נערן מספר גם יוסף בן מתתיהו, כי ארכילאוס — בנו של הורדוס — הסיט את מחצית מי נערה אל מטעי התמרים בעיר אשר יסד וקרא לה ארכלאיס כדי לפאר את שמו.

*

מעשה בנזיר

סיפור המעלה את זכר נערן אנו מוצ־אים במקורות נוצריים. מסופר על נזיר שהיה חי בהר־סיני במאה השישית, והנה הוא נרדף בחזיונות ובחלומות השטן (לפי המקור הנוצרי) ונפל ליה־דות ונמול. בחלומותיו הוא ראה את המון הקדושים והנוצרים יושבים אפ־לים ומצד שכנגד את משה ואת הנבי־אים ואת עם ישראל מאירים בזוהר נהדר וחיים בשמחה ובשפע. פתאום הוא עזב את הר־סיני ובא לפלסטינה לנערה שהיא מרכז ליהודים, נכנס ב־יהדות, מורה בגלוי את תורת היהודים גר האמונה הנוצרית. ויקראו לו היהו־דים אברהם.

סיפורים אחרים מתארים את היח־סים הגרועים שבין היהודים בנערן והנוצרים שבסביבה, היתה זו בוודאי „מילחמת־גירות" שביטויה הממשי היה השליכה על המים. נערן היתה ישוב יהודי טהור ולא גרו בה נוכרים כמו ביריחו הסמוכה, שהיתה ישוב מעורב.

*

ריצפת הפסיפס

ריצפת הפסיפס של בית־הכנסת היתה נהדרת, אלא שיהודים קנאים בתקופה קדומה היו מחללים בארץ והורסים צלמים וציורים בבתי־כנסיות. הם כילו חמתם בציורי בעלי־החיים ודמויות בני־האדם. כך נשתמרו לנו רק הדגמים הגיאומטריים, שמות התורמים לבניין בית־הכנסת, חלק מגלגל־המזלות, ארון־הקודש ומנורות מסוגננות וכן עוד כמה עיטורים. עיטור מעניין שנשתמר רק בחלקו הוא ציור המתאר את דניאל בגוב האריות. העיטורים עשויים כולם בפסיפס ציבעוני נאה. החוקרים קוב־עים את זמנו של בית־הכנסת למאה השישית לספירה.

*

שם המקום

נערן, ישוב ישראלי בנחל שבט אפרים, נזכרת במיקרא גם בשמות נערה ונערת. במידרש ובתלמוד היא נקראת גם ב־שמות נוערן ונעורן. בכל הצורות הללו נשמר היסוד „נער", אשר לו מובנים שונים. החוקרים מפרשים את השם בגלגל שאיבה של מים, אשר יתכן ש־היה כאן בזמן שנוסד הישוב.

כאשר עלתה על הקרקע היאחזות הנח"ל בחנוכה תשל"א בצפונו של עמק נערן, כשיבעה ק"מ מצפון לנערן המיק־ראית — בחרנו בשם נח"ל־נערן לנקודה החדשה. היו עוררין על כך בטענה ש־הישוב החדש מרוחק מדי מן המקום המזוהה כנערן. כנגדם טענו שנדידת שם ישוב בתוך אותו תא־שטח הוא דבר מקובל והיו דברים מעולם (קיבוץ עין־דור מרוחק 3 ק"מ מעין־דור המיק־ראית; קיבוץ עין־חרוד נמצא במרחק 4 ק"מ ממעיין־חרוד ואילו העיירה ערד נמצאת 8 ק"מ מתל־ערד המיקראית, ועוד ועוד). היה גם מי שהציע לקרוא להיאחזות בשם נערה, ואז היינו יכו־לים לפגוש בנערה מנערה... אבל הפור נפל על נח"ל־נערן.

*

מעדר של חייל

האתר שנתגלה בחסדו של פגז תורכי כוסה בעפר בתחילת שנות העשרים על־ידי מחלקת העתיקות המנדאטורית וכמעט נשתכח מלב.

עברו שנים וחלפו רשויות השילטון. במקום ממשלת המנדאט הבריטי באה ממשלת ירדן וממילחמת ששת הימים ישנו מימשל צבאי ישראלי.

באחד הימים של שנת תשכ"ט (1969) חנה בסביבה גדוד מחטיבת „גולני". שוב הפעם תקריות־אש בביק־עה, אלא שעתה הם בין צבא ישראל וצבא בני־עמון. חיילי היחידה ששהו במקום חפרו לעצמם שוחות אישיות כמגן בפני ההפגזות, והנה העלה מעדרו של חייל ישראלי אבני פסיפס ציבעו־ניות. הוא קרא למפקדו והלה למפקדו, עד שבא קצין המטה לארכיאולוגיה במיפקדת אזור יהודה ושומרון. הלה זיהה את האתר ואף דאג לחשפו ולשק־מו למען יראוהו כל הרוצים ללמוד ולראות את צפונות ארץ־ישראל ועתי־קותיה. לפני חודשים אחדים חיבלו צעירים מיריחו בפסיפס. אגף העתיקות העביר את הקטעים ההרוסים לשיחזור ולתיקון ונקווה שיוחזרו למקומם בחקדם.

*

כך עובר לו סיפורה של נערן ונמשך מהתיאור המיקראי על גבול נחלת שבט אפרים, מספר על ארכילאוס בנו של הורדוס מלך ישראל, ממשיך אל גר הצדק אברהם מהר־סיני, מגיע אל ה־גדודים העבריים החונים כאן במילחמת העולם הראשונה, מזנק אל המעדר של חייל צה"ל ומתייצב בהקמת היאחזות הנח"ל בקרבת מקום. סיפור יהודי על אתר יהודי בביקעת הירדן.

סביבות נערן, פיתוח נחושת משנת 1881

הסנאי החוסך

מכונת הסריגה..החדשה..המהפכנית..

הגיע!

אמפיסל 24 COMPUT-O-MATIC

..אוטומטית לחלוטין!

רק הכניסי את כרטיס הפלא...

...ומיד יוצאות דוגמאות נפלאות של סריגה, ז'אקרד, אריגה ותחרה

★ סוגי דוגמאות ז'אקרד ברוחב 24 עיניים!
★ עכשיו כל אחת יכולה לסרוג כמומחית!
★ אפילו ילדה בת 10 יכולה לסרוג במכונה זו!

'כרטיס הפלא' האין סופי-אוטומציה מלאה בסריגה! חושב בשבילך-זוכר עבורך!

אמפיסל 24 חוסכת לך כסף!

אמפיסל 24 חוסכת לך זמן!

מבחר עצום של דוגמאות מרהיבות ברוחב 24 עיניים!!

אריגה אוטומטית

תחרה אוטומטית

סריגה אוטומטית

מבצע חליפין! במכונת 'אמפיסל 24' החדשה, תוכלי לקבל עד־600 ל"י עבור מכונת הסריגה הישנה שלך

מפעלי „ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים • הוצאת „יבנה" בע"מ

חדש

הכרך השלישי

התלמוד ויוצריו

(דורות האמוראים חלק ב')

מאת אברהם משה נפתל

הופיע זה עתה!

תאור תולדותם, אישיותם ופעלם של חכמי דור שני ושלישי לאמוראי בבל. דור רב הונא, רב חסדא, רב יהודה בן יחזקאל ודורם של רבה בר נחמני ורב יוסף.

הכרך השלישי (דורות אמוראים ב') הוא המשך של 2 הכרכים הראשונים (דורות התנאים ודורות האמוראים א').

מחיר הכרך — 28 ל"י

ניתן להשיג את 2 הכרכים הראשונים (דורות האמוראים א' ודורות התנאים) במחיר — 30 ל"י.

בחורף רבלון חושפת
תכשירי־טיפוח לגוף ולשיער

הקרה, הרוח, ההסקה והלבוש־החם — משדפים את עור־הגוף והשיער

תחליבים להרוויה, להחלקה ולעידון עור־הגוף

'NATURAL HONEY'
* [illegible]

'INTIMATE SUPER MOISTURE LOTION'
* [illegible]

'AQUAMARINE SUPER MOISTURE LOTION'
* [illegible]

דיאודורנטים לריענון ולנטרול זיעת־הגוף

'HI & DRY GENTLE LOTION DEODORANT'
'HI & DRY ROLL ON DEODORANT'
'HI & DRY SPRAY DEODORANT'
'AQUAMARINE LOTION DEODORANT'
'THAT MAN ROLL ON DEODORANT'
'PUB EAU DE COLOGNE SPRAY DEODORANT'

תכשירי "פלקס" לחפיפה, לייצוב ולהברקת־השיער

'FLEX BALSAM & PROTEIN TREATMENT SHAMPOO'
'FLEX BALSAM & PROTEIN INSTANT HAIR CONDITIONER'
'FLEX FOR THE HAIR'

תכשירים לסילוק קשקשי־השיער
(במיוחד בעונת החורף)

'ZP 11 TREATMENT SHAMPOO'
'ZP 11 CREAM HAIR DRESSING'
'ZP 11 LIQUID HAIR DRESSING'

REVLON

היא תישאר שלך ותשיב לך אהבה

[illegible]

□ עברית □ אנגלית

הטנגו האחרון בחדר האמבטיה...
סבון טנגו
של "צהר"

מחלקת הפרסום של
ידיעות אחרונות
בירושלים
מקבלת מודעות מ־8 בבוקר עד 6 בערב — ללא הפסקה
נא לפנות: רחוב הלל 28, טלפון 221950

גישה נכונה לכסף

מאת הדסה מור

התנהגותו של האדם בכל הנוגע לכסף, נקבעת במידה רבה, בתקופת הילדות המוקדמת, בגיל שנתיים־שלוש. זו היא תקופת החינוך לנקיון. [illegible]

לבית ולמשפחה

[illegible]

המוסע המשפחתי

בעייה אחת ניצבה בפני ווין קרוגר ורעייתו, כאשר עמדו לצאת לחופשת־המוסע השנתית שלהם, ברחבי סן־פרנציסקו. האופנוען־המושבע, שאינו מוכן להמיר את האופנוע שלו בשום מכונית, לא ידע כיצד תיצטרף למסע הכלבה הפרטית שלו, „פרינסס". 3,000 ל"י פתרו את הבעייה, ופרינסס זכתה במעון צמוד ונתנייע, עם וילונות משי ושטיחים מקיר־אל־קיר, שלא תתעייף. בתמונה: הזוג קרוגר יוצא למסעותיו.

התשובות הנכונות ל„מצא את ההבדלים"

1. צמיג הגלגל האחורי; 2. רגל הקוסם; 3. כובע המנצח; 4. פתח היציאה; 5. דש המנהל; 6. שינוי העליונות; 7. גדילי בגד־הים; 8. הצופים שמימין; 9. אף הליצן; 10. חבל התותח.

חיסכון

בין כתלי המטבח

מאת עדה חוז

הנה לפניך 20 עצות טובות איך לחסוך (בכסף־זמן־עבודה) ולטפל בכל הקשור בעבודתך במטבח:

כדי לנקות את הקומקום מן האבן המצטברת בו — צקי לתוכו מעט חומץ. השהי למשך הלילה. בבוקר — הוסיפי מעט מים והרתיחי. שטפי היטב. האבן תוסר בקלות.

אם את מבשלת על חשמל — העדיפי בישול ממושך בחום נמוך, על בישול מהיר בחום גבוה. זכרי כי הכירה ממשיכה בפעולת החימום כ־5—10 דקות לאחר ניתוק החשמל, ואילו תנור האפיה ממשיך לפעול כמעט מחצית השעה לאחר סגירתו. נצלי עובדה זו בעת הבישול.

אפיית על כירת גז זולה בהרבה מאפייה בתנור חשמלי. אך אם ברשותך תנור חשמל — המעיטי בתבשילים אפויים והרבי לבשל על כירה. ורק בסוף הבישול העבירי לצליה על הגדיל שבתנור למשך 10 דקות, למתן גיוון טעם וצורה.

זול יותר לאפות עוגה בסיר פלא (זוכרת?) על גבי כירה (עדיפה כירת גז) מאשר לאפות בתנור חשמלי.

בסקר שערכה מחלקת לכלכלת הבית של משרד החקלאות, נמצא כי הבישול בסיר לחץ הוא החסכוני ביותר. כך לפשל, לבישול 1 ק"ג סלק בסיר רגיל דרושות כ־50 דקות ואילו בסיר לחץ — 11 דקות בלבד. בישול 600 גרם צלי בשר בקר בסיר רגיל, אורך כשעתיים. בסיר לחץ — 18 דקות בלבד. בישול 600 גרם והחסכון וודאי. כן מומלץ לבשל מנות כפולות — ולאחסן בהקפאה במקרר.

אם נשאר לך חצי בצל־עגבניה־צנון או כל ירק אחר — עטפי אותו בנייר כסף ואחסני במקרר. בצל וצנון יש להשאיר עם השורש.

ערבבי בכלי אחד מלח ופלפל שחור יחד. והו טריק נפוץ לחסוך בזמן התיבול. אם את מרבה להשתמש בתבלינים, תוכלי לערבב בדרך זו גם מלח + אבקת שום, או מלח + אבקת סלרי וכו'.

כשאת קונה ביצים ורוצה להיות בטוחה בטריותן, עליך להסתכל בהן מול האור. הטריות — נקיות ושקופות. הבלתי טריות — נראות עם כתמים ומטושטשות. סימן נוסף: ביצה בלתי טריה שוקעת במים.

תוכלי לאחסן קצה של כיכר לחם לבן בפריזר זמן ממושך, לשימוש כשעת הצורך בפירורי לחם. הוציאי וגררי על פומפיה גסה.

אם אינך מתכוננת להדיח מיד את הכלים והסירים לאחר הבישול — מלאי אותם במים רותחים עם סבון או דטרגנט והניחי להם לעמוד עד לשעת הרחיצה. כך, לא ידבק ויתקשה המזון בדפנותיהם וניקוי יהיה קל יותר ויצריך פחות עבודה ופחות מים.

כאשר את מבשלת ספגטי־מקרוני־ואטריות אחרות — הוסיפי כף שמן אל המים. השמן מונע בעד המים מלגלוש ומהבצקים מלהדבק אל הסיר.

אל תשפכי חלב שהחמיץ. אפשר להשתמש בו להכנת לבן־עוגה־עוגיות־לביבות־פשטידות אטריות ועוד.

אם את רוצה לחתוך בקלות גבינה צהובה קשה, ביצים שלוקות ולקבל פרוסות נאות — חממי את להב הסכין.

מחבת, סיר או תבנית אפייה שנשאר בה מזון שרוף הדבוק לתחתית — יורד בקלות אם תתני בכלי מעט אבקת סודה לשתיה (בייקארבונאט) עם מים ותרתיחי על האש.

נרות לקישוט שולחן יבערו זמן ממושך אם אם תאחסני אותם במקרר ימים אחדים לפני השימוש.

כדי להעלים ריחות מידיך לאחר הבישול (בצל־דגים־שום־שומן) שפשפי היטב את הידיים במלח רטוב. שטפי במים ורחצי בסבון ריחני. או: אפשר גם לשטוף במעט חומץ.

אם את רוצה שרוטב הצלי לא יהיה שמן מדי — הוציאי את הצלי מהסיר והניחי לרוטב לי התקרר מעט. הכניסי לסיר כמה קוביות קרח. השומן יתלכד סביבן וכשתוציאי אותן — יהיה רוטב הצלי פחות שמן.

אם את רוצה להצליח יותר באפייה — כדאי לך לנסות לחמם את התבנית לפני שתתני בה את התערובת.

o.b.
הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני .o.b נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

חיי חופשיה עם או־בה

טמפון .o.b הטמפון הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולהרחץ בים בבטחון מלא.

כושר ספיגה הטוב בעולם הבטחה אטימה מוחלטת

לטמפון .o.b העשוי צמר גפן בכושר ספיגה שאין לאף טמפון. לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון .o.b מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון .o.b חוסך יום במחזור ומונע ריח רע

טמפון .o.b סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון .o.b מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הדם עם האוויר.

טמפון .o.b נוח ביותר לשימוש

טמפון .o.b קטן משפחתו ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון .o.b נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

טמפון .o.b מתאים למבנה האנטומי הנשי

טמפון .o.b הוכן ופותח ע"י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

.o.b מיני־לבתולות ולנערות צעירות

החידוש הבלעדי האחרון של .o.b הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם .o.b מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם.
(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

.o.b ב־3 דרגות ספיגה

נורמל — למרבית הנשים.
מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.
אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

גרפיקה

נפתחים קורסי ערב בתל־אביב • בחיפה

מתקבלים רק בעלי כשרון ונתונים מתאימים לאחר מיון קפדני. בוגרי הקורסים יקבלו הכוונה למקומות עבודה מתאימים — בהתאם להישגים.
לקבלת פרטים נא לצלצל טל. 739193 תל־אביב, טל. 669041 חיפה.

או שלח וגזור

לכבוד: המדרשה לגרפיקה ולציור, שליד "סטודיו ציור", ת.ד. 36239 תל־אביב (2)
נא לשלוח לי פרוספקט על קורסי גרפיקה
שמי ______ גיל ______
כתובתי ______

هكذا من الأصل

מה, חטפו רכבת?

מאת נרון אלון

ארבעה גברים חמושים משתלטים על קרון של רכבת-תחתית בניו-יורק, מאיימים על חיי הנוסעים, משביתים את התנועה ודורשים מיליון דולאר בסרט המתח „חטיפת פלהאם 3-2-1"

תחילת החטיפה: אקדח מכוון אל נהג הרכבת

פחד בקרון החטוף, שבו 18 נוסעים

דו-שיח ציני מנהל וולטר מאתאו עם החוטפים

„כל שהתיכום מהוקצע יותר, ההצלחה המיסחרית בטוחה יותר" — זוהי משוואה בסיסית בעולם הסרטים, שתכליתה לגרוף הון-תועפות מן הקהל. בעשור שעבר היו אלה סרטי ג'יימס בונד והסוכנים החשאיים, שכל אחד היה משוכלל מקודמו; ואחר כך באו שודדי הבנקים, הכספות והיהלומים השמורים בעולם. ככל שהמיבצע היה נועז יותר, וה„גימיק" משעשע יותר — כך גברה נהירת הקהל אל אולמות הסרטים. עתה אנו ניצבים בעיצומו של גל, שאומנם אינו חדש — אך הוא מסתער עלינו במישנה-מרץ בגלל האקטואליות הרבה שלו: ז'אנר סרטי החטיפה.

כבר חטפו מטוסים, כלי-שיט, רכבות (לרוב במערבונים) ואוטובוסים; כלי-רכב פרטיים, הנחטפים על נהגיהם באמצע הדרך — הם תופעה נפוצה למדי בסרטי פשע. אבל מעולם לא העז איש לחטוף... רכבת-תחתית! רעיון זה, שהוא משעשע ומזוויע כאחד, ממלא את סרט-המצילה „חטיפת פלהאם — 3-2-1", שיוקרן בארץ בימים הקרובים.

כינויי צבע

„פלהאם" הוא שמה של אחת מתחנות הרכבת-התחתית ברונ'צ ברינקס בניו-יורק; והמספר 3-2-1 — מורה על השעה המדוייקת שבה יוצאת הרכבת מאותה תחנה: אחת עשרים-ושלוש דקות.

על אותה רכבת, שיוצאת „פלהאם ב-1.23 — עולים ארבעה גברים חמושים: לכולם כובעי-קסקט, שפם מסודר ומשקפיים עגולים, שמיסגרתם חומה. בגלל תחפושתם — הם דומים האחד לשני כשתי טיפות מים ומזכירים מן גרישי מארקס עדכני, אך ללא סיגר, ללא עיניים חיכניות וללא שביל באמצע השיער. הם אינם נקראים בשמותיהם ופונים אחד לשני בכינויי צבע: „מיסטר גריי" (אפיר); „מיסטר בראון" (חום); „מיסטר בלו" (כחול. מגולם בידי רוברט שאו, המוכר לנו מאז הרוצח הסאדיסט ב„מרוסיה באהבה", דרך הנרי השמיני ב„אדם לכל עת" ועד לנוכל המאבד את כספו בסרט „העוקץ"); ו„מיסטר גרין" (ירוק, המגולם בידי מרטין בלזאם, הדוהר בימים אלה ברכבת אחרת, בתפקיד מנהל הקו תאיטלקי, המבקש לחקור בפרשת „הרצח באוריינט אכספרס").

בציתני מדוייק — עוצרים הארבעה את הרכבת בתוך אחת המינהרות, מאיימים על חיי הנוסעים, מתקשרים עם מרכז-הבקרה ודורשים מיליון דולאר. עם חטיפה מסוג זה — אין מדובר רק בחיי שמונה-עשר הנוסעים שנחטפו; אלא בשיתוק כללי של כל קרונות הרכבת-התחתית בניו-יורק. ומי שמכיר את המקום ומודע לחיוניותו של עורק-החיים השוקק ביותר בעיר הענקית — ועוד סמוך לשעת-העומס! — אינו יכול, שלא לחייך בפליאה למראה המיבצע המתוחכם. מן הצד השני „תופסים את ראשם" עשרות הפקידים, מנהלי הרכבת, האחראים על התנועה, והמפקח על התעבורה מטעם המשטרה — גארבר, המגולם בידי מיודענו וולטר מאתאו. במשך השעה שמקציבים החוטפים כדי להביא להם את שק מיליון הדולאר — מנהל עימם גארבר-מאתאו דיאלוג ציני. רוב הפואנטות הקומיות שבו שאובות מתוך הלהיט הסיפרותי „חטיפת פלהאם — אחת, שתיים, שלוש", שעליו מבוסס הסרט, שנכתב ב-1973 בידי ג'ון גודיי ואף יצא-לאור בעברית בהוצאת „בוסתן".

אפקטים קומיים

קיימים בתסריט שינויים מהותיים בהשוואה לספר — במיבנה, בעלילה, בדמויות. השינוי הבולט ביותר הוא בתיאור הנאראטיבי הפשוט של החטיפה, שבסרט יש לו התחלה-אמצע-וסוף ישירים; בעוד שבספר מתוארת הפרשה הדימיונית מנקודת מבטם של כל אחד ואחד מבין האנשים, שהיו מעורבים בחטיפה, שוטרים, נוסעים וחוטפים כאחד. שינוי אחר קשור במפקח המישטרה הכושי, שמנהל את המשא-ומתן עם החוטפים: הוא מוותר על מקומו בספר, לטובת וולטר מאתאו „הלבן", בסרט. על מישור קריקטוריאלי מתאר התסריט של פיטר סטון (חיבר את „חידון בחרוזים") את חברי מועצת עיריית ניו-יורק הנקראים להכריע — אם להיכנע לחוטפים, אם לאו.

האפקטים הקומיים, המנטרלים את יסודות הזוועה שבחטיפה המפחידה, נוצרים הודות לדו-שיח ה„פינג-פונגי", שהושם בפי הגיבורים. אבל גם במצבו של הקרון החטוף — טמון יסוד קומי: אם היינו נוטלים אותו, על נוסעיו, ומעתיקים אותו לסרט-אילם בסיגנון הקומדיות המטורפות של מקיסנט — היינו מקבלים סיטואציה משעשעת עד דמעות: יושבי הקרון נוסעים במהירות נורמלית; אחר-כך הרכבת נעצרת ולפתע נזרקים הנוסעים. כשהקרון יוצא במהירות שיגעונית ומטורפת במינהרות הרכבת התחתית...

תפאורה מדוייקת

למי ששואל את עצמו, אם באמת הפסיקו את תנועת הרכבת-התחתית בניו-יורק כדי לצלם את הסרט — כדאי לספר, שקטעים אחדים אומנם צולמו ברציפים הומים של ה„סאבוויי"; אבל רובו של הסרט צולם במינהרה, שנסגרה לתנועת רכבות עוד לפני שלושים שנה. כמובן שאי-אפשר היה לשבש את עבודתם של פקידי ומפקחי חדרי-הבקרה של הרכבת-התחתית בניו-יורק; ולפיכך שיחזרו התפאורנים של הסרט, בפרטי-פרטים, את אולם הפיקוח המקורי — בתוך אולפני ה-הסרטה. אגב, הסרט בויים בידי ג'וזף סארג'נט, אשר התמחה בשנים האחרונות בבימוי סרטי-פעולה בטלוויזיה וביניהם — „קוז'אק", שעורך בימים אלה הופעת בכורה על המסך-הקטן שלנו.

אורה שם-אור — בכל הרצינות

משחקים אסורים

[illegible]

מאורעות ופלאים בעולם הגדול

מירחפה למכירה פומבית.

חזה חשוף בפארק. באי פארק האמפסטד הלונדוני נדהמו למראה צעירים כושים, צבועים בצבעי מילחמה, שקיפצו מול נערות חשופות יזה. היתה זו להקת גאנאית, המופיעה בימים אלה בלונדון, שהחליטה לערוך חזרה בחיק הטבע. לרוע מזלו של הקהל שנהר למקום, הופיען שומרי הפארק שסילקו את הרקדנים מן המקום.

הרופאים הצ'כיים הואשמו בשחיתות

[illegible]

כריסטינה הקטנה והאנס הענק

[illegible]

ביצי דינוזאורים בשדה התעופה

[illegible]

תפילות יום-כיפור בכנסיה אמריקנית

[illegible]

כפילו של המלך חוסיין

...לים את הכפיל רק במיקרים בהם הוא נמצא רחוק מן הקהל ומן המצלמות התמטוניות.

ברור כי זהו התפקיד מסוכן ביותר. הרי רק בי אחרונה, בעת ועידת ראבאט, נתגלתה חולייה מחבלים שביקשה לרצוח את חוסיין. אין ספק, שתוכניות רצח דומות נרקמות כמעט מדי יום ביומו בדמשק, בביירות או בבירת לוב; ואין ספק שבמוקדם או במאוחר תגיע אחת מהן לשלב התנקשות של ממש.

„אבל זה אינו מדאיג אותי", אומר סרן (מיל.) סאלח. „אני ממלא את תפקידי מתוך פטריוטיזם. וגם תמורת שכר מצוין. כל זה שקול כנגד הסיכונים".

מפה לאוזן מסופר, כי בעת אחד מביקוריו האחרונים של שר החוץ האמריקני, הנרי קיסינג'ר בירדן, הזהיר קיסינג'ר את חוסיין כי סכנת נשקפת לחייו, ואף מסר לו פרטים על מזימות המתנקשים שנחשפו על-ידי סוכנות הביון המרכזית של ארצות הברית. הוא הפציר ב„ידידו" חוסיין לנקוט בכל האמצעים להגנה על שלומו וביטחונו.

תגובתו של חוסיין איפיינה את חוש-ההומור המפותח שלו. שעות אחדות לאחר שיחה זו נכנסו הוא וסאלח אל חדרו של קיסינג'ר בארמון המלכותי וביקשו ממנו לנחש מי המלך האמיתי ומי הכפיל.

קיסינג'ר לא הצליח לנחש זאת. אבל, חששותיו לשלומו של חוסיין נמוגו במידה ניכרת.

מנהיג הנאצים הבלגיים יכול לחזור למולדתו

בעוד שבועות אחדים יוכל, סוף סוף, לחזור לבלגיה אחד הטיפוסים המאוסים ביותר מימי מילחמת העולם השנייה: מנהיג הנאצים הבלגיים ליאון דגרל, אשר לחם בשורות הצבא הגרמני במדי ס.ס. והיה אחראי לא במעט להשמדתם של אלפים מיהודי בלגיה.

הסיבה לכך: גזר דין המוות שהוטל על דגרל בשנת 1944 התיישן, לאחר שעברו 30 שנה מבלי שבוצע.

בניגוד לנאצים מבוקשים אחרים, כגון בורמאן ומנגלה, אשר ירדו למחתרת אפילו במדינות דרום אמריקניות ידידותיות, נמצא דגרל כל השנים הללו על פני השטח. וזאת, תודות לחסותה הנדיבה של ממשלת ספרד.

אכן, ממשלת בלגיה תכצה את הסגרתו. אבל, היא עשתה זאת בחצי פה, ולא טרחה אפילו לקבל מן הספרדים סירוב רשמי.

היתה לכך סיבה טובה, דגרל לא היה הבלגי היחיד אשר שיתף פעולה עם הנאצים. בין עושי דברו של היטלר בבריסל היו המלך ליאופולד ה-3 וכמה וכמה אישים, התופסים כיום מקומות נכב...

...דים במוסדות השילטון ואפילו במוסדות הקהילה היהודית. החזרת דגרל לבלגיה היתה עלולה לפתוח את פיו ולגרום לשורת שלמה של שערוריות ציבוריות שאיש לא חפץ בהן.

היחידים שלא נחו ולא שקטו היו הישראלים. בתחילת שנות ה-60 זממה קבוצה של ישראלים לחטוף את דגרל. שילטונות ספרד לכדו אחד מהם ודנו אותו לתקופת מאסר ארוכה.

עתה, כאמור, יוכל דגרל לחזור לבלגיה. אבל, הוא יוכל לעשות זאת רק כתייר, כי במרוצת השנים הוענקה לו אזרחות ספרדית במקום האזרחות הבלגית שנשללה ממנו בעיקבות שפיטתו למוות.

הקרב על אוצרות היילה סלאסייה

לפני שבועות אחדים, בעוד כיתות היורים פועלות ללא הפוגה באדיס-אבבה בירת אתיופיה ומחסלות עשרות מתומכי הקיסר המודח היילה סלאסייה, הסליגה מישלחת לשמית אתיופית לשווייצריה, כדי לתפוס את הונו האישי של הקיסר הישיש.

הון זה היה, למעשה, הקש ששבר את גב הגמל האתיופי. המורדים חבנו מהיילה סלאסייה להעבירו לידיהם. הקיסר סירב לעשות כן, בטענו כי כספים אלה באו אליו כיושר והם מיועדים לבניו, לנכדיו ולנינייו. המורדים הגיבו על סירוב זה בהדחת הקיסר ובמרחץ-דמים.

הידיעה על צאת המישלחת הביאה במבוכה את ראשי הבאנקים השווייצריים. כידוע, יש לבאנקים אלה מסורת ארוכת שנים של אי-מסירת פיקדונות מנהיגים פוליטיים ליורשיהם. בחשבונות הסודיים של הבאנקים השווייצרים נחים כיום כספי הצאר ניקולאי — בצד כספיהם של מנהיגים נאציים ופיקדונות של גאנגסטרים אמריקניים, אשר חוסלו על-ידי יריביהם או הועלו על הכיסא-החשמלי.

סיכוייה של המישלחת האתיופית לשים יד על כספי הקיסר המודח הם, איפוא, אפסיים כימעט. לבנקאים של ציריך או ז'נבה לא איכפת להפסיד את כל מיליוני הדולארים של היילה סלאסייה המופקדים בידיהם. אבל, אין הם מוכנים ליצור תקדים מסוכן.

„מחר ידיח המלך חוסיין או השאה האיראני או מלך סעודיה", אמר אחד ממנהלי הבאנקים לעיתונאי איטלקי. „אם נמסור את הכסף לאתיופים, יהיה עלינו למסור עשרות ואולי מאות מיליוני דולארים גם למדיחיהם של שליטים אלה. זה עלול למוטט אותנו".

אבל, כספיו של הנגוס עלולים להגיע לאדיס-אבבה למרות עמדתם הנוקשה של הבנקאים. יתכן כי השליט המודח עצמו יכנע ללחץ וישלח את אחד מבני מישפחתו הרבים לשווייצריה, כדי להעביר את הכסף לשילטונות החדשים.

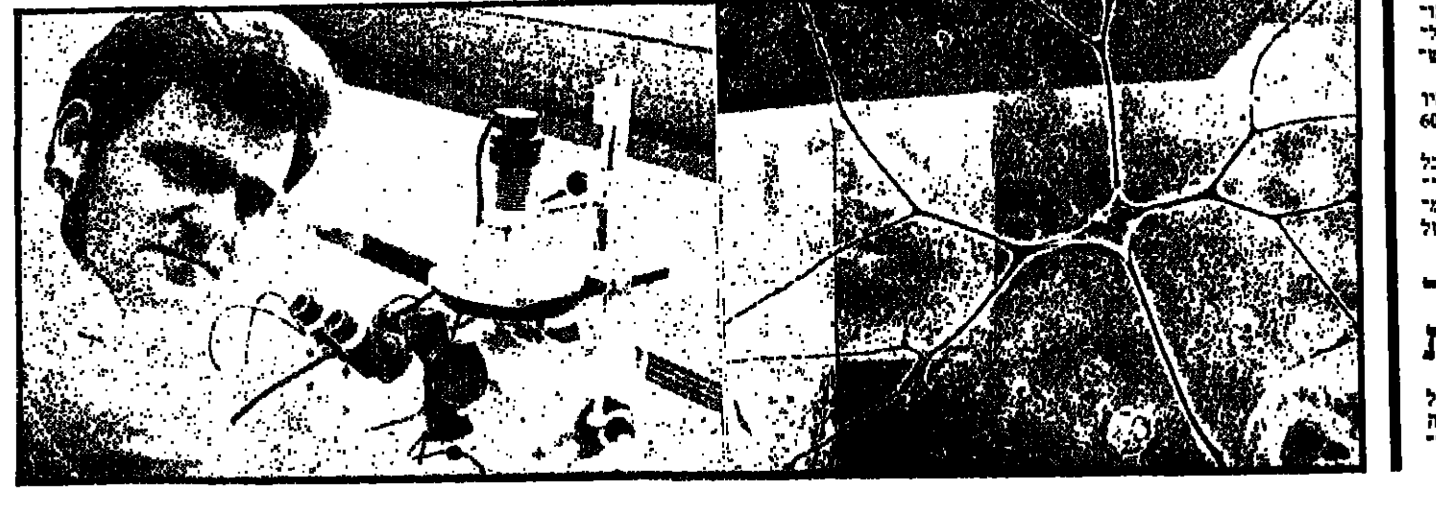

תאי מוח מלאכותיים — תאי מוח מלאכותיים (משמאל), אותם מגדל המדען (מימין) ...התאים מיועדים לניסויים, שמטרתם לחשוף את תהליך אגירת המידע במוח של בעלי-חיים ובני-אדם.

هكذا من الأصل

תל-אביב, טוב בלילה, ב[illegible]

מאת אדם ברוך

איורים: [illegible]

ל תל־אביב יש ים. לתל־אביב יש גם את יפו. בשביל לראות את הים, אתה צריך לגשת לים, כי המלונות בינך ובין הים. אם תיגש לים, בסביבת הרחובות אלנבי־הירקון־הטיילת־רחבת־סמואל, תיראה מה שאני ראיתי. תיראה את חיי־הלילה במועדונים ובקו־בות הקטנות שלחוף־הים של תל־אביב. תוך מטומן בתובן אפשרויות חופיות מאוד. ותל־אביב שהיא תל־אביב. כלומר שום דבר שכדאי לכתוב עליו הביתה, אפילו אם הבית רחוק ואתה בחוב של מיכתב או שניים.

גם בשביל לראות את יפו צריך לגשת לים שליד הטיילת שליד תל־אביב, כי רק משם אפשר לראות את יפו, איפה שמתנהלים חיי־לילה מאורגנים עם דרינק וכוכבים מטריניזאה, יגאל בשן, חוץ־לארץ. אבל, נישאר בתל־אביב.

יום רביעי, 10 בלילה. תל־אביב, הטיילת. תל־אביב הולכת לישון, אין לאן ללכת, אין את מי לראות. אם אתה רוצה לראות מישהו בלי אשתו וילדיו, או את אשתו בלי הוא וילדיו. אם אתה לא רוצה לראות אף אחד, אתה יכול להישאר בבית ולראות את עצמך. אם אין לך כוח לעצמך ואין לך סיכוי לראות מישהו, אל תלך לטיילת אלא אם כן אתה מעוניין בים ואך ורק בים.

ליד הים יש כמה אנשי הג"א. לאיש הג"א יש מיכנסי־חאקי ועליהם סוודר ירוק. למי ש־אין סוודר ירוק, יש סוודר שהיה פעם ירוק. לסוודר הירוק יש כמה מועדוני־לילה, שפיתם פעור לרחוב ומתוכו נוצצים אורות אדומים. כשאתה שומע מועדון־לילה, אתה רואה אקשן, נשים, מזימות, אלכוהול, את עצמך עם כוסית במרכז־העניינים, לא חשוב איזה עניינים, העיקר עניינים. אשה זרה ניגשת אליך ושואלת אותך אם אתה סטיב או ג'רי ואם לא נפגשתם אשתקד במארסיי, אתה לא סטיב ואתם לא ניפגשתם, ובמארסיי היית יום אחד בטיול מאורגן של ההסתדרות. אבל זה לא משנה. יש התחלה של משהו.

תוציא לך את זה מהראש. מועדון־לילה אמנם הולך טוב עם אקשן, אבל לפעמים הוא הולך עם כלום, מת, שיעמום, מיקרובים. מה שניקרא, הלו, תל־אביב.

מתחת לחזה של הכושי מבצבצים שני ראשים

המועדון הראשון קטן מאוד. משהו כמו 4×4 מ'. אין לו שם, אם יש לו, אז לא ראיתי, אם ראיתי, אז שכחתי. אם מוכרחים, אז „גירני־פיק" או „גראנד אינטרנציונאל", רק לקפה „ימית", עוד קוראים „ימית". לא נישכחך „ימית", מגינת השפה העיברית. צריך להזמין לך שיר אצל אריק איינשטיין. מגיע לך, איש קטן גדול.

המועדון מורכב מגיבוב של דיקטים, אזי־בסט וברזלים. בעליו כבשו חלק מן המידרכה, אולי בשיטת חומה ומיגדל. בפנים ארבע בחורות, עשויות 100 אחוז בשר ודם, אפשר לבדוק. מת אפשר, על זה בעצם מדובר. כמה שרפרפים ושולחנות אכוליים, באר גבוה שראה ימים טובים מאלה. בפינה שיכור מבוגר במעיל אפור, זקן בן כמה ימים. ראש כבד מתולתל. הוא שואל אותנו בצרפתית אם אנחנו צרפתים שיש להם ילדים. שתי שאלות בשאלה אחת. הבחורות צוחקות. דבר אחד בטוח, מה שמצחיק אותן לא מצחיק אותי, בכל אופן, עוד לא.

למקום ניכנסת בתנופה בחורה שחורה גבוהה. היא אומרת, ברימינן, גנבו לי 90 ל"י, בר־מינן. אחת הבחורות אומרת, זה בטח הילדה, בת־זונה, הילדה. השחורה הגבוהה מבקשת כוס־מים. מקבלת מבחור צעיר, שעד־כה לא ראינו אותו, כי הוא היה בפינה, שהיא למעשה כבר חלק מהרחוב או שהוא היה האיש שבקיר. היא לוקחת את הכוס ועפה החוצה. ידעתי ש־ הזכירה לי חולץ־פקקים.

השיכור שואל אם אנחנו אנגלים שיש להם ילדים. שוב שתי שאלות בשאלה אחת. למקום ניכנס כושי גבוה בכובע־צמר אדום ונעליים צהובות של מטפסי־הרים. ראיתי בעיתון אמריקאי פירסומת לנעליים האלה. פעם, כשהיו יחסים עם אפריקה, אסור היה להגיד כושי. מי שלא מאמין, שיבדוק למה אסרו להשמיע ב־ראדיו את השיר „כושי כלב קטן". היום מותר לגלות שאפריקה היתה האיש שלא היה, ומותר להגיד כושי. הכושי מציץ. אמרתי שהוא ניכנס, אבל האמת שרק מחציתו ניכנסת. המחצית האחרת נישארה בחוץ יחד עם חבר שחום, פיליפיני אני חושב, אולי מכוח־האו"ם, למה לא.

מתחת לחזה של הכושי מבצבצים שני ראשים. ראש אחד שייך לסוודר־ירוק, והוא בחור איש־הג"א עושה סיור, ובינתיים שואל איך הפרנוסה. את הראש השני אני לא מכיר, אבל הבחורות מכירות, והוא מכיר אותן. לראש מחובר גוף קצר וכבד, במיכנסי גברדין ונעליים שחורות חצאיות עם גרב רפויית־גומי, המתקפלת כמו שפה מושלת ומגלה שוק רגל לבנבנה ושעירה. הבחורות צוהלות לקראת הראש, שיחד עם הגוף כולו נראה כמו בעל־בית תל־אביבי שהיה לו יום קשה ולא ממהר לחזור לסחורה שלו בבית. גם רואים שהוא לא רציני. אם אתם מבינים מה פירוש רציני בשביל ארבע הבחורות השפוכות כמו אמבות מובטלות על הבאר, שכמוהן ראה ימים מפוארים מאלה.

אנחנו קמים, הבחורות קמות

הבחורות צוחקות. הראש צוחק. בחורה אחת, מוצקה עם כפל־שומן חביב מעל לתגורתה, ניגשת לראש ואומרת לו, תיכנס, תיכנס, למה שלא תיכנס. הראש עונה, אני מפחד מבחורות שנישכות. הראש, להערכתי, לפחות בן 45. ובקולו יש מין כניעה מסריחה לגורל. אם היה לי זמן, הייתי מסביר למה מסריחה. הוא מתחנחן כמו אחד שלא יודע אם הוא רוצה או לא רוצה לקנות. אבל כבר במלה הראשונה מבקש הנחה. הבחורה המוצקה עושה כאילו היא נרשכת. הבחורות צוחקות, הכושי צוחק, איש הג"א צוחק. על הקיר פלאקאט: בריז'יט בארדו עירומה, מגרה, מפתה. מעלינו פלאקאט של שני חתולים לבנים, פירסומת של שמיכות צמר־גפן, עמידות בפני אש. גם פלאקאט של מילחמת־שוורים, של זמרת ושל נוף שווייצארי.

השיכור קם מתנודד לעברנו. בעל־הבית, רזה גבוה, מרחיק אותו, מלווה אותו לפתח. ניפטר ממנו. בעל־הבית אומר שהשיכור הוא עולה־חדש ושיש לו סכין, ושלהרבה עולים חדשים יש סכינים. ושהוא יודע מה שהוא מדבר, כי גם הוא בא משמה. השחורה הגבוהה חוזרת עם כוס־המים, הכושי אומר שיבוא אחרי־כן, באנגלית. הבחורות מפהקות לתוך החלל הקטן של החדר. הפיהוק נימשך ללא־הפרעה אל הים. מדי פעם הן קמות, מותחות רגליים, מותחות גרביים, מזיזות חגורה, מקפיצות דד, עושות סיבוב קטן, מגהקות, חוזרות לכיסאות המאורכים שליד הבר. הן תפשו שאנחנו לא רציניים, לא סחורה. מה שנכון, ומה שמוכיח שאינך יכול לרמות את כל האנשים, כל הזמן. ייאוש פגש ייאוש בחושך. ברקע מוסיקה ים־תיכונית, לפעמים אחת הבחורות מצטרפת לתקליט לקטע קצר וזונחת אותו.

עברה מחצית־השעה. איש לא ניכנס למקום. מה זה איש, כלב לא. מכונית נעצרת ממול, הנהג מציץ, נותן גז. הבחורות מלוות אותו בקללות חמות. מכונית נעצרת. הנהג לא מציץ ולא בטיח. הוא לא זז. אלוהים קטן. אחת הבחורות יוצאת אליו, מתכופפת לחלון, מוסרת דו"ח, חוזרת. ההכנסות של הלילה לא יספיקו אפילו לדלק בשביל המכונית. הרחבה והמידרכה ריקות. רק שני חיילי־האו"ם מסתובבים ולפעמים אנשי הג"א. מת העולם. אנחנו קמים. הבחורות קמות. אנחנו קמים לשלם וללכת. אבל לא ברור למה הן קמות. רק אחרי־כן מתברר למה.

אמא, אני מתה, אמא

עשרים מטר משם, המעוז האחרון של מכונות המישחקים, הפליפרים, רובי הקליעה למטרה, שולחנות הכדורגל־שולחן. המיבנה, כמו רוב שכניו, מעוטר בפסים ציבעוניים ובספרות 72. אולי זו שנת 1972. השנה בה החליטה העירייה לייפות את פני הטיילת. או שהעירייה החליטה ב־1952 וביצעה ב־1972, לא משנה, כי באמת לא משנה. תריסר נערים חובטים במכונות הישנות והחבולות. על המקום משגיח אחד לא צעיר ולא זקן. הפורט שטרות למטבעות של חצי־לירה או עשרים־וחמש אגורות. כל אשר על פני ארץ הוא בן־חלוף, רק הפליפרים חיים עד אין סוף. מי שיסריט מישחק־פליפרים אמיתי, יזכה ללא־ספק בפרס רשות־השידור.

במרחב הלילי דולקת מיסעדה. המיסעדה פונה אל הים. בינה לבין הים, כביש. הים תיכוני והאוכל ים־תיכוני. כלומר, אם לא תבקש במיוחד בשר־כבש, תקבל הודו. גם אם תבקש, תקבל הודו. אז יותר טוב שלא תבקש ותפקיר עצמך ביד הגורל שיזמן הודו טרי. המסעדה ריקה. בפינה אחת משחקים פוקר. במרכז יושבת ג'ינג'ית עם שדיים זה. מיכנסיים שחורות, תיק קטן וסיגריות „קנט" ואוכלת פול. צעיר רזה ניגש ולוחש לה משהו באוזן. תאפף, תאפף, היא אומרת. הצעיר מסתכל עליה. כשהוא משפשף במרץ את מכנסיו. תבוא. נידאה. היא אומרת וצונחת על הפול. בפינה אחרת מוטל שק־מלט. ליד שק־המלט מקרר, המקרר לא עובד. על המקרר פטיפון, מוסיקה ים־תיכונית.

השחורה הגבוהה ממקודם ניכנסת בריצה ומבקשת כוס־מים. יס, פליז. אומרת לנו המלצרית. אנחנו עונים בעברית. סיט דאון, פליז, אומרת המלצרית. אנחנו מזמינים בעברית. גוד איבנינג, אומרת המלצרית. אולי היא בכלל אנגליה. היא לא, תסמכו עלי. אולי היא חושבת שאני אנגלי הרוצה להקל עליה ולדבר עברית. אני לא אנגלי, ואני לא רוצה להקל עליה. כל מה שאני רוצה זה לאכול. ומצדי היא יכולה לדבר אנגלית עד מחר בבוקר.

כל מי שיושב במסעדה נראה קשור, באופן זה או אחר, למסעדה. מי שלא בעל המסעדה, הוא המנהל. מי שלא מנהל הוא מלצר. מי שלא מלצר הוא חבר של מנהל או מלצר. או שהוא בחורה שהמסעדה היא אחד המישרדים שלה לקבלת קהל. יש מקום לקהל. אבל אין קהל. המקום, המסעדה, הטיילת כולה נראים כמו תפאורה של סרט יווני, שלא טרחו לפרק אותה. האנשים ממשיכים לשבת, כי אין להם לאן ללכת, או כי שמעו שצריך להגיע מפיק אמריקאי. בינתיים מחכים. בינתיים מת.

בחוץ, בפתח, יושבת בחורה ג'ינג'ית לא קטנה ותופשת אוויר ומייבבת. עכשיו מתברר למי השחורה הגבוהה, שגנבו ממנה 90 ל"י, הביאה כל הזמן מים. הג'ינג'ית זרוקה בתוך שמלה פירחונית. גם השמלה ג'ינג'ית. היא לא מרגישה טוב. שתתה יותר מדי. אכלה יותר מדי, עישנה משהו. אולי הכל ביחד. היא חצי מעולפת. בידה תיק קטן לבן בילתי־נפרד מכפה. כפות רגליה המוגרבות משתחררות למחצה מנעליה הזהובות חדות־העקב. המשמיעות, עם כל נענוע רגל, תיפוף קצוב וחדגוני.

סביב לג'ינג'ית שלושה בחורים רזים. כל כמה שניות מרימה הג'ינג'ית ראשה לשמיים וגונחת וקוראת אמא, אמא. הבחורים הרזים דופקים בגבה. משפשפים לחייה, דוחפים כוס־מים לפני חוטמה. הג'ינג'ית מנסה לקום. הבחורים לא נותנים לה. תעזבו, תעזבו. מייבבת הג'ינג'ית. תעזבו. היא יושבת על כיסא של בית־הקפה. והיא יכולה היתה לשבת גם על שולחן. כי מטילא הכל מסביב מת, ואין קליינטים ואין צורך בכיסאות ובשולחנות.

הג'ינג'ית מרימה ראשה וגונחת אמא, אמא. אני מתה, אמא, תעזבו אותי, אמא. הבחורים הרזים ממשיכים לדפוק בגבה, היא משחררת שיהוק אדיר ומתמשך המרעיד אותה על שמלתה הג'ינג'ית, נעלי הזהב והארנק הבלתי משוחרר. השיהוק עובר את הכביש. ניתקע בים ומתערב בשמן־האוניות.

מאתיים־שלוש־מאות מטר של טיילת בתל־אביב. עיר ואם בישראל. בקיץ קצת יותר חי. המיתון עושה את שלו וגם החורף. המזל של הטיילת זה שהים רואה את הכל ולא מדבר. בקיץ יש אבטיחים. אבטיחים מביאים קהל. לכבוד הקהל מדליקים נורות ציבעוניות, הנורות מביאות תיירים. התיירים פרנסה לבחורות. עכשיו אין תיירים ואין אבטיחים ונורה ציבעונית בודדת, אחת פה ואחת שם. מזכירה שפעם היה פה אקשן, ושהיום זה לא פעם.

היום זה לא פעם

הבחורות יושבות בפתחים ומביטות החוצה, אל הכביש, אל הים. צריך להיות טאמוי או משורר כדי לגלות בזה יופי. אני ניכר במשורר צעיר, לפני שנים, שחיפש ונדד כדי להגשים את עצמו. ואחרי כן סמים. „להגשים את עצמך" אינן מלים שלי. מלים שלו. היום, אני יודע, זה נשמע מצחיק, אבל אז זו היתה בעייה. מי שאינו טאמוי או משורר מבין שזה עניין של פרנסה. לבחורות אין פרנסה. וכל אחת מהן תומכת לפחות במישהו אחד, שלא אוהב לעבוד על המסדים. בינתיים כלום. בינתיים מת. מוסיקה ים־תיכונית. הרוח שורק. שותות־יין שולחני בגביעי שמפאניה. מעשנות. משחקות קלפים. מותחות רגליים.

ברחוב הירקון המקביל מועדון סגור עם הבטחות בחוץ. ערב ערב תוכנית סאנסציונית והפתעות. משקה ראשון 20 ל"י. בתוך מיסגרת־עץ, הקבועה בקיר החיצוני, תצלומי נערות מעורטלות. התצלומים גזורים ממאגאזינים. מה שנותן הרגשה של חוסר־אונים. אתה פה והן שם. יותר מדי דברים מפרידים ביניכם. אתה יכול לעמוד מול התצלומים ולחלום בהקיץ. ולקרוא לאחת רוזה ולחברתה שולה. אתה, בקיצור, יכול לעשות אתן מה שאתה רוצה ולהאריך ככל יכולתך.

למועדון דלת־עץ כבדה, וזה בתל־אביב סימן שלמקום יש לפחות היסטוריה. מבחוץ אתה לא יכול לדעת מה הולך בפנים. בדלת־עץ, צוהר קטן מסורג. הצוהר נועד לזה שבפנים. אתה אמור לדפוק, והוא לפתוח את הצוהר ולשאול. כן? כאילו באת לכאן בשביל להספיק למגזין ראשון. בסוף אתם מסתדרים. אחד אומר ששלח אותך, והוא אומר שבדרך־כלל זה חברים, אבל אין דבר, שיהיה. אתה ניכנס פנימה ומגלה שמה שקורה בפנים זה שאתה ניכנסת פנימה.

הפעם לא הצצנו פנימה. רק דפקנו. הדלת נפתחה. בחדר־הכניסה הקטן ישבו ארבע הבחורות מהמועדון הראשון. שקמו כשאנחנו קמנו לשלם ולא הבנו למה גם הן קמות. בחדר הכניסה היה חם ומוסיקה ים־תיכונית. הבחורות שיחקו בקלפים. האולם המרכזי היה ריק. הבימה הקטנה ריקה. הבאר ריק. הקופה ריקה. הבחורות זיהו אותנו על המקום בתור הזאת־סחורה שמלפני שעתיים. ואנחנו הכרנו אותן. אבל פגישת־מחזור לא יצאה מזה. להיפך. הן אפילו לא הציעו לנו להיכנס. אחת מהן פיטפטה מין הירהור תיעוב גמור ו.א קצר. שמסקנתו הפעילה היחידה היתה מכוונת אלינו. החוצה. החירחור הזה הופך אותך לחיה, כי הוא מימד אותך שחזולת אינו מבין שבמשך שעתיים אתה יכול להפוך מלא־סחורה לסחורה וכו'.

סביב המועדון מיגרש־חנייה. בחים מקולקלים. תל־אביב. העייפה והמרושלת. בערב הראשון אתה חושב שאתה אולי פראייר ומאחורי מחיצות הדיקט, הבארים ודלתות־העץ מתנהלים שעשועים לילה לילה, אשה זרה שואלת מישהו אם הוא לא ג'וני, ואם הוא לא היה אשתקד במארסיי, ועוד הפתעות הנותנות טעם לחיים. בערב השלישי אתה מבין שמה שאתה רואה, זה מה שקורה, ושאתה האבא של הפראיירים....

NILO: [illegible]

ידיעות אחרונות

יום ו', כ"ז בטבת תשל"ה ★ 10.1.1975

כלים המוניים — והמוניות

מאת נתן רוטנשטרייך

א

ב

ג

ד

[על] הימים שנחשבתי לנער מופרע

סיפור מאת אהרן אלמוג

האם הם מוכנים לחכות עד שנת 2040?

המכון לפריון קבע שבקצב הנוכחי האיטי בפריון
נגיע לתפוקה הנוכחית של האמריקנים רק בשנת 2040.
האם סאראת ועיראק מוכנים לחכות עד אז?
אויבינו מתעצמים לא רק במישור הצבאי, אלא גם בשטח הכלכלי.
הם מבינים כי —
משק ונשק — צמודים זה לזה.
כושר הייצור של העורף קובע את כוח המחץ של החזית.
בשעה שצה"ל מתגבר ומתעצם כולנו חייבים לעשות
מאמץ עליון להגביר פריון.
כי המצב מחייב - לעבוד עם כל הלב.
יש ברירה — והברירה בידנו.

יש ברירה.

התאחדות התעשיינים בישראל

משרד הבטחון
הממונה על המסירות

אולם להשכרה
180 מ"ר בדמי"מ
כח וטלפון
נחמיאס
ברוטשילד 14 תל-אביב

חוקר פרטי
יבצע עבודות מסחר ובילוש טלפון 864759

מרחב תכנון מקומי, נהריה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר

בית הדין הרבני האזורי לנפת אשקלון
רחוב באר"י 21, אשדוד

קריאה מהוה בשבועון "לאשה"

הודעה החשובה לציבור
אגף האספקה והאחסנה
מכרז
החברה אזורית בזה הצעות לייצור / אספקה כמפורט להלן:
מס' המכרז
9738
הנושא
צמיגים ואבובים
(התקשרות שנתית)
10.1.1975

הסכנה: שני עמים

מאת הרב מנחם הכהן

שפינוזה: אלוהות ותשובות

מאת פרופ' בן־עמי שרפשטיין

● מוות, קונפליקט ומרד היו לכן הרקע הברור לבציות ול־קשיים הרגשיים של שפינוזה. האם חשב שגילה להם תרופה?

כן, כך חשב. הוא ידע מה לדעתו עשוייה להיות התרופה עוד בטרם פיתח את הפילוסופיה שלו. כפי שהמחלה היתה מוות וקונפליקט, כלומר אובדן א.בה, כך היתה התרופה אהבה עבור משהו שאינו יכול למות ושעימו אי־אפשר ליצור קונפליקט. לאחר הסבר הסבל הכרוך באהבה לדברים חולפים, הוא אומר: „אך רק האהבה למשהו ניצחי ואינסופי מזינה את המחשבה ומ־שוחררת מכל כאב; כך שהיא מאוד רצוייה ועלינו לחפש אותה בכל מאודנו".

● האם הגיע שפינוזה לאהבה כזאת?

בעמודים האחרונים של האתיקה שלו הוא ללא־ספק מניח שהשיג אותה והפך לאיש חכם, ש„בהיותו מודע, תודות להכרה ניצחי מסויים, לעצמו, לאלוהים ולדברים, לעולם אינו מפסיק להיות, ונהנה תמיד משלוות־מחשבה אמיתית".

● בהנחה ששפינוזה מצא את האהבה ואת השלווה, שבהן רצה, האם יש סיבה לראותו כפילוסוף גדול?

התשובה היא שוב: כן. אך ה„כן" הזה חייב להיות שונה מדעתו של שפינוזה על האמת שבתורתו. שפינוזה היה משוכנע כי האמת באקסיומות שאותן הניח, והאמת בשיטת ההוכחה הי־מדוקדקת שלו הפכו את המסקנות שלו לוודאיות. אך אין אדם הגיוני חייב לקבל את האקסיומות שלו, וההוכחות שלו, כפי שיכולים אנו לראות בבירור, הן רק פסבדו־מתמטיות, ואין להן, למעשה, כלל תוקף של הוכחות.

● אם כך, מדוע הוא פילוסוף גדול?

חלקית, בגלל המאמץ הגדול והכן שעשה כדי להוכיח את מה שרצה להוכיח. הושבני שחלק מאיכותו הפילוסופית הוא איחוד טמפרמנט מדעי עם טמפרמנט דתי או מיסטי. כלומר, אין הוא עושה כלל פשרות גלויות עם הדוגמות; הוא מוציא מפיו רק מלים שהן באמת או שהן נראות כמלים הגיוניות, ובכל־זאת התוצאה היא האינסוף, הנצח והאיחוד המיסטי. אני אומר „איחוד מיסטי", אף כי אפשר לחלוק על מלים אלו. האמת היא ששפינוזה הסף במיוחד בלתי־ברור כשהוא ממחר, קרוב לסוף האתיקה, לקראת האיחוד. אך רצונו לאיחוד ברור וגובר על הכל. האיחוד שלו, של הגיון עם אמונה בדטרמיניזם, והדחף המתמיד שלו לקראת מטרת השלום והאיחוד עם האלוהים או הטבע, עשו אותו למושך למדען הגדול איינשטיין, למשל; וגם הסופר בעל הנטיות הפילוסופיות, גיתה, העריץ אותו. אם שפינוזה מסוגל להעניק השראה לאנשים כאלה, הרי הוא, לדעתי, פילוסוף גדול. אך אם מותר לי לעשות הבחנה, שאינה תואמת את זמנו של שפינוזה עצמו, הוא נראה לי יותר כפסיכולוג גדול ולא פילוסוף גדול. זאת אומרת, הפסיכולוגיה שלו מרשימה הרבה יותר מה־מטפיסיקה שלו.

● האם קשה לדעת אותו?

במובן מה — כן; כי הוא נסתר מאחורי בגד־השריון הפסבדו־המתמטי או המתמטי שלו. אך האדם הלא עקבי והלא תמיד רציו־נאלי, הלובש את בגד־השריון הזה, הוא הרבה יותר מעניין מאותו אדם יחיד ואולי פאתטי, המצטייד בהוכחות.

● כיצד אפשר להתחיל לדעת אותו?

יש, כמובן, יותר מדרך אחת. אך הספר, ששמו רשום בראש מאמר זה, הוא מבוא רציני ונאמן. יש בו פגמים. אך מחברו היה מלומד, שהכיר את שפינוזה היטב, ורצה ללמד אותו לכל מי ששאל את השאלה שעליה אני עונה.

אבנר כץ: ציור
מתערוכתו בבית־האמנים, ירושלים.

למי צילצלו פעמוני רינג?

מאת מנחם מיכלסון

אילונה (התקרבות), רומאן מאת ישראל רינג. הוצאת ספריית־פועלים, תשל"ה.

בידוע הוא, שטיבה של אכסניה ניכר על־פי אורחיה. אם בעלי דעה הם, הרי זו אכסניה של חוכמה; אם בעלי מאה — אכסניה של ממון. קונה לה האכסניה שם, הרי שמה הולך לפניה, ובעלי דעה או מאה באים אליה בשל שמה — ושמה נרדף לדעה או למאה.

כך באכסניה של אש"ל — וכך באכסנייה של ספרים. הוצאות־ספרים, הכונסות אל בין מדפיהן ספרים־של־טעם ושל בינה, חזקה עליהן שיגישו לקורא מן המשובח.

„ספריית פועלים" היא אחת אשר כזו. היא הוציאה־לאור, אחדים מרבים, את ספ־ריהם של אברהם שלונסקי, לאה גולדברג, יצחק אורפז, דוד שחר, עמוס עוז — ועוד רבים וטובים. ואלה — פירנסו את שמה הטוב.

דא עקא, שבימים אלה, אם מחמת צוק־העיתים ואם מחמת סיבה אחרת, צץ לו נטע זר בתוך כרם „ספריית פועלים". שמו: „אילונה (התקרבות)" ומחברו הוא ישראל רינג. עליו מספרת הכריכה האחורית, כי כתב מחזה ושירים; תירגם שירים; כתב ספר ובו דרכים להבנת השירה; וספר על הקיבוץ והעתיד, אשר זכה בפרס רובין.

*

במוטו לספרו החדש מצטט רינג פיתגם סיני: „מוטב להדליק נר מלקונן על ה־חושך". כשסיימתי את קריאת הספר, הרי־הרתי ביני לביני, כי „מוטב להדליק חושך מלקונן על הנר".

אבל על הנר הזה של „ספריית פועלים" — שיש לנו רשות, אבל לא כדאי אפילו לראותו בלבד — כדאי בכל־זאת לקונן. ולוא רק בגלל שמה הטוב של ההוצאה, שיצא נפסד.

ובכן, מעשה בעלם־חן, רווק מזדקן, הענה למודעה בעיתון: „סופרת צעירה שאירעה לה תאונה מחפשת מזכיר בעל כושר גופני ורוחני. המעוניין יציג עצמו ויכתוב לת.ד. חיפה".

גיבורנו מציג עצמו — ונקלע למיטה משוגה. הסופרת עוסקת בניסיון מקורי ורב־אפשרויות, הקרוי „מין ואמת", ומז־כירנו האמיץ עוסק איתה במופשט.

תחילה הוא נדרש לחלץ את העלמה — נשואה, הגרת בנפרד מבעלה ומבנה — מכל מחלצותיה — מבלי שיגע בה! ומאוחר יותר הוא נוגע בה, לפעמים, כמעט מבלי שנחלצה ממלבושיה המעיקים.

פשר הנושא הוא, כפי ש„שפתיים אלה אמרו לאט ובקול מונמך: האמת שבמין, והמין שבאמת. כנגדם חברו שתי מכות, מודרניות ונושנות כסדום וסך־טרופס: מכת הכמות ומכת הכזב. הנוער מוצף מאוויים של מיקח־וממכר סיטוני.. בריחוף, בזול, במהירות" (עמ' 17).

גיבורנו שומע את תנאי הניסיון והוא מודה ומתוודה, ש„ירדה עלי מין עייפות רעננה של אדם, שהולך ונמטר מיגיעות מיותרות, כיוון שנתקל במאמץ ראוי לשמו, של נחיתה צורך המראה".

ובכן, הוא עומד במיבחני הקבלה — ומאז הוא ממריא ונוחת, ממריא ונוחת. ובין ההמראות הוא מספר לכוהנת המיקדש החיפני על הדודה שהכניסה אותו לרזי־רזים, ופתחה לפניו עולם ומלואו; על אם ובתה במצב מאוזן; על רבקה'לה רבתי התאוות; על שולה, עדית — ואם שכחתי מאן־דהיא. עם הגיבור, רן ינון, ינון אותו לעד, הסליחה.

ב־285 עמודי הספר דחס ישראל רינג, אבי־המולידה של „אילונה" וניסיונותיה, תיאורים של 17 גיחות אל היעד, אותן מבצע אדון ינון. בממוצע, כל 17 עמודים, מפעיל המזכיר את כושרו הפיזי, והקורא ישום ושרק.

ובין־לבין משתולל גם כוח־הדברא, ו־דיונים על־אודות הקיבוץ וההפכנות, ה־חיים כמשל ונמשל, וכמובן — מין ואמת, אמת ומין, מין ומין אמת ואמת — גישאים במרומי עיר־הכרמל לחוף ימים תשכון, ו־הוא על ירכתיה.

ובין־לבין גם הולך ליבו של גיבורנו שבי אחר אילונה — שהתאונה המיסתורית שעברה הותירה כתם כהה על פניה — ואז — הפתעה! היא מציעה לו להינשא לרעי־תה הטובה ממנה, אסנת, שגם לה יש אי־אילו בעיות עם מין ואמת, וגם מפריית טעם הנסיין הפעיל.

*

אחטא למין ולאמת אם אשכח להזכיר, כי במרוצת השבועיים — ומה שבנאדם מצליח לדחוס בשבועיים! — כותבים ה־גיבור וגיבורתו את מעללי גבורותיהם ו־הגיגיהם עלי נייר. באחת הרשימות כותב המזכיר בזיכרונותיו, בין השאר: „הרומ־נים הנמכרים ביותר, הסרטים הקופתיים ביותר, מתחרים להראות איך הזכר הקשוח זוכה בסיפוקו, איך הזכר הרופס מעז לש־כב עם הנקיבה המובסת בתיווכה של כוס־העידוד" (ע' 147).

ובכן, הזכר והנקבה הקשוחים והרופסים של רינג עסוקים באקרובטיקה ובקומוני־קציה, וזה טוב כדי שהספר יימכר.

הספר עלול אולי עוד להפריס פרסים בדורנו, שבו עוז לתמורה — ואם כבר שאל בעל־המחבר את שם סיפרו „אילונה" מהאנס האבה, מרחפת סכנה שימשיך ב־דרכו של האבה ויכתוב לנו את „אילונה ובתה".

תפוצה מובטחת לו. אני רק מקווה, שלא מובטחת לו שוב „ספריית פועלים", לפחות למען השם הטוב.

למפעל של התעשיה האוירית באזור רמלה
דרושים
* מכונאי מטוסים לעבודות ייצור והרכבה.
* חשמלאי מטוסים לעבודות ייצור ובקורת.
* מחסנאים מעתדי מלאי ומקחי ייצור.

דרושים
* נגרים
* טכנאי אלקטרוניקה
* מפעילי מחשב
* חשמלאי אחזקה
* כתבניות עברית אנגלית
אגף כח אדם
אל על נתיבי אויר לישראל

נערה לעבודה במזכירות

מלון לרום אילת
דרוש מנהל מסעדה

מפעלי הנדסה חמת - חולון
דרושים
מסגרים - רתכים
בטחון במקום עבודה
תנאים סוציאליים מלאים

דרושה בחורה בוגרת תיכון
עם ידיעה טובה בחשבון להכנת חשבונות ללקוחות
sabrina

למפעל מתכת באזור ירושלים
דרושים:
* מבקרי איכות
* קדם יבוא ויצוא
* חרטים * כרסמים
* מכונאי מטוסים
— סודיות מובטחת —

מוסד ממלכתי
אקדמאי!
אם רצונך להשתלב בעבודה מעניינת ובלתי שגרתית הכרוכה בניידות רבה, וחנך בעל נתונים הבאים:
* עד גיל 30
* בעל נסיון פיקודי בצה"ל
* כושר בריאות מעולה
— רק מועמדים מתאימים יענו —

לסוכנות בטוח ידועה
דרוש
פקיד ארגון בכיר

לצה"ל
דרושה
כתבנית
בעלת ידע בהדפסה בעברית ואנגלית, לאחר שרות צבאי
העבודה באזור ת"א

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
דרושים
בעלי מקצוע במתכת
* חרטים * כרסמים * מסגרים * פחחים * משחזים * מסגרים מכניים
בעלי מקצוע בתעופה
* חשמלאי מטוסים * מכונאי מטוסים * מכשירנים ואלקטרונאים תעופתיים
בעלי מקצוע באלקטרוניקה
כעת אנו מתרחבים

כור מתכת בע"מ
דרוש טבח

למוסד הדרכה ארצי דרושים
מורים לאנגלית
לבית שאן, קרית שמונה, עפולה, צפת, עכו, נהריה, נצרת, חיפה והסביבה.

LIFE
תכנון והנדסה
תעשייתית לייף בע"מ
דרושים
1. הנדסאי/טכנאי/שרטט צנרת
2. הנדסאי/טכנאי/שרטט חשמל ומכשור

בריגס ישראל, בניים
BRINK'S ISRAEL LIMITED
מנהלת חשבונות [עצמאית]

בית ילדים נוה חנה
1. אם בית - מטפלת
2. מדריך

אל־על אגודה חקלאית שתופית
דרוש
מנהל מחסן

חוקר צנוע

פרופ' יהודה קומלוש זכה בפרס־ביאליק לחוכמת־ישראל על ספרו העוסק בחקר תרגומי המקרא

מאת ג. קרסל

אין זו הפעם הראשונה שפרס־ביאליק מפרסם ברבים סוד" או „חכם" שכמעט לא נודע עד אז אפילו בין אלה, ש„לרגל המלאכה" אשר לקניהם היו צריכים לדעת. כזאת אירע השנה לחוקר המקרא פרופ' יהודה קומלוש, שזכה בפרס־ביאליק, סוג חוכמת־ישראל. כאן איני צריך להפליג למרחקים. עד־שמיעה הייתי בטקס חלוקת הפרס, עת תהו רבים לשמו של חכם זה, ששמעו הגיע אליהם לראשונה באותו ערב. וגדולה מזו, כאשר הזכיר חתן הפרס בנאום־תשובתו הנאה את מורו ורבו דב הלר, שמעתי מאחורי מישהו לוחש: „בתחלף לו חיים הלר בדב הלר". לא התאפקתי והתערבתי, שכלל וכלל לא טעה, והיה חכם, אפילו חכם מופלג בשם זה, ואף הכנסתיו ללכסיקון שלי.

חתן הפרס הוא, איפוא, בן הדור האחרון של חכמי ישראל בהונגריה, חניך בית־המדרש לרבנים בבודפשט...

פרופ' יהודה קומלוש

...

הגיון וספק באמנות

„דוגמה" — תערוכתו של יהושע נוישטיין בגלריה „יודפת", תל־אביב

בתערוכות

מאת שרה בריטברג

מכל האנשים בעולם האמנים הם מטילי־הספק הגדולים ביותר במשמעותו של ה־מושג „אמנות". הכוונה בעיקר לאותם אמנים צעירים, שעיקר עבודתם הוא הנסיון להגדיר מחדש את התחום הקרוי אמנות, ולטהר אותו ממה שנראה בעיניהם כשרידי מסורות קדומות, אופנות ומאגייניות, שדבקו בו במשך השנים. קיימות אפשרויות רבות לעסוק בתחום זה, ונראה לי שיהושע נוישטיין מצוי באחת מדרכים אלה, והוא עושה זאת לפי דרכו ואישיותו האמנותית — ברמיזה, בלחישה ובאלגנטיות של „אנדרסטייטמנט".

...

האפשר בהעברת תהליך עבודתו לצופה, כל צופה, המוכן להשקיע את המאמץ, יכול לשחזר את כל השלבים של תהליך יצירת העבודה. אפשר לראות מה מקורה של כל פיסת־נייר בעבודה, וכמה שלבים עברה עד שהגיע האמן לתוצאה המוגמרת.

הספק נשאר

חשיפת התהליך מעמידה את האמן ואת הצופה על בסיס שווה מבחינת הנתונים להערכה המוצר המוגמר, ומונעת ספקולציות מיוחרות על „מהי הטכניקה" ו„איך הוא מצליח לעשות את זה".

...

בדק־בית

...

יהושע נוישטיין: מכתש מס' 4
162 x 51 x 15
מתערוכתו בגלריה „יודפת"

...

רגישות לעץ

פסלים ורישומים של שמואל בר־אבן בגלריה „נורה", ירושלים

מאת מרים טל

שמואל בר־אבן, פסל ירושלמי שהתגורר שנים בעין־הוד, מציג זה 23 שנה, ערך 12 תערוכות־יחיד. מהן אחת במאריז, וביצע מיספר אנדרטאות ופסלים גדולים. בכל שלבי התפתחותו חיפש התבטאות אצילה ותמציתית. בתערוכה הנוכחית הוא מציג עשרה פסלי־עץ בגודל בינוני, ומוכיח שוב את רגישותו לחומר זה. הפסלים מאוגנים בדרך־כלל, מתוחים כלפי מעלה, ואף כי הם מופשטים, יש אסוציאציות עם פרופיל אנושי, עם ציפור, עם צמחיה. העץ מלוטש, אסתטי, והוסף לעיתים לסמל בלתי־ספרותי. מורגשת התרוממות מתוחה, כעין כמיהה אל־על.

הרישומים הם יצירות בזכות עצמן...

מצאה כאן ביטוי חולם ומשכנע, וגם סיגנון אישי.

קורט גובל בגלריה הקטנה, ירושלים

קורט גובל הוא פסל, צייר ואמן־הדפס אוסטרי. הוא בן 69, ומציג זה ארבעים שנה. האמן ערך תערוכות־יחיד רבות. יצירותיו נמצאות במוזיאונים בארץ־מולדתו. הוא יצר גם אנדרטאות, בין היתר בגרמניה. בארץ טרם הציג (כל הכנסות תערוכה זו — קודש לנפגעי מלחמת יום־הכיפורים).

...

אבנר כץ בבית־האמנים, ירושלים

...

אבנר כץ עובד על נייר באמצעים מעורבים ובצבעי־גועש. תחושת האבסורד...

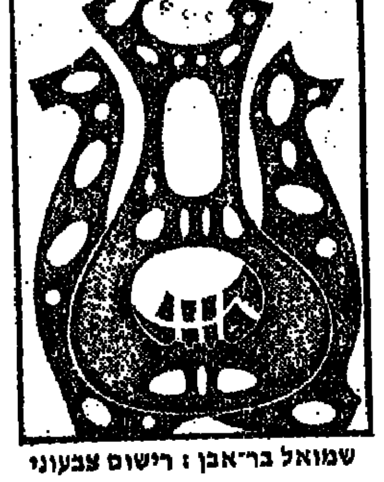

שמואל בר־אבן: רישום צבעוני

„ספריית וינר" מלונדון לתל־אביב

מאת דב גנחובסקי

הלוואי ונוכל לראות בידיעה כי „ספריית וינר" עתידה למצוא משכנה באוניברסיטת תל־אביב, אחרי שש שנותיה באמסטרדם ושלושים וחמש שנים בלונדון...

...

מאז פטירתו של וינר, מנוהלת הספרייה על־ידי פרופ' זאב לקוויר. אין זו ספריית „מתה", להיפך, היא פעילה ביותר, משמשת מעגל רחב ומתרחב של חוקרים וסופרים, ובפירסומיה, יחד עם פירסומי „מכון ליאו בק", לו היתה שותפת נאמנת בעבודתה, הפיצה מידע וידע ברבים. יש לקוות, כי במישכנה הצפוי בעתיד בתל־אביב, תתרחב עבודה זו, תגדל השפעתה, ומיחסי־הגומלין בין הספרייה לבין האוניברסיטה העתידה לקלוט אותה ייצאו נשכרים לא רק שני המוסדות, אלא כל מחקר ולימוד ההיסטוריה היהודית של ימינו בארץ.

נציבות שירות המדינה מודיעה על

משרות פנויות בשירות המדינה

א. תיאורי התפקידים והדרישות למשרות מפורטים בחוברות המכרזים המצויים בלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, במשרדי הממשלה ובסניפי הדואר בארץ.
ב. התאריך האחרון להגשת הבקשות: י"ח בשבט תשל"ה (30.1.1974).

רופאים

1980 מנהל בית חולים, בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגת א+ רופאים.
1981 מנהל מחלקת אף, אוזן וגרון, בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה אא רופאים.
1982 סגן רופא מחוזי, בלשכת הבריאות מחוז הצפון, נצרת, משרד הבריאות — דרגה אא רופאים.
1983 רופא נפתי, בלשכת הבריאות מחוז הצפון, עכו, משרד הבריאות — דרגה אא — רופאים.
1984 מנהל מרפאה פסיכיאטרית, בבית החולים לחולי נפש, באר יעקב, משרד הבריאות — דרגה א רופאים.
...

אקדמאים במדעי החברה או הרוח

(בתחומים: כלכלה, פסיכולוגיה, מינהל עסקים, הכשרה מקצועית)

2039 סגן מנהל המחלקה לביקורת פנימית, באגף החשב הכללי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 4־5 מח"ר.
2040 כלכלן בכיר, ביחידה לסחר ממשלתי, ירושלים, משרד המסחר והתעשייה — דרגה 4 מח"ר.
2041 כלכלן, בשירותי הדואר, חיפה, משרד התקשורת — דרגה 3־4 מח"ר.
...

מקצועות פארה־רפואיים

רוקחים

אדריכלים, מהנדסים, הנדסאים וטכנאים

עבודה סוציאלית וחינוך

משפטנים

חקלאות (הדרכה חקלאית)

מחקר

מדעי הטבע

עיתונות, יחסי ציבור, פרסום והסברה

מיכון, מחשבים ואו"ש

אמרכלות, מינהל, כספים וחשבונות

מקצועות אחרים שונים

2090 מרכז פרוייקט (בנייה) (1 משרה), באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, ירושלים, משרד העבודה — דרגה טו אחיד.
2091 עוזר ראשי לאחראי לשירותים, ירושלים, משרד המסחר והתעשייה — דרגת טו אחיד.
2092 מרכז סקרים מחוזי, בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, באר־שבע, משרד ראש הממשלה — דרגה יד—טו אחיד.
2093 מנהל מדור בינוי ונכסים, אספקאות ומשק לא משימתי, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגת יד—טו אחיד.
...

הערות לביקורת

קראנו בעיון את ביקורתו של מר ג. קרסל על „מפתח הלבנון" (ידיעות אחרונות, 1.11.74), ולצערנו יש בה טעויות ואי־דיוקים לא מעטים.

א) מר קרסל כותב על עורך העיתון יחיאל בריל: „הלך ללונדון וניסה לחדש את עתונו. אולם המות קידמו בלא שיצליח בכך". לאמיתו של דבר, הופיע בלונדון הכרך העשרים, שהכיל לפחות 2 גליונות. על הכרך הלונדוני כותבת בפירוש שושנה הלוי בסוף המבוא שלה, ואף קרסל עצמו בספרו „תולדות העתונות העברית באי"י", באנציקלופדיה „יודאיקה" האנגלית החדשה.

ב) מר קרסל טוען ששמו של ד"ר חיים לוריא נזכר „כמובן" לא פעם במאמרים על החברה ליישוב א"י שנוסדה על־ידו. אולם הוא אינו נזכר כלל במאמרים הללו, לא באופן ישיר ולא בעקיפין. המאמרים על החברה דנים באופן כללי ביחס היישוב הישן לחברה. בביבליוגרפיה הכללית לעיתונות על היישוב היהודי בא"י, שמפתח „הלבנון" רק חלק ממנה, נמצא „כמובן" שמו של לוריא פעמים רבות — אבל לא ב„הלבנון".

ג) „ודאי שאפשר לכתוב רמיזה אחת „יישובים מסויימים" ראה לפי שמות היישובים". אבל המטרה היא לתת רשימת כל היישובים שעליהם נמצא חומר ב„הלבנון", ובטוחים אנו כי רבים יראו בכך ברכה.

ד) הננו מודים למר קרסל על פיענוח הפסבדונים „ממעש". אבל אין הצדקה בהאשמה שהיה צריכים למצוא אותו מפני שהוא נזכר בלכסיקון שלו, ששם הפסבדונים נדפס ליד השם האמיתי; ומי שאינו יודע מראש את הפיענוח אינו יכול למצאו (פעמים רבות הצטערנו על כך שלכסיקון זה, שאנחנו נעזרים בו רבות, אינו מביא מיון פסבדונימים או ראשי תיבות בנספח. כמונו בוודאי היו גם קוראים רבים אחרים נשכרים מהשלמה כזאת).

ה) „תיקונים בדת": אף הנושא החשוב ביותר אינו צריך להופיע בביבליוגרפיה של „יד יצחק בן־צבי" אלא במידה שהוא נוגע ביישוב היהודי בא"י. מה שקרה באירופה אינו שייך לביבליוגרפיה זו. החומר המעט שמצאנו לרלוואנטי נכנס לפי „רפורמה בדת", והפנינו לשם מן המלה „דת", מאחר שהמחפש צריך תמיד לחפש לפי המלה האופיינית („דת") ולא לפי מונחים מופשטים (תיקונים, רפורמה, וכו'). „פינס — יחס לדת" הוכנס לא בגלל הדת, אלא בגלל פינס, שהוא אישיות מרכזית ביישוב; תתי־נושאים (כגון: יחס לדת; לשון עברית וכו') — מה שמר קרסל מונה כ„פיצול נושאים" — נוספו בערכים גדולים (כגון פינס) כדי שהקורא לא יוכרח לעבור על החומר הענקי לפי „פינס" סתם, אלא ימצא ביתר קלות את הדבר המיוחד המעניין אותו.

ו) מר קרסל שוכח שאין תאריך של מאורע זהה תמיד לתאריך הדפוס של הרישום עליו. בדרך־כלל, כמובן, מאוחר הנדפס מן המאורע, לעיתים גם מאוחר בהרבה. מי שפותח את העיתון יראה שהמבקר הוגיה את ההפרש בין שנת העניין (הוא הנושא) לשנת הופעת הידיעה. במס' 1628 נזכרה בטכסט בפירוש השנה הנוצרית 1871, אבל הגליון בו מדובר על העניין הופיע באלול תרל"ב (כלו' 1872). אותו הדבר לגבי הערתו השנייה למס' 1630. כאן אין מדובר (כפי שטוען מר קרסל) על דברים שהתרחשו בשנת 1879; יש כאן ביקורת על חלק מהוצאות של פינס לקרן מזכרת משה מונטיפיורי מספטמבר 1878 עד סוף ינואר 1879, ובעיון קל יכול היה מר קרסל למצוא את הדבר בעצמו. שאין אנחנו יודעים להשתמש בלוחות השוואתיים של תאריכים — זאת טענה מוזרה מאוד.

ז) פעמים רבות דובר על תוכנית של ביבליוגרפיה מקפת של כל העיתונות היהודית. תמיד ניתנה התשובה שתוכנית זו כרוכה בבעיות תקציביות ואירגוניות, שאי־אפשר להתגבר עליהן. ודאי שהיא חורגת מן המסגרת המוגדרת של „יד יצחק בן־צבי". לפי עניות דעתנו, צריכה תוכנית כזאת להיות בין־ארצית. אם מר קרסל יצליח להפעיל תוכנית כזאת, תבא עליו ברכה.

כאמור מהווה „מפתח הלבנון" חלק מביבליוגרפיה כללית לתולדות היישוב היהודי בא"י. במהלך עבודתנו עמדנו על כמה דברים שיש להשלימם, וזאת על־פי חומר נוסף מתוך עיתונים וכתבי־עת אחרים. נשמח תמיד לכל הערה, קטנה או גדולה, בתנאי שתהיה נכונה וקונסטרוקטיבית, ושניתן יהיה על־פיה לשפר את המפתח.

ח. אופנהיימר
רחל פריד
עמיקם כהן

יד יצחק בן־צבי, ירושלים

ג. קרסל מגיב

מכל מלמדי השכלתי. אולם לא היה כלל צורך ששלושה מחברים נכבדים ילמדוני דעת. ש„הלבנון" יצא בכמה גליונות בלונדון, כל העוסק ב„הלבנון" מן הראוי לדעת. שכבר לפני שלושים־ושתים שנה הוצאתי ספר קטן על שני העתונים

(סוף בעמ' 5)

וספרות „ילדית"

בעיקבות מסתו של איתמר יעוז־קסט „על התפישה הניאו־יהודית בתחומי הספרות והאמנות"

מאת אהוד בן־עזר

איתמר יעוז־קסט: על התפישה הניאו־יהודית בתחומי הספרות והאמנות, הוצאת „עקד", 1974־תשל"ה, 26 עמ'.

„כפליטי־סכנים של דימוי עצמנו נחשף בצורת חמורה בעקבות מלחמת יום־הכיפורים והמאורעות שלאחריה. מחד־גיסא — הביטחון העצמי „הילידי", הינוק משורת הצלחות של התמודדויות בכוח הנשק עם בני־הסביבה („כאן לא יהיה אושוויץ", „כאן לא יהיו פוגרומים"); מאידך, מחזי־החורענות של ניצולי השואה והרדיפות. כשאלה האחרונים שמחים לדבוק בהרגשת השאננות הבוטחת של הראשונים, או לכל הפחות מבקשים לשכנע עצמם באפשרות השינוי של גזירת־הגורל היהודית, של היותנו עם סובל, שני יסודות אלה, שנהוג לכנותם הישראלי והיהודי, מתרוצצים בקרבנו וגם מושכים מי לצד זה ומי לצד זה, בהתאם להנאים. לאחר מלחמת־ששת־הימים התגבר בתוך האוכלוסיה היסוד הראשון, הוא יסוד הדיוקן הישראלי, והציף את הרחוב בתחושת נצחון ועוז, ואילו בעיקבות המלחמה האחרונה הרים ראש היסוד היהודי, כשאנשים רבים באוכלוסיה נתקפים חרדת שואה, בראותם כי הביטחון הפיזי של האזרח במדינת־ישראל אינו משופר כלל ועיקר מן הביטחון הפיזי של היהודי היושב אי־שם בתפוצות. מתח זה שבין שני סוגי האימאז', כלומר תדמית עצמנו כישראלים במשמעות הכוללנית של בני־אדם, אשר נטלו גורלם בידיהם בכוונה לחיות את חייהם בתוך הכאן והעכשיו, בתור ישות לאומית חופשית, שהצליחה לשנות את כיוון ההיסטוריה שלה — מול התדמית היהודית של עם נרדף על צוואר, מתח זה — הוא־הוא התמונה אי־שם בבסיס קיומנו הנפשי בארץ מזה שנים, כצורה גוברת והולכת, מבלי שהוא יבוא לידי ביטוי של ממש במציאות התרבותית הישראלית, בה הועתק הרגש, לאחר קום המדינה, מן הצד התימטי אל הצד האסתטי־המשתעשע — ולפיכך היא מוצאת עצמה מנותקת מן הפרובלמטיקות העמוקות של מרבית אוכלוסית המדינה: וזאת, בגלל היות מירב „נותני הטון" של התרבות בעלי רקע ישראלי „ילידי", בעוד שרוב האינטליגנציה הישראלית הצעירה, שצמחה צמיחה דו־שורשית (דהיינו, חלק מן הביאוגראפיה שייך לחוץ־לארץ וחלק שייך לישראל) מנוע מפעילות תרבותית שלמה מחמת מעצורים נפשיים, הגוזרים עליו להכחיד חלקים מעברו, באשר עבר זה מצטייר בעיניו, בהשפעת הסביבה, כעבר „בלתי סימפאטי", כעבר גלותי" (עמ' 4—5).

אלה הם מקצת טיעוניו של איתמר יעוז־קסט, בפרק „תדמית ישראלית וגורל יהודי", מתוך מסתו „על התפישה הניאו־יהודית בתחומי הספרות והאמנות", שהופיעה באחרונה. דברים אלה, שחלקם נכון וחשוב וחלקם לוקה בחד־צדדיות ובאי־דיוק, אינם יכולים לעבור ללא תגובה. אך קודם־כל צריך להבין את הרקע לתפישה. יעוז־קסט מבקש להשתחרר מן הכבלים הפסיכולוגיים, העומדים למיכשול במיפגש עם העבר היהודי „הבלתי־סימפאטי", וכתוצאה מכך להגיע להכרת עצמנו ללא תרמית וללא אשליות של היינתקות מרציפות הגורל היהודי או מ„טבעת הכיתור" המאפיינת אותה. יעוז־קסט תוהה על דרכו שלו עצמו (הוא הגיע לישראל בגיל שבע־עשרה לערך) ושל משמרת שלמה של סופרים ומשוררים, שעלו ארצה בנעוריהם ובבחרותם, והריהם לפי הגדרתו „דו־שורשיים", משום המישקע של נוף ילדותם, ומפני המיפגש עם המציאות הישראלית שהעדיפה את התימאטיקה של „ילדי הארץ" על זו שלהם.

הסתרת הילדות

במה נבדלת משמרת זו מבני־דורם של עגנון וברנר והבאים אחריהם, עד דור תש"ח? התימאטיקה של הניכור, המעבר, ההתערות והיחס המורכב לעבר „הבלתי סימפאטי" — היתה לגיטימית בדור שכל סופריו היו, לפי הגדרה זו, „דו־שורשיים", ולא נתקלו בספרות „ילידית" שונה מהם. גם קהל־קוראיהם היה ברובו „דו־שורשי", רב־לשוני, והזדהה עמם. אך משעה שקמה משמרת סופרים ותרבות „ילידית", הרואה בבעייתיות של בני־הארץ וגידוליה את מרכז עניינה, הפכה ספרותם של הצעירים שבאו ארצה וביקשו להתערות בעברית — לספרות כאילו נחותה, גם כאשר עוטרים אותה במלים גבוהות, בגלל „קדושת" אחד מנושאיה המרכזיים — השואה. סופר „ילידי" אינו מתבייש בילדותו הארץ־ישראלית, אלא עושה אותה במקרים רבים כר פורה ליצירתו, ואילו סופר „דו־לשוני" נדרש כביכול להסתיר את ילדותו ולהתכחש לה, ואם הוא מתמרד ודורש זכות שווה לעבר שלו — הריהו „נסבל" ואולי גם קצת נלעג, ובעיקר „לא שייך".

הרוב המכריע של אורחי ישראל עלה ארצה לאחר הקמת המדינה. הוויתם היא איפוא „דו־שורשית", ואצל חלק ניכר מהם קשורה בשואה, או בביטויים אחרים, בטראומות אחרות, הנובעות מאותה רציפות־גורל של סבל יהודי. לכל העולם הנפשי הזה של „הרוב הדומם" אין, וגם לא יכול להיות ביטוי בספרות ה„ילידית", השקועה בעולם ילדותה ובבעיותיה שלה, ואינה מסוגלת להבין ולהאיר גורל יהודי מחוץ לארץ־ישראל. וספרות „חלקית" זו, של חוג־יוצרים שאינו מייצג בביוגראפיה שלו את הביוגראפיה של מרבית עמו — היא הנותנת היום את הטון ושולטת בכל פה, ומשתעשעת באסתטיקה, בהעלמת הצורה על פני התכנים.

הכתובת על הקיר

בעוד שלסופרים ה„דו־שורשיים", הבאים לעיתים מבתים מתבוללים, ותמיד מקירבה לתרבות זרה, משמשת „הגירת הביתה" והמיפגש עם ישראל כגורם מעורר וראשון־במעלה של תכנים יהודיים, וזוהי ה„ניאו־יהדות", הנה בספרות ה„ילידית" אין כמעט מיפגש עם תכנים יהודיים, אלא התגדרות לוקאלית, המקבלת גוון כפרי־„כנעני". לסופר „דו־לשוני", גם אם הוא חילוני, משמש עצם המיפגש עם התרבות העברית נושא בעל תוכן יהודי מובהק. ואילו סופר „ילידי" חילוני יוכל לחוש בתכנים אלה אולי רק אם יעבור משבר של שיבה דתית בעלת תוכן יהודי מובהק, דבר שטרם התרחש בארץ. „ישראל־מבפנים" אינה עוד „יהודית" לבנית הנולדים־בה, אבל תדמיתה מעוררת פרובלמאטיקה יהודית וריקה, מכאיבה ומפריה כאחת, אצל הבאים והנספחים אליה מבחוץ. רק מלחמות ישראל, וליתר דיוק: אלה שאינן מסתיימות בניצחון מוחץ, מעמידות את הסופר ה„ילידי" ואת בני דורו על חומרת השייכות לרציפות הגורל היהודי, ממנו ביקשו לשווא להינתק, ועתה: כשרע ליהודים, גם בישראל, באה שעתם של הסופרים והמשוררים ה„דו־לשוניים", אשר תמיד ידעו וכתבו על הגורל היהודי כרציפות של סבל ואימה. לכתובתם על הקיר לא שעינו, ואפילו אילצנו אותם להתכחש לה בין מרצון ובין מאונס, ועתה הגיעה שעתם הגדולה לנער אותנו מגן־העדן של הילדות הארץ־ישראלית ומן התדמית הישראלית השטחית, הבוזה ל„גלות" וחוששת מכל הנדוֹת עם גורל של השפלה ורדיפות.

מועקה מצטברת

דומני כי איתמר יעוז־קסט מערבב יתר על המידה את הפרובלמאטיקה שלו עצמו ושל סופרים ומשוררים הקרובים לו בביוגראפיה ובנושא כתיבתם — עם תהליכים, שחשיבותם רבה יותר מזו של קבוצה „ניאו־יהודית" זו או אחרת בספרות העברית. האומנם העתיקה הספרות ה„ילידית" את הדגש „מן הצד התימאטי אל הצד האסתטי־משעשע". כלשונו? זו טענה מופרכת מעיקרה. רובה של הספרות ה„ילידית" מתמודד עם שאלות קשות של סבל, של מלחמה ממושכת, של יחס דו־ערכי לנוף הארץ, של מציאות זהות ושל מגישה מחודשת עם הגורל היהודי וההיסטוריה היהודית. ואם יש „בריחות" לנופי־ילדות, למחוזות סימבוליים או לתיפייסות אסתטית — אין הן אלא השלכות של אותה מועקה מצטברת. ארץ־ישראלית ויהודית־לוקאלית כל־כך, שהסופר ה„דו־לשוני" אולי טרם חש בה במלואה, ואולי רק ילדיו שיגדלו בארץ יחושו אותה במלוא חריפותה. ואם הסופר ה„דו־לשוני" סבור כי בעקבות מלחמת יום־הכיפורים שב ונעשה הסבל היהודי „מיוחס" יותר מן הביוגראפיה הארץ־ישראלית — עליו הראיה. הוא חייב להוכיח זאת ביצירותיו. לי, למשל, מספיקות עד היום יצירותיו הארץ־ישראליות של ברנר, כדי להבין ולחוש את הבעייתיות ואת הסבל של גורל יהודי וארץ־ישראלי גם יחד, אפילו בקשר לשאלה הערבית. ואינני סבור כי אם קמו בינתיים דור ושני דורות של סופרים ומשוררים „ילידים" בארץ, יש בזה כדי לעמעם ולעשות מיושנת במשהו את יצירתו של ברנר. אדרבה. יקום ברנר חדש מבין הסופרים והמשוררים הדו־לשוניים שלנו, ויביא בשורת לספרות העברית. ידבר לאותו קהל קוראים של „הרוב הדומם".

בהעלאת השאלות הללו, זו של „תדמית ישראלית מול גורל יהודי" — עיקר חשיבות מסתו של יעוז־קסט. האם השתחררנו בישראל מן הגורל היהודי של סבל ורדיפות וסכנה לקיום. או לא? ומה פירוש לשאת על גבך גורל יהודי חילוני בישראל, או כדברי מלמוד על המשמעות של היות יהודי בספרו „יום הדין" המתאר את פרשת בייליס — „לסבול בלי האידיאה הרוחנית של אלוהים, ובלי אלוהים של הברית"? כדי להתמודד עם השאלות הללו אין די בנפנוף מטה־ועמו של העבר היהודי הלא־ישראלי, צריך להתמודד עם ההווה הישראלי כיום — וזה הקשה מכל. ולא החבדלים, החושבים כשלעצמם, בארץ־המוצא, ובכתות או במשמרות הספרותיות. על אופנותיהן החשובות כל־כך למתייחסים אליהן ברצינות.

תל־אביב

● מוזיאון תל־אביב: אוסף הגרפיקה של צבי מילשטיין; בית חלנה רובינשטיין: בן־גוריון — תרמי־תשל"ד.
● הנרי שוינקר (גלריה הקיבוץ, דב הוז 25): תערוכת ציורים. עד 23 טרטיב.
● אהרון גלעדי (בית ידידלבנים, מתה־תקוה): תערוכת רטרוספקטיבה. חערוכה מקנה מקום של סריאליסטים בגלריה דוגית.
● 4 ציירות (גלריה צמרונקי, גורדון 36): חנה חיטון, שולה רייס, שושנה כלרונסקי ואחת קירה.
● ז'אק ארסנוב (גלריה הצעירה, אבן גבירול 192): ארבעה ציורים.
● אריה ארוך (גלריה שרה לוין, דב הוז 30): אמן צילום בינלאומי מציג את הסדרה.
● יוסף כהן (גלריה גורדון 1, גורדון 29): תערוכת צילום שחור לבן ומחקר.
● כלת שני (גלריה תלמה, גורדון 27): ציורי שמן.

ירושלים

● מוזיאון ישראל: הדפסים ורישומים של אימפרסיוניסטים ... אמריקאים ...
● בית האמנים: אמנות בת — ציורים חדשים של ...
● שמואל בן־מימון ...
● מירון ...

באר־שבע

● ...

אוניברסיטת בר־אילן
מודיעה על משרות פנויות במחלקת החשבונות
1. מנהל חשבונות עצמאי
2. עוזר למנהל חשבונות

למפעל גדול באזור חיפה
דרוש
מנהל אספקה

דרושה מזכירה בכירה
בעלת נסיון בניהול מזכירות של חברה מסחרית בינונית
שעות העבודה 8.00—16.30
מקום עבודה בתל־אביב
תנאים טובים למועמדת מתאימה
התחלת עבודה מיידית

תעשיות גולן, מתכת ואלקטרוניקה בע"מ
מפעל בת של התעשיה האוירית
למפעלנו בדרום רמת הגולן
דרושים
* מהנדס
* אחראי לתפ"י
* כלכלן
* משחן
* טובקר אלקטרוני
* עובדי ייצור

משרד החינוך והתרבות — המחלקה לחינוך מבוגרים
דרוש/ה מדריך בחינוך מבוגרים

לחברה לכבלים וחוטי חשמל בישראל בע"מ
דרושים
1. מסגרים מכניים
2. חרט מנוסה

לחברה בינלאומית ליבוא ושיווק
דרושה
מזכירה בכירה

למפעל תעשיתי בסביבות חיפה
דרושים
חשמלאים
לעבודה במשמרות
נא לפנות בכתב לת.ד. 1708 חיפה 31000

למפעל מתקדם באזור פתח־תקוה
דרוש
מרכז משק ואדמיניסטרציה

למלון גדול
4 כוכבים באזור ירושלים
דרוש
מנהל למשרד הקבלה
בעל נסיון, רצוי בוגר תדמור
תנאים טובים למועמד
נא לפנות לת.ד. 16060

„אגן" יצרני כימיקלים בע"מ אשדוד
דרושים
1. פקיד „יבוא וייצוא"
2. מהנדס/טכנאי כימיה
3. לבורנטית תעשיתית
4. עובדים למתקני ייצור
* עדיפות תינתן לתושבי אשדוד.
* מרבית התפוקה מיועדת לייצוא.
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים בכתב לת.ד. 262, לתשומת לב מר אדם, טל. 055—21321, מיקוד 77100 אשדוד.
— סודיות מובטחת —

לעבודות פיתוח מעניינות בחברת עתירת מדע
דרוש
הנדסאי מכונות
צעיר ומעולה

למועצת הפירות (ייצור ושיווק)
דרושה
מזכירה בכירה
לניהול מחלקה

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

למפעל צעיר ודינאמי
דרוש
טכנאי/הנדסאי

לחברה ציבורית בירושלים
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות

משרד הבטחון — אגף הנוער והנח"ל — מחלקת הגדנ"ע
מודיע על משרות פנויות
בהדרכה במפקדת פקוד הגדנ"ע
1. מועדון קליטה רחובות 2/3 משרה
2. מועדון קליטה אשדוד 2/3 משרה

هكذا من الأصل

האוניברסיטה הפתוחה
(מפעל נסיוני)

האוניברסיטה הפתוחה מכינה

קורסים אקדמיים ראשונים

בנושאים הבאים:

מדעי היחדות — מדעי כדור הארץ
מדעי הטבע — טכנולוגיה
יסודות המתמטיקה — מדעי החיים

הלימודים יתקיימו באמצעים משולבים — בכתב, בטלוויזיה, ברדיו ובאמצעים אורקוליים ואחרים ויתבצעו בלמידה עצמית בביתו של הסטודנט ובפגישות קבוצתיות כאחד מגוריו.

הקורסים מיועדים לציבור הרחב בכל חלקי הארץ. תשומת לב מיוחדת מוקדשת להתאמת הקורסים לאוכלוסיית המורים בבתי הספר היסודיים ולהשכלות הבינתיים (קורס יסודות המתמטיקה, מכוון במיוחד למורי בתי הספר היסודיים).

הקורסים נמצאים בהכנה ואנו מעוניינים ביצירת קשר עם סטודנטים פוטנציאליים ובמציאת מועמדים המעוניינים לסייע לנו בניסוי מוקדם של החומר.

מועמדים אלה יתבקשו להקדיש לקורסים כרוך עד ספטמבר מוזמנים בבית, ללמידה הערכה של יחידות הלימוד.

לקבלת פרטים, נא מלא ושלח את התלוש המצורף.

אל: האוניברסיטה הפתוחה / מדור הסטודנטים
רח' טשרניחובסקי 35, אפקה, ת"א.

☐ ברצוני לקבל פרטים אודות האוניברסיטה הפתוחה.
☐ אני מעוניין להשתתף בניסוי והערכה של יחידות הלימוד.

שם משפחה .... שם פרטי ....
הכתובת ....
המקצוע ....
• סמן במשבצת המתאימה.

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
אורט ישראל

היחידה לכתות קדם

נמשכת ההרשמה לכתות הכנה מיוחדות בוקר וערב:

* קדם טכנאים
* קדם הנדסאים
* קדם מדריכים

מתקבלים בוגרי י"א

למעוניינים תנתן הכנה מיוחדת לקראת בחינות בגרות חיצוניות

לחייל מילואים משוחרר עפ"י החוק — לימודי חינם

בעת ההרשמה יש להביא:
● תצלום של תעודת השכלה.
● החייל המשוחרר יציג תצלום תעודת זכאות ללימודי חינם.
● 50.— ל"י דמי הרשמה.

מנהל מיוחדת ייעץ למועמדים כל יום ב' אחה"צ במשרד הראשי בתל־אביב.

פרטים נא לפנות: כל יום, בין השעות 08.00—19.00, ביום ו', עד 13.00
תל־אביב: שד' דוד המלך 39, טלפון 264193; 267436
שד' ההשמונאים 6, טלפון 32634
ירושלים: רח' יפו 68 (בית סולכורי), טלפון 226455
באר־שבע: בניין אורט (ליד המשטרה), בימים ב', ד', בין השעות 17.00—19.00

למד מקצוע נדרש
בתנאי תשלום מיוחדים

שרטוט בנין ומכונות

לבוגרי 8,9 שנות לימוד בתות מיוחדות
בהרשמה יש להציג תעודות המעידות על השכלה
לחיילים משוחררים ע"פ החוק לימודים חינם

פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00—19.00 ביום ו' עד 13.00
תל אביב: רח' בורוכוב 66, טל' 225795, 225690 ...
חיפה: רח' הנביאים 20, טל' 664671, 664181
ירושלים: רח' יפו 68 (בית סולכורי), טל' 226455
באר שבע: רח' הפלמ"ח 47, טל' 77781

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

למדי מקצוע
ב - 3 חדשים
במקום מגוריך בכל הארץ

נקבנות
בשיטת IBM

מקצוע שאין בו אבטלה והשתכרות טוב יותר. לאחר שנכשיר חוד 3 חדשים, נפנה אותך למקום עבודה מתאים ללא תלות בגיל והשכלה.

לימוד
בוקר • צהרים • ערב
לפי בחירה

קורס בתבניות חינם למעוניינות
• תעודת הסמכה •

פרטים והרשמה במשרדי
"המכון להכשרה מקצועית"
בשעות 9 - 1 לפנה"צ 4 - 8 אחה"צ

תל־אביב, ירושלים, חיפה, חולון, באר שבע, רמת גן ...

● אנגלית
● צרפתית
● גרמנית
● איטלקית
● ספרדית
● עברית
● ערבית

למתחילים ולמתקדמים, שיחות קבוצתיות.

קבוצות מיוחדות לילדים
ABC להלמידי בתי־ספר תיכוניים.
לפנה"צ, אחה"צ, בערב.
גם שעורים פרטיים.

מרכז לשפות קורן COHEN

תל־אביב
שד' דוד המלך 1, טל' 266443
נחלת בנימין 2, טל' 56347

קריאה מהנה
ב.ראשה"

משרד העבודה — משרד החינוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית
אורט ישראל

בירושלים

נמשכת ההרשמה לקורסים:

● קדם הנדסאים
● קדם טכנאים
● קדם מדריכים

לבוגרי י"א שנות לימוד

לחיילים משוחררים ע"פ החוק
הלימודים חינם

פרטים והרשמה:
רחוב יפו 68 (בית סולכורי). טלפון 226455.
בימים א' — ה', בין השעות 08.00—19.00.
ביום ו', עד השעה 13.00.

תכנות
מחשבים

נפתחים קורסי ערב
בתל־אביב • בחיפה
ירושלים ובאר־שבע

מתקבלים רק מסיימי 12 שנות לימוד בעלי נתונים מתאימים — לאחר מיון קפדני.

בוגרי הקורסים להכשרת מתכנתים בכירים, יקבלו הפנייה למקומות עבודה מתאימים בהתאם להישגיהם.

לקבלת פרטים נא לצלצל:
לטל. 739193 ת"א וטל. 669041 חיפה

לכ' המכון להכשרה מקצועית: 2
נא לשלוח לי פרוספקט על הקורסים להכשרת מתכנתים בכירים,
ת.ד. 26125 תל־אביב (למספר 111)
שמי ....
גיל ....
השכלה ....
כתובתי ....

הישיבה התיכונית מקצועית

תורה ומלאכה פתח־תקוה

נפתחה ההרשמה לשנה"ל תשל"ו

המגמות: מכניקה כללית, אלקטרו מכניקה, אלקטרוניקה

מסלולים: 1. בגרות מקצועית
2. תעודת גמר מקצועית

ההרשמה במשרדי הישיבה
בימים א'—ה' בין 8.00—12.00
בימים ב'—ד' 8.00—12.00, 4.00—6.00

יש להביא ציוני שליש א' ותעודת זהות.

עכניקום

בתאריך 12.1.75 ייפתחו קורסי ערב

חשמלאים
מוסמכים

בפקוח משרד העבודה

חיפה הרצל 44 | ת"א בן יהודה 28

יאירה גנוסר

עכו מחוף חגי

[illegible]

הרהורי פנאי בקבוצות פרחים

[illegible]

על הימים שנחשבתי לנער מופרע

(סוף מעמ' 1)

[illegible]

הערות לביקורת

(סוף מעמ' 4)

[illegible]

לקסיקון האמנויות

ציור ופיסול, מחול, קולנוע, תיאטרון, מוסיקה

הלקסיקון החדש לאמנויות יצא לראשונה בארץ מוקדש לשמות ומונחים הקשורים באמנויות הציור והפיסול, המוסיקה והמחול, הקולנוע והתיאטרון. מטרתו לסייע לקוראים לקבל מידע בסיסי על יצירות אמנות, שמות יוצרים ומונחים בעולם האמנות.

הלקסיקון מכיל 560 עמודים, חלקם בצבעים.

מחיר הספר בחנויות הספרים: —.61 ל"י.

מנויי „דבר" המשלמים דמי החתימה לשנה מראש, יקבלו את „הלקסיקון לאמנויות" ללא תשלום כפרס „דבר".

לכבוד ספרית „דבר"
ת.ד. 199 ת"א
תאריך ...
אבקש לשלוח לביתי את „לקסיקון האמנויות".
רצ"ב המחאה דואר ע"ס —.61 ל"י.
שם ....
כתובת ....
חתימה ....

ספרית דבר

ויצ ומצו !!!

מסור מודעתך באמצעות הטלפון

24 שעות ביממה

מודפון

שרות חדש למסירת מודעות באמצעות הטלפון.

תל־אביב, בן־יהודה 66
חיפה, הרצל 4
ירושלים, יפו 33 (בית יואל)
נתניה, דיזנגוף 34

רות עוזיאל

פרפסיכולוגית,
דור חמישי למגידי עתידות ממוצא בדואי

מגלה עתידות
בעזרת תגורת וקפה

עוזרת בפתרון כל סוגי בעיות־נפשיות, משפחתיות, בחירת מקצוע, נישואים, בעיות משפטיות, מריבות וסיכסוכים, עסקים, ובעיות בכל תחום של החיים.
הודות לעזרתה הנאמנה ועצתה הטובה של גב' עוזיאל, הצליחו עד היום מאות גברים ונשים להיחלץ ממצוקה, דיכאון ואובדן עצות, ולמצוא פיתרון טוב לבעיותיהם.

הזמנות רק בטלפון 297191, ת"א.

האם אתם הורים מודרניים?

קראו את

אורים להורים

כתב העת היחיד בישראל — המיועד כולו להורים

בגליון ינואר החדש תמצאו רשימות ומאמרים על נושאים אלה:

* יש בעיות! — מתן תבעיות הקשות, הדורשות שימת־לב וטיפול, הכרוכות בחיקלטותו של הילד בשנת לימודיו הראשונה בבית־הספר! — צביה גינזר.
* האם יש מקום לדאגה! — רשימה שעובדה מתוך דיווחיהן של אמהות, עשויה לסייע להורים בהבנת בעיות ההתנהגות של ילדיהם ולדותיהם — עבריה רוזנטל.
* דכאון — הדכאון מאפיין גם אנשים צעירים, וראוי לשים לב להשפעתו על התנהגותם — וורדה רוזאל (וולטיר).
* כמעט כל ילד יכול להצליח בלימודיו — כיצד יושיטו ההורים עזרה לילדיהם כדי לקדמם בלימודיהם — יהושע משעולי.
* יש לי בעיה — תשובות לשאלות הורים — היועצת ב. ואלאך־גולדברג.
* לחיות אמא — מדורה ההומוריסטי של נורית הראל.
* שניים פלוס כלב — מדורה של צביה בן־שלום.
* הסתיידות העורקים עלולה לפגוע גם בילדים — ראיון עם פרופ' יכיני — אסתר פישר.
* תמיד חדש — מדורה של ירדנה הדס ובו הדרכת להורים והמלצה על ספרי קריאה.
* הסיפור המרשי של משפחת חלר — דרך חייה של משפחה, המביאה את הטבע אל הבית — שלומית כהן.

מומלץ על־ידי משרד החינוך והתרבות

הזמנה

גזור ושלח

לכבוד מינהלת אורים להורים,
ת.ד. 303, תל־אביב

נא לשלוח לי מדי חודש בחודשו ובמשך שנה אחת 12 גליונות של „אורים להורים".

השם ....
הכתובת ....
מצורפת המחאה על סך 17.50 ל"י.

יד יצחק בן־צבי

ירושלים
המחלקה לפעולות חינוך והדרכה — המחלקה לתרבות עירית ירושלים

טבריה ויישובי הגליל העליון
סידרת הרצאות בנושא:

ערי הקודש

הפתיחה ביום שני, א' שבט תשל"ה — 13.1.75
הסיום ביום שני, כ"א תמוז תשל"ה — 30.6.75

הרצאות שבועיות שידונו בחיבטים גיאוגרפים והיסטוריים, הספרות והיצירה היהודית באזור לדורותיו בהסתמך על תעודות, מקורות וממצאים ארכיאולוגיים.

ההרצאות תתקיימנה מדי יום שני בשבוע בשעות: 19.00—21.00, באולם יד יצחק בן־צבי, רחביה ירושלים.

המרצים: מטובי החוקרים בנושא מהאוניברסיטאות השונות בארץ.

דמי השתתפות: —.30 ל"י.
למורים וסטודנטים 50% הנחה.

גזור ושלח

לכבוד יד יצחק בן־צבי
ת.ד. 7660, ירושלים

נא לרשום אותי כמשתתף בסידרת ההרצאות טבריה ויישובי הגליל העליון
• רצ"ב —.30 ל"י דמי השתתפות
• אני מורה/סטודנט רצ"ב —.15 ל"י דמי השתתפות
נא להעביר אלי תכנית ההרצאות לפי הכתובת:

השם: .... המשפחה: ....
הכתובת: ....
טלפון: .... חתימה: ....
• מחק את המיותר.

כל ה!!!

מבצע מיוחד עבורך

שמלת חופה מפוארת תוצרת חוץ, תסרוקת, קוסמטיקה, איפור, מניקור, פדיקור וארוחה, הכל

במחירים הישנים מלפני הפיחות

החל מ־500 ל"י

אפשרות לקבל רק את השרות הקוסמטי המיוחד לכלות במספרה.

אצל „ברוריה"

הסלון בעל המוניטין
תל־אביב, רחוב אלנבי 13, טלפון 57993

למכירה פורד מוסטנג

מודל 69
יד ראשונה, במצב חדיש

טלפון 051-91242, בשעות הערב, ובשבת כל היום.

הערב בבתי הקולנוע

תל-אביב-יפו
9.30—7.15
אופיר: „הג'וב הכפול" (שבוע 2)
אורלי: „רצמבר החם" (שבוע 6)
אלנבי: „בראש מורם" (שבוע 8)
אורדן: „הבריכה"
אסתר: „איש הכנופיה" (שבוע 2)
גת: „אמריקן גארפיטי" (שבוע 16)
גורדון: „הולך רגלי" (שבוע 9)
דקל: „תיק אודסה"

9.30, 7.30
דרייב אין: „היידי בת ההרים" 5
„השוטר בדימוס" 7.15
„זמנים מודרניים" 9.45
„האמריקאית היפה" חצות
הוד: „חטיפת פלהאם אחת — שתים — שלוש"
זהר: „הבודד" (שבוע 3)
זמיר: „הכפילה"
חן: „ג'אגרנוט" (שבוע 3)
מוגרבי: „תיק אודסה"

9.30, 7
מקסים: „יחסים אסורים" (שבוע 5)
מתמיד: „סופו של נמר"
מרכז: „הקשר היווני"
לימור: „אהבה בגשם" (שבוע 5)
גנת: „במעגל הנקמה" (שבוע 2)
סטודיו: „רצח באוריינט אקספרס" (שבוע 3)
9.30, 7
סינרמה: „מיסטר מג'סטיק"
סינמה 1: „חטיפת פלהאם, אחת שתים — שלוש"
סינמה 2: „השיחה"
פריז: „אהבה אחר הצהריים" (שבוע 6)
פאר: „בר מולי" (שבוע 2)
צליל: „סריד אל אטרש" (שבוע 4)
צפון: „פרשת סטביסקי" (שבוע 6)
רמת-אביב: „הכל למען פיט"
תכלת: „קובלנקה"
תל-אביב: „האלמוני"
תמר: „תשוקה סוערת"

חיפה
9—7
אורה: „שנה טובה לאוהבים"
אורלי: „אוונטי"
ארמון: „ג'אגרנוט"
אודיון: „הטוב והמנוולים"
אורדן: „ביקור הגברת הזקנה"
אמפי: „ההזדמנות האחרונה"
חן: „בית הזכוכית"
מוריה: „גשם אביבי"
כרמל גנים: „היתומים"
מירון: „הזועם"
עצמון: „שני גברים בעיר"
רון: „נודניק עם רשיון"
פאר: „ישנוני"
שביט: „מגרש השדים"

ירושלים
אדיסון: „הפורצים מהונג קונג"
אוריון: „הסכנה היא מקצועי"
ארנון: „הרפש שבחיים"
אורנע: „משאלת מוות"
אורגיל: „איזה מין פרופסור"
חן: „איש הכנופיה"
חבירה: „חזיז ורעם"
מיטשל: „יחסים בצמרת" (שבוע 2)
ירושלים: „זכרונות"
סמדר: „הבלונדיני עם הנעל השחורה"
עדן: „החוק בידי נוימן"
רון: „מחר אזיל דמעה"

ר"ג-גבעתיים
9.30 — 7.15
אורדע: „הגשר על נהר קוואי" (שבוע 2) 9.15, 6.30
אורלי: „מעשיות קנטרברי"
ארמון: „במלכודת הערום"
אואזיס: „העוקץ" (שבוע 8)
גל-אור: „הענק" 9, 6
הדר: „ללא רגיעה"
לילי: „משחקי בילוש" (שבוע 4)
רמה: „טחנת הרוח השחורה" 9.30, 7
רמת-גן: „השוד המתוחכם"
שביט: „החזרו אנחנו עצבנים"

אור יהודה
גולן: „קוראים לי שמיל" 7
„חווה במרסיה" 9.15

אשדוד
9.30 — 7.15
אסתר: „תשוקתה של מריאן"
אולימפיה: „כיצד נכבש המערב"
אשדוד: „החובבת"
דגון: „אהבה היא עדינה ואכזרית"

אשקלון
9.30 — 7.15
אסתר: „קוראים לי אף אחד"
חן: „שנינו לנצח"
מאיר: „מגרש השדים" (שבוע 2)

רחל: „בולשת ניו-יורק" 7

באר-שבע
קרן: „ד"ר פייבס" 9.15, 7

בת-ים
9.30 — 7.15
אורנים: „לילה ללא עד"
בת-ים: "חופשה עד חצות"
סביון: „משחק לשניים"
עצמאות: „משאלת מוות"
רמת-יוסף: „משחקי אהבה נוסח שוודיה"

הרצליה
דוד: „ירח של נייר" 9.15, 7
דניה: „בלש ושמו מטיר"
9, 7
היכל: „בולשת ניו-יורק" 9, 7
תפארת: „הביאו את ראשו של אלפרדו גרציה" 9, 7

חדרה
9 — 7
אורות: „משפט הבגידה"
גן-זהר: „הכנופיה הפורטוריקנית"
חוף: „העוקץ" (שבוע 2) 9.30, 7

חולון
9.30 — 7.15
ארמון: „ירח של נייר" (שבוע 3)
מגדל: „דקמרון 69"
סבוי: „יום הדין" (שבוע 2)
חן: „אונס בפארק"
רינה: „משאלת המוות"

כפר-סבא
חן: „אין עשן ללא אש" 9.15, 7

לוד
תרבות: „הכל נשאר במשפחה" 9, 7

נס-ציונה
גזה: „השיטה הספרדית" 8.15, 6.30

נתיבות
שביט: „גולדי" 9, 7

נתניה
אסתר: „אוונטי" 9.15, 6.45
סטודיו: „השוחד" 9, 7
שרון: „גבר ושמו פלטפוט" 9.15, 7

פרדס-חנה
דקל: „העוקץ" 8.30, 6

פתח-תקוה
9.15 — 7
הדר: „תיבת האלימות"
היכל: „שני גברים בעיר"
שלום: „הקשר החמישי"

קרית-ביאליק
סביון: „הדון — מת" 9.15, 7
ספיר: „הרפתקאה היא הרפתקאה" 9, 7

קרית-חיים
בית-העם: „הדון — מת" 8.15, 6.30

היובל: „חורה למייטון פלייס" 6.30

קרית-ים
ניצן: „פיט וטילי" 9, 6.45

קרית מלאכי
בידור: „החווה"
הוד: „המפתח"

קרית-שמונה
הרמון: „הצד הצעיר" 8.15, 6
שניר: „צ'ארלי והצי" 9, 6.45

ראשל"צ
9 — 6.45
ראשון: „שוד הכלבים המופלאים"
נעמן: „גבר ושמו פלטפוט"
תפארת: „מגרש השדים"

רחובות
8.45 — 6.30
בית הפועלים: „שוד הכלבים המופלאים"
הדר: „העוקץ" 6.30
„לאור השמש" 8.45
חן: „תאווה ונקמה"

רמלה
המגדל: „הגוף" 9.30, 7.15

רמת השרון
גיל: „סרפיקו" 9, 7

שדרות
חן: הלילה הגדולה" 8.45, 6.30

מועדון קולנוע בן יהודה
בריג'יט ברדו · קלאודיה קרדינלה
„השוטר בדימוס"
„זמנים מודרניים"
„היידי בת ההרים"
האמריקאית היפה

LA PISCINE · הבריכה
אגרוף הברזל · THE INVINCIBLE BOXER
„חשיטת האנגליה"
מועדון קולנוע גת · „הבריחה"
קולנוע לימור · „המקצץ"
מקס חכמון
בודד-מערבה · סנדרה גאמון
חצי-חצי · מדוי כספי · נתנאלה
„אני אוהב את גרושתי"
ב"תאו" הירושלמי
מועדון סינמטק · סינמה 1 · סינמה 2
„השיבה"
ורה קרוז · VERA CRUZ
„הבלשים מגיעים להרלם"
תל-אביב, יהודה הלוי 2 טל. 579852
מכירה פומבית בע"מ AUCTION Ltd.

בן 14 — לפנימיה צבאית!

עקב פניות רבות של הציבור החלט לתת אפשרות נוספת ולהאריך את משך ההרשמה לפנימיות הצבאיות עד 5 בפברואר 1975

אסיפות הסברה שנקבעו למועמדים המסורטים מטה נדחו עד להודעה חדשה.
13.1.75 — ביה"ס הראלי בחיפה.
14.1.75 — לשכת גיוס ירושלים.
16.1.75 — הגימנסיה העברית הרצליה, ת"א.
- פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות בימים א', ג', ה' בשעות 07.30—14.00.
- פרטים בכתב ניתן לקבל ע"י פניה לת.ד. 1191 צה"ל.

הפנימיה הצבאית של צה"ל · הנימית הצבאית לפיקוד הצבאית · נתיב ההצלחה לנבחרים, שבנועה

בחר לך נושא לעסוק בו בכל שעה שתרצה
מבחר של קורסים
* אלקטרוניקה סוג 1
* חשמלאי מוסמך+עוזר
* שרטוט שלב א'
* טלוויזיה (למהנדסים, הנדסאים וטכנאי אלקטרוניקה)
* הנהלת חשבונות סוג 1
* מכינה כללית
בתנאי תשלום מיוחדים ונוחים.
נערך מפגשים כתחיים בצורה משולבת
לחיילים משוחררים ע"פ החוק לימודים חינם
פרטים והרשמה: כל יום בין השעות 08.00—19.00, ביום ו' עד 13.00
המכון להשתלמות מקצועית משולבת

ב-3 חודשים תלמד:
הצוצרה, באנגו, חופים, שירה, גיטארה, באס גיטארה, קלרינט, סקסופון, אקורדיון, אורגן, פיתוח קול
בית ספר למוסיקה מודרנית, פופ וג'אז „קמפוס", טל. 459143
רחוב לואי-מרשל מס' 13 (מול קולנוע „צפון") ת.ד. 3351 תל-אביב

האם אתה אוהב לצייר?
האם אתה מתעניין בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך במוכן הכנס? סטודיו בשיתוף המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב יכתב בביתך את כשרונך והתאמתך למקצוע הגראפיקה!
לכבוד „המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב" ת.ד. 28124 תל-אביב, למס' 77
אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות כספית מצידי, חוברת הסברה ומבחן התאמת כשרון למקצוע הגראפיקה.
שם: ……… כתובת: ……… טלפון: ………
המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב

אוניברסיטת תל-אביב

היחידה לרישום ולקבלה מודיעה על

פתיחת הרישום לשנה"ל תשל"ו ללימודים לקראת התואר הראשון

ביום ראשון, כ"ט בטבת תשל"ה 12.1.75 עד יום ראשון, י"ב באדר תשל"ה 23.2.75

יחידות הלימוד
הפאקולטה למדעי הרוח
ביה"ס לחינוך
הפאקולטה לאמנויות
הפאקולטה למדעי החברה
המגמה לחשבונאות
ביה"ס לעבודה סוציאלית
הפאקולטה למשפטים
הפאקולטה למדעים מדויקים
הפאקולטה למדעי החיים
הפאקולטה להנדסה
הפאקולטה לרפואה
1. ביה"ס לרפואה
א). לימודים לקראת התואר דוקטור לרפואה
ב) ביה"ס ללימודי הפרעות בתקשורת
2. ביה"ס ללימודי המשך ברפואה — החוג לסיעוד

חוברת הסברה „לקראת שנת הלימודים תשל"ו" וטופסי רישום ניתן לרכוש תמורת 5 ל"י, בו"ית בבנין האקדמיה למוסיקה, קרית האוניברסיטה, רמת אביב — בימים א'—ה' מ-09.00—17.00, וביום ו' מ-09.00 — 13.00.

כמו כן אפשר לפנות בכתב ל„מפעל חשכפול" — בית ההוצאה של אגודת הסטודנטים, אוניברסיטת ת"א, ת.ד. 39287, רמת-אביב, תל-אביב (ללא צירוף המחאת דואר על סך 5 ל"י, לא תשלח החוברת).

חיילים בשירות סדיר יקבלו את החוברת חינם, אישית או לכתובתם הצבאית.

מועמדים המשרתים בצה"ל או המתעתדים לנסוע לחו"ל מתבקשים לפנות בכתב לקבלת טופסי רישום במועדי הרישום הרגילים.

תלמידי אוניברסיטת תל-אביב המבקשים להוסיף / להחליף חוגי לימודיהם יירשמו במועדי הרישום הרגילים.

קורסים מזורזים

למבוגרים, לנוער ● קורסי בוקר, צהרים וערב

הנהלת חשבונות
בהדרכת רואי חשבון מוסמכים ● מבחני גמר בבית הספר ● סוגים: 1 + 2, 2, 3
בוקר חדש 15.1.75 ערב חדש 16.1.75

כתיבה במכונה
בעברית / אנגלית בשיטה עיוורת
כל יום נפתח קורס חדש (בוקר, צהרים, ערב)

פקידות ומזכירות
קורספונדנציה ● כתבנות ● חשבונאות
בוקר חדש 15.1.75 ערב חדש 16.1.75

קורס לניקוב י.ב.מ.
נפתח כל יום חמישי

● הכנה לקבלת סוג מטעם משרד העבודה
● תעודות מסמכה ● הפנייה לעבודה.
● אחריות להצלחתך ●

שרוטל
תל-אביב, רחוב דיזנגוף 82, (ליד כיכר דיזנגוף)
תל-אביב, אלנבי 140 (התחנה המרכזית). טל. 615314
ירושלים, מרדכי בן-הלל 10 (פ בן-יהודה). טל. 232748
רמת-גן, רח' ז'בוטינסקי 54 (מול רמה). טל 724335

קורס בכתב
אנגלית הכנה לאוניברסיטה
בעריכת ליאון מינצברג
לקבלת פרטים נוספים ללא התחייבות, מלא תלוש זה והחזירו למשרדנו ללא דיחוי
לכ' מכון „דן" ת.ד. 6504 ת"א
כתובת: ……… שם: ……… 10.1.75 י"ך

אנו תופרים את הקופה הרושמת לפי מידתך ויכולתך
הוגין · מוצר איכות מתוצרת שודיה
HUGIN · made in Sweden
האחים בנקיר · ככר מלכי ישראל 19 · טלפונים: 237737 — 230122, ת"א

קריאה · מחנה · עם · שבועון · "לאשה"

האוניברסיטה העברית בירושלים

המחלקה למינהל תלמידים
המשרד לקבלת תלמידים

רישום מועמדים לשנת הלימודים תשל"ו (1975/76)
יתחיל ביום א', כ"ט בטבת תשל"ה (12.1.1975) ויסתיים ביום ו', י"ז באדר (28.2.1975)

מתקבלות בקשות לפקולטות/בתי-ספר:

מדעי הרוח	רפואה
וכן: חינוך	רפואת שיניים
הכשרת מורים (תעודת הוראה)	רוקחות
מדעי החברה	מתימטיקה ומדעי הטבע
וכן: מינהל עסקים	וכן: מדע שימושי וטכנולוגיה
עבודה סוציאלית	חקלאות
הכשרת מנהלים למרכזים קהילתיים	וכן: מדעי התזונה והבית
משפטים	ספרנות
וכן: קרימינולוגיה	וארכיונאות

בעל תעודת בגרות ישראלית או מי שלמד במוסד להשכלה גבוהה בארץ שנה אחת לפחות, יפנה אישית או בכתב ל„אקדמון", ת.ד. 41, גבעת-רם, ירושלים, ויקבל את ה„מדריך לתלמיד החדש" וטפסי רישום תמורת —.8 ל"י (ללא צירוף המחאה על חסך הנ"ל לא יישלח המדריך). חיילים בשירות חובה יקבלו את המדריך חינם, אישית או לכתובתם הצבאית.

בעל תעודת בגרות שאיננה ישראלית ושטרם למד במוסד להשכלה גבוהה בארץ כתלמיד מן המנין, יפנה למשרד לתלמידי חו"ל, הר הצופים, ירושלים 95621.

תלמיד האוניברסיטה העברית המבקש להוסיף/להחליף תחום לימודים מפקולטה אחרת — יפנה בקשתו למשרד לקבלת תלמידים.

מועדי הרישום שלעיל חלים על כל המועמדים לשנה א'.

מופעי תיאטרון ★ בידור ★ מוסיקה

אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

הגשש החיוור — אופסייד סטורי
יפו „אלהמברה" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30 וביום ב' 13.1 ב־8.30
כרטיסים: „רוקוקו" ובמשרדים
תיאטרון ירושלים מחר 11.1 ב־7.15 וב־9.45
עכו „גן עדן" 15.1 ב־9.00
קרנגי הול New York 12.4

להקת "בורת" — סיפורי פוגי
ק. ביאליק „סביון" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30
רמת־גן „אורדע" 17.1 ב־9.30
ירושלים „בית־העם" 18.1 ב־8.30

אילנית — גדי יגיל בלווי תזמורת
חדרה „חוף" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30
קרית גת „היכל העשור" יום ג' 14.1 ב־9.00

יוסי בנאי — פרצוף של צועני
נסם סמל מציג:
חיפה „שביט" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30
טל. קופת שביט 85345
תל־אביב „אוהל" מחר מוצ"ש 11.1 ב־9
טל. קופת אוהל 283894

רבקה מיכאלי — בשעות נוספות
נסם סמל מציג:
כפר־סבא „עמל" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30
ירושלים „בית העם" מחר מוצ"ש 11.1 ב־8.30
ק. ביאליק „סביון" 17.1 ב־9.30

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת התיאטרון בערב ההצגה

מועדון התיאטרון — Lee עושה אנשים יפים
חרביעיה חוזרת
הערב 10.1 ב־10.30 ו־12.30
מחר מוצ"ש 11.1 ב־11.00
יום ב' 13.1 ב־10.30
יום ד' 15.1 ב־10.30
שמעון ישראלי בתכנית איחוד „אני יורד בגורדון" מחר מוצ"ש 11.1 ב־9.00

קירה ואמבה־רוח
תוכנית מוסבית של שירוני ישראל
יום א' 12.1 בשעה 9.30
מנחה: יעקב אגמון
מפיק: עודד פנחסי

זאב רווח — אסיר 00
תיאטרון „פרוד טוב":
תל־אביב „בית־דור"
הערב יום ו' 10.1 ב־10.00
מחר מוצ"ש 11.1 ב־9.30
תל־אביב „אוהל" יום ד' 15.1 ב־8.30
כרטיסים: „עתיד" 31688 ובמשרדים

בר מינן — מועדון אגודת הסטודנטים בת"א
מארח הערב את מלי ברונשטיין
גבי ואדם — הומור זומר
ריקודים לצלילי תזמורת „עונות השנה"
מחר מוצ"ש 11.1 ריקודים לצלילי תקליטים
הכניסה לסטודנטים/יות בלבד

גבי עמרני — איפה הכסף?
גבעתיים „חדר" הערב יום ו' 10.1 ב־9.15
טל. הקופה 723822
יפו „אלהמברה" מחר מוצ"ש 11.1 ב־9.15
טל. הקופה 823457

שמעון ישראלי — „אני יורד בגורדון"
הצגת בידור חדשה — הצגות בכורה
מועדון התיאטרון ת"א מחר מוצ"ש 11.1 ב־9
וביום ג' 14.1 ב־9
תל־אביב „בית־דור" יום ו' 17.1 ב־11.30

פרסום בלקין

בלי צרות אין חיים, לחיות פירושו לחפש צרות

אוריאנות התיאטרון — זורבה היווני
עם: הטה נוחה מאירדאי
תל־אביב „אוהל" הערב יום ו' 10.1 ב־9.30
תל־אביב „בית־החייל" מחר מוצ"ש 11.1 ב־7.30 ו־9.30
תל־אביב „בית־החייל" יום ג' 14.1 ב־8.30
יפו „אלהמברה" יום ד' 15.1 ב־9.00
כרטיסים „עתיד" 31688 ובמשרדים

התיאטרון הלאומי הבימה
מקבט — מוצ"ש 11.1 • יום ה' 16.1
חן, חן יולית — מוצ"ש 11.1 • יום א' 12.1
משחק החתולים — יום א' 12.1 באולם הקטן
תמשרתת: על קלות דעת — הערב ב־9.30 • מוצ"ש ב־9 • יום א' 12.1 ב־8.30

התיאטרון הקאמרי תל אביב
שלש מפיגות — מוצ"ש 11.1 ב־6.15, 9.00 • יום א' 12.1 • יום ב' 13.1
בקור הגברת הזקנה — יום ב' 14.1 • יום ד' 15.1
חיי קאליגולה — מוצאי־שבת 11.1 ב"ס צמתא • יום א' 12.1 • יום ב' 13.1

התיאטרון העירוני חיפה
אל הציפור — מוצ"ש 11.1 חיפה
סילבסטר 72 — יום ג' 14.1 חיפה
שיץ — יום א' 12.1 ת"א „בית־דור"; יום ב' 12.1 חיפה

שחקני החאן מציגים
„משרתם של שני אדונים"
מאת גולדוני כמאי מ. אלפרדס — נשף תיאטרוני
רמת־גן „אורדע" הערב 10.1 ב־9 • ת"א „נחמני" מחר מוצ"ש 11.1 ב־8.30

„פינות ומריס" דור אלכסנדר ואליקים ירון: „...חג לעין, חויה אמיתית... מקרה נדיר של עבודה מקצועית משופשפת לפרטיה, מחושבת ברייקנות מקצועית שמעוררת הערצה.

לתושבי רמת־גן והסביבה
אל תגידו מחר שלא ידעתם
שהערב מתקיים בקולנוע „אורדע", בשעה 9.00
נשף תיאטרוני עליז עם הצגת
„משרתם של שני אדונים"
„מי שרואה את ההצגה בערב שבת צוחק גם בשבת". (גולדוני)

כליף יפו טל. 822171
תכנית חדשה — ערב ערב פרט ליום א'
★ אריק לביא
★ LES PANTERA — צמד אירוטי מפריס
★ GEORG SAMSON — אשף קסמים מקופנהגן
★ PUSSY CAT — חשפנית יפנית משטוקהולם
★ פופיק ארנון
★ VENICE & MARIA — צמד מחאיים הקריביים
בשבת ב־5.00 — תה־מנחה

ישראל גוריון — עומד לי על קצה הלשון
בערב שירים וסים (אירוטיים)
הערב יום ו' 10.1 שתי הופעות ב־9.30 ובחצות
מחר מוצ"ש 11.1 ב־10.30
מועדון 77, בן־יהודה 77 ת"א טל. 230000, להזמנות טל. 228880

היכל מועדון התיאטרון — בימת הבידור הקל
בהנהלת אלי צבאוני, רח' יוסף 47 טלפון 660900, 612542
תכנית חודש ינואר
★ מייק בורשטיין — מנחה ומבדר
★ שלושיית שוקולד מנטה מסטיק — רותי, ירדנה ולאה
★ MARIA TUXEDO — סטריפטיז מפריז
★ VENICE de TRINIDAD — אמן הלימבו מהאיים הקריביים

הצעה מעניינת
לחתונות ולבר־מצווה
במסגרת הדוק החגורה
בוא ונוכיח לך שאפשר לערוך חתונה ו/או בר־מצווה
במחיר מינימלי ופאר מקסימלי
ל־300—200 מוזמנים
מועדון 77 תל־אביב, רחוב בן־יהודה 77,
לפנות כל יום עד 13.00 בטלפון: 240990

פרדריקה
יפו, רחוב יפת 92, טלפון 829181/2/3
סגור ביום ב'
ערב ערב ריקודים עם: MATILDA, GOSTAVO מאורוגוואי
משקה — 10.— ל"י

מועדון לילה חצות פלוס נתניה
ביום שישי 10.1.75
★ דובי גל
★ שלמה בר־אבא
★ תזמורת דלית עמיחוד

שחרית לילדים
כל שבת ב־11 לפני הצהריים.
עם תמר לנצר ועמוס הקוסם
★ תיאטרון בובות
★ חידוני סרטים
★ פרסים
★ שירה, נגינה ועוד.
הזמנות טל. 228880, 230000
מועדון 77 בן־יהודה 77, ת"א

הסינמטק הישראלי
הקולנוע האמריקאי בעשור האחרון / ז'אק דאמי — אנייס ואררה — שבוע ג'
11.1 ב־18.00: רסיסי חיים — בוב רפלסון
ב־20.00: העלמות מרושפור — ז'אק דאמי
ב־22.00: רסיסי חיים — בוב רפלסון
12.1 יום הקולנוע הפיני (בשיתוף שגרירות פינלנד)
ב־17.00: האלמנה הירוקה — יאאקו פקסוירטה
ב־19.00: פריח קטנה — אי"ח — אלינה ברגחולם
ב־21.00: יומנו של פועל — ריסטו ירבה
הסרטים מלווים בתרגום אנגלי, כמו כן יוקרנו סרטים קצרים מפינלנד
13.1 ב־18.30: החליפן — ז'אק דאמי
ב־21.00: הקלפן והוצאנות — רוברט אלטמן
15.1 ב־18.30: מינג ומוסקוביץ — ג'ון קסבטס
ב־21.00: קליאו מ־5 — 7 — אנייס ואררה / דובר צרפתית, תרגום אנגלי
16.1 ב־18.30: חבר מרעים — ויליאם בנסון
ב־21.00: תולדות הראגוע: שרה ברנרד, אליאנורה דוזה, מייבל בלין, גלוריה סוונסון, פרל וייט.
17.1 ב־14.00: המכשפות — פוליני, ויסקונטי, דה סיקה, בולוניני

צא ל־אילת עם און ארוח ונופש בע"מ
במבצע מיוחד של יומיים במלון, כולל הסעה הלוך וחזור החל מ־.150 ל"י לאדם!
פרטים והרשמה במשרדי „און":
תל־אביב: אלנבי 113, טל. 612567, 612610; ככר דיזנגוף — פינת ריינס 4, טל. 248306
חיפה: הרצל 22, טל. 645404; שד' הנשיא 126, טל. 82277
נתניה: הרצל 4, טל. 22947
ירושלים: רח' שמאי 8, טל. 224624
חדרה: רוטשילד 36, טל. 25367

המכונים הבריטיים
THE BRITISH INSTITUTES
המכללה העברית להשתלמות בכתב
37 שנות נסיון • 125,000 בוגרים • 115 קורסים לבחירתך

למד בביתך בהתכתבות
בשיטה המהירה המבטיחה לך הצלחה.

המכונים הבריטיים — המוסד הוותיק והמנוסה בארץ להוראה בהתכתבות מציע לך ללמוד בביתך את המקצועות הנחוצים בשיטות שנוסו בהצלחה בארץ ובחו"ל. שיטות המקנות לך ידיעות תוך תקופה קצרה. הלימודים הם תמיד עם שיטות והדרכה צמודה של מורים ומקצועיים מנוסים. קצב ההתקדמות ודרגת הלימודים יותאמו לבחירתך ולכישוריך.
משרדי ייעוץ והרשמה: תל־אביב, המדור לייעוץ מקצועי, שד' רוטשילד 29 טל. 624163 • חיפה, נורדאו 30 טל. 647040 • ירושלים, החסתדרות 22 טל. 224769 • שעות הרשמה: 8.00—20.00 ללא הפסקה

בגרות ומוקדמות
בהתאם לתכניות הגיימור של משרד החינוך והתרבות

הנהלת חשבונות ומדעי המסחר
1. הוראה למתחילים ומתקדמים 2. הנה"ח, סיום מק' צוע' 3-1. 3. מנהלה מחלקות 4. ראיית חשבון 5. קורסי מזכירות 6. הוספת מקצועות 7. קורס לפקידות ומזכירות כלכלית 8. ארגון וניהול עסקים

אנגלית ושפות אחרות
בשיתוף עם המכון הישראלי לשפות.
1. אנגלית 2. צרפתית 3. גרמנית 4. ערבית 5. עברית 6. קורסים דוצים בסחרית באנגלית.

אנגלית לאוניברסיטה והכנה לטכניון
אנגלית לאוניברסיטה ומתמטיקה ופיזיקה לטכניון
לימודי אנגלית בשיתוף עם המכון הישראלי לשפות.

גרפיקה וציור

אלקטרוניקה — בניית מכשיר רדיו ואוזנקה
1. אלקטרוניקה ורדיו מעשי כולל בניית מכשיר רדיו ואוזנקה 2. קורס יסודי בטלוויזיה 3. קורס יסודי באלקטרוניקה.

קורסים אחרים —
1. שרטוט ולימודי טכנאות.
2. עתונות ויחסי ציבור
3. פסיכולוגיה
4. מורים מוסמכים

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ"ב ושלח במקדם אל המדור לייעוץ מקצועי ת.ד. 41434 תל־אביב.
מעונין בקורס ______
שם ______ טל. ______
כתובת ______

לחיילים משוחררים ע"פ החוק, הנרשמים לקורס הכנה לטכניון או קורס הכנה לבחינות בגרות ומוקדמות —
לימודים חינם

אנגלית צרפתית, ספרדית, גרמנית ועוד בביה"ס לשפות, היחיד שברשותו מעבדה לשונית מסוג
Audio Active Comparative

לבחירתך: קורסים, שעורים פרטיים ומעבדה אישית בהשאלה
שעורים פרטיים - 10 ל"י לשעור

לחיילים משוחררים עפ"י החוק - לימודים חינם

מכון ישראלי לשפות
תל־אביב: אבן גבירול 30, טל' 252337 — שעות הקבלה 8.00—20.00
רמת־גן: שפירא 4 פינת ארלוזורוב 83, טל' 723466 — שעות הקבלה בימים א'—ה' 16.00—20.00.
חיפה: נורדאו 30, טל' 667040 — שעות הקבלה 8.00—20.00.
אשקלון: מדור לתרבות בי"ס אילנות (חיטן) אפרידר, טל' 2773 — שעות הקבלה בימים א'—ה' 16.00—20.00.
ירושלים: 1. ההסתדרות 22, טל' 224769 — שעות הקבלה 8.00—20.00. 2. בית המקיף ע"ש מ. שרת מסריק 10, טל' 66380, 68383 — שעות הקבלה בימים א'—ה', 16.00—20.00.

ההרשמה לאוניברסיטה החלה! האם את(ה) מוכן(ה)?
הרשם עוד השבוע לקורס המרוכז
אנגלית הכנה לאוניברסיטה
ותיק/ה לסאות בגמיור שהצליחו בבחינות ★ לחיילים חינם ★ גם קורס בכתב
הפתיחה: 15.1
אנגלית מדוברת — מתחילים, מתקדמים, משתלמים
תל־אביב, ירושלים, חיפה
מכון דן להשכלה ולהשתלמויות
פרטים והרשמה: בשעות 8—4 בערב
תל־אביב, בנין ניבנזית „הרצליה", דיזנגוף 106 כמורכ, דוד המלך 11, בשעות 9—1 לפני־הצהרים. טלפון ומזכירה אוטומטית 24 שעות — 268128.
הלימודים בת"א בבנין גימנסיה „הרצליה"

למד בגרות בביתך!
אנו נכין אותך בביתך, בזמנך הפנוי ולפי הקצב המתאים לך, למועדי הבחינות הנוחים לך. עוביהמורים בארץ יבדקו את שיעוריך. כל לומד רשאי להשתתף בהרצאות והדבלים שיוכנו בשלוחות המכון הקרובה אליו — ללא תשלום נוסף. הנחה של 10% לחיילים.
קורסים נוספים בכתב
• הכנות מחשבים
• רדיו אלקטרוניקה — כולל חלקים ומכשירים
• צילום — כולל מכשירי
• מזכירות והנהלה
• גרפיקה שמושית
• פרסום ויחסי ציבור
• אדריכלות פנים
לקבלת תכנית לימודים חינם פנה אישית או שלח התלוש הרצ"ב לת.ד. 28124 תל־אביב.
שם: ______ מעונין בלימודי ______
כתובת: ______
בכל מקום בארץ פנה אישית או בכתב ל ת.ד. 28124 ת"א
תל־אביב — רח' פרלמון 7 | חיפה — רח' בלפור 5 | רמת־גן — רח' ז'בוטינסקי 41 | באר שבע — רח' החלוץ 36 | חולון — רח' סוקולוב 48 | פתח־תקוה — רח' ההגנה 17 | ירושלים — רח' אגריפס 8 | דימונה — רח' יעקב 9
המכללה הישראלית להשתלמות בהתכתבות
המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

אוניברסיטת בר־אילן
המזכירות האקדמית
מודיעה
על פתיחת ההרשמה של מועמדים לשנת הלימודים תשל"ו (1975-6) לפקולטות ולבתי"ס כדלקמן:
★ מדעי היהדות
★ מדעי הרוח
★ מדעי החברה
★ משפטים
★ מדעי הטבע
★ בית הספר לעבודה סוציאלית
★ בית הספר לחינוך
★ שלוחת האוניברסיטה באשקלון
★ שלוחת האוניברסיטה בצפת
★ שלוחת האוניברסיטה בעמק הירדן.
טפסים ופרטי הרשמה ישלחו לכל דורש לפי פניה בכתב. נא לפנות לפי הכתובת — המשרד לקבלת תלמידים, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן. המתעניינים בשלוחה באשקלון, בצפת ובעמק הירדן, מתבקשים לפנות לפי הכתובת — משרד השלוחות, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן.
— נוסף המקומות מוגבל —
ההרשמה נפתחה ביום רביעי, י"ח בטבת, תשל"ה (1.1.1975)
ותסתיים ביום שישי, י"ז באדר תשל"ה (28.2.1975)

הנהלת חשבונות
3 מתקדמים — 2 — 1+2 משולב
סוף החודש — 28.1 — 14.1
הלימודים בפקוח משרד העבודה
פרטים והרשמה: בית"ס גינת, רח' ברקוביץ 6, ת"א, טל. 290775 (ע"י אחד העם 35)
בי"ס להשבונאות וניהול ע"ש צ. גינת
תל־אביב, וחיפה

יונתן מופע מיוחד של

וילהלם קרומבאך

חידוע מתקליטיו הרבים

בשתוף עם השגרירות הגרמנית יתקיימו הקונצרטים הבאים:

כנסית עמנואל — יפו
מוצ"ש 11.1.75 בשעה 8.30 בערב
קונצרט — אורגן (באך, הנדל וכו')
מחיר הכרטיס: 10.— ל"י
כנסית עמנואל — יפו, טל. 820654
באר הופמן פינת רח' אילת 17.

מועדון צוותא
יום רביעי 15.1.75 בשעה 8.30 בערב
י.ס. באך ומוסיקת בארוק אירופאית
אורגן וצ'מבלו
עם אלדד ניומרק
כרטיסים במחיר 8.— ל"י ו־10.— ל"י

אקדמיה למוסיקה ע"ש רובין
יום שני 13.1.75 בשעה 8.30 בערב
רסיטל אורגן
י.ס. באך
אורגן וצ'מבלו
אוניברסיטת תל־אביב
אודיטוריום ע"ש טארג, רמת־אביב.

מוצ"ש 18.1.75 בשעה 11.11 בבקר
קונצרט בקר
עם אלדד ניומרק
כרטיסים במחיר 7.— ל"י ו־8.— ל"י
מועדון צוותא, ת"א אבן גבירול 30
טל. 250156, 250157

זאב רווח
בסאטירה חבלתי נשכחת
אסיר 00
תל־אביב „בית־דור"
הערב יום ו' 10.1 ב־10
ובמוצאי־שבת 11.1 ב־9.30
טל. הקופה 263178
תל־אביב „אוהל"
יום ד' 15.1 ב־8.30
טל. הקופה 283894
כרטיסים: „עתיד" 31688 וכמשרדים
תיאטרון סדן

מוצאי שבת 11.1.75
ריקודים
וחרבה בידור
בתוכנית:
(צחי נוי ואלי גורנשטיין)
„חומה ומגדל"
ותזמורתם
מוסיקה לריקודים לצלילי
הכוכבים הכחולים
אוטובוסים 67 25 24 21 20 42

„...חדפים מזמינים את הילד בכוח־קסם ממש, לפתח את חושו היוצר. אין בהם פתרונות קבועים מראש והם אינם מובילים אל קלישאות מוכרות".
המחיר: 12.60 ל"י
בהוצאת נבו־ע פין־שוני ניוון
עד ה־15.1.75 המחיר: 10.00 ל"י
להשיג בכל חנויות הספרים, המשחקים ומכשירי־הכתיבה.

Altair design דגכוי אלתר

בבמה 2 של התיאטרון העירוני חיפה
הצגות בכורה
מחזה מוסיקלי
שיץ
מאת חנוך לוין ובבימויו
מוזיקה: אלכס כגן • תפאורה ותלבושות: ארתור גולדרייך
תאורה: בן־ציון מוניץ
משתתפים (לפי סדר א"ב): ליה דוליצקיה, אילן דר, יוסי ידין, חנה רוט.

בחיפה בית־רוטשילד	בתל־אביב אולם בית־דור	בירושלים בחאן
יום ב' 13.1.75 ב־9.15	יום א' 12.1 ב־9.00	מוצ"ש 18.1 ב־8.30
יום ג' 15.1.75 ב־9.15	יום ג' 14.1 ב־9.00	יום ה' 23.1 ב־8.30

אולמי גל
יד־אליהו
ליד בריכת „גלית"
ערב ריקודים
בכל מוצאי־שבת
ספירו
הופעת פרידה לפני נסיעתו לחו"ל
עוזי פוקס
זמר הנשמה
רוי יאנג
ריקודים עם להקת
„הפסגות"
חגרלות ופרסים

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א
אודיטוריום בר־שירה
היום, יום ו'
בשעות 22.00, 24.00
יוקרן סרט מעולה
מחר מוצ"ש 11.1.75
החל משעה 21.15
פסטיבל בשרונות סטודנטיאלי
מנחה מני פאר
בתוכנית: האומנותית
הנשמות הטהורות
סרטונים ואומנים אורחים
הזוכים לפי בחירת הקהל

„האגם"
בפארק הלאומי בר"ג
בהנהלת ינוש
מזמינכם הערב
ובמוצאי־שבת
לרקוד! ולהתבדר
לצלילי תזמורת
„האלמוגים"
ויוצאי
להקות צבאיות
משקאות חריפים בבר!
מחירים עממיים!
טלפון 447789

אבישלום דרור!
מתמנט
* היפנוזה שימושית
* גמילה מעישון בעזרת היפנוזה
* לימוד אנגלית בעזרת היפנוזה
* הריון בעזרת היפנוזה
* בעיות!!
* יעוץ בענייני משפחה
פרטים: תל־אביב, טלפון 289835

אוניברסיטת חיפה
מזכירות החרשמה וקבלת תלמידים
מודיעה כי
ההרשמה לשנה"ל תשל"ו
נפתחה ביום א', כ"ט בטבת תשל"ה 12.1.1975
ותסתיים ביום ב', י"ג באדר תשל"ה 24.2.1975
מועד זה חל גם על תלמידים המבקשים לחדש הרשמתם ומועמדים שלמדו במוסדות אחרים.

לימודי תואר הראשון (ב"א)
בפקולטה למדעי הרוח
בביה"ס לחינוך (כולל המחלקה להכשרת מורים ע"ש א' בירם וביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית, „אורנים").
בפקולטה למדעי החברה ולמדעי המתמטיקה (כולל ביה"ס לניהול).
מכללות: מכללת עמק יזרעאל „אחל שרה", מכללת „תל־חי"

לימודי תואר השני (מ"א)
בפקולטה למדעי הרוח
בביה"ס לחינוך
בפקולטה למדעי החברה ולמדעי המתמטיקה

לימודי תעודה
ספרנות
מינהל במלונאות
בחינות המיון הכלליות
תתקיים ביום ב', י"ב בניסן תשל"ה 24.3.1975

חוברת הסברה וטפסי הרשמה ניתנים לרכישה:
1. בחנות אגודת הסטודנטים באוניברסיטה (בנין רב־תכליתי) בימים א'—ה' בשעות 10.00—16.00.
2. בחנות ספרים „זהר", רח' החלוץ 22, חיפה.
מועמדים המבקשים לקבל את ה„מדריך לנרשמים" בדואר, ישלחו מכתב בצרוף המחאת דואר בסך 5.50 ל"י.

גלי צה"ל
„משלנו"
מצעד הפזמונים העבריים
9.1.75

1. להשתטות לטעמים — גבי שושן
2. שירי שיר לשמש — אילניה
3. הבלדה על זומטי ולבטי — אריק איינשטיין
4. שיר המעלות — מיכאל סינואני וסדנת שכי התקוה
5. היי ליוח — שלמה ארצי
6. לא היכרתי אותך — אושיק לוי
7. שובב עם לב זהב — ששי קשת
8. זאת שמעל לכל המצופה — הגשש החיוור
9. בן — נתנאלה
10. היער שלנו — אלכסנדרה
11. זוהי רק ההתחלה — להקת פיקוד המרכז
12. ארץ אהובה — אורי שבת
13. סתם בן אדם — אבי טולדנו
14. גולני שלי — יהורם גאון
15. מישהו חיכה לך בחוץ — אבנר גדסי
16. מה בעצם קרה — להקת הנח"ל
17. בלדה למנקה הרחוב — ציפורי השיר
18. מה לחם לבבי אדום — בתיה צרעבי
19. ירושלים שלי — ציפי זרכקין
20. המיד עולה המנגינה — להקת חיל האויר

הפינה לשיפוטכם
1. כשאור דולק בחלונך — יוני רכטר ואבנר קנר
2. השיר שלך — צביקה פיק
3. רק רגע יחיד — סבינה ואנדרי
4. אהבתה — שרה ברדישי
5. איפה האהבה ואיפה המגדל — חוה ובגלל

גזור ושלח
לדואר צבאי 1005 צ.ה.ל.
זה הדירוג שלי (סמן מספר השיר)
במצעד: 1...... 2...... 3...... 4...... 5......
מהפינה לשיפוטכם: 1...... 2......
שם......
כתובת......
בין המשתתפים יוגרלו פרסים

דיסקוטק רמלה
טל. 961990
המועדון היחידי מסוגו המשלב בתוכו — אולם ריקודים, מסעדה ואולם להקרנת סרטים
בתוכנית הערב
אמן אורח
דודו טופז
להקת
הקולות הגבוהים
מוצאי־שבת
להקת
הקולות הגבוהים
ומר הנשמה רוי יאנג
יום שלישי ורביעי
דיסקוטק+
אמנים אורחים

צוותא לתרבות מתקדמת

ליל שבת 10.1	ב־9.00 ובחצות: אריק איינשטיין והצ'ר־צ'ילים בתוכניתם „סע לאט", בחלק הראשון של תוכניתם: להקת תמוז עם שלום חנוך, אריאל זילבר, אדם זיוול.
שבת 11.1	ב־11.11 בבקר: סדרה 11:11 בתוכנית: ברטוק, פ. שוברט, בביצוע: רביעית תל־אביב חיים טאוב, יפים בויקו, דניאל בנימיני, עוזי ויזל.
מוצ"ש 11.1	ב־8.00: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: „חיי קליגולה" — מאת יעקב שבתאי. בימוי: עדנה שביט. משתתפים: עודד תאומי, בתיה ברק, ישראל גוריון, דב קמלו, גבי קרן, ראובן שפר. ב־11.00: זה הכל בינתיים (בינתיים זה הכל) — יהונתן גפן ודני ליטני בליווי פסנתר וגיטרות.
יום א' 12.1	ב־8.30: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: „חיי קליגולה".
יום ב' 13.1	ב־8.30: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: „חיי קליגולה".
יום ג' 14.1	ב־9.00: אריק איינשטיין והצ'רצ'ילים בתוכניתם „סע לאט", בחלק הראשון של התוכנית: להקת תמוז.
יום ד' 15.1	קונצרט לעוגב תכנית באך. רסיטל מיוחד עם נגן העוגב והצ'מבלו וילהלם קרומבך (גרמניה)

סעו לטבריה ולאתר הסקי חינם!
מלון גנתון - טבריה
* * *
כשר — הסקה מרכזית
מציע לך (לתקופה קצרה) במחירי האכסון בלבד:
● הסעה לטבריה וחזרה
● הסעה לאתר הסקי
באוטובוס מיוחד של אגד ללא תשלום
בדבר פרטים נא להתקשר: (067)21861/2/3
חברת טורבקס בע"מ ת"א, 236160, 223017, (03)247218
חברת טורבקס בע"מ ירושלים (02)223211/5

נ.ג.ג.,
התנהג אל החייל כאמתין
ולכרגע כפי שאתה
רוצה שיתנהגו אל
החייל שלך.

מועדון הצפון
מזמין את מבקריו הוותיקים וגם החדשים
במוצ"ש 11.1.75
לאולמי **רות**
רחוב בן־יהודה 84, ת"א
(מול קולנוע „בן־יהודה")
לריקודים עם
רוני מנדס
ותזמורתו
בתכנית
הזמרת רחל אגת

האגודה למען החייל בתל־אביב־יפו
בואו לשחק „בינגו"
המשחק החברתי המרתק
במוצאי־שבת, 11.1.1975, ב„בית החייל" תל־אביב, רחוב ויצמן 60, בשעה 8.30.
כל ההכנסות מדמי ההשתתפות קודש לפעולות למען חיילינו

סלון לתסרוקות „סמי"
מודיע ללקוחותיו הנכבדות
שהספרית יהודית (איטה)
עובדת בסלון ותעמוד לרשותכן
חיפה, רחוב נורדאו 5, טלפון 660415

הכל כלול בלוח הכבול

הודעת פוקד

החל שלב נוסף של המבצע לרשום ובדיקות חוזרות של מפוטרים משרות בטחון.
בשלב זה יוזמנו לבדיקות חוזרות בעיקר מפוטרים שטרם שרתו בצה"ל ופוטרו משרות בטחון מסיבות רפואיות.
חובת ההתייצבות חלה על גברים בגילים 18 עד 54 אשר אינם נמנים על הכוחות הסדירים או עם כוחות המילואים של צה"ל.

זמון האנשים נעשה בשיטה ממוכנת, ולכן אלה שחובת ההתייצבות חלה עליהם מתבקשים להמתין עד לקבלת צו התייצבות לרשום ובדיקות.
בכדי לזרז תהליך הרשום והבדיקות ולמנוע מהמתייצבים טרחה ואבוד זמן מיותר, כל מתייצב מתבקש: —

א. להצטייד בתעודות ובמסמכים הבאים: —
1) כל המסמכים הרפואיים המעידים על מצבו הבריאותי.
2) שתי תמונות פספורט.
3) תעודת זהות.
4) תעודות צבאיות המעידות על מעמדו לגבי חוק שרות ביטחון.
ב. להקפיד על התאריך ועל השעה הנקובים בצו ההתייצבות שקיבל.

אנשים אשר בבדיקות החוזרות יימצאו שוב בלתי כשרים לשרות, יקבלו תעודת פטור חדשה. בסיום המבצע, יהיו בתוקף רק תעודות הפטור החדשות ואילו התעודות הישנות תהיינה בלתי חוקיות. לפיכך, חייבים להתייצב בלשכת הגיוס גם אנשים שברור בעליל כי על פי קביעת הרופאים יש לחדש להם הפטור, על מנת שיקבלו תעודת הפטור החדשה.
בעל פרופיל 21 אשר מסיבות הקשורות למצבו הבריאותי אינו מסוגל להתייצב, יוכל לשלוח מיופה כח אשר יציג במקומו מסמכים רפואיים המעידים על מצבו הרפואי, או לשלוח המסמכים הללו בדואר רשום, לא יאוחר מ־7 ימים לפני המועד שנקבע להתייצבותו, לפי הכתובת דואר צבאי 1576 צה"ל.
בכל פניה בכתב יש לציין מספר תעודת הזהות.

יצחק רוזן, אל"מ
ראש מרכז גיוס
פוקד
אגף כח אדם

מס־הכנסה ומס־רכוש
מקרקעין!
(בניינים וקרקעות)

בחוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 5) תשל"ה—1974, נקבע בין היתר:
1. **אם רכשת זכות במקרקעין בתקופה שבין 22.8.63 לבין 17.10.74 וטרם הצהרת על כך עפ"י חוק מס שבח מקרקעין** לא שלמת עדיין תוספת מס (דמי רישום בטאבו) ולא רשמת זכותך זו בספרי המקרקעין (בטאבו) — **הנך חייב להצהיר על עיסקה זו עד ה־17 באפריל 1975.**
2. אם רכשת זכות במקרקעין בין 22.8.63 לבין 31.12.73 והצהרת על רכישה זו, אולם לא חוייבת בתשלום תוספת המס, **הנך חייב להגיש הצהרה מקוצרת לגבי רכישה זו.** אם לא תעשה את האמור בפסקאות 1 ו־2 עד המועד הנקוב לעיל — תחוייב בתשלום ריבית על אי הצהרה בשיעור של 1% מתוספת המס שהנך חייב בה לכל חמישה עשר יום, החל מיום 18.4.75.
3. **אם רכשת זכות במקרקעין לפני 22.8.63**, דהיינו, לפני כניסת חוק מס שבח מקרקעין תשכ"ג—1963 לתוקפו, ועדיין לא רשמת זכות זו בספרי המקרקעין (בטאבו) הנך רשאי להצהיר ולשלם תוספת מס (דמי הרישום בטאבו) על בסיס שווי **הזכות בעת הרכישה**, לאחר ששלמת את תוספת המס הנך זכאי לרשום את זכותך בספרי המקרקעין בכל עת. אולם, אם לא תמסור את ההצהרה כאמור עד יום 17.10.76 ויש ברצונך לרשום את הזכות שרכשת לאחר התאריך הנ"ל, תחוייב בתשלום תוספת מס **על בסיס השווי בזמן הרישום ולא בעת הרכישה.**

טפסי הצהרה רגילה או מקוצרת ניתן להשיג בכל משרדי מס רכוש ומס שבח ברחבי הארץ.

בעל מקרקעין!
מסור הצהרה במועד, כך תבטיח זכותך לרישום בטאבו ותמנע מעצמך תשלום נוסף.

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
המחלקה לבחינות

משרדי המחלקה לבחינות בכל הארץ
ירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר שבע
יהיו סגורים
בימים ב', ג', ד', א'—ג' בשבט תשל"ה,
13—14—15 בינואר 1975.
צבור הנבחנים והפונים למחלקה מתבקש שלא לבוא למשרדי המחלקה בימים אלה.

המרכז לטלוויזיה לימודית
מכרז מס' 112/75
המרכז לטלוויזיה לימודית מעוניין ברכישת נורות תאורה להסרטה ולאולפן
הצעות בכתב יש להגיש למרכז לטלוויזיה לימודית רחוב קלאוזנר 14 רמת־אביב, תל־אביב, מכרז מס' 112/75, עד ליום ג', 21.1.75.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למר א. קפלן, מחלקת ההנדסה, בימים א'—ה' בין השעות 09.00—13.00.
הטלוויזיה הלימודית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה אחרת.
צ. פרנאי — אמסנאי

מרכז זלמן שזר
להעמקת התודעה ההיסטורית היהודית
פעולות השבוע
יום ראשון כ"ט טבת תשל"ה (12.1.75)
ערבות ציבורים של השיער
ולטר שפיצר
דברי פתיחה: מר ז. אורן, יו"ר רשות השידור
בשעה 8.00 בערב במרכז זלמן שזר, רחוב חובבי ציון 4, ירושלים.
יום שני א' שבט תשל"ה (13.1.75)
תפיסת ההיסטוריה אצל משה מנדלסון
מרצה: מר אליעזר שביד
בשעה 8.00 בערב במרכז זלמן שזר, ירושלים.
יום שלישי ב' שבט תשל"ה (14.1.75)
יחסי ארץ־ישראל והתפוצות בתקופת בית שני והתלמוד
מרצה: פרופ' ישעיהו גפני
בשעה 8.00 בערב במרכז זלמן שזר, ירושלים.
יום רביעי ג' שבט תשל"ה (15.1.75)
סוציאליסם במסגרות יהודיות
(ולדימיר מדם, בורוכוב, לאור) — מרצים: פרופ' משה משקינסקי
יו"ר הנחה: ד"ר מרדכי אלטשולר
„רדיקאלים יהודיים בין לאומיות לאוניברסליות"
הדיון יתקיים במכון ...
(30841) 37171
המחלקה לתרבות בעיריית ירושלים

מוסד צבורי מחפש
בשכירות חודשית בתל־אביב
מחסן
בין 80—100 מ"ר
בהצעות נא להתקשר לטלפון 03-210484 בין השעות 10.00—12.00

„זוהי תערוכה מעניינת מאד, מרשימה ומאורגנת יפה... העושה חוך שעה, את הדרך הארוכה של שמונים שנות ציונות, מדינה וישראל, למן אהבת ציון, בעיירה בפולין ועד הקמת המדינה, ועד מאבקיה ומלחמותיה, עד היום".
אהרן מגד
(—)

בקרו בתערוכת
דוד בן־גוריון
בביתן הלנה רובינשטיין
פתוחה כל יום

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
מודיע על פתיחת
לימודי תעודה דו־שנתיים
בנושא:
ניהול הייצור
בתל־אביב
אשר יתקיימו בשעות הערב
קורס מיועד למהנדסים, מהנדסי תעשייה ...
מועד פתיחת הקורס: 12 בינואר 1975
קטלוג, פרטים והרשמה: הטכניון, רח' ליליינבלום 14, ת"א, טלפון 266992, 268126/7

בית הדין הרבני האזורי
בתל־אביב—יפו
שדרות דוד המלך 31
תיק 3799/תש"ל
מודעה

לשושן בת־שבע
...

מפעלי נייר אמריקאיים ישראליים בע"מ
מעוניינים במשאית
משאית נייצר 4—1972, עם מנוף להעמסה עצמית — אורך שלדה 6½ מטר.
בהצעות לפנות למחלקת התחבורה, מפעלי נייר חדרה, ת.ד. 142, טל. 063-24582.
נייר מעולה לכל מטרה

ידיעות אחרונות — המוסף בשבת

מדוע הלך השאה לקהיר

המנהיג האיראני שואף למעין לגיטימציה מצד המדינה הערבית החזקה ביותר – כדי להתפשר עם סעודיה וכדי לזכות במעמד-בכורה במיפרץ הפרסי * ביקורו של השאה במצרים עשוי לשפר את האווירה לקראת ביקורו של קיסינג'ר באיזור * השאה הפרסי משוכנע, כי בסרבה לשוב לגבולות יוני 67, מסייעת ישראל לחדירה הסובייטית לאיזור ולחיזוק הגורמים הקיצוניים בעולם הערבי * הסיוע הכספי של איראן למצרים עשוי להגביר את הדינמיקה של פעולות-השיקום בארץ-הנילוס – ולהפחית בכך את סיכוייה של המלחמה

מאת אראל גינאי

השאה הפרסי ריזה פאהלאווי
זכר תחילתם של כורש ודריווש

קבלת-הפנים המפוארת שמצרים העניקה לשאה הפרסי, אחרי שגם ירדן קיבלה אותו בפאר רב, עשירה בלקחים. היא מעידה על השינוי הקיצוני שמתהווה עתה ביחסי הכוחות, לא רק באזורנו, אלא בעולם כולו: היא מסבירה, לפחות במידה מסויימת, את סירובו של ליאוניד ברז'נייב לבקר בקהיר, ימים ספורים אחרי ביקור השאה שם: היא מוכיחה — אם היה צורך בהוכחה נוספת — כי מדיניותן של ארצות מעוצבת בידי האינטרסים שלהן, ולא בידי אהדותיהן.

התקרבות זו של השאה לחלק גדול של העולם הערבי, תורמת, ללא ספק, לבידודה הקשה עוד יותר של ישראל, והיא עלולה להעמידה בפני בעיות קשות. אולם, שעה שיגאל אלון נמצא בארה"ב, ובעת שעומדים לתיפתח, לפי כל הסימנים, מגעים מדיניים בין ישראל למצרים על הסכם ביניים חדש, יש בהתקרבות האיראנית-מצרית גם היבטים חיוביים מסויימים.

אכן, התקרבות זו נוטה לצמצם באזורנו את השפעתן של מעצמות שמחוץ לו, החל בבריה"מ; וייתכן שהדבר גם יעודד את הנשיא סאדאת להסכים להסדר חלקי על יסוד של פשרה, כי אין אנו יכולים לשכוח, שהשאה — ותהיה העמדה הביקורתית שהוא נקט לגבי היבטים מסויימים של המדיניות הישראלית אשר תהיה — נשאר, מתוך שיקולים של אינטרס עצמי, גורם הממשיך לצדד ברעיון של ישראל חזקה.

מה קורה לארץ, שעוד ב-1969 קיבלה בתמורה לנפט שלה הכנסה של 1.2 מיליארד דולר בלבד, ואשר ב-1973 קיבלה תמורת אותו מוצר 4.4 מיליארד דולר — ואשר מעריכה כי הנוזל היקר יכניס לאוצרה ב-1975 סכום עצום של 26.2 מיליארד דולרים? אם המדובר במדינה בעלת אוכלוסיה דלה, שלמנהיגיה אין שאיפות ליטול לעצמם תפקיד חשוב בזירה הבינלאומית — הרי שהיא מחפשת רק אמצעים להשקעת כספה בצורה הטובה ביותר, ולהעלות את רמת-החיים של אזרחיה.

שלטון מוחלט

אבל, לגבי איראן, המצב שונה תכלית השינוי. השאה לא שכח שהוא יורשה של אחת הקיסרויות האדירות ביותר שהיו אי-פעם בתולדות העולם — ממלכה שמיספר תושביה הוא 32 מיליון, והוא מקווה, כי ארצו שוב תהפוך למעצמה גדולה. בראש המדינה הזאת עומד קיסר השולט שלטון מוחלט; שליט שאינו מוכן לשכוח את תחילתם של כורש ודריווש. שאפתנותו, העלולה להיראות כחריגה ובלתי מאוזנת, ביוזמה מהכרה מצויינת של התנאים הקיימים במזרח התיכון ושל החולשות ונקודות הכוח של ארצות אירופה, ומהכושר לנצל דברים אלה.

ריזה שאה הוא גם מנהיג-מדינה המבקש להתקדם במהירות, כי ברור לו שבעוד 20 או 30 שנה, יידלדלו אוצרות-הנפט בארצו. ואולי גם חשיבותו של הנפט תשתנה וערכו של ה- [illegible]

הכנסות עצומות — הרי שהיא ממהרת בכל עת להוציא את הכסף הזה במערב, לקניות רבות שם.

אחרי יציאת הבריטים מהמפרץ הפרסי, עיבד השאה מעין דוקטרינת-מונרו משלו לגבי אותו מפרץ, שהערבים מכנים אותו „המפרץ הערבי". דוקטרינה זו גורסת: „המפרץ — לאלה ששוכנים לחופיו". וכפי שלגבי ארה"ב התפרשה דוקטרינת-מונרו, כי שום מעצמה מחוץ אינה רשאית להתערב ביבשת האמריקנית, ורק ארה"ב רשאית לבצע התערבויות כאלו — כן על פי דוקטרינת השאה אסורה כל התערבות במפרץ הפרסי — זולת התערבות של איראן, כי מה טעם יהיה בכל הנפט שהוא מפיק, אם ארצות עויינות יחסמו את הדרך שבה עובר נפט זה בדרכו לארצות שאליהן הוא מיוצא. והרי כל-כך קל לחסום את דרכי המעבר של הנפט במיצר הורמוז...

האיבה העמוקה

אבל, במפרץ הזה ישנן עוד שתי מעצמות „של החוף": עיראק וסעודיה. מבלי להתייחס לכל הנסיכויות הקטנות שם. ולגבי עיראק — האיבה עמוקה.

מקורה של איבה זו בסכסוכי גבול, בחשדנות ישנה נושנה, במאבק הכורדים לאוטונומיה. מאבק שהשאה האיראני תומך בו, בהרגיזו בכך את בגדאד; בלאומנות הכל-ערבית הקיצונית של מפלגת הבעת'; בקשרים הצבאיים והמדיניים של עיראק עם בריה"מ.

מאחר שאין הוא יכול להשלים עם עיראק, מבקש השאה למנוע, לפחות, אפשרות שבגדאד תגייס את העולם הערבי כולו לצידה. במאבקה נגד איראן — כפי שעולם זה מאוחד במאבקו נגד מדינת-ישראל. כל עוד היה נאצר בחיים, היתה משימה כזאת קשה ביותר, ואולי בלתי-אפשרית בכלל. בין השאה לשליט המצרי נאצר שררו חשדנות ואיבה אישית. איראן בחרה או בישראל, בכוונה, בגלל היחסים עם מצרים וסגירת „שוק המגעים" עם יתר ארצות-ערב, שהיו נתונות להשפעת הרוח המהפכנית החדשה ממצרים.

שיתוף-הפעולה בין איראן לישראל, למרות חוסר היחסים הדיפלומטיים הרשמיים, היה הדוק בתחומים רבים.

אולם, חיעלמו של נאצר; עלייתו לשלטון של אנואר סאדאת, שעימו התיידד השאה ב-1969 כאשר נפגשו בפיסגה מוסלמית ברבאט; רצונו של השליט האיראני, אחרי יציאת הבריטים, ליטול לעצמו תפקיד של שוטר המפרץ הפרסי; יכולתה של טהראן לפצות את מצרים על סיוע מדיני שזו עשויה לתת לאיראן; קשריו ההדוקים של סאדאת עם המלך הסעודי פייסל ויחסיו הקרירים עם עיראק — כל אלה יצרו מצב חדש.

[illegible]

ללא נקיפת מצפון

[illegible]

יתר על כן: השאה מעוניין במיוחד שהכספים שהוא יעניק, ינוצלו לשיקומו של אותו איזור סואץ, שתעלתו — הפתוחה — כה חיונית לצרכי מכירות-הנפט שלו.

אולם, כדי שתימרון זה יעלה באמת יפה, חייב השאה לפעול כך, שלא ניתן יהיה להאשימו באהדה לישראל. ועל כן, הוא השמיע בזמן האחרון סידרה של הצהרות-תמיכה בעניין הערבי. הוא עשה זאת ללא נקיפות-מצפון מיוחדות, מאחר שהוא משוכנע, כנראה באמת ובתמים כי בסרבה לשוב לגבולות יוני 1967, מסייעת ישראל לחדירה הסובייטית לאיזור, ולחיזוק הגורמים היותר קיצוניים בעולם הערבי.

עמדתו בשאלה הפלשתינאית מוכתבת בידי אותה פרגמטיות. יש סיבות להעריך, כי אין לו שום אהדה ל„ארגון לשחרור פלשתין", והסיוע הכספי והצבאי שהוא נותן לירדן, שלה מסר עתה 24 מטוסי פ-5, מוכיח היטב למי נתונה אהדתו.

כזה הוא האיש, שלדברי אישים סובייטיים (שצוטטו בידי כתב „לה-מונד" במוסקבה) — „שואף להופיע כיורשו של דריווש — אותו דריווש, שמוטב כי לא נשכח שהוא כבש, בימיו, את כל עמק הנילוס..."

על כן גם לא יקשה להבין את אי-שביעות רצונו הבולטת של אדם כליאוניד ברז'נייב, נוכח התפרצותו לזירה הערבית של אדם כמו השאה. הסובייטים רואים בו — על אף מאבקו עם ארה"ב בשאלת מחירי הנפט — „נאמנה של וושינגטון". יש להם ההרגשה — וקרוב לוודאי שבצדק — כי התפקיד שהוא ממלא וימלא במזרח התיכון, מסייע ויסייע למאמצי האמריקנים להביא לפתרון בשלבים. בסכסוך הישראלי-ערבי, כי הדבר תואם גם את האינטרסים האיראניים.

מבוי סתום

ביקורו של השאה בקהיר בא בשעה נוחה במיוחד לחידוש מאמציו המדיניים של ד"ר הנרי קיסינג'ר. הערותיו של מזכיר המדינה האמריקני בראיון שהעניק לכתב-העת „ביזנס וויק", בדבר שימוש אפשרי בכוח נגד המדינות המפיקות נפט — הביכו מאד את המצרים. בקהיר אין מסתירים, שהנשיא סאדאת היה נבוך מאד נוכח הצהרות אלה, שבאו מפיו של מדינאי אמריקני שנשיא מצרים הביע כלפיו אהדה רבה, בהזדמנויות רבות, כולל הצהרות של אמון באיש ובכושרו להסדיר את בעיות האיזור.

בתנאים אלה — מעריכים משקיפים בקהיר — ביקור של ד"ר קיסינג'ר באיזור, בשבועות הקרובים, לא יוכל להביא לתוצאות הרצויות. על כן, ייתכן שביקור השאה בקהיר, ישפיע בצורה כלשהי לארגעת הרוחות ולשיפור האווירה לקראת ביקור של השר האמריקני, למרות הכל.

שעה שהשאה האיראני פותח בשיחות חשובות עם הנשיא סאדאת, ניתן לסכם את המצב באזורנו כרגע בצורה הבאה.

● יחסי מצרים עם ברית המועצות נותרו במבוי סתום — כפי שהבהיר זאת הנשיא סאדאת עצמו, בראיון שהתפרסם השבוע. הסובייטים הסכימו לשלוח למצרים רק חלק קטן מהנשק שזו ביקשה והם עומדים בתוקף על תשלום מהיר של החובות הקודמים של מצרים, עבור רכישות קודמות של ציוד צבאי סובייטי. ברז'נייב הבהיר למצרים שמאחר שקהיר מעוניינת לנסות עדיין את מדיניות הצעד-אחר-צעד של קיסינג'ר — כדי להבטיח לעצמה נסיגה חלקית נוספת של ישראל בחצי-האי סיני — הקרמלין יגלה הבנה ולא יתנגד לכך. אבל, בתנאים כאלה, אין לדבר כלל על ביקור של ברז'נייב במצרים עכשיו. דחיית הביקור, או ביטולו — כמוהם כאתראה לנשיא סאדאת, בקשר לשיתוף-הפעולה עם קיסינג'ר, המותיר את בריה"מ „מחוץ למשחק" של חיפושי ההסדר במזרח התיכון.

● השמועות על מחלתו של ברז'נייב הוגזמו ומעמדו בפוליטביורו לא נחלש כל כך, כפי שסברו רבים. עתה כבר ברור, כי היבטים מסויימים של ה„דטאנט" נתקלו בביקורת. אולם ברז'נייב, כלל לא התנגד לדיברי ביקורת אלה, ואפילו התייצב בשורות המבקרים, בעיקר במה שנוגע לתיקון ג'קסון, אחרי שהאמריקנים הגבילו לכדי 300 מיליון דולר את היקף האשראי שלהם לרוסיה, ביקשו הסובייטים להפגין את אי-שביעות-רצונם. הם עשו זאת בימים אלה, הן במאמרים והן בהצהרות, והן בהקשחת כלפי מועמדים יהודים להגירה ולעליה לישראל.

אבל, עם כל ההתמרמרות, אין המדובר כלל על חזרה מעיקרי מדיניות ה„דטאנט". אכן, ליאוניד ברז'נייב לא יצא מחוזק מהמרשה הזאת, אולם, נראה כי מעמדו נשאר איתן למדי. ואין לצפות לשום שינוי קיצוני במדיניות הסובייטית בעתיד הקרוב.

● נותר, איפוא, מרחב למשא-ומתן מוקדם על הסדר-ביניים בין ישראל למצרים. מה עוד שמצרים לא התחייבה בשום צורה, לכרוך הסדר כזה עם הסדר מקביל ישראלי-סורי, או עם ויתורים של ישראל לאש"פ.

בוועידה המרובעת שנערכה בימים אלה בקהיר — בין מצרים, סוריה, ירדן ואש"פ — שמרה מצרים על שתיקה בנקודה זו; ומההערות הכלולות בראיון של יאסר ערפאת לעתון הצרפתי „לה-מונד" וניתן לשער מה רבה התמרמרות שעמדה זו עוררה אצל הפלשתינאים.

נשאלת השאלה, מדוע מצהיר שר-ההסברה המצרי, עבד אל-מגיד, כי קהיר לא קיבלה שום הצעה ישראלית לנסיגה בסיני, בעוד שהעתונות האמריקנית, כמו גם זו הישראלית, מביאה בכל יום פרסים חדשים על הצעות נסיגה כאלו?

התשובה היא, כי הרעיונות הישראליים בנדון זה אינן סתם הצעות לנסיגה, שניתן לדון עליהן במסגרת של משא-ומתן צבאי, כפי שזה היה בשיחות ההפרדה בק"מ ה-101. אלא הצעות עקרוניות, המדגישות מחדש את רצונה של ישראל להסכים לנסיגות מהותיות במסגרת משא-ומתן מדיני, שיניב ויתורים מדיניים מצד מצרים, לא פחות חשובים מוויתוריה הטריטוריאליים.

הגירסה המצרית

אבל, בעוד שמצרים מוכנה למשא-ומתן בעל אופי צבאי, היא חוששת מפני התגובות שיעוררו בעולם הערבי ויתורים מדיניים מצידה, שיכללו את גורם אי-הלוחמה. בעוד ששום דבר לא הושג בחזיתות של סוריה והפלשתינאים. המצרים גם חוששים, שאם הם ימשיכו בשתיקתם נוכח גילויי חוסר הסבלנות של וושינגטון, הם ידחפו להפעלת לחץ על ישראל, דבר שיניב הצעות נוחות יותר לקהיר.

על-כל-פנים, אנו נכנסים לתקופה של עימות ושל תימרון מדיני, שבה ינסה כל אחד מהצדדים לזכות בהישגים גדולים ככל האפשר, תוך ויתורים מעטים ככל האפשר.

המאבק יהיה קשה ויעמיד במיבחן את עצבי כל הצדדים אבל למאבק זה יש סיכוי לתוצאות חיוביות — על-כל-פנים יותר ממה שניתן היה לקוות לפני שבועות אחדים, כאשר שררה אווירה של פסימיות כמעט מוחלטת. הסיוע של השאה למצרים, ביחוד באיזור התעלה, עשוי להגביר את הדינמיקה של פעולות-שיקום בארץ-הנילוס — ולהפחית בכך את סיכויי המלחמה.

הלוח הנפוץ ביותר במדינה

לחברת ביוב, תיעול ושרברבות
באיזור המרכז
דרושים:
מנהלי עבודה
תנאים טובים
למועמדים המתאימים
בדבר פרטים נא לפנות לת.ד. 2770 תל-אביב, למחלקת חביוב

לחברת בניה גדולה בחו"ל
דרושים
לביצוע עבודות בניה של שיכונים ומבנים שונים
* **מהנדסי ביצוע**
עם נסיון של 5 שנים (לפחות שנתיים בחברות קבלניות בארץ)
* **מנהלי עבודה עצמאיים מעולים**
* **מכונאים חשמלאים לציוד בנין**
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ל„רסקו", רח' הרטינר 1, ת"א

לצה"ל דרושים
לעבודה באזור תל-אביב
הנדסאי/טכנאי - מכונות/ייצור
עדיפות תינתן לשולטים בשפה האנגלית ולבעלי רקע [illegible]
להתקשר לטל. 03-692310 בין השעות 08.00—17.00 לקביעת ראיון

למפעל תעשייתי
דרוש
מינהלן בכיר
הכישורים הדרושים:
1. בוגר כלכלה ו/או מינהל עסקים
2. נסיון רב בתעשיה בנושאים כלכליים ומינהליים
3. יכולת לנהל צוות עובדים
4. יחסי אנוש מפותחים
5. כושר הבעה מעולה — בכתב ובע"פ
על המעוניינים לפנות בכתב לת.ד. 787 אשדוד

אם את אשת קריירה ומוכנה להוכיח זאת מקומך אתנו
העבודה קשורה למתן
שירות ומזכירות כללית
ושעות העבודה מרובות מן הרגיל.
התנאים הדרושים:
● בוגרת צבא
● רווקה עד גיל 25
● ידע והבנה ביחסי אנוש
● ידע בהדפסה
נא לפנות לאחר סוף-השבוע לבימות בימים טלפונים 623786, 624419

אגרקסקו
חברה לייצוא חקלאי בע"מ
דרושים
1. **מנהל משק**
[illegible]
2. **עובד/ת טלקס**
[illegible]
לפנות לטלפון 264264 קו פנימי 48.

אלביט מחשבים בע"מ
דרושים
1. **מנהל חשבונות בכיר**
בעל נסיון של מספר שנים בתעשיה.
2. **פרינטר**
בעל נסיון בעריכת מעגלים מודפסים

סיבי דימונה בע"מ
מחפשת למשרדה הראשי בת"א
מנהל חשבונות ראשי
[illegible]
להתקשר טל. 824186 או ת.ד. 2092 ת"א

דרוש:
מנהל אחזקה
הכישורים: * ידע רב במכונאות ובחשמל תעשייתי * נסיון בתפקיד דומה.
— למועמד רציני: תנאים טובים —
לקביעת ראיון, נא להתקשר: [illegible]

דרושים
מגופאים
לעבודה קבועה
למגופי זחל
באזור המרכז
לפנות טלפון: 055—25990

צימקור אלובין (1973) בע"מ
אזור התעשיה ק. ביאליק. טל. 730236, 732264
דרושים
1. **מנהל חשבונות**
2. **עוזר למחסנאי**
3. **מנהלי משמרות**
4. **מפעילי מכונות**
5. **עובדי ייצור**
[illegible]

המועצה האזורית מרחבים
דרוש
מנהל חטיבת בינוי - דתית
[illegible]

למכון הנריטה סאלד
דרושים
1. **סגן מנהל — לעניני מחקר**
2. **מתכנן חברתי**
3. **חוקר בכיר**
[illegible]

ישראויר בע"מ
דרושים
* **מהנדס מכירות**
* **טכנאי שרות למזוג אויר**
* **שרטט/ת**
לפנות טלפונית בשעות 09.00—13.00

„תרכובות ברום בע"מ" — באר שבע
לצוות ההקמה של מפעלנו החדש
דרושים:
1. **מנהל אספקה והתקשרויות**
2. **מהנדס מכונות**
3. **מהנדס כימאי**
[illegible]

לחברת בטוח
דרושה
א. **מנהל/ת חשבונות**
ב. **כתבנית עברית**
[illegible]

למפעל תעשייתי גדול
באזור תל-אביב
דרושים
טכנאי ייצור
[illegible]

דרוש
פקיד טכני
[illegible]

לחברה קבלנית ארצית
דרוש
מהנדס בניין מנוסה
[illegible]

לחנות ספרים גדולה
דרושה מוכרת בכירה
[illegible]

هكذا من الأصل

הסיפמאות היפות והמציאות המכוערת

כל הסיסמאות הלאומיות, שהאורות המבטיע ניזון בהן ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

נשיא מצרים ושר החוץ שלו מזהירים בשיחות עם מדינאים מערביים, כי אם לא תחול עד אפריל התקדמות, לא יוארך מנדט כוח־החירום ☆ סאדאת גורס שברית־המועצות מעוניינת בהמשך המצב של לא־שלום־ולא־מלחמה ☆ קהיר שוללת הקמת ממשלה פלשתינאית גולה ☆ הוויכוח על נסיעתו של שר־החוץ לארה"ב הוכרע בממשלה בהצבעה ☆ איש אש"פ אשר נפגש עם נפתלי פדר הוא פרופסור עבדאללה חוראני, יליד חיפה, הדובר עברית רהוטה

נשיא מצרים, סאדאת, ושר־החוץ שלו, איסמעיל פהמי, חוזרים ומדגישים בשיחותיהם עם מדינאים מערביים, כי נותרו כמעט שלושה חודשים לקידום הסדר־שלום באיזור, ועל ארה"ב לזרז את פעילותה הדיפלומאטית בתקופה קצרה זו.

שני המנהיגים המצריים מבהירים לאנשי־שיחם, כי אם תוך תקופה זו לא תחול התקדמות מדינית רצינית, הם לא יאריכו את המנדט שניתן לכוחות החירום בסיני. במסגרת הסכם הפרדת־הכוחות, וברור כי התוצאה המעשית מכך היא הידרדרות צבאית המורה בצפון ובדרום.

סאדאת מאמין, כי קיסינג'ר מסוגל, אם ממשלתו תרצה בכך, להביא לידי הסדר־שלום נוסף. סאדאת ופאהמי מעדיפים מו"מ להסדר נוסף, על־פני הליכה לז'נבה, אם כי הם מודעים לרצונם של הסובייטים והסורים לכנס בהקדם ועידה זו.

סאדאת ציין, כי אין הוא בטוח אם ישראל רוצה בשלום, אך כי הוא גם אינו בטוח שאיננה רוצה בשלום. לעומת זאת, גורס סאדאת שבריה"מ מעוניינת בהמשך קיום הסיכסוך באיזור, בצורת מצב של לא־מלחמה־ולא־שלום, וזוהי אומר בהמשך המתיחות הצבאית והמדינית. סאדאת אמר בשיחה עם מדינאי מערבי, שביקר אצלו באחרונה, כי בריה"מ היתה רוצה להגיע שוב למצב, ששרר לפני גירוש המומחים הסובייטים מארצו. אין להעלות על הדעת שהוא יסכים לכך, לדעתו. ... [illegible]

● קיסינג'ר הביא להפרדת־כוחות עם סוריה בתנאים הנוחים ביותר לדמשק. הגירסה שהשמיע, שלא יהיה שלב שני עם סוריה, אותה גרס גם משה דיין, לא הוכיחה את עצמה.

● ההבטחות שניתנו בדבר פתיחת תעלת־סואץ גם למטענים ישראליים הן ללא „כיסוי".

השר קול סיכם באומרו, כי וושינגטון יכולה להרשות לעצמה לעשות טעויות, אך לא כן ירושלים. לכן, כשמדברים על האפשרות של שלב שני בשיחות עם מצרים, עלינו לדעת בבירור מה תהיה התמורה הממשית שנקבל עבור שטחים שנמסור. אנו בעד פשרה טריטוריאלית מרחיקת־לכת, אך רק למען השגת שלום־אמת. הוא סיים את דבריו באותו פורום באומרו: „אין לי ספק בכוונותיו הטובות של קיסינג'ר, אך על בטחון ישראל מופקדת ירושלים".

□ □ □

פרופ' חוראני לנפתלי פדר: „עקרונית אני תומך בטרור"

פרופ' עבדאללה חוראני, יליד חיפה, מראשי הכלעת' המורי ואש"פ, דיבר עברית רהוטה בשיחתו עם המזכיר המדיני של מפ"ם, נפתלי פדר.

מר פדר הופתע משליטתו של חוראני בעברית, ... [illegible]

□ □ □

„מועדון היונים" של ח"כי המערך כולל 24 איש

[illegible]

□ □ □

שרים בכירים: קיסינג'ר הוא שר־החוץ הטוב ביותר לנו

[illegible]

□ □ □

נדחתה הצעה לקיים דיון בממשלה על נסיעת אלון

[illegible]

בחלונות הגבוהים

מאת אריה צימוקי

איסמעיל פאהמי
„סורית לא תפתח במלחמה"

[illegible]

למפעל תעשייתי בזכרון־יעקב
דרוש
חשמלאי ראשי
מוסמך
לעבודה אחזקה ופיתוח, בעל נסיון במתקנים תעשייתיים.
יועדף: תושבי חדרה, חיפה והסביבה. נא לפנות בכתב לת.ד. 17, זכרון־יעקב.

למפעל תעשייתי גדול דרוש
עוזר מנהל־שווק
התפקיד כולל סקירות שווק, מקרו עד צבירות שווק ובצות עובדים.
הכישורים הדרושים:
השכלה — תואר ראשון במדעי החברה או בכלכלה ורצוי תואר שני במנהל עסקים.
נסיון — בתחום שווק ומנהל מכירות.
שפות — שליטה בעברית ובאנגלית (שפה שלישית — רצויה).
מועמדים מתאימים יפנו בפירוט עם פרוט קורות חיים ונסיון מקצועי לת.ד. 9105, חיפה.
סודיות מובטחת

לחברת ביטוח ישראלית
דרושה
מזכירה מעולה
למשנה למנכ"ל
הכישורים:
שליטה מלאה בעברית ובאנגלית
קצרנות ובקיאות בעבודה משרדית.
נסיון במזכירות בכירות.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 50447 תל־אביב

מכון וייצמן למדע
דרושה
נקבנית
בעלת נסיון בניקוב על נתונים בשפה האנגלית לעבודה במרכז מחשבים.
על המעוניינות לפנות בכתב למרכז המחשבים, מכון ויצמן למדע, ת"ד 26, רחובות, 76100, משרה מס' 324.

מוסד בנלבלי גדול מחפש:
מוכר/ת
לבגדי גברים
בעל/ת נסיון
לפנות טלפונית בשעות העבודה מס. 03—39955 קו פנימי 357.

לחברת יבוא דרוש
מנהל חשבונות
עצמאי
בעל נסיון רחב
לפנות לת.ד. 29816 תל־אביב בצירוף פרוט קורות חיים.

הכפר הירוק ע"ש לוי אשכול
מכרז
למעבדה האוניברסיטאית להשקיה
דרוש טכנאי
בגמר הנדסאי השקייה וזרעים (טופוגרפיה) או בעלי נסיון של ... מקיף 60974 הצעות בכתב לשלוח לכפר הירוק, מיקוד 60974.
לעובד רשומה עדיפות לקבלת עבודה.

קופת חולים מכבי
רח' בלפור 10, ת"א
1. גובים
2. קופאי/ת
3. פקידה/ה
עוזר לקופאי
[illegible]
סודיות מובטחת

אחים מילצין בע"מ
דרושה
מזכירה מעולה
הכישורים: עצמאית, בעלת שליטה מלאה בשפות עברית, אנגלית וצרפתית כולל הדסטה וקצרנות בשפות הלועזיות.
נסיון קודם בתפקיד יבוא — יתרון.
תנאים טובים למקומות המתאימות ... לפנות בכתב עם קורות חיים לת.ד. 20026 תל־אביב.
סודיות מובטחת

ירושלמים
לעבודה אחראית ומעניינת באזור ירושלים
דרושים צעירים
[illegible]
העבודה מתאימה למסובנים
[illegible]

מחסנאי מכני
בעל נסיון
רב מוסמך
02—32834

דרוש
טורן ראשי
בצפון הארץ
אפשרויות קידום מצויינות
לפנות בכתב לת.ד. 16540 ת"א
עבור מס' 885

דרושה
מזכירה בכירה
למחלקת הנהלת חשבונות
הדרישות: אנגלית—עברית נסיון במזכירות עדיף
נא לפנות טלפון 536151 אילון רחלון ירושלים מחלקת כח אדם

טלרד
תעשיות אלקטרוניקה ותקשורת בע"מ
לעבודה ביחידה למיכשור בינה
דרושים:
טכנאי מכניקה עדינה
בעלי נסיון בעבוד שבבי
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 341 יבנה, או להתקשר טלפונית טל' 055-95246
חברות בנות: ציוד־חזון
קרן אלקטרוניקה — אשקלון

למוסד בתל־אביב
דרושים
מכונאי רכב
* העבודה במוסך חדש ומשוכלל.
* תנאי העסקה חוגנים.
* זכויות סוציאליות מלאות וקביעות בעבודה.
בעלי השכלה מקצועית ונסיון בעבודה מתבקשים לפנות לת.ד. 17021 מיקוד 61170 ת"א (עבור מכונאי) לשם קביעת ראיון.
— סודיות מובטחת —

דרוש
הנדסאי או טכנאי בנין
כמרכז ביח"ס לאומני בנייה במרכז הארץ
יכולת חדרכה בלימודים עיוניים במקצועות הבנייה ובניהול עבודה באתר בנייה
טל. 266228/9, תל־אביב

למוסד ממלכתי
דרושים צעירים
* יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פיקוד.
* בעלי כושר גופני מעולה.
* השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
לעבודות קבועות או זמניות בארץ ו/או בחו"ל
המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 ת"א, מיקוד 61170 בצירוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.
— סודיות מובטחת —

חברה גדולה ליבוא רכב מחפשת
למוסכה המרכזי בקרית אריה פ"ת
* מכונאי רכב
* חשמלאי רכב
יתקבלו רק בעלי נסיון המעוניינים במשרה חלקית ... [illegible]

לחברה קבלנית באזור תל־אביב
דרושים/ות
עובדי/ות נקיון
לעבודה חלקית (אחר־הצהריים)
עבודה קבועה ובתנאים טובים
להתקשר: טל. 236821, 240196

[illegible] קאן: [illegible]

לידתו וגילגוליו של המיסמך שפורסם בימים אלה החזיר עוד בשנת 1965, כאשר חובר, בהשפעת האפיפיור יוחנן ה־23, מצע חדש על יחסי הכנסיה הקתולית עם דתות אחרות ✡ את המיסמך הנוכחי יש לראות קודם־כל כעניין נוצרי פנימי ✡ אופיו הפוליטי נעוץ במה שאין בו, כלומר היעדר איזכורה של ישראל ✡ התגובות עליו, כפי שנשמעו מפי אישים, פוליטיים ודתיים, היו נחפזות

מאת ישעיהו בן־פורת

COMMISSION POUR LES RELATIONS RELIGIEUSES AVEC LE JUDAISME

ORIENTATIONS ET SUGGESTIONS
POUR L'APPLICATION DE LA DECLARATION CONCILIAIRE
« NOSTRA AETATE » (N. 4)

Datée du 28 octobre 1965, la Déclaration *Nostra Aetate* du II' Concile du Vatican, « sur les relations de l'Eglise avec les religions non-chrétiennes » (n. 4), représente un tournant important dans l'histoire des rapports entre juifs et catholiques.

L'initiative conciliaire s'est d'ailleurs inscrite dans une conjoncture profondément modifiée par le souvenir des persécutions et des massacres de juifs qui se sont déroulés en Europe juste avant et pendant la seconde guerre mondiale.

קטע מהעמוד הראשון של מיסמך הוותיקן

שש וחצי עמודות באנגלית ובצרפתית

האפיפיור פאולוס השישי

לחצים גם גטיות פרוייהודיות

מיקרא ההצהרות של אישים פוליטיים ודתיים מרכזיים, שניתנו מייד אחרי פירסום „מיסמך הוותיקאן" על יחסי הנצרות עם היהדות, קשה להשתחרר מן הרושם המביך שלא כל בעלי ההצהרות עיינו כראוי במיסמך עצמו, בטרם פסקו את דינם.

גרוע מזה: הצהרות מסויימות, שזכו לתפוצה מיידית בתיקשורת האלקטרונית, נתנו מקום לחשד כי הדוברים אף לא טרחו לברר לעצמם את טיב ה„מיסמך", את אופיו ואת מקומו בכנסייה, את מענו ואת ייעודו בעיני מחבריו. ואת השלכותיו המשוערות. דבר זה מעיד על הפזיזות, השיטחיות והטמל־הרצינות המציינים חוגים בעלי מעמד ויוקרה בתחום הדת והרוח, המסוגלים להתייחס אל מיסמך אקלסיאסטי מובהק, שעל ניסוחו המתוחכם שקדו המוחות המעולים של הוותיקאן, כאילו היה זה מינשר שליטי מקובל.

אילו היה המדובר בקונטרס עב־כרס, כתוב בשפת הוותיקאן, רומית, עוד אפשר להבין שלא היה סיפק בידי עסקנים ישראליים לעיין במיסמך, שהוגש ל־פירסום ב־3 בינואר. במיקרה זה מן הדין היה להמתין לתירגומו לשפת אירופית. בטרם כל ה„מי ומי" בדת ובשוליה יחוו עליו את דעותיהם. ואולם האמת שונה: ה„מיסמך", שנחתם ב־1 בדצמבר 1974 והותר לפירסום, כאמור, ב־3 לינואר, משתרע על פני שש וחצי עמודות קטנות בלבד, נכתב ופורסם במקורו, לא בלטינית כנסייתית, אלא באנגלית ובצרפתית. בתנאים אלה מסוגל, להלכה, תלמיד שנה א' בפקולטה למדעי הרוח לעיין בו, לנתח אותו וללמוד ממנו, בסיוע מומחה יותר מדופלם, את המסקנות המרכזיות. מה שמותר לדרוש מסטודנט שנה א', הובה לדרוש משרים ומרבנים בישראל...

לחצים כבדים

לפני העיון במיסמך ראוי לסקור, ולו בקצרה, את לידתו ואת גילגוליו.

לפני קצת יותר מתשע שנים, ב־28 באוקטובר 1965, גיבש הוותיקאן בסעיף 4 של הצהרת „נוסטרה אטאטה", שניתנה על יסוד דיוני המועצה האקומנית, שנערכה באותה שנה, מעין מצע חדש ליחסי הכנסייה הקתולית עם הכנסיות הלא־קתוליות בכלל, ועם היהדות בפרט. עיקרו של המגמה האקומנית (השאיפה לאיחוד כל הכנסיות והדתות) — בא על ביטויו בסעיף האמור בהבעת השאיפה לקיים, בעתיד, דו־שיח מושתת על הבנה וסובלנות הדדית, בין הכנסייה והיהדות, ולהסיר מן היהדות, ככלל, את האשמה שרבצה עליה במשך דורות בדבר רצח־אל. בהזדמנות זו הובע בסעיף 4 של הצהרת „נוסטרה אטאטה" צער על רדיפת יהודים ועל קיום האנטישמיות.

המיסמך משנת 1965 הובר בהשפעת האפיפיור יוחנן ה־23, שמת בימי המועצה האקומנית, והקרדינל הגרמני אוגוסטינו ביא, כששניהם הדורים שאיפה כנה לפתוח עידן חדש ביחסי הכנסייה עם היהדות.

ואולם, מראשית כהונתו של האפיפיור החדש, פאולוס השישי, הופעלו לחצים כבדים, מכיוונים שונים, נגד נטיותיהם הפרו־יהודיות הכנות של יוחנן ה־23 והקרדינל ביא. לחצים אלה נבעו מחוגים שמרנים בוותיקאן, מן הכנסיות הקתוליות בארצות ערב, וכמובן גם מחוגים מדיניים בעולם, שראו באור שלילי את התהליכים התקרבה בין נוצרים ויהודים.

למימוש ההחלטות, שהיו כלולות בהצהרת „נוסטרה אטאטה", הוקמו בוותיקאן, בשנת 1966, שלוש „מזכירויות" לדיון ולקביעת הנחיות ותקנות לענייני „אחדות הנוצרים", „הדתות הלא־נוצריות" ו„כלל הלא־מאמינים". למרבה הפליאה הוטל הטיפול בסוגיית היחסים עם היהדות על ה„מזכירות" הראשונה, שנועדה לעסוק באיחוד הכנסיות הנוצריות. בעוד שחוגים יהודיים ראו בכך מזימה מיסיונרית חשודה, כאילו כל כוונת האקומניזם לספח את היהדות אל [illegible]

שמועות סותרות

[illegible]

אין הזדהות

[illegible]

חלוקת האחריות

[illegible]

ראה בנו, במיסמך רשמי ומחייב, „אחים". ואולם, יש לעניין זה משמעות שאסור להתעלם ממנה. הוותיקאן מצווה כאן על מאות מיליוני הקתולים ברחבי העולם, כולל בארצות־ערב, כולל „הארכיבישוף קאפוצ'י", לראות ביהודים — אחים. אם וכאשר הוותיקאן יפרסם מיסמך על קשריו עם האיסלאם, יקשה עליו להחיל, בתוקף שורשים משותפים, אחוה זו גם על המוסלמים.

שאיפות מיסיונריות

פרק א' במיסמך דן ב„דיאלוג", החייב לבוא במקום ה„מונולוג" שציין את יחסי הנצרות והיהדות בעבר. כאן נאמר — וזה חיובי בהחלט:

„תנאי הדיאלוג הוא יחס של כבוד כלפי הזולת כמות שהוא, בראש וראשונה כלפי אמונתו והשקפותיו הדתיות".

אך בהמשך נאמר:

„בתוקף שליחותה האלוהית, הכנסייה, מטבעה, מחוייבת לבשר את ישו לעולם. על מנת למנוע ששליחות זו תיראה בעיני היהודים כמעשה תוקפנות, הקתולים ידאגו לחיות ולבשר את אמונתם תוך כיבוד קפדני ביותר של חופש־הדת... עליהם להשתדל להבין את קשיי הנפש היהודית, הרוויה בצדק בתפישה נעלה מאוד וטהורה מאוד של הטרנסנדנציה האלוהית, בפני המיסתורין של התגשמות דבר אלוהים".

הניסוח המעורפל של פיסקה תיאולוגית זו איננו מסתיר את כוונותיה בפשטות. מחמירים יאמרו, כי הכנסייה אינה סוטה כאן כמלוא הנימה משאיפותיה המיסיונריות, גם כלפי היהודים, אף שטאיפה זו עטופה היטב בכבוד ובסובלנות כלפי האמונה היהודית. מקילים יאמרו שהכנסייה מעולם, כולל בעידן האקדמי החדש, לא התכחשה לשליחותה המיסיונרית, וכי השינוי הוא כאן בכל־זאת לטובה, כשהוא בא לפאר ולרומם את התפישה היהודית השוללת את „התגשמות דבר אלוהים", משמע — את ישו כהתגשמות הבורא עלי־אדמות.

המיסמך אינו מתעלם, להלן, ממה שמאפיל, בעניין המיסיון, על יחסי הנצרות והיהדות:

„אם נכון הדבר כי בשטח זה עדיין שורר אקלים נפוץ למדי של חשדנות, הניזונת מן העבר שיש להצטער עליו, הנוצרים, מצידם, ישכילו להווית בחלקם באחריות ולהסיק מכך את המסקנות המעשיות לקראת העתיד".

גם כאן, כמובן, אין רמז להתכחשות חד־משמעית לשאיפה המיסיונרית.

מבקרים סוויים, שלא קראו את המקור, טענו השבוע, כי המיסמך ממליץ על קיום תפילות משותפות בין יהודים ונוצרים. לא זה מה שנאמר במקור:

חזרה מילולית

„בנסיבות בהן יתאפשר הדבר, ואם זה רצוי באופן הדדי, אפשר יהיה לקדם פגישות משותפת לפני אלוהים, בתפילה ובמדיטציה שקטה... מומלץ על כך במיוחד לרגל מטרות נעלות כמו הצדק והשלום".

בפרקים ב' (ליטורגיה), וג' (הוראה וחינוך) מרובים הפירושים, ההערות והתקנות, שמשמעותם בראש־ובראשונה תיאולוגית. כמעט כל פיסקה ראויה לסמינריון בהדרכת מומחית. נסתפק בדוגמאות היותר בולטות, המצביעות על המגמה הכללית:

„יעשה מאמץ להשיג הבנה יותר טובה של מה שבברית הישנה (התנ"ך) נשאר בעל ערך עצמי ונצחי, שאיננו נושא את חותם הפירוש המאוחר של הברית החדשה, המעניקה לו את משמעותו המלאה..."

פירוש הדבר שהכנסייה ממשיכה להסביר, גם ב־מיסמך זה, את עליונותה התיאולוגית והמוסרית כביכול, של הברית־החדשה על התנ"ך. קשה ליהודי, גם אם איננו דתי, לקבל קביעה זו, ולהתייחס אליה כאל בסיס מתקבל־על־הדעת לקיום דיאלוג עם הנוצרים.

להלן מצווה המיסמך על מתן פירוש „צודק" לקטעים ולמושגים בתפילות „במרט אלה המציגים לכאורת את העם היהודי בתור שכוח באור שלילי".

כדי לסבר את האוזן נותן המיסמך, בשולי פרק ב', דוגמה: „היהודים", לפי יוחנן הקדוש, פירושו — כך נאמר במיסמך — „מנהיגי היהודים" או „מתנגדיו של ישו". משמע — כל החטאים שהברית־החדשה מטפיסה על „היהודים" בכלל, רובצים, לפי התפישה החדשה, רק על קומץ של „מנהיגים" או „מתנגדים".

היסטוריונים יהודים ולא־יהודים, במידה שאינם משוחדים, יחלקו בחריפות על הקביעה (פרק ג') לפיה „ישו, שליחיו ומיספר גדול מבין תלמידיו הראשונים, נולדו בעם היהודי" — כאילו לישו, בשעתו, יכלו להיות תלמידים שלא היו, בתוקף הנסיבות, יהודים. ואילו תיאולוגים, לפחות יהודים שבהם, יחלקו על הפסוק האומר: „„הברית החדשה היתה חבוית בתנ"ך, ו־התנ"ך מסתבר באמצעות הברית־החדשה", או על הפסוק: „ישו השתמש בשיטות הוראת דומות לאלו של רבני תקופתו".

ביחס למותו של ישו, מסתפק המיסמך בחזרה מילולית על החלטת המועצה האקומנית משנת 1965, השוללת הטלת אחריות קולקטיבית על כל היהודים דאז, או היום. מי שציפה כי המיסמך החדש „יטהר" את היהודים חד־משמעית מן האשמה של רצח־אל, ודאי לא בא כאן על סיפוקו. ואילו הפיסקה הבאה מקוממת כפשוטה, גם מחוץ לקונטקסט תיאולוגי:

„תולדות היהדות אינן מסתיימות אחרי חורבן ירושלים. היהדות המשיכה להתקיים כשהיא מפתחה מסורת דתית, שאף שקיבלה, לדעתנו, משמעות שונה מאוד אחרי ישו — הנה, למרות הכל, היא עשירה בערכים דתיים".

מיותר לציין כי יש כאן נסיון דראסטי לצמצם את היהדות, להתעלם מתוכנה וממשמעותה ההיסטוריים והלאומיים, ולהעמיד אותה, כפי שיוצא גם מפיסקות אחרות, כ„שיפוח" לטומת הנצרות.

לחיוב יש לציין, לקראת סוף המיסמך, שתי פיסקות אחרות, האחת, בסוף פרק ג', ממליצה על „כינון קתדרות ללימודי־יהדות ועידוד שיתוף פעולה עם מלומדים יהודיים". ואילו בפיסקה הראשונה של פרק המסקנות שוב מוזכרת ה„אחווה העמוקה בין יהודים ונוצרים".

על המיסמך חתומים הקרדינל וילהברנדס והנזיר דה־קונטנסון, והוא נושא את התאריך: רומא, ה־1 בדצמבר 1974.

„מיסמך יהודי"

חוקר ישראלי שנון, פרופ' דוד פלוסר מהאוניברסיטת העברית, אמר השבוע שהיה מברך על המיסמך אילו הובר במאה ה־12. משתמע מכך שהיה בכוחו של מיסמך כזה, אילו פורסם על־ידי הכנסייה לפני 800 שנה, לחסוך קורבנות של רבבות יהודים, שנרצחו בעשך הדורות על־ידי הכנסייה, ושל מאות־אלפים ומיליונים, שדמם נשפך על מיזבח האנטישמיות, שניזונה מאות בשנים על־ידי הנצרות.

פרופסור פלוסר ואחרים, ביניהם כומר נוצרי בכיר, המסייר עכשיו בירושלים, מאוכזבים מן המיסמך, שאינו מנכה כלל לחכות על החטא שהנוצרים חטאו לעם היהודי; שטציג, כמו תכיר, את היהדות כשיפחת הנצרות; ושמצמצם את משמעות היהדות, כנראה מנעים טריניים וכתוצאה מן הלהאים שהופעלו בעניין זה על הוותיקאן.

כן חסרה במיסמך, לכל הדעות, נימה כלשהי של הטלת מישמעת, בכל הנושאים האופרטיביים הנוכחים, על כלל הכמורה. ונשאלת השאלה מה יעשה הוותיקאן אם כמרים ומורי־דת ימשיכו מחר להציג את העם היהודי כרוצח־אל, ויוסיפו לעודד אנטישמיות דתית.

פרופ' פלוסר מסוגל, אם יתבקש, לחבר מניה וביה „מיסמך יהודי" כמגרדית על מיסמך הוותיקאן. ייאמר בו, אולי, כי „הנצרות שהנצרות סילפה את היהדות, ולמרות שהיא מציגה את התנ"ך במקום נחות לעומת הברית־החדשה, ולמרות שהליטורגיה הנוצרית צמחה מן הליטורגיה היהודית, ולמרות שהברית־החדשה היא נוסח משעני של ספרי הנביאים, ולמרות וכו' — הרי אנו, היהודים, מכריזים שגם הנוצרים נבראו בצלם הבורא, שגם דתם מצטיינת בערכים מסויימים, וכי היהודים לא נטבחו כולם על־ידי כלל הנוצרים, אלא על־ידי מוסדותיהם המוסמכים. אנו, היהודים, נמשיך לחקור את תולדות הנצרות ואת דתה, נכונן ועדות ומועצות, ונעודד את הדיאלוג..."

עם זה, אין כל סיבה להתרגש מן המיסמך, כפי שעשו אישים אחדים השבוע. יש לראותו כמיסמך נוצרי פנימי, מכוון לנוצרים ולא לנו, שחוף התעלמותו, בראש וראשונה, מן הקשר הבלתי נפרד בין ארץ־ישראל, היא ישראל ובין עם ישראל, מותר לראות בו, כפי שנוטים לראות במישרד־החוץ, פתח־דבר ולא סוף־פסוק. אופיו הפוליטי של המיסמך נעוץ במה שאין בו, כלומר — איזכור ישראל. כלום היינו זקוקים לעדות זו כדי לעמוד על ניהוגו המדינית של הוותיקאן?

הלוח הנפוץ ביותר במדינה

דרושים
פקיד/מחסנאי
לאתר בניין
רצוי בעל ידע בהנהלת חשבונות
לפנות למחלקת כח־אדם, מר בן־צבי, בטלפון 622211
על רסקו אפשר לסמוך!

מפעלי מלט פורטלנד ישראליים
„נשר" בע"מ
למשרדנו בתל־אביב דרוש
רואה־חשבון צעיר
לתפקיד עוזר לחשב הראשי
נא לפנות לטלפון 03-227103 או בכתב לת"ד 29835 ת"א.

דרושים
מפעיל
לעגורן צריח
לפנות למחלקת כח־אדם — מר בן־צבי
בטלפון 622211.
על רסקו אפשר לסמוך!

התעשיה האלקטרו־אופטית בע"מ
חברת עתירת מדע
בקרית־ויצמן רחובות
דרושים:
- **מרכז רכש** לביצוע קניות ומעקב אחר הזמנות. דרוש ידע בתחום המכונות והאלקטרוניקה, הכרת השוק המקומי וספקי חוץ, בעל רכב פרטי.
- **מהנדס אלקטרוניקה** בעל נסיון של מספר שנים במעגלי קליטה.
- **טכנאי מכונות** בעל נסיון של מספר שנים בשרטוט.
- **הנדסאי/טכנאי אלקטרו אופטיקה או פיזיקה** בעל נסיון של שנתיים לפחות לתפקיד אחראי עם אופטיקה ורכיבים אופטיים.
- **הנדסאי/טכנאי מכונות** בעל רקע במכשירות אופטית ואלקטרו־אופטית לעבודות פיתוח.
- **הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה** מוסמך בעל נסיון בציוד בדיקה דיגיטלי וניהול ציוד פרויקטים.
- **טכנאי יצור מוסמך** בעל נסיון בהדרכת עובדים.
- **נגשירנים**
- **כרסמים** בוגרי בית ספר מקצועי ובעלי נסיון של מספר שנים בעבודות מדוייקות.
- **משחזן**
- **בודק/ת מעגלים מודפסים בהרכבות אלקטרוניות**
- **מלחימות** בעלות נסיון בהרכבת אלקטרוניקה.

— 5 ימי עבודה בשבוע —
תנאים טובים למועמדים המתאימים.
לפנות בכתב בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם ת.ד. 1165 רחובות או טלפונית 054-76110, 936971.
— סודיות מובטחת —

דרושים:
עובד הידראוליקה עצמאי, נסיון בתחזוק ושיפוץ מערכות הידראוליות.
שרטט מכונות עצמאי, נסיון 3 שנים לפחות בפרקי מכונות.
חרט מעולה עצמאי.
תנאים טובים — בהתאם לכישורים. סודיות מובטחת.
הידקו הידראוליקה ומכונות בע"מ

אלקטרונאי
לעבודה באילת
תנאי שכר מיוחדים
דיור + רכב
לפנות: 03-952316 משרד, 03-954328 בערב.

דרושות בחיפה עובדות מרכזיה ותכתובת מנוסות. טלפון 84261.

דרוש מנהל חשבונות מנוסה, ת.ד. 29147 ת"א.

דרוש טכנאי קירור ומיזוג אויר לעבודות שירות והרכבה.

לחברה גדולה דרושה טלפוניסטית בשעות 16.00 עד 14.00 אחה"צ. לפנות ת.ד. 33214.

נתיבי נפט בע"מ
לעבודה בסיני
דרוש
אפסנאי
- נסיון של 8 שנים לפחות באפסנאות מכנית.
- נסיון בעבודות ניהול מחסנים באפסנאות מלאי.
- ידיעת השפה האנגלית.
בעלי נסיון והכשרה מתאימה יפנו בכתב לת.ד. 20072, תל־אביב.

למפעל גדול בירושלים
דרושים
- **חשב/ת משכורות**
- **עוזר/ת במחלקת חשבונות**
סודיות מובטחת. לפנות לת.ד. 2160 ירושלים.

למפעל לקונפקציה בנתניה
דרוש/ה
טכנאי/ת ייצור
בעל נסיון בענף (עדיף בוגר/ת מכללת „שנקר")
נא לפנות בציון הנסיון הקודם אל ת"ד 13, נתניה.

לחברת מ.מ. מערכות מידע בע"מ
דרוש
טכנאי אלקטרוניקה
לתקשר טל. 410565, 417263.

הודעה על משרה פנויה מס' 2/75
לבנק ישראל בירושלים
דרושה
מזכירה - כתבנית
בשפה האנגלית והעברית

לעבודה מעניינת הקשורה ביציאה לחו"ל
דרושים
יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פיקוד
- בעלי ידע בסיסי באנגלית
- נכונות לעבוד בנוסף 8 חודשים (מינימום)
המעוניינים מתבקשים לפנות למשרדי ש.א.ש. בע"מ
חיפה: דרך העצמאות 118 קומה ב' בין השעות 08.00—16.00 טלפון: 528517־04.
תל־אביב: רח' נחמני 39, כל יום ב' בין השעות 14.00—18.00 טלפון: 612508־03.

לתדיראן דרושים:
1. **מסגרים**
2. **מכונאים**
לתיקון מדחסים
מעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 648 תל־אביב, מחלקת כח־אדם בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי. סודיות מובטחת.

למפעל תעשייתי דרושה
מפעילת נשיונל 32
ואו
500 — N.C.R.
לעבודה במשמרות.
עם ניסיון והמלצות להתקשר לטלפון: 834361 — קו פנימי 341, לנורית.

עובד בכיר לאגף אספקה
דרוש
למפעל בצפון הארץ
- אם הנך בעל נסיון קודם בנושאי יבוא
- שליטה באנגלית מלאה
- הנך בעל יכולת ארגונית ונסיון בעבודה עם אנשים פנה אלינו בפירוט נסיונך לת.ד. 1425 חיפה, והוזמן לשיחה.
סודיות מוחלטת מובטחת

למחלקת מערכות מחשבים
דרושים:

1) SOFTWARE SPECIALIST FOR COMMUNICATIONS AND MINICOMPUTER SOFTWARE
Individual with background in telecommunications and/or minicomputer Software including at least 2 years of operating and programming such software. Knowledge of IBM 360/370 line of computers desirable. Knowledge of 360/370 assembler language desirable. BTAM, CICS, IMS all desirable. Knowledge of minicomputer applications of telecommunications also desirable. Personality must allow for constant contact and interface with clients.

2) MAINTENANCE ENGINEERS FOR COMPUTER BASED SYSTEMS AND PERIPHERALS INCLUDING
— MINICOMPUTERS
— MINICOMPUTER PERIPHERALS, e.g. disk, tape, etc.
— CRT's
Experience with minicomputer hardware maintenance preferable. Experience with IBM 360/370 peripherals desirable.

דרושים
1. מנהל חשבונות
סוג ד'
★ 3 שנים נסיון לפחות
★ ידע בעבודה עם מחשב
2. פקיד חשבונות
מעוניינים יפנו בטל. 285167 בימים א'—ה' בין השעות 08.00—16.00 למר גלבוע
TADIRAN

דרוש
מהנדס אחראי
בעל ותק, נסיון בביצוע וכישורים מנהליים,
לריכוז פרויקטים גדולים של בניה בדרום הארץ
(רצוי עם ידע בבניה טרומית)
עבודה קבועה. תנאים טובים והשתלמות ברווחים.
לפנות בכתב לת"ד 21095 ת"א עבור „מהנדס".

דרושים
קבוצות שלד
(עם או בלי ציוד)
טפסנים
בנאים
על המעוניינים להתקשר 03—732182 או 051—7865 בשעות העבודה.

למפעל תעשייתי מתפתח הקשור במכונות הרישות
דרושים
1. חרשי כלים
2. מבלטנים — (TOOLMAKERS)
3. מכונאי אחזקה
4. מהנדס מכונות
5. טכנאי/הנדסאי מכונות
6. בוגרי בתי"ס מקצועיים.

למועצה לשיווק פרי הדר
דרוש
מהנדס כימי

עובדים
לתכנון המים לישראל בע"מ
דרושים
במכון להעתקות אור
להפעלת מכונות שכפול וצלום.

בחברה למסחר ושירותים כלל-ארצית מהגדולות בישראל
מתפנה משרת
מנהל מכירות ארצי
במרכז החברה בת"א

לארגון ארצי דרוש
עובד בכיר

למפעל פוליביד
דרושים
★ מסגר רתך
★ מכונאי
★ הנדסאי

לחברה קבלנית
דרוש
מנהל עבודה
בעל נסיון

אלביט
מחשבים בע"מ
למפעלנו, המונה מעל ל-1000 עובדים,
דרוש
מנהל כח אדם

תיעוש הבניה „יבנה" (1974) בע"מ
למפעלנו ביבנה
דרוש
תיקונצ'יק
מעולה

לצה"ל דרוש
מהנדס מכ"ם

דרושים
רפדים / ותופרות

דרושה
אשה
לבישול ועבודות בית
בהרצליה פיתוח

לנשר דרוש
מנופאי

דרושים
מרכיבים

דרושות
תופרות ומתלמדות

שדטק

דרושים לנו
טפסנים

להוצאת ספרים דרוש
מביא לבית הדפוס

דרושים
★ מנהל עבודה
★ מסגר מכבי
★ מודד זמן

דרוש מפעיל לטרקטור

דרושה
פקידה

דרושים
גרפיקאים/ות מתלמדות

דרוש
טכנאי יצור

התנגשות בין שני ניגודים

הרב מרדכי פירון

הרב שלמה גורן
התקפה חריפה

הרב הראשי לישראל, שהקים את הרבנות הוא אישיות תוססת, עצמאית, בעל עמקות מחשבה הצבאית ועיצב אותה במשך 23 שנה, הנחשב לעילוי ★ יורשו כרב הצבאי הראשי, המתבלט בעדינותו, בענוותו ובנועם־הליכותיו — נאלץ, כפעם בפעם, להתמודד עם מעורבותו של קודמו, הרואה עדיין ברבנות הצבאית נכס שלא פקע מרשותו

מאת
אריה אבנרי

הן סעלו שני הרבנים בכפיפה אחת, במסגרת הרבנות הצבאית הראשית. ולפי כל הסימנים, גם הסערה שפרצה השבוע סביב פינוי החללים במלחמת יום־הכיפורים מושפעת מאופיים של השניים.

אומץ לב

איש אינו יכול לכפור בכך, שהרב גורן הקים את הרבנות הצבאית הראשית ויצק לה דפוסים הקיימים עד עצם היום הזה. היה זה הרב הראשי לישראל, הרב הרצוג זצ"ל, שקרא לו, בחודש ינואר 1948, והמציר בו ליטול על עצמו את האחריות על ענייני הצבא העברי שזה עתה נולד. הרב גורן סירב, כאחור שבאותה עת כבר היה לוחם לכל דבר ואף ניתן לו תפקיד באחת העמדות ליד הגבול בירושלים.

לא במיקרה הוטל עליו לשמש כמקלען. עוד בצעירותו הוכיח יכולת צליפה מעולה ביותר, ולאחר שסיים קורס קצר בידי בימכונת־יריה „בזה", הוצב בעמדה קדמית מול הפורעים הערביים. רק לאחר שהרב הרצוג גנזר בלחצו בעמיתו, הראשון לציון הרב עוזיאל זצ"ל, וכשר הדתות הימנוח הרב מימון — ניאות גורן לשמש כרב הצבאי הראשי של צה"ל וכנציג הרבנות הראשית לכל ענייני הדת בצבא ובקרב הלוחמים.

ראש הממשלה ושר הבטחון, דוד בן־גוריון ז"ל, נתן ברב הצעיר אמון בלתי מסוייג והעניק גיבוי מלא לפעילותו בתחום הדת בצבא. הוא איפשר לו להקים את הרבנות הצבאית ויחידותיה עפ"י שיקוליו האישיים.

הרב הראשי לצה"ל ריכז סביבו רבנים צעירים. חלקם היו שאפתנים כמותו, ואחרים ראו בכך שירות צבאי לכל דבר. אחד מהם היה הרב מרדכי פירון, טוחן במקצועו, אשר ראה בתפקידו שליחות חינוכית והסברתית בקרב כלל חיילי צה"ל בנוסף לשמירה ולהקפדה על כללי הכשרות והנהגות המטכ"ל בתחומי הדת.

צה"ל גאה, כידוע, ברוטאציה שהוא מנהיג ביחידותיו וחילותיו, לרבות הפיקוד העליון. אך התחלופה פסחה במשך 23 שנים על הרבנות הצבאית הראשית. קציני צה"ל רבים עברו לתפקידים אחרים והשתחררו מהצבא, אבל הרב הצבאי הראשי, אלוף (מיל.) שלמה גורן, נותר על כנו. הוא התסף למוסד בצה"ל. הופעתו החיצונית המרשימה, דרגת האלוף אשר הוענקה לו באורח אישי מחוץ לתקן ע"י ב.ג., אומץ הסוער ופעילותו הקרבית — הפכו לשם דבר בצבא.

גורן ביקש לחוכיח, בין היתר, כי הרבנים הצבאיים אינם חייבים להיות בעלי בריאות לקויה ועודד אותם לצנוח, כפי שהוא עצמו עשה. הוא גם לא חשש להיכנס לשדות־מוקשים ולנסוע באזורי מכנה, ואומץ־ליבו זכה להערכתם של קצינים קרביים.

טיפור השבוע רבה של ההסתדרות, הי"כ מנחם הכהן, אשר שימש במשך שנים כיד־ימינו של הרב גורן בצה"ל, ומקיים עמו עד היום יחסי ידידות: „במלחמת ששת הימים נסענו לכיוון חברון. משטרות צה"ל ניסו לעצור אותנו בדרך, מאחר שצה"ל עדיין לא כבש את העיר. אבל הרב קיווה להיות עם הראשונים שיגיעו למערת המכפלה. כאשר הגענו לעיר, התברר לנו שהקדמנו את צה"ל".

„שבירת נוהלים"

לנסיעותיו לאזורי הקרבות לא נטל עמו הרב גורן, לרוב, את הקצינים הבכירים במטה הרבנות, כפי שנהגו קציני צה"ל אחרים במעמדו. הרבנים פירון וגבון נעלבו מכך עמוקות. הוא גם הקפיד במשך התקופה הממושכת שבה כיהן בתפקידו לא להכשיר לו „יורש". מסיבה זו פרשו קציני דת רבים, אשר ראו עצמם בשלבים מסויימים מועמדים פוטנציאליים, לעומת זאת.

לרדת מהפרשה

מאת **שלמה נקדימון**

לקובלנה הכבדה שהטיח הרב הראשי לישראל, שלמה גורן, בעניין פינוי חללי מלחמת יום־הכיפורים יש שתי פנים: העיתוי והצורה והעובדות.

עם ישראל טרם נרפא מהחתך העמוק בבשרו שגרמה המלחמה האחרונה. דם הלוחמים טרם יבש. בעם מבוכה נוכח עתיד לא ברור. יש חשש ממלחמה נוספת. שמומחים טוענים כי תהיה קשה מקודמתה. עם זה נדחה לפתע לשמוע, כי גם בנושא העדין ביותר — כבוד החללים — היו תקלות רציניות.

□

התדהמה היתה גדולה שבעתיים, כיוון שהושמעה מפי הרב הראשי לשעבר של צה"ל, שכן, שנים רבות מתקופת כהונתו הצבאית הקדיש הרב גורן לאיסוף חללים ולליקוט עצמות. הוא חצה גבולות כדי להביא לקבר ישראל כל שריד, אשר נותר מגופו של לוחם שנפל באשר הוא.

מלחמת יום־הכיפורים היתה הראשונה בה לא נשא הרב גורן בכל תפקיד צבאי. כדרכו בקודש, היה עם הלוחמים בקו הראשון.

כותב שורות אלה היה ליד הרב הראשי ברמת־הגולן, בעיצומה של המלחמה, כאשר התאונן מספד צבאי בארוני הרב על אי־טיפוני גרפות לוחמים. לוחמים ששהו בשטח אישרו את דברי מספד זה ואף הוסיפו פרטים מכאיבים. בו במקום הורה הרב לאחד מעוזריו לרשום את הפרטים ששמע. מידע דומה קיבל הרב מהדרום.

הדבר בער כאש בעצמותיו. עוד בימי אוקטובר הלוחמים שיגר הרב קובלנות לרשויות המוסמכות. נראה היה לו, כי הטיפול בעקבות תלונותיו אינו מספק. הנושא לא הירפה ממנו, ובשידור־הרדיו האמור נתן לכך הרב ביטוי בוטה. אולי בוטה יותר על המידה. שגורמים מסויימים ראו עצמם נפגעים ממנו.

וכפי שקורה בכל פרשה — גם פה היו בעד והיו נגד. אבל עובדה נחרצת היא, שלאחר דבריו ברדיו החלו להגיע לביתו עדויות שאישרו את דבריו בתוספת מידע מסמרשיער.

□

שר־הבטחון, שמעון פרס, כיבת את הדליקה בעודה מתפשטת על־ידי הודעה מוסמכת, כי הוסקו לקחים ממה שאירע בתחום זה במלחמה (השבוע פורסם, כי שוקלים הקמת יחידות חדשות לאיסוף חללים במיסגרת הרבנות הצבאית. עד כה היתה האחריות לפינוי על היחידות). הודעה זו סיפקה את הרב גורן, כי הרי מה שרצה היה, לדבריו, הפקת לקחים. לכן גם הודיע על ביטול תביעתו לוועדת חקירה.

הרב גורן הצהיר, שעשה מה שעשה, כדי למנוע הישנות תקלות רציניות, וכמובן, שלא רצה לפגוע בהורים השכולים ובתבראיקו־שא הצבאית. ניתן, איפוא, לסכם, כי היה כאן משגה מצידו בעיתוי ובצורת העלאת הנושא. עם זאת, עלינו לזכור, שגם הרב הראשי הוא בשר ודם ומותר לו לטעות.

היה זה הרב שפנה מעל מסך הטלוויזיה בקריאה לרדת מן הפרשה. בהודעות שר־הבטחון והרב הראשי היתה, איפוא, הפרשה צריכה להגיע לסיומה. כל היטוט נוסף בה פוגע בזכר החללים, בבני משפחותיהם, במדינה וברבנות. הבה איפוא, נרד מן הפרשה.

ההורוסקופ שלך לכל השנה

חוברת אחת נפרדת לכל בן־מזל למשך כל שנת 1975, ובה תחזית שבועית:

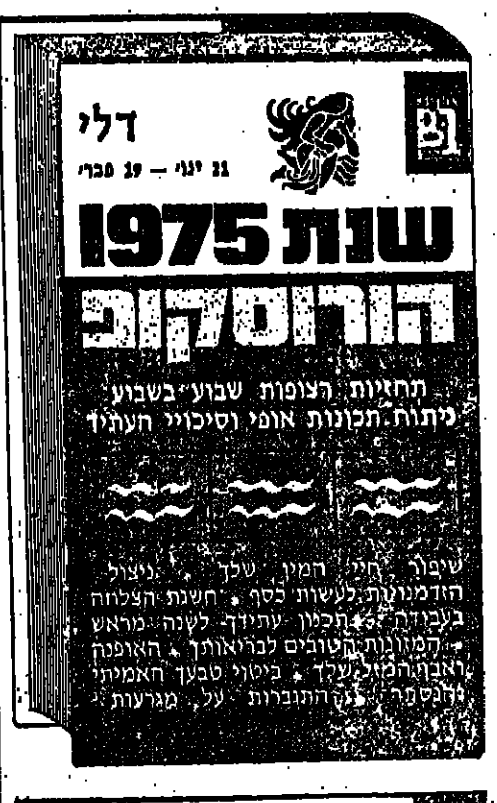

שור 21 אפריל — 21 מאי	גדי 22 דצמבר — 20 ינואר
תאומים 22 מאי — 21 יוני	דלי 21 ינואר — 19 פברואר
סרטן 22 יוני — 23 יולי	
אריה 24 יולי — 23 אוגוסט	
בתולה 24 אוגוסט — 23 ספטמבר	
מאזניים 24 ספטמבר — 23 אוקטובר	דגים 20 פברואר — 20 מרס
עקרב 24 אוקטובר — 22 נובמבר	
קשת 23 נובמבר — 21 דצמבר	טלה 21 מרס — 20 אפריל

מאת
מנחם מיכלסון

„כמעט נהרגתי בפינוי חללים, ועכשיו מאשימים שהפקרתי"

— קובל אליהו צולשיין, אחד מאנשי החברא־קדישא של הרבנות הצבאית, אשר נפגעו עמוקות מהאשמותיו של הרב הראשי לישראל על ,מחדלים במלחמת יום־הכיפורים' ✡ ישראל ורטהיימר: „טיפלנו בחללים יומם ולילה, בשבת ובמועד — ועכשיו מה יגידו המשפחות? למה היה צריך שוב לפתוח את פצעיהן?" ✡ מרדכי לוי: „כאבתי כל אחד שנפל כאילו היה אחי. כל התנצלות לא תמחה את הרבב הכבד שהוטל בנו"

מרדכי לוי — תקשה במפות
ישראל ורטהיימר — אחד המתנדבים
אליהו צולשיין — גדודי שיבה

דם שאפסו בידיים רחומות את השרי־ונאים, ואת אנשי החי"ר, ואת הטייסים, ואת כל הנערים שנותרו בשדות־הקרב המפוייחים — מחלקים עתה לפחרורים. הם, שחיו עם הזוועה, עם המוות, אינם יודעים עתה את נפשם מרוב כאב. למה מורים עליהם באצבע? על מה יצא הקצף? אתם, אומרים להם, אתם שהפקרתם את החללים בצירי הדרכים — — —

„מכל הפגיעות והנשיקות שנפגענו במל־חמה — הם אומרים — זו המכה הקשה מכולן. אחרי כל מה שעשינו — לומר כי הפקרנו את החללים?"

שלושה מהם — מאנשי החברא־קדישא של הרבנות הצבאית — ישבו ושעה ארוכה חנקו הדמעות את גרונם. פגיעה כזו, מעולם לא ספגו. כידוע, חיילים, הרואים אותם, מתרחקים מהם, סונטים בהם, באנשי ה„קרמנה", „מגרו של הרבנות הצבאית", ב„חבר'ה עם הזקנים", והם, אנשי החברא־קדישא, מבינים זאת. התרגלו לכך שרואים בהם שליחים של הזוועה. אין מה לעשות נגד זה, אפשר להבין. אבל, בצורה כזו, מכיוון כזה?

מראות זוועה

„אני?!" — אומר אליהו צולשיין בקול צרוד — „אני, שזעקתי ,שמע ישראל', כשהייתי בתוך טנק דומם, אליו קרבו המגזים בקולות־נפץ, וקרבו, וקרבו — אני, הפקרתי? אני, שכמעט נהרגתי בגלל חייל הרוג, שראיתי את המוות בעיניים — גם אני כבר שותף במחדל?!"

„איזו פגיעה נוראה!" — אומר ישראל ורטהיימר — „איזו פגיעה! נתנו את כל הנשמה לעניין הזה, טיפלנו בחללים ימים ולילות, שבת ומועד, כדי שיובאו לקברי ישראל, כדי שיזוהו, כדי שלמשפחותיהם יהיה ציון לבכות עליו — ופתאום, „הפקירו מאות חללים". מילא, אנחנו. אבל המשפחות השכולות! מה הן אשמות, ששוב נפתחו כל הפצעים, ומראות־זוועה עולות בעיניהן? מה הן אשמות? זהו פשע בל יכופר, עשו מאיתנו פרטים על חשבון...".

„ריבונו־של־עולם" — נסער מרדכי לוי — „לשם מה? למי זה יתרום — לדת? לעם ישראל? למי?! גם אם נניח שהיו דברים שאינם כשורה — ולא היו כאלה! — או מעל גלי־האתר? בוויכוח ציבורי, פומבי, שערורייתי, עוד ,פרשה'? אין דרכים מקובלות? אין כתובות מתאימות? מה יהיה עכשיו? הרי כל ההתנצלות לא תמחה את הרבב הכבד שהוטל בנו!"

שלושה מאנשי המילואים של החברא־קדישא הצבאית:

● אליהו צולשיין מבני־ברק, בן 30, נשוי ואב לשלושה. זקן צהבהב מעטר את פניו. מילא כרסו בש"ס ובפוסקים בישיבת „יסודי התורה" בת"א ובישיבה ברמת־השרון. התגייס לנח"ל במיסגרת גרעין של צעירי אגודת־ישראל, השתחרר והתנדב לחברא־קדישא הצבאית. כיום — מנהל יצור במיפעל הגלידות „סנוקרסט".

● ישראל ורטהיימר, בן 25, נשוי פלוס אחד, למד ב„יסודי התורה" ובישיבת צאנז בנתניה. לבוש מעיל שחור וארוך, מזוקן, תושב בני־ברק. כשהתגייס לצבא בגיל הגיוס, ביקש ללכת ל„גולני" דווקא — ונשלח לרבנות הצבאית. שירת כטמל"ד בשיריון, שהה בקו־התעלה במלחמת־ההתשה.

● מרדכי לוי, בן 28, נשוי ואב לשניים. למד בתלמוד־תורה בירושלים, בישיבת גור. התחתן, למד ב„כולל" כאלפי בני־ישיבות. אך שלא כרובם — התגייס, שירת כחבלן בחיל־הנדסה. כיום — סוכן־ביטוח.

„ראיתי פניהם"

מדוע התנדבו שלושתם לחברא־קדישא?

מרדכי: „ראיתי, שבלישכת־הגיוס אין שלט הקורא ,אחרי' לחברא־קדישא. מישהו צריך לעשות את זה. אז למה לא אני?"

ישראל ואליהו — אותה סיבה.

ועוד משהו משותף לשלושתם: במלחמת־יום־הכיפורים הם חיללו שבת וחג, כדי לטפל בחללים. הם נסעו בשבת, הם טילטלו — הם לא הפקירו אף חלל, אף לא אחד.

אליהו: „התנדבתי לחברא־קדישא מתוך כאב. כל אחד מהבחורים שנפל, ואשר הבאתיו לקבורה, כאבתי עליו כאילו הוא היה אח שנפל. לא הכרתי אותם. רק אחרי שנפלו ראיתי את פניהם... את הסוף... את הכאב"...

ישראל: „גוייסתי למלחמה במוצאי יום־הכיפורים. בלילה הראשון הגעתי לתל־השומר. לשם הובאו שלושה חללים שניספו בתאונות־דרכים. למחרת בבוקר נשלחתי, עם אנשי החולייה שלי, לעפולה. המשכנו שם בעבודה הקדושה. לא ישנו. לא אכלנו. לא נחנו. לזהות את החללים, לטפל בהם — להביאם למנוחות. אחד מאיתנו התמוטט. נתנו לו שבע־שבע, הוא התאושש, המשיך."

מרדכי: „נשלחתי צפונה, עם פרוץ המלחמה. הייתי בבית־קברות בנהריה, לשם הובאו חללים מהרמה. טיפלתי בהם. בלילה, כשהלכתי לישון, לא עצמתי עין. הייתי עייף, הרוג — אבל לנגד העיניים ראיתי כל הזמן את הפנים, את הדמויות... כמתי התחלתי לשוטט. ירדתי לחוף בנהריה, פגשתי שם עוד כמה מחברי שלא עמדו במראות. הרוח הקרה אוששה אותנו קצת, החזירה אותנו למסלול".

באותו שבוע, בשבת, עבר מרדכי לראשונה בחייו. באמצע תפילת ערבית הודיעו להם לגשת מייד לבית־הקברות, לטפל בחללים שהובאו למקום. לא שאלו שאלות. עשו את המוטל עליהם, וחזרו לביתו של הרב בנהריה לסעודת־שבת. סעודה עצובה וקודרת. ישבו ליד השולחן ולא יכלו לנגוע באוכל — לאחר שיומיים לא בא דבר אל פיהם. פתחו את הסידורים וקראו את זמירות־השבת.

מרדכי: „כשאני חושב על זה עכשיו, אני חושב שהיינו חייבים לשיר את הזמירות, ולא לקרוא אותם. אבל, מי יכול היה לחשוב על זה בכלל"...

פגיעה ישירה

לאחר שבוע נשלח ישראל לסיני.

„בשימחת־תורה", הוא מספר, „קיבלנו הוראה מהרב גד נבון לרדת מיד ל,מצמד' — שם נמצאים חללים. עלינו על קומנדקר והתחלנו לנסוע לשם. אמרו, שהדרך פנויה. אבל, זה לקח לנו כמה שעות, מאחר שספגנו בדרך הפגזות, ומאחר שהציר היה סתום בכלי־רכב. כשהתקרבנו, בסופו־של־דבר, לגשר, חטף הקומנדקר פגיעה ישירה. למזלנו, לא נפגענו. אחד מאיתנו רק חטף הלם. תפסנו מחסה ונקלענו להפגזות ולהתקיפות מטוסים. לאחר מכן המשכנו לנסוע, נכנסנו ל,מצמד' — ופגשנו שם בצנחנים.

התברר, שהדיווח היה מוטעה, ולשמחתנו הגדולה לא היו שם חללים. לפתע, הגיח הליקופטר מצרי, וממנו נורתה אש למטה. חייל אחד נהרג, והשני נפצע קשה בירכו. לקחנו אותם לתאג"ד ב,לקקן', שם היו חללים. אותם העבירו תותרנות הלוחמות וכן חבר"ת שלנו. טיפלנו בהם.

„למחרת, ביום ששי אחרי־הצהריים העברנו חללים מציר ,עכביש', שנהרגו בהפגזות הכבדות. בשעת שלוש הגענו לטסה, שם פגשנו ברב גורן, וכן בחוליות נוספות של הרבנות הצבאית, שבאו לסייע לנו. באותה שבת, היום לחודש. לא היו קרבות על ,עכביש' — והרב גורן מדבר על עשרות ועל מאות חללים! על מה הוא מדבר?"

משם — הועבר ישראל צפונה, היה מגוייס במשך שישה חדשים, וכאשר בוצעו העברות חללי המלחמה מבתי־הקברות הארעיים גוייס שוב לחודשיים.

בעשה שעסק במלאכה הקשה בסיני, עסק אליהו באותה מלאכה — ברמת־הגולן.

„ביום שני בבוקר", אמר אליהו [illegible]

פי במכם מוור ושאלו: ,מה עשיתם?' לא ידעתי על מה הם מדברים. ,אנחנו?' — שאלתי ,כן', אמרו לי, ,הרב גורן סיפר שעשיתם מחדל אחד גדול'. קפאתי במקומי. הסתכלתי עליהם, ולא יכולתי לשלוט בעצמי. דמעות ירדו מעיני. אני מודה, בכיתי. נשברתי. אחר־כך, כששמעתי מה שהרב גורן אמר התברר לי, שלא בדיוק כך התבטא — אבל, תראה כיצד נקלטו הדברים שלו!

[illegible]

גם היום תוכלו לרכוש מערכת יוקרה „אמבאסדור" ב־3.800 ל"י

קח את עתון מעריב מיום 22.12.72, או ידיעות אחרונות מיום 5.1.73

וה[ו]וכח כי עוד לפני שנתיים מכרנו מערכת אמבאסדור כזו במחיר של 3.800 ל"י. היום המערכת יפה יותר עם השכלולים של 1975.

ניתן לקבל ב־10 צבעים שונים.

איש לא יוכל להציע לך הצעה כזו!
ההצעה לזמן מוגבל

רהיטים לסלון, חדרי שינה ופינות אוכל

רהיטי אפרת

חולון	תל־אביב	תל־אביב
ככר ויצמן 1	תחנה מרכזית	רח' הרצל 102
ליד קולנוע ארמון	רחוב הנגב 4	טל. 824777

למוסד צבורי בתל־אביב
דרוש/ה
רואה חשבון או כלכלן/כלכלנית
עם נסיון של 5 שנים לפחות.
תאור התפקיד:
1. נהול צוות עובדים
2. נהול קשר עם משרד ממשלה ומוסדות אחרים
3. הכנת תקציב והפיקוח עליו
4. עריכת מאזנים
5. פיקוח על סניפים
6. אחריות על מדור המשכורות
7. נהול כספי ולא נזילי.
סודיות מובטחת
נא לכתוב לת.ד. 14211 תל־אביב ולציין „כלכלן/רואה חשבון למוסד צבורי"

דרוש מורה לפסיכולוגיה וחורת החינוך
בעלת השכלה אקדמית (רצוי מ.א. ומעלה)
משרד החינוך והתרבות — המחלקה להכשרת עובדי הוראה
בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות באר־שבע
בדבר פרטים נא לפנות לת"ד 65 באר־שבע. לפניה יש לצרף קורות חיים והמלצות.

פולימר — המפעלים הכימיים והפטרוכימיים
דרושים לרגל הרחבת המפעל
✡ מהנדס כימיה לתפקיד ניהולי בכיר
✡ מהנדסי כימיה
✡ טכנאים/הנדסאים כימיים
לעבודה בפעלת אתגר ועקני
על המועמדים (גברים בלבד) לפנות בכתב עם סיכום קורות חיים ונסיון מקצועי קודם לת.ד. 160 נתניה.
סודיות מובטחת
תנאים טובים למועמדים המתאימים

NCR
למשרדנו הראשי בתל־אביב
דרושה
כתבנית
הכישורים הדרושים:
✶ שליטה מלאה בכתבנות עברית.
✶ רצוי ידע בכתבנות אנגלית.
תנאים טובים ✶ עבודה יציבה
נא לפנות בכתב יד בצירוף קורות חיים ל־NCR ת.א. מוטוד ובניו בע"מ, ת.ד. 11027 תל־אביב 64373 ולציין עבור משרה מס' 42—11.
— סודיות מובטחת —

אחים גולדשטיין — חברת לבנין
הרצל 75, רמת־גן, טלפון: 725137
דרושים:
✶ **עגורנאי**
לעגורן צריח, דגם: פוטיין, באזור המרכז
✶ **נערה לפקידות**
יום עבודה מפוצל.

מהנדס מכונות
בעל נסיון של 5 שנים לפחות
מסגר אחזקה ראשי
דרושים למפעל תעשייתי פרטי, באזור התעשייה חולון.
נא לכתוב לת.ד. 2905, ת"א.

לאגד דרושה כתבנית
בשפה האנגלית
מקום העבודה בסביבות חולון.
בדבר פרטים נא לפנות למחלקת כח אדם, בית אגד תל־אביב דרך פתח־תקוה 142 ק' ג' חדר 329.

למשרד תיכנון ויעוץ הנדסי
דרוש
הנדסאי חשמל
להתקשר לטלפון 03—424121-2 או ת.ד. 33201 תל־אביב.

לנהול אתר בניה
בהיקף גדול מאד בחו"ל
דרוש
מהנדס ביצוע מעולה
בעל נסיון של 10 שנים (מזה לפחות 4 שנים בחברות קבלניות בארץ)
ידיעת השפה האנגלית חובה
נא להתקשר לטלפון 03-613860 בין 9—8 בבוקר

למפעל מתפתח ודינמי
דרושים
1. מהנדס אלקטרוניקה
בעל נסיון של שנתיים לפחות בתכנון ופתוח מעגלים ספרתיים ואנלוגיים.
עדיפות לבעלי נסיון במערכות אלקטרו־מכניות.
עדיפות לדוברי אנגלית.
2. הנדסאי אלקטרוניקה
בעל נסיון של שלוש שנים לפחות במעגלים ספרתיים ואנלוגיים.
רצוי נסיון במערכות N. C.
נא לפנות בכתב לת"ד 4353 חיפה עבור מספר 704 (מיקוד 31040).

למשרד פרסום גדול
דרושה
פקידה אחראית
הכישורים: כתבנות עברית — על בוריה, ידיעת בוששנות ובניהול כרטיסת חשבונות.
נא לפנות בכתב לת.ד. 33157 ת"א עבור „פקידה" בצירוף פרטי נסיון קודם.

למען להכשרה מקצועית
ליד חיפה
דרוש
אדמיניסטרטור - מזכיר להנהלה
בעל נסיון בהנהלת חשבונות ונהול אדמיניסטרטיבי.
ידיעה טובה של השפה העברית.
אנגלית וגרמנית — יתרון.
בפרטים מלאים נא לפנות: ת.ד. 17 קרית טבעון

GALA מכנאי
למכונות כביסה
לאזור חיפה והצפון
עדיפות לבעל רכב ושלפון.
לפנות: רח' רוקח 12 ר"ג, בין השעות 14.00—16.00 יום א'—ה'

למפעל לייצור מכונות בחולון
דרוש
פקיד טכני/מחסנאי
עם נסיון בניהול כרטיסת מלאי. עדיף מפ"ט או בוגר קורס ניהול מחסנים של המכון.
להתקשר לקביעת ראיון 891079 או בערב 741249

למשרד תכנון חשמל
דרוש/ה שרטט/ת חשמל
נסיון של 3 שנים
5 ימי עבודה בשבוע
טל. 443111/2 בשעות 8—17.00

קליל
להרחבת מצברי אלומניום בבנינים דרושים
1. קבלני הרכבה
2. עובדי הרכבה
נא להתקשר טלפונית: באזור הצפון: 713161, באזור המרכז: 03-285780
תעשיות מתכת אלומיניום בע"מ
קורדני ב' ת.ד. 1682, חיפה

י. ציגלר מ. שרון ושות' בע"מ
דרושים:
● חשמלאים
● עוזרים ומתלמדים
תנאים טובים בהתאם לכישורים
בדבר פרטים נא לפנות למשרדנו, ת"א רח' בבלי 8 (מאחורי קולנוע „דקל") טלפון 447241/3, יום א' בשעות 8.00—13.00, 4.00—6.00 (פרט ליום ג').
סודיות מובטחת

מגן דוד אדום בישראל
שרותי הדם
דרושים
חובשים
יוצאי צבא
לצוות מתרימי־דם
(העבודה כרוכה בנסיעות)
מקום מגורים: מרכז תל־אביב רבתי
דרגה התחלתית: 24 נק' (תשלומי אש"ל ושעות נוספות, בהתאם לצרכי העבודה) לפנות בכתב לת.ד. 9240 תל־אביב, עבור „חובשים".

דרושים רתכים
בתנאים טובים
לפנות 04-721661

מטעם „ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים
הוצאת „יבנה"

הופיע הספר משפט והלכה

מאת ד"ר יעקב בזק

● אנתולוגיה של תשובות בדיני ממונות ודיני עונשין
● משפט והלכה — הוא ספר עזר למשפטן, בלשן, היסטוריון, תלמיד ולכל איש משכיל החפץ להכיר את השאלות והתשובות.

המחיר — 19 ל"י בלבד

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות ב„ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים, ת.ד. 14125, ת"א.

לכבוד „ידיעות אחרונות", מחלקת הספרים, 14125, ת"א
נא לשלוח לי את הספר „משפט והלכה", לפי הכתובת:
....
מצ"ב שיק/המחאת דואר בסך.............

هكذا من الأصل

כפי שהוצג מאחורי הקלעים של מדיניות ארה"ב

מעללי הרוסים והמצרים במחצית השניה של 1970 הם שגרמו להגברת משלוחי הנשק לישראל — ולא מדיניות אמריקנית מכוונת ★ ישראל נתנה באפריל „תשובה קשוחה" להצעתו של סאדאת בדבר פתיחה־מחדש של תעלת־סואץ — תמורת נסיגה ישראלית „צנועה" מן התעלה ★ רק בבוקרו של ה־6 באוקטובר 1973 הבין קיסינג'ר כי מלחמה ולא משא־ומתן מעסיקה את הנשיא המצרי — ואז כבר היה מאוחר מכדי למנעה

מאת
פרופ' ויליאם קוונדט

מחבר הרשימה, פרופסור למדעי המדינה באוניברסיטת פנסילבניה, היה עד לפני זמן קצר חבר ב„מועצה לבטחון לאומי" — זה מראטט־המוחות המייעץ לנשיא ארה"ב בענייני חוץ־ובטחון — ובתוקף כך היה מודע למהלכי המדיניות האמריקנית במזרח־התיכון ולמאבקי־הכוח הפנימיים שעיצבו מדיניות זו.

הרשימה המובאת כאן הוגשה כהרצאה בקולוקוויום הבינלאומי בנושאי המזרח התיכון שנערך בשבוע שעבר מטעם „מכון שילוח" ואוניברסיטת תל־אביב.

בין הסיבוב השלישי והרביעי במלחמת ישראל־ערב עבר על מדיניות־החוץ האמריקנית מספר גלגולים, בעוד שמגמתה נשארה יציבה — הבטחת בטחונה של ישראל תמורת החזרת שטחים לערבים.

שררה בארה"ב הסכמה נרחבת במספר נקודות: שמבחינת האינטרס האמריקני רצוי שלום במזרח־התיכון; שהתפשטות הסובייטית מהווה סכנה גוברת שניתן לבולמה רק על־ידי התקדמות בחזית הדיפלומטית; ושיחסי ארה"ב־ערב ייפגעו אם לא תמלא ארה"ב תפקיד מרכזי בהשגת הסדר. אך פרט לנקודות הסכמה פשוטות אלו, שררו חילוקי־דעות במימסד מדיניות־החוץ האמריקני בשאלות העדיפות שיש להקנות למזה"ת במכלול האינטרסים האמריקניים.

אם אומנם התכעס הנשיא ג'ונסון, כפי שטען, מכך שישראל פתחה במלחמת־מנע ב־5 ביוני 1967, הנה כעסו חלף עד מהרה, משהתברר שאין ארה"ב מעורבת צבאית במלחמה. יתר על כן: נצחון ישראל היה כה מוחץ ואשמת נאצר ביצירת המשבר שהוליך למלחמה כה ברורה, שג'ונסון הגיע במהרה למסקנה, שניתן לנצל את מאזן־הכוחות החדש שנוצר באיזור. ישראל תוכל להמיר את הנסיגה מן השטחים שכבשה בהשגת שלום. ומעל לכל, אל לארה"ב לחזור למדיניות־אייזנהאואר של כפיית נסיגה על ישראל מבלי לקבל תמורה מן הערבים. כישראלים רבים אותו זמן, אף ג'ונסון ציפה לכך שהערבים יגיעו למסקנה שרק במו"מ דיפלומטי יוכלו להחזיר את שטחיהם הכבושים, זאת, בתנאי שישראל תישאר חזקה ושארה"ב תימנע מללחוץ עליה לסגת בשלב מוקדם.

אי לכך הגבילה עצמה הדיפלומטיה האמריקנית ליצירת מסגרת שבה ייתכן הסדר. זירת פעילותה היתה — האו"ם. בקיץ 1967 היתה ארה"ב נכונה לקבל את הצעת ההחלטה הדרום־אמריקנית, שהיתה ברורה למדי בנושא החזרת השטחים. אך כאשר מנעה התנגדות אלג'יריה את קבלת ההחלטה פה־אחד, התרככה עמדת ארה"ב. רק ב־22 בנובמבר נתקבלה החלטה שנוסחה בדו־משמעות מסויימת באשר לנסיגה ולהתחייבות לשלום.

מספר שיקולים הכתיבו את המדיניות האמריקנית בתקופה זו: העובדה שגרורותיה של בריה"מ הוכו בידי „קליינט" של ארה"ב התפרשה כהוכחה שהשפעת בריה"מ נפגעה. לארה"ב לא אצה הדרך להציל את גרורותיה של בריה"מ. ירדן, כמובן, היתה פרשה אחרת, אולם לא נראתה־בעין דרך לעזור לירדן בנפרד מסוריה ומצרים.

דרך־חשיבה זו, מורשת „המלחמה הקרה", היתה הבסיס העיקרי לתמיכת ג'ונסון במדיניות הישראלית, להמתין לויתורים ערביים קודם לכל נסיגה.

גם דעת־הקהל האמריקנית היתה מאד פרו־ישראלית. וכל מימשל שהיה מנסה לכוף על ישראל לוותר על כיבושיה, היה משלם מחיר פוליטי יקר, מה גם ששנת 1968 היתה שנת־בחירות.

גורם נוסף שהשפיע על המדיניות האמריקנית היה אופיים של מעצבי מדיניות זו. ג'ונסון היה מאז ומתמיד פרו־ישראלי ובעל קשרים הדוקים עם יהדות ארה"ב. למעשה, בשל קשרים אלו בחר בו קנדי לשמש לו כסגן. גם יועציו של ג'ונסון — וולט רוסטוב היועץ לענייני בטחון לאומי, יוג'ין רוסטוב סגן שר־החוץ, מק־ג'ורג' בנדי, אייב פורטאס, ארתור גולדברג, יוברט האמפרי וקלארק קליפורד — היו פרו־ישראלים.

אך מדיניות מוסכמת זו החלה להשתחק ב־1968. הופעת ה„פידאיון" כגורם רב־השפעה במזרח־התיכון סיכנה את מעמד המישטרים הערבים השמרנים, ידידי ארה"ב. שנית, החלטת בריה"מ לשקם את צבאות מצרים וסוריה הגבירה את השפעתה תחת אשר תפחיתנה. שלישית, נתבדתה ההנחה שהערבים יבקשו שלום. ורביעית, בקשות ישראל לסיוע אמריקני, שלוו בהקשחת העמדה הישראלית, הבהירו שתמיכה בלתי־מסוייגת בישראל עלולה לעלות ביוקר.

אפילו הפרו־ישראלי ביותר מבין נשיאי ארה"ב נרתע מהזדהות מלאה עם ישראל. טרומן, כידוע, התמרמר כנגד הלחצים שהופעלו עליו לתמוך בהקמת ישראל. ולאחר שקמה, סירבה ארה"ב לספק לה נשק. גם ג'ונסון הביע מורת־רוח ממדיניות ישראל, בעוד שהסכים עקרונית לספק לה מטוסי „פנטום", הוא עיכב את אספקתם עד לסתיו 1968, כאשר נעתר בלחץ הבחירות הקרבות. לא אחת דשו ג'ונסון באוזני מקורביו שארה"ב אינה יכולה להרשות לעצמה להפוך לגרורתה של ישראל.

אבל מעל לכל נשאר ג'ונסון דבק בפירוש קטגורי למדי של סעיף־ההחלטה 242, הקורא לנסיגה ישראלית טוטלית — למצער בחזית המצרית — תמורת שלום. עמדה זו אושרה ע"י שר־החוץ דין ראסק בפגישתו בנובמבר 1968 עם שר־החוץ המצרי, מחמוד ריאד. הדבר יצר מתיחות ניכרת ביחסי ישראל—ארה"ב והחודשים האחרונים של מימשל ג'ונסון לא היו ימים טובים מבחינתה של ישראל. הנה כי כן קידמו הישראלים את נשיאותו של ניכסון בלא־מעט רווחה, אם גם בחשש.

האופציה השניה

הן כמועמד והן כנשיא גילה ניכסון עניין במדיניות־החוץ. וייטנאם נראתה כבעיה הבוערת ביותר לו וליועצו, ד"ר הנרי קיסינג'ר, אבל בוודאי לא כבעיה היחידה. בסולם־העדיפויות שלהם תפסו מקום חשוב היחסים עם בריה"מ ונושא התחרות האיסטרטגית. הם היו נכונים ל„עיסקה", שבמכלול הסדר של הגבלת החימוש, וייטנאם והמזה"ת ב„חבילה אחת", ולהחליף הישגים בנושא אחד תמורת ויתורים באחר. אך ניכסון אף התייחס למזה"ת כאל „חבית אבק שריפה" שיש למנוע את התפוצצותה. כלומר, מלכתחילה שלל את המדיניות הפאסיבית של מימשל ג'ונסון.

מועצת הבטחון הלאומית, בראשותו של קיסינג'ר, בחנה שלוש אופציות לפעולה: להישאר פאסיבי, לחתור להסדר באמצעות דרכים דיפלומטיות מגוונות, או לנסות הסדר חלקי. נבחרה האופציה השניה. אך למרבה הפליאה הפקיד ניכסון את ביצועה בידי משרד־החוץ, בעוד שבנושא וייטנאם והיחסים עם בריה"מ טיפל קיסינג'ר.

באביב 1969 נכנסה הדיפלומטיה האמריקנית לפעולה. ועדת־הארבע נפגשה באו"ם, ובוושינגטון החלו „שיחות השניים". עמדת ארה"ב במגעים אלו מסתכמת ב־4 נקודות:

- תהיה „עיסקת חבילה" שבה סעיפיה יבוצעו יחדיו
- תהיה התחייבות בכתב לשלום
- הגבולות שיוסכם עליהם לא ישקפו את תוצאות המלחמה
- ניסוח מעורפל לגבי עתיד רצועת עזה וירושלים, הפליטים, חופש השיט ושארם א־שייח'.

גרומיקו ביקר בקהיר ב־10 ביוני וכעבור שבוע העלו הרוסים הצעות נגדיות. ארה"ב קיוותה שהרוסים ישכנעו את גרורותיהם המצרים למתן את עמדתם. הרוסים ביקשו שארה"ב תשכנע את ישראל להסכים לנסיגה מלאה.

במהלך הקיץ התחדש הדיאלוג בין מעצמות־העל וסיסקו ביקר במוסקבה. העמדה האמריקנית בשלב זה היתה, ש„אין להוציא מחשבון" את החזרה אל הגבולות שלפני המלחמה, גישה שעמדה בניגוד לזו של ישראל.

לא הושגה התקדמות רבה עד לכינוס עצרת האו"ם בספטמבר, אז הוסכם בין רוג'רס וסיסקו מחד לבין גרומיקו ודוברינין מאידך, על קיום שיחות „נוסח רודוס", כלומר — מו"מ לא ישיר עם סיכויים שיתפתח למו"מ ישיר, כפי שאירע ברודוס ב־1949.

בספטמבר ובאוקטובר שררה בוושינגטון ההרגשה שהרוסים אכן מיתנו את עמדת מצרים, בשכנעם אותה לקבל את הנוסחה של „נוסח רודוס" ועתה על האמריקנים לעשות צעד דומה. ב־28 באוקטובר 1969 הגישה ארה"ב לרוסים נוסח של „הכרזת כוונות", שבו נאמר שעל ישראל לסגת לגבול הבינלאומי עם מצרים בעוד שעתיד רצועת עזה ושארם א־שייח' ייפתר במו"מ. ב־9 בדצמבר גילה שר־החוץ רוג'רס את פרטי הכרזה זו בנאום פומבי ומכאן ואילך היא נודעת כ„תוכנית רוג'רס". ב־18 בדצמבר פורסמו עקרונות דומים לגבי הסדר ישראלי־ירדני. נותרה, איפוא, רק בעיית סוריה.

אפשר ובשל כך נמנעו המצרים מלאשר את התוכנית האמריקנית, וסירובם גרר גם את דחיית התוכנית בידי הרוסים. בכך הגיע לקיצו הנסיון הראשון של מימשל ניכסון למצוא פתרון לסיכסוך במזרח־התיכון במסגרת של מו"מ בין מעצמות־העל. חלקה מכשלונו היה שאין לנתק את בריה"מ מהזדהות מלאה עם הקו הנוקט בידי מצרים.

ב־1969 הושפע ניכסון אך במעט ע"י שיקולי מדיניות־פנים. הנשק שהובטח לישראל ע"י ג'ונסון סופק במועדו. אולם לא נעשו עיסקות־נשק נוספות. לעומת זאת החלה בארה"ב מודעות לאובדן השפעתה במזה"ת.

באביב 1969 פתח נאצר במלחמת־התשה, דבר שהעניק דחיפות לבקשות הנשק של ישראל. ברם, האמריקנים לא אצו להיענות לה. אנשי ה„סטייט־דיפרטמנט" טענו שרחוקא ההזדהות האמריקנית עם ישראל, דוחפת את הערבים ליתר קיצוניות. קיסינג'ר חלק על עמדה זו, אולם מעמדו עדיין לא היה חזק והוא נמנע מלערער בגלוי על קו מחלקת־המדינה.

המלחמה על גדות התעלה הלכה והסלימה ובינואר החלו הישראלים להשתמש במטוסי „פנטום" להפצצות בעומק מצרים. כתוצאה, ביקש נאצר סיוע נוסף מן הרוסים. בינתיים, במסיבת־עתונאים ב־29 בינואר, הודיע ניכסון כי יחליט תוך חודש על בקשת ישראל ל„פנטומים" נוספים. הכרזה זו דוחפת את ה„סטייט־דיפרטמנט", את המצרים ואת ישראל לפעילות קדחתנית ולבסוף, לאחר שעבר יותר מחודש, הודיע רוג'רס כי בקשת ישראל „הוקפאה".

במשך כל האביב הוסיפה ארה"ב לדחות את לחציהם של תומכי ישראל, בתקווה שהדבר ישמר את סיכויי המו"מ עם נאצר. אותו זמן הלך והחריף הסכסוך המזויין וגברת פעילות המחבלים בירדן. נשק רוסי הוחש לתעלה וב־1 באפריל נקבע לראשונה שטייסים סובייטים מטיסים מטוסי־קרב במשימות מבצעיות במצרים.

עוד בפברואר תבעו מומחי המזרח־התיכון בארה"ב לבחון מחדש את המדיניות המזרח־תיכונית, לאור התגברות המעורבות הסובייטית. אבל הנושא נדחה בשל ההתפתחויות בהודו־סין. בעקבות החלטת ניכסון לפלוש לקמבודיה. רק ב־21 במאי התפנתה ועדת־משנה של המועצה לבטחון לאומי לשקול את ההתפתחויות במזה"ת וב־10 ביוני הוקדשה לנושא ישיבת מליאה של המועצה.

בצד התגברות המעורבות הסובייטית ציינו המתכננים גם את נאומו של נאצר מן ה־1 במאי, שהתפרש כאיתות לארה"ב לפיו שוב מעוניינת מצרים במאמץ מדיני. הרוסים ניסו לחדש את הדיאלוג עם ארה"ב עוד במרץ, אך לשווא. כרם עתה החליט ניכסון על מאמץ מדיני נוסף. נתגבשה „תוכנית רוג'רס ב'", אשר קראה אל הצדדים, בפשטות, „לחדול מלירות, להתחיל לשוחח".

גולדה נמלאה חימה

לפני־כן נעשו גישושים כדי לעמוד על תגובת ישראל. ב־21 במאי קיבל ניכסון את שר־החוץ אבא אבן והבטיח לו שמשלוחי־הנשק יחודשו בצנעה. מילא דמז נאצר שלא יתנגד לחידוש אספקת „פנטומים" לישראל, אם תפעיל ארה"ב את השפעתה למען הסדר מדיני. מלבד זאת, ה„פנטומים" איבדו מחשיבתם המאיימת, בתודעת המצרים, לאחר שמספר מהם הופלו בידי טילי הנ"מ שהוצבו באיזור התעלה.

התגובה הישראלית לעיסקת־הנשק החדשה באה ב־26 במאי בנאום של הגב' מאיר, בו ניתן ביטוי לעמדה ישראלית נוקשה לגבי החלטה 242 ו„נוסחת רודוס". ברם, עדיין לא היה בכך כדי להכתיב תגובה חיובית ליוזמת רוג'רס. נהפוך הוא: בתחילה התנגדה הגב' מאיר ליוזמה. בפרט לאחר שהובטח לה כי עיסקת־הנשק אינה מותנית בהסכמתה. ב־21 ביוני החליטה ממשלת ישראל לדחות את יוזמת רוג'רס, אולם בעצתו של השגריר רבין, שטען כי אל לה לישראל להיות הראשונה אשר תשלול את התוכנית, לא נמסר הדבר לממשלת ארה"ב.

החודש הבא היה רב־מתיחות. המודיעין הישראלי דיווח על התקדמות זוחלת של טילי ה„סאם" אל התעלה ועל יתר־תוקפנות של הטייסים הרוסים. לקראת סוף יולי הלכו אבידות חיל־האוויר הישראלי בידי טילים ורבו. ומאידך הופלו ארבעה טייסים רוסים בהתנגשויות עם מטוסים ישראליים. על רקע זה של הסלמה צבאית יצאה ארה"ב בהכרזה שנועדה לשכך את חששות הישראלים. ב־26 ביוני דיבר קיסינג'ר על הצורך „לגרש" את הסובייטים מן המזה"ת וב־1 ביולי התייחס ניכסון לצורך שלישראל יהיו גבולות „בני־הגנה". כעבור מספר ימים הובטח לישראל ציוד מתוחכם נגד טילי ה„סאם" וב־20 ביולי דיבר הנשיא על הצורך לקיים את מאזן החימוש במזה"ת.

על אף ביטויים פרו־ישראליים אלו קיבל נאצר את יוזמת רוג'רס ב־22 ביולי. הנשיא כתב אז לגב' מאיר והפציר בה לנצל את ההסכמה המצרית, תוך הבטחה שלא לכפות על ישראל את הפירוש הערבי להחלטה 242. ב־26 ביולי קיבלה ירדן את יוזמת רוג'רס ולבסוף, ב־31 בחודש, ולאחר חילוקי־דעות נוקבים בין חברי הממשלה — גם ישראל.

ב־6 לאוגוסט שיגרה ישראל מכתב מפורט יותר ובו מספר הסתייגויות אך ארה"ב התעלמה מהן ומזכיר האו"ם, או־טאנט, נתבקש לפרסם ברבים כי שלוש המדינות הסכימו להפסקת אש ולחידוש שליחותו של השגריר יארינג. הגב' מאיר, מלאת חימה על התעלמות מהסתייגויותיה, התרגזה עוד יותר בימים הבאים.

עם הפסקת־האש של ה־7 באוגוסט נסתיימה התקופה השניה במאמצי הדיפלומטיה האמריקנית במזה"ת בתקופת נשיאותו של ניכסון. היא כאילו שיקפה את סוף מאמציו הסובלניים של ה„סטייט־דיפרטמנט", שזכה באימון שני הצדדים ומנע הסלמה נוספת של המצב.

בתקופה שניה זו היה למדיניות־הפנים האמריקנית משקל רב יותר מאשר בראשונה, ביחוד בכל האמור בחידוש משלוחי הנשק לישראל. קיסינג'ר ממילא התנגד להפסקתם, ביחוד כשהרוסים לא גילו כל איפוק דומה, ובסוף מאי הצטרף הנשיא ניכסון לדעתו.

ברם, גורם כבד־משקל יותר בהשפעתו על היוזמה האמריקנית היה — המעורבות הגוברת של הרוסים בלחימה, אשר יצרה סכנה של עימות בין־מעצמתי. אז נחלץ ה„סטייט־דיפרטמנט" לגייס את הסכמת הערבים ליוזמתו. בעוד שה„בית־הלבן" טיפל בישראל. הפעם כבר לא נהג קיסינג'ר בפאסיביות כבתקופה הראשונה. המדיניות הכפולה של הפסקת־

(המשך בעמוד 18)

בתנאים כספיים ללא תקדים!

בראשון לציון

מספר מצומצם של דירות רווחה

במרכז המגורים החדש והשקט במרכז ראשון־לציון.

שכ' „צל־אלונים", בבנין רב־קומות של דירות אכסקלוסיביות,

2 מעליות, חנות צמודות ומרכז מסחרי במקום.

3½ חדרים — 94 מ"ר החל מ־ 179.000 ל"י
עם שירותים כפולים

4־4½ חדרים — 110 מ"ר החל מ־ 198.000 ל"י
עם חדרי ארונות

★ 55.000 ל"י עם חתימת החוזה
★ 40.000 ל"י משכנתא לא צמודה
★ 15.000 ל"י בכניסה
★ היתרה בתנאי תשלום נוחים ומותאמים לאפשרויות הרוכש

פרטים והרשמה:

צל אלונים

שד' דוד המלך 30,
תל־אביב, טל. 265286
דירות ג'ינדי, רח' הרצל 59, ראשל"צ

דירות למכירה כפי החלוקה — תרומות בתי חולים — דירות — מגרשים — עסקים — ביקוש דירות — דירות להחלפה — משרדים — חנויות — מכוניות — מבני תעשיה — חדרים מרוהטים — חדרים בדמי מפתח — דירות מרוהטות — קבלנים — וילות ובתים — 1־1½ חדרים — 2־2½ חדרים — ביקוש עבודה — הצעות עבודה — הוצים לקנות — מקלטות — הדירות — שידוכים — טרקטורים — פרסומים — נופש — תערוכות — מערכת סמריאו — חוגים — בל־ג'נה

„הערבים שיכורי ניצחון ועלולים להילחם שוב תוך שנה־שנתיים"

רפאל בשן מראיין

„מבחינה מדעית אני מקריב קורבן, אך כשפרס פנה אלי חשתי רטט ✶ יש לי זיקה כמעט לכל נושאי הבטחון, החל בעניינים מעשיים וכלה בסוגיות מחקריות ואפילו אסטרטגיות־פוליטיות ✶ ישראל חייבת לחפש גורמים, שאינם מוכנים ליהפך למושבה של נסיכות אבו־דאבי ✶ מדינות המערב עשויות בהחלט להשתלט על מקורות נפט ערביים ✶ הדטאנט – מסך עשן שהשיגו מינימאליים ✶ אני בעד הגבול ההיסטורי בין א"י למצרים, שבו כל מרכז ודרום סיני – כולל אבו־רודס – בידינו ✶ צה לי שבשבע השנים האחרונות לא בנינו שיכוני עולים בשכם, ברמאללה ובשילה"

איני מכיר אישים רבים שהצליחו לדחוס לתוך 52 שנים קריירה עשירה, מגוונת, משמעותית ועטורת פרסים כמו של פרופסור יובל נאמן, נשיא אוניברסיטת תל־אביב. פשוט תקצר היריעה מלפרט את הביוגראפיה שלו. בגיל 15 סיים את לימודיו בגמנסיה הרצליה; היה סגן ראש אמ"ן; נספח צבאי בבריטניה; הירצה בקביעות במיכללת העילית של ארה"ב; זכה בפרסי ישראל, איינשטיין ורוטשילד, והיה מועמד רציני ביותר ל„פרס נובל" בפיסיקה על תגלית „האומגה מינוס" שלו.

השבוע עשה פרופ' נאמן (המפורסם, ממוצע הקומה, מדבר חרש־חרש, נחבא אל הכלים אך תקיף מאוד בדעותיו) צעד מפתיע: הוא התפטר מכהונת נשיא אוניברסיטת תל־אביב, כדי לכהן כיועץ הבכיר ביותר של שר־הבטחון, שמעון פרס.

אני: האם אין אתה מקריב קורבן מבחינה מדעית בעצם העובדה שהינך נוטש את המחקר והאוניברסיטה ועובר למשרד־הבטחון?

נאמן (אט אט, אך ללא היסוס): מבחינה מדעית, אין לי ספק שאני מקריב קורבן. התקופה הקרובה היא הרת־עולם בפיזיקה ובהתפתחויות סביב „האומגה מינוס" וההיתלשות תהיה בוודאי כואבת בשבילי. (בהתרגשות) אני גם מתייחס ברצינות גדולה מאוד לתפקידי כנשיא אוניברסיטת תל־אביב, מבחינת מה שהמיכללה תורמת למדינה הן מבחינה חינוכית־מחקרית והן מתוך אספקט של הקידמה האנושית. (בצער עמוק) ברור לי שבפרישתי אני „חותך" הרבה רעיונות שיש לי לגבי פיתוח האוניברסיטה, ומפסיק דברים ומיבצעים שיתבטלו אם לא אעמוד מאחוריהם.

שאלה: לדוגמא?

נאמן: למשל, נושא חדש שאני מגלגל עכשיו הוא האסטרונומיה של השמש. אם לא אעביר עניין זה החודש הוא לא יקום ולא יהיה — כיוון שצריך מוטיבציה חזקה כדי לטפל בו. הוא הדין בכמה תחומים ספציפיים במדעי הרוח והחברה. (בחום עז) יחד עם זאת, כאשר שאל אותי שר־הבטחון, שמעון פרס, תוך כדי דיון ממשלתי מסויים, אם אהיה מוכן לעזוב את תפקידי כנשיא אוניברסיטת תל־אביב, כדי לבוא ולסייע לו במאמציו להגביר את הכוננות הבטחונית שלנו — חשתי רטט מסויים בלב.

לעקוף העוצמה הערבית

(מפוכח) האמת היא, כי הנושא איננו חדש בשבילי. אני חי את בטחון ישראל משחר נעורי, ויש לי זיקה כמעט לכל נושא במערכת הבטחון, גם מבחינת עניינים צבאיים מעשיים, וכלה בסוגיות מחקריות ותעשייתיות ואפילו אסטרטגיות־פוליטיות. וכך הגעתי לצומת־דרכים, שהעמידה בפני שתי ברירות, אל"ף: להמשיך ולהקדיש את זמני להמשך עשייה יוצרת בתחום שאני מתמחה בו ונהנה ממנו: הפיסיקה; או: הירתמות לנושאים אשר מי כמוני יודע עד כמה הם עשויים להיות חיוניים בהתמודדות הבאה עם האוייב.

מלחמת יום־הכיפורים תרמה פחות מכל מלחמה אחרת בתולדות ישראל לשיכוך האיבה הערבית למדינת ישראל. התרשמות העולם הערבי, כי לפחות בשעות הראשונות של המלחמה היתה לו הצלחה, מחזקת שם את ידי אלה הטוענים שצריך ואפשר עכשיו לחסל את מדינת־ישראל. יחד עם זאת, קיים כיום אצל הערבים שיכרון ממש כתוצאה מהצלחת חרם הנפט, וקפיצת ה„סינדרלה" של הנסיכויות הנעידות במיפרץ־הפרסי, שהפכו מבדואים נוודים במידבר לקוני מכוניות „מרצדס", רוכשי ציורי רמברנדט, וכבר יש שייכים שהציעו סכומי־עתק לחברות־ענק כמו „לוקהיד" ואי.בי.אם. התרשמות זאת יצרה אצלי את ההערכה, כי ההתמודדות בינינו לבין הערבים קרובה ועלולה להתרחש תוך שנה־שנתיים. לפיכך החלטתי לעבור למישרד־הבטחון.

שאלה: כמה זמן לקח לך כדי להגיע להחלטה סופית?

נאמן (חרישית): ההחלטה שאני מתגייס למשימה בשלה בליבי תוך שבועיים־שלושה. אך הסקת המסקנות להתמסר לעניין בשלמות עד כדי התפטרות מכהונתי כנשיא אוניברסיטת תל־אביב נמשכה כחודשיים. (מבקש להביא אליו תיק של מסמכים) לפני זמן קצר קיבלתי מכתב מ„שינוי", התנועה לשינוי חברתי ופוליטי, בו נתבקשתי להצטרף למיבצע „אחריי" על־ידי הנהגת צנע והיסכון אישי, שיסייעו לשקם את אמון הציבור, ויעזור ליצירת אווירה חברתית שתבריא את המשק. עניתי לכותבים: „השהיתי את תשובתי, כיוון שהייתי נתון בתהליך של הכנת ,אחריי' אישי שלי — ולא רציתי להודיע על כך בטרם אעשה את כל הצעדים במוסד שאני עומד בראשו. הוחלטתי לעזוב את נשיאות האוניברסיטה וללכת לפעול במיסגרת משרד־הביטחון, בשיקולי העדיפות כפי שהם נראים בעיני, חשבתי שזו ההתנדבות החשובה ביותר בימים אלה. ובחרתי בה על אף הקשיים האישיים הכרוכים בכך. ואני כולל בהם, בין היתר, את אובדן חרותי האקדמאית לאותה תקופה — דבר שאני מחשיבו מאוד. אני מקווה שגם להליכתי זאת תהיינה תוצאות בנוסח „אחריי"".

אני: האם אתה סבור, כי עזיבתך את האוניברסיטה צריכה לשמש דוגמא למדענים ישראלים לעבור בימים אלה לשירות משרד־הבטחון?

נאמן (חרישית): אני בהחלט חושב, כי אם ...

פרופ' יובל נאמן
„חיו לי לבטים קשים"

הרוסים תקפו אותי

מצב־הרוח מדאיגי

אסור לפגוע במחקר

רחל הלר בשיעור באלט
„שיגעון־חיים מיוחד"

דליה הלר
„הוא עזב את האופי שלה"

דינה הלר
„על היום רק יורם"

יורם ביכונסקי
„להינתק מדרך ההורים"

„אני זוכרת אותה כבחורה טובה ותמימה, וקשה לי להאמין לכל הסיפורים שמסתובבים עכשיו סביבה", אומרת שכנתה של החיילת, שתעלומת הירצחה מסעירה זה שבועות אחדים את הציבור ★ אבל הבחורה בת ה־19, שנולדה וגדלה בפרבר תל־אביבי אפרורי, ועברה לאחר־מכן עם הוריה לבת־ים, היה בצילו של קונפליקט בין נוף הילדות והנעורים לבין עולם שונה לחלוטין, שמנתה לעצמה בעזרתו של ידידה יורם ביכונסקי

סביבה אהדה

אופקים חדשים

„לא מתאימה"

קודקוד במשולש

יומן אישי

נתיב הבריחה

[illegible]

צילומים · הלוואות · טרקטורים · נתניה · דירות למכירה · שידוכים · קבלנים · באר־שבע · הודעות · דירות · דירות להשכרה · אשדוד · מכונות כביסה · טלוויזיה · מי מצאי · תנורי חמום · חיות בית · שמלות חופה · סירות · חימום והסקה · מכונות גילוח · חוגים · שיעורים · קניות · כלי נגינה · תריסים · שרותים · קלאסיות · הובלות

מלון 4 כוכבים בירושלים דרוש/ה טבח/ית מקצועית. הפנייה לפי זמן: 02—231593 10.00—8.00 בבוקר.

[illegible]

נעשה - אם נשמע

ראש־הממשלה צריך לומר לעם דברים ברורים על התוכניות לעתיד ועל הנדרש ממנו

הירושה שקיבלה ממשלת רבין אין בה כדי להביא רוב נחת ליורשיה. לשלטון היא הגיעה מכוח סילוק קודמתה בסערה, בשל המחדל הבטחוני. צבא, שהיה פעם מפואר, קיבלה הממשלה מגולדה, ונצטרכה להשקיע את כל מעיינה בשיקומו. עולם, שהיה פעם אוהד, הוציא אליה פנים חמוצות, עולמות ריח נמס, ועיניים מסתכלות לצד הערבים. קופה, שצריכה היתה להיות מלאה, נמצאה ריקה וצרורה נקוב.

לא העבירה ממשלה זו בשלטון אלא מיספר חודשים בלבד, ופרשה כלכלית אחת גוררת את חברתה, ומפוטטת מוסדות שנחשבו יציבים. בנק ארץ־ישראל־בריטניה, החברה לישראל, חברות ואדרויות, כספים שצריכים היו להגיע לישראל פרחו לאי־שם בשל ספקולציות מפוקפקות. ועדה שחוקרה ובדיקה גילתה, כי כל שיטת העידוד של השקעות־הון מחו"ל פשטה את הרגל ולא השיגה יעדיה. כספים מחו"ל לא הגיעו, ואילו הישראלים התעשרו על חשבון המדינה והכסף זרם החוצה, ומדובר במיליארדי לירות (דו"ח מכון "הכל").

שיטת המיסוי הוכחה כמקור להעלמת מס, מירמה ועושק (דו"ח ברוך גאדל ואחרים). הסכמי־השכר ושיטת השכר תוסחו כלא תוקיים, כאבסורדיים ויוצרי עוותים (טייסים, ימאים וכל השאר). מישטר־עבודה רעוע, אמצעי־יצור בלתי־מנוצלים, ימי־עבודה מבוזבזים בשל תיעדרויות, שיטת־סעד מעוותת, וירידת לוגי צעיר ישראלי — חלוב באספקת.

הכל גלוי ופרוש לעיני הרבים, וכל העם רואים את המכאובות. והדאגה רבה. אם באוקטובר 1973 גרעשנו מהמחדל הבטחוני, הרי אוקטובר 1974 חשף לנגד עינינו את המחדל הכלכלי, המשקי והחברתי. אין זה קל לממשלה חדשה, במצב המדיני והכלכלי, בו אנו נתונים, להתגבר על ירושה כזו. אין זה קל — אך זה הכרחי.

✡

הציבור בארץ, ובכלל זה האופוזיציה, יודע, כי אין להאשים את הממשלה הנוכחית ב"תגליות" וב"תקריים" הבאים עלינו חדשות לבקרים. יתירה מכך, רוב הציבור מוכן לעזור לממשלה להתגבר עליהם, ולרפא את המעוות מרפא. ממעט זו נתקבלה המדיניות הכלכלית החדשה בהבנה, ואפילו הפיחות הדראסטי נתקבל בסובלנות ובהשלמה תוך אירגון החיים בהתאם.

החשש המלווה את הציבור, והביקורת הנרגנת לפעמים, אינם בשל גילויי העבר, אלא בשל הטיפול בבעיות לקראת העתיד. השאלה המדאיגה היא כיצד נצא מכל זה טובים יותר, ישרים יותר, הגונים יותר — אנחנו יותר. אנחנו — במובן שבו רצינו לראות את עצמנו כחברה עובדת, יוצרת, ישרה, דמוקרטית. חברה שיש בה חוק וצדק ודין אחד לכולם, ואשר אדם שמח וגאה לחיות בה.

ראיתי, כמו כל עם ישראל, את ראש־הממשלה עובר ממקום למקום, מרצה ומסביר ומטיף ומעודד מפרש ומביע תקוות. הזמן שהוא מקדיש לכל סיוריו, הרצאותיו והופעותיו הוא זמן רב ויקר, והדברים מגיעים אלינו מקוטעים, בלתי־שיטתיים ובלתי־סדורים. הצעתי לראש־הממשלה, אם מותר, היא לחדול מכל אלה, ייצא רק לאותם מקומות, בהם הוא חייב לחיות, כדי לראות ולשמוע. את יתרת הזמן יהסוך לשם פעילות אחרת. תחת כל מטר הנאומים וההרצאות הסטוראדיים ידבר אל העם כולו אחת לשבוע, ביום קבוע ובשעה קבועה, חמש עד־עשר דקות בנושא מסויים ועניני — כשהוא מוכן היטב.

זכותו לבוא ולתבוע מאיתנו, מכל העובדים בישראל, מורטוריום של שביתות למשך שנת בימי־חירום קשים אלה למשק ולמדינה. אך בתבעו זאת יביא לפנינו תוכנית על ניצול אמצעי־היצור ותגדלת הפריון, על בדיקת הנורמות והתאמתן לאמצעי־היצור המודרניים, על הדרכים לקביעת מישטר־עבודה הוגן וכדיר.

זכותו וחובתו לתבוע מאיתנו הידוק־חגורה ותשלום מיסי־אמת ; אך בתבעו זאת עליו להביא לפנינו תוכנית לשינוי שיטת המיסוי והפיכתה לשיטה שלפיה אמנם כדאי לעבוד ולשלם מס־אמת ; וכי דין אחד יהיה לשכיר ולעצמאי, ליחיד ולמונופוליסט, לבודד ולאיש קבוצת־הלחץ.

תושבי המדינה זכאים לדעת שתוכניות השיכון בארץ אינן קאפריזות של שר־שיכון זה או אחר, אלא מדיניות ממשלתית מוסכמת, הנותנת תשובה לשאלות־יסוד של פיזור־אוכלוסין, של פיתוח, של מיגור שכונות־עוני, של זוגות צעירים ומשוחררי צה"ל. אנחנו רוצים שחברות ציבוריות, הבונות על קרקע הלאום והנהנות מאשראי לאומי, לא תהיינה חברות ספקולטיביות לעשיית רווחים ומקור למימון מפלגות, אלא חברות ציבוריות ממש, שאינן נושאות רווחים ושקיימות למען הציבור — ואנו רוצים לשמוע זאת מראש־הממשלה.

מדיניות הקליטה ועיסוקי הקליטה אינם יכולים להיות עניינו של שר־הקליטה בלבד, ואין ליישבם בהתאם להסדרים ולמתחים שבין הסוכנות ומישרד זה. קליטת עלייה הוא עניינה של הממשלה כולה, הוא עניינו של העם כולו. והואיל והעניין חשוב, רוצים אנו לשמוע מפי ראש־הממשלה על הנעשה בתחום זה ועל המייב להיעשות על־ידי הממשלה ועל־ידי הציבור. איננו רוצים שבבעיות־יסוד של חברה ומשק יפנו אותנו לאחריותו של שר מסויים, כדי לשמוע את הדיקלום של הדובר או התועמלן, שתשר "עושת תלהטים" בממלכתו הבלעדית.

✡

יותר מדי אושיות התערערו באחרונה מכדי להמשיך בעסקים כרגיל ולהשאיר לכל שר לנהל את אחוזתו באורח בלעדי. איננו רוצים לקרוא בכל יום ב' בעתון שבדיוני הממשלה דנו רק בעניינים דחופים, שיש להניח עליהם ; שביתה, האשמות הרב גורן, אמרות הנשיא והופעתו בוועידת "חרות", מה קרה לברז'נייב, ולמה תתכון סאדאת בנאום פלוני.

הדיון הענייני, היזום, בתחום קביעת המדיניות, פנים וחוץ, אינו קיים. במדיניות־חוץ הכל נדחה מתאריך לתאריך לפי ארועים מבחוץ, מבלי שנעשה ניתוח מקיף על המשתמע מהסכמי הפסקת־האש ועל האופציות השונות והאפשרויות לעתיד בהתאם להתפתחויות השונות. תמיד מרוויחים זמן ודוחים דיון מקיף מאימת הדלפות ופרשנות העשוייה להתלוות אליהן, והבשורה הקבועה לעם ישראל לשם הרגעתו היא ש"אין לחץ אמריקני". הכל בסדר ויש זמן.

אשר למדיניות הפנים — לחלק גדול מהשרים אין עניין אלא בתחום הנוגע ישירות למישרדם. אלא שכיום אסור לנהוג כך. החברה הישראלית זקוקה לבדק־בית יסודי, לתיכנון כולל, לתיאום מירבי ולהרבה רצון טוב.

הציבור הרחב מוכן לשתף פעולה. אזרחי ישראל מבינים את החולי שפשה בנו, ורוצים לרפא את הנגע. ראש־הממשלה חייב להדריך את הציבור, לדרוש ממנו ולהנחותו. אין די במלים הנעימות־לאוזן אך הבלתי־מחייבות על חזרה לערכים ועל געגועים לימי הפלמ"ח. הימים הם ימים המחייבים עשייה, יש להציג תוכניות־פעולה. לתת תידרוך, לקבוע סדר־זמנים וחלוקת־עבודה.

על ראש־הממשלה לארגן את זמנו בצורה שתאפשר לו לשבת עם צוותי־עבודה, לקבוע מדיניות ממשלתית כוללת בבעיות־יסוד, ולהביא בפנינו דברים ברורים על תוכניות הממשלה, על הנדרש ממנו ועל הנדרש מאיתנו. הטלוויזיה תעמוד לרשותו כפי שהיא עומדת לרשותו כיום, ואילו כל המועדונים למיניהם, הכינוסים, ההועידות, הארוחות והעצרות יסתדרו בלעדיו. הם יסלחו לו. הם יידעו שהוא לא בא לכבדם בביקור ובנאום מפני שהוא עסוק מאד בעניינים חשובים, וביום קבוע ובשעה קבועה כל בית ישראל יידע באילו דברים חשובים עסוק ראש־הממשלה ועימו הממשלה כולה.

כמובן, כל האמור כאן הוא בחזקת מישאלה, בחזקת הצעה, אך אם מותר לי להוסיף, הוא גם בחזקת צורך — צורך לעם ולממשלה גם־יחד.

משמעות משבר ה"סי.איי.אי" בארצות־הברית:

כיצד למצוא איזון נכון בין דרישות הבטחון לבין חרויות האזרח

מאת יעקב ברוז

ג'יימס שלזינגר

דברים בשם אומרם

ידיעות אחרונות — המוסכים

הלוח הנפוץ ביותר במדינה

פולקסוואגן

פורד

פיאט

קונטסה

רנו

שונות

פיג'ו

ביקוש רכב

אופנועים וקטנועים

הצעות לתיקון

השכרת רכב

שרותי רכב

מיכור

Strike

הצעת אלקטרונית

"על מה כל הריב?"

ב־29.11.74 פירסם "ידיעות אחרונות" ראיון של מר יוסף שביט עם 4 סטודנטים ערבים. הם השיבו שהם מגדירים את עצמם כ"פלשתינאים", שהשלטון הישראלי נכפה עליהם. שמצפים לתקומת פלסטין; שמנהיג המחבלים הוא מנהיגם, שמצדיקים את המעשים למעשי חבלה וכו'...

מדוע המלחמה בלבנון

תסתלם ולא תשתלם

המלחמה בלבנון תלך ותסתלם. היא לא הביאה לנו תועלת, וצפויים לנו בקרוב נזקים רציניים מפעולות אלה, כי מוקד מלחמה זו אינו בבסיסי המחבלים בלבנון, כי אם על הפתאי, בשלהבת (אבו ריזו) וכשאר שפתי אר"י שממשלתנו אוסרת התיישבות יהודים עליהם.

המכון להסברת היהדות, ע"י קבוצת צעירים למען היהדות, ת"ד 6318, חיפה.

הנפט הערבי - והנפט הישראלי

4 שאלות למר משה דיין

שבירת התאוות

דע את עצמך

אהבה

החוט המשולש שיביא לגאולה

לך, לילדיך, לתלמידיך

"דף שבועי לתלמיד"

יוצא לאור מדי שבוע. ונשלח לכתובת המנויים. המחיר 30 אגורות + דמי משלוח.

בהזמנות בבקשה לפנות: מעולים — יד לאחים, דף שבועי לתלמיד, ת"ד 5195, טל' 288.003, ירושלים.

קורסים לעולים חדשים, למבוגרים ולנוער

פרטים: חמ"ה, נחמני 53, תל־אביב, טל. 624133. המעוניינים לחזמין מרצים והמתלבטים בשאלות הקשורות ביהדות מתבקשים לפנות בכתב למערכת.

מערכת "המעדה" — דו־שבועון

העורך: אברהם שיינר

גליון י"ט

כ"ז בטבת תשל"ה

ת"ד 2842, רמת־גן

מכרז מס' 1043/75!!!

למכירה סירות!

חברת נתיבי נפט בע"מ מציעה בזה למכירה: 2 סירות שמיכותן לא שולמו, ושולמו ע"י חקונת שיזכה במכרה. את הסירות אפשר לראות: במרינה "אתרים" — תל־אביב ליד מלון הילטון, החל מיום 12.1.75.

טופסי הצעות למכרז ניתן לקבל במשרדי החברה: ברח' הארבעה 18, תל־אביב, החל מיום 12.1.75.

על המעוניינים לציין בהצעתם את המחיר המוצע עבור כל סירה לחוד.

הצעות יש להכניס לתיבת המכרזים של החברה לפי הכתובת המצוינת לעיל עד יום 25.1.75 — שעה 12.00.

אל ההצעות יש לצרף המחאה בנקאית לפקודת החברה בגובה 10% מערך ההצעה.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה, או כל הצעה אחרת.

בפתח־תקוה

חיסול! חיסול! חיסול!

אופנה חדישה לצעירים וצעירות

מכנסיים	במקום 115 ל"י	רק 45 ל"י
חולצות	במקום 95 ל"י	רק 29 ל"י
חצאיות	במקום 75 ל"י	רק 29 ל"י
שמלות	במקום 89 ל"י	רק 29 ל"י
סוודרים לצעירות	במקום 75 ל"י	רק 29 ל"י
סוודרים לנשים	במקום 70 ל"י	רק 19 ל"י
אפודות לצעירות	במקום 46 ל"י	רק 20 ל"י

חליפות — מעילים — ג'קטים

חצאיות שנאל — בגזרות צרפתיות

הכל בחצי חינם

רחוב ההסתדרות 32 (פינת חיים עוזר)

פתוח כל היום רצוף, גם במוצאי־שבת

החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

מודיעה על מכירת דירות ברובע היהודי

ברשות החברה

3 דירות בנות חדר אחד

2 דירות בנות 2 חדרים

1 דירה בת 3 חדרים

ובכוונתה להציען לרכישה בדרך של חכירת־משנה לדורות.

סיורים לדירות יוצאו מכבר בתי מחסה, ברובע היהודי, בתאריכים הבאים:

ב־14.1.1975 בשעה 10.00

ב־16.1.1975 בשעה 10.00

ב־20.1.1975 בשעה 14.00

המעוניינים מתבקשים לדייק, סיורים נוספים לא יתקיימו.

מידע הקשור להיצע הדירות ניתן יהיה לקבל בעת הסיורים בלבד. כל פניה בדרך אחרת לא תיענה.

הערה: אין הודעה זו בגדר הזמנה למכרז ולא תחול על החברה כל חובה להציען לרכישה לטובת מפויים או בכלל.

הזדרז ושלח פתרונותיך לחידון הסמלים החדש

מכוניות למכירה

אמריקאיות

אוסטין

אופל

דאף

הילמן

וולבו

לארק

מרצדס

מיני־מיינור

ווליס

וקסהול

אלפא רומיאו

טריומף

ב.מ.וו.

סובארו

סאאב

סיטרואן CITROËN

סימקה

סוסיתא

טנדרים

אוטו - N.S.U.

ביקוש עבודה

על מה כל הריב?.. תסתלם ולא תשתלם

ועידת „חרות" מתכנסת בסימן רצון כללי לריענון בהנהגה

— דברים אלה אינם אמורים לגבי בגין, הנהגה מתמיכה כללית ☆ הצעירים גם אינם רוצים לדחוק את רגלי הוותיקים — אבל הביקורת הפנימית תובעת כי לימין דור הוותיקים יורחב מספר בני דור־ההמשך ☆ הוועידה ה־12 של תנועת־החרות תיפתח מחרתיים בערב בקרית־ארבע שבחברון

מנחם בגין

מאת שלמה נקדימון

כשוך מרכז תנועת־החרות בראשית השבוע בנושאים שיעמדו על סדר־יומה של הוועידה הארצית ה־12 שלה, שתיפתח מחרתיים בערב בקרית־ארבע שבחברון — לא הזכיר איש מעשרות הנוכחים את שמו של ד"ר בנימין הלוי. ארבעה ימים בלבד חלפו מאז הודיע על פרישתו ממפלגתו, אך חברי המרכז העדיפו להתעלם מכך. נראה היה, כי צערו של הלוי לא התקיים.

אין ספק, כי מבחינתו האישית עשה ד"ר הלוי מישגה טאקטי. שכן, יכול היה למקד סביבו תשומת־לב

[illegible]

מיסגרתי מוצהר. הלוי, שהיה שופט־עליון, לא הצליח לרכוש לעצמו ב„חרות" מעמד כפי שהיה לויצמן, שחקרין המימות והיה פופולארי. גם השתלבותו של תמיר ב„חרות", לשם הקבלה, היתה נוחה יותר — עד

מיספר בני דור־ההמשך הצעירים. אצל הצעירים לא מקונן רצון לדחוק את רגלי הוותיקים. אדרבא, בתוכם נשמעת צמיחה להשתלבותו מחדש בהנהגה של יעקב מרידור, שפרש מפעילות פוליטית לא בשל חילוקי־דיעות, אלא כשל עסקיו המסחריים.

ראשי „חרות" מודעים היטב לביקורת זו, וכנראה גם נותנים דעתם לכך. נציגות „חרות" בבחירות הבאות לכנסת תצטרך להיות „צוגית במידה רבה

[illegible]

קיומו סיקרן למדי. התפרק לאחר מאבקים פנימיים; פרק־זמן מסויים מצא תמיר שפה משותפת עם אורי אבנרי; כעבור תקופת־זמן חזר ל„חרות"; זמן לא רב לאחר־מכן נפרד מפגח בשנית. כשמאחוריו מאבקים פנימיים קשים. הוא גירר אחריו קבוצה נכבדת, בתוכה ראשי הסתדרות־העובדים הלאומית וקבוצת צעירים. יחדיו הקימו את תנועת „המרכז החופשי". היום מאיים פילוג על תנועה זו. כשאנשי הסתדרות־עובדים־לאומית אינם משדרים עוד עם תמיר על גל אחד.

מחלוקת אירגונית

„משבר עזר" נשא אופי אחר. ויצמן לא היה צמח מפלגתי. אם כי לא היו ניגודים אידיאולוגיים בינו לבין תנועת־החרות. ויצמן צנח מכהונת מספר שניים במטכ"ל הישר לשולחן הממשלה, דרך תנועת־החרות. מעולו לא הסתיר, כי אילמלא הוצעה לו כהונת שר, ספק אם היה מצטרף למיסגרת פוליטית.

אף שחשב שאין על גח"ל לפרוש מן הממשלה, הצביע במוסדות גח"ל בעד הפרישה. שכן, הוא לא רצה לחולל משבר פנימי במפלגה. המחלוקת שהביאה לבסוף להתרחקותו לא היתה אידיאולוגית אלא אירגונית. סביב ויצמן, שנבחר לכהן כיושב־ראש הנהלת המפלגה, התרכזה קבוצת־אנשים שרצתה לחולל הפיכה פנימית ב„חרות". כשהגיע הדבר לכלל עימות פנימי בוועידה הקודמת, הובסו המהפכנים.

ויצמן פרש מפעילות, אם כי נשאר חבר במרכז המפלגה. באחרונה החליט להדיר רגליו מוועידת „חרות". חבריו, שניסו לקדם באמצעותו חלק ממטרותיהם הפוליטיות בתוך התנועה, נפוצו לעברים שונים. חלק „התמסד". רק מעטים שומרים לו עוד אמונים.

„משבר הלוי" שונה משני קודמיו ביחד וגנפרד. ד"ר הלוי הגיע ל„חרות" מכס בית־המשפט העליון. לכתחילה שאף להופיע ברשימה עצמאית של משה דיין. אלא ששר־הבטחון דאז לא פרש מ„העבודה" והלוי פנה ביוזמתו למנחם בגין והציע את עצמו לתנועת־החרות. את רצונו להצטרף ל„חרות" נימק הלוי בדבקותו בשלימות הארץ. אותה מגלמת תנועה זו.

ואולם במיסגרת תנועתו זינק ד"ר הלוי מקיצוניות אחת לשניה, שתי דוגמאות אופייניות: מדבקותו בשלימות הארץ (כולל תביעתו להכריז על חצי־האי סיני כחלק מא"י), עד להכרזות מעורשות בזכות ויתורים מרחיקי־לכת גם ביהודה ושומרון; מדבקותו בעמדת „חרות" נגד שינוי שיטת הבחירות, עד להיותו הגורם העיקרי במאמצים לשינוי שיטת הבחירות.

הלוי לא בא ב„חרות" על סיפוקו המלא. רצה להיות שר, אך מרכז „חרות" לא בחר בו. תצר השווה לו ולויצמן היה, ששניהם באו ל„חרות" ללא עבר פוליטי

רהוט 75'

רהיטים שזכו בפרסים בינלאומיים לעיצוב ב: דנמרק, איטליה, שבדיה, נורבגיה, שוויץ, פינלנד, צרפת, אנגליה. כל אלה ועוד מאות פריטים, מוצגים

בתערוכה מרחיבה [10 מפלסים] באולם התצוגה הענק והחדיש - 2500 מ"ר - ברמת־גן.

בתערוכה מוצגת גם "דירה לדוגמא" מרוהטת בשלמות, שעוצבה ותוכננה ע"י אבי לנגר

שזכה בתחרות פנימית בין מעצבי הפנים של דניש

ביכולת לרהט דירה מושלמת במיטב היופי והנוחות ובתקציב מוגבל.

בדירה כלולים רהיטים לסלון, לחדר שינה, חדר ילדים, פינת אוכל ומטבח וכל זאת

במחיר של פחות מ—30,000 ל"י

כמו כן תמצאו בתערוכה שטיחים מקסימים ופריטים משלימים

ברמה שטרם ראיתם בארץ וכמובן כל מוצרי "דניש פלוס" הבוטיק לאביזרי בית ומטבח.

במשך ימי התערוכה יוקרן סרט דני בתיאטרון הקטן בדניש.

לנוחותכם, תוכלו להפקיד את ילדיכם במשך הביקור שלכם בידיים נאמנות אצל ה"שנור טף" של דניש.

דניש אינטריורס

ובוטיק "דניש פלוס"

התערוכה נערכת ברמת־גן - דרך ז'בוטינסקי 104.

פתוח כל יום מ- 9.00 עד 21.00 ובימי שישי עד 13.00.

סניפי דניש אינטריורס לרשותכם גם בירושלים, חיפה ובאר־שבע.

הזמנה

דניש מזמינה את לקוחותיה להרים כוסית

בימים ראשון עד רביעי, 12 עד 15 לינואר 1975

בין השעות 7.00 עד 10.00 בערב.

נא לראות הזמנה זו כאישית.

באור־ורשבסקי

ידיעות אחרונות — הלוח הנפוץ ביותר במדינה

המחיר: יום חול 3.75 ל"י למלה / יום ו' 5 ל"י למלה

מחסנים

בתי מלאכה

ביקוש דירות

מבני תעשיה

מגרשים

עסקים

חנויות

הצעות עבודה

[illegible]

هكذا من الإمل

هكذا من الأصل

- ומתעלמים מהעניים ומהדור הצעיר"

מאת

מנחם ברש

סגנון חדש

אורי גורדון

מודעה

שלב א׳
בתחרות
"העובד המצטיין"

העובד המצטיין בקידום הייצוא 1975

בחסות
שר המסחר והתעשייה
מר חיים בר־לב

במסגרת תחרות „העובד המצטיין" בקרב ציבור העובדים בישראל, החליטה הנהלת „ידיעות אחרונות", בשיתוף עם מכון היצוא הישראלי ובהשתתפותם הפעילה של התאחדות התעשיינים בישראל וההסתדרות הכללית של העובדים בישראל להכריז על שלב א׳ בתחרות:

„העובד המצטיין בקידום היצוא — 1975"

אנו מאמינים כי כלל העובדים והמנהלים מודעים לחיוניותו הרבה של הייצוא למשק ולצורך הדחוף להגביר את פריון העבודה ואת תודעת היצוא בקרב העובדים.

הוקמה ועדת מומחים מייעצת המורכבת מנציגי המוסדות הציבוריים אשר תגבש את שיטות הבחירה של „העובד המצטיין".

לכבוד
מבצע „העובד המצטיין בקידום הייצוא"
ת.ד. 027
תל־אביב.

מפעלנו מעסיק .... עובדים. אנו מעוניינים בקבלת פרטים נוספים על מבצע „העובד המצטיין", נא להפנות את נציגכם אל: ....

תאריך .... שם המפעל .... טלפון ....

ידיעות אחרונות

תחרות „העובד המצטיין"
שלב א׳ — בשיתוף עם
מכון היצוא הישראלי

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

אולמות

משרדים

דירות בשכר חודשי

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

המחיר: יום חול: 3.75 ל״י לפחות / יום ו׳: 5 ל״י לפחות

פתחי ים-ים

המשלה היומית

הדף היומי

הלכה היומית

הדלקת הנרות

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנות בתי מרקחת

קבלנים מציעים

תורנות בתי חולים

בתי כנסת

דירות

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

וילות ובתים

[illegible]

„לעבוד כמו בן־אדם ולא להתפרפר״

זהו ה„אני מאמין״ של דוד פארי, אחד העובדים המצטיינים בבית־החרושת למצתים בבני־ברק ★ „אצלי העבודה זה ערך ראשון במעלה; רק תחושה של הזדהות עם המיפעל — היא המביאה לתוצאות״ ★ הוא מתקן, משפץ, מגיש הצעות־ייעול עובד מ־6 בבוקר עד 6 בערב, לא עושה חשבון של זמן

מאת כ. מנחם

„הוא שותף במיפעל מבלי שיהיו לו מניות; שכיר עם דאגות של עצמאי. דוד פארי הוא לא מאלה ש„קוגרים את השכל״ בשעה 4 אחרי־הצהריים ומפעילים שוב את סוויץ׳ החשיבה בשבע בבוקר.

„למה? כי אצלי העבודה זה ערך ראשון במעלה. מזה אני חי, מתפרנס — וזה גם החוויה שלי. עבודה — גם על־חשבון בילויים; גם על־חשבון נופש״ — דברי דוד פארי.

דוד הוא אחד העובדים המצטיינים ב„איגניס״, בית־החרושת למצתים בבני־ברק. הוא בן 39, נשוי ואב לשני בנים ולבת.

אפשר למצוא אותו, מדי יום ביומו, סובב בין מכונות־החריטה, החוטבות ברזל גולמי למצתים עדינים. אפשר לראות אותו באולם הייצור הגדול, שמנועי מכונותיו מחרישי־אוזניים.

בשעה שהוא רוכן על המחרטה המגו־שמת, אומר עליו יורם תמיר, מנהל המיפעל: „קשה להעריך את תרומתו של דוד למיפעל, היום — ולא פחות בשלבים הראשונים שלו״.

ובכן, השלבים הראשונים: המיפעל הוקם בארץ בשנת 1954, בידי יהודי־יוצא הונגריה, בשם גורטוויין, שהבירוקרטיה וההתרוצצויות שיגעו לו את השכל. איתמר תמיר, אביו של יורם, היה קשור אז עם המיפעל, ויום אחד בא אליו גורט־וויין, ואמר לו: או שאני סוגר את המיפעל — או שאתה קונה אותו.

תמיר קנה את המיפעל, בו היו אר־בעה פועלי ייצור, בשנת 1956. באותה שנה, היה דוד פארי בן 21, חייל ב„גולני״.

★

דוד נולד בעיראק, לארץ עלה בשנת 1948, והוא מן 13. אביו, אחד ממנהלי

[illegible]

שהמיפעל הזה, עתידו, הם ממש שלי. בפירוש. לא של אף אחד אחר״.

★

דוד גדל עם המיפעל. החבר׳ה שלו אומרים, שהוא התחתן עם „איגניס״. צחוק צחוק, הוא התחתן באותה שנה, בה הגיע למיפעל, ב־1962...

„עבדנו ימים ולילות, לא פעם גם בשבתות, עם חום, נפלנו מהרגליים והמ־שכנו לעבוד״.

ואז החל המאמץ להניב פירות. המפעל גדל, המקום בפ״ת היה צר עליו, והוא עבר לבני־ברק. המחזור השנתי: 5½ מיליון ל״י לשנה. התפוקה: מאה וחמי־שים אלף מצתים בחודש. וכל זה — עם 17 פועלים בלבד.

במשך השנים מתמנה דוד למנהל־עבודה, אחראי על מחלקת הייצור. אבל, הוא זוכר את התורה שלמד מאיתמר תמיר. עובד על כל מכונה, מתקן, משפץ, מגיש הצעות־ייעול. עובד מ־6 בבוקר עד 6 בערב. לא עושה חשבון של זמן.

„כאן למדתי מה זה עמל״, הוא אומר, „וכאן למדתי את הסוד הגדול — וה־פשוט — של לעבוד כמו בן־אדם. ולא להתפרפר: רק תחושה של הזדהות עם המיפעל, היא המביאה לתוצאות כאלה. רק כשאתה עושה דברים, שאיכפת לך מהם, שאתה מרגיש כאילו הם שלך, רק אז אתה מרגיש טעם בעבודה״.

עבודה — ושכרה בצידה. משכורתו גבוהה, תנאיו טובים והרגשת השותפות היא לא מליצה של וועד־הפועל, אלא עברית של יום יום.

★

„תראה״, הוא אומר, „אין, למשל, במיפעל ועד־עובדים. למה? כי מעולם לא היה פה סיכסוך־עבודה, או אינטים

[illegible]

דוד פארי — החבר׳ה שלו אומרים, שהוא התחתן עם „איגניס״

לא יאומן!

איפיים למושבי רכב מבד מגבת בהנחות ללא תקדים — מהיצרן לצרכן

המחירים — למושבים קדמיים, או אחוריים:

1. דגם „נמר״, 100% סינטטי — רק 50 ל״י
2. „פריטקס״, 85% כותנה, 15% סטרץ׳ — רק 70 ל״י
3. „חן־אביב״, 85% כותנה 15% סטרץ׳ — רק 88 ל״י

העיצוב המומלץ ביותר!

יתרונותיו העיקריים: סופג את זיעתך ומונע התחממות מושבי מכוניתך. אידיאלי לאקלים החם של הארץ. מאריך ימים. בצבעים יציבים ומרהיבים. מלווה בתעודת אחריות ליציבות הצבע וטיב הסריג. רציפוי להגה מגבבה — שי חינם!

המכירה והקמעונאית תערך במחסן המפעל, תל־אביב, נשיונל אטלנטיק

רחוב מטלון [קודם רח׳ מרכז מסחרי] 61

(5 בניינים מזרחה מרח׳ עליה 21) — פתוח מ־9 בבוקר עד 7 בערב.

בחיפה	— אמרים בע״מ. רח׳ הנביאים 60 א׳. פתוח: מ־8—7.30,	16.00
באשדוד	— „לרבבי״, מרכז מסחרי 62 א׳. פתוח: מ־8—13, ומ־16—19.	
בראשל״צ	— „סרחוף״, רחוב הרצל 41. פתוח: מ־8—13, ומ־15—18.	

ויצו בית התינוקות

בית הכרם, רחוב החלוץ 47, ירושלים

אנו מחפשים משפחות אומנות לתינוקות בגיל 6 חדשים עד שנה

רצוי בירושלים וסביבותיה

לפנות בכתב לפי ת.ד. 515, ירושלים, או טלפון 02-531252, לבקש שרות סוציאלי.

מכונית סובארו — הפרס הראשון — החדש — מידון הסמלים

שבועון לתועלתך יחד עם שבועון להנאתך

בגליון השבוע של לאשה

לילדים: איך להבין משחק מעשעש

מיוחד: שטיח מבגדים ישנים

תפירה: איך להאריך, להרחיב ולחדש בגדים עם „מרדיקס״

מלאכת־יד: וילון מחרוזים

סריגה: פונצ׳ו מקסימון לבית, אפודות פסים, גרבים לילדים

חסכי כסף ועשי זאת בעצמך:

הזמיני את הגליון בעוד מועד

הרב פירון לדרגת אלוף, וטענו, וזה 14 נכון, הועלה לדרגת תת-אלוף. היתה זו קפיצה נחשונית — תוך שנתיים ומחצה מדרגת סגן-אלוף לדרגת אלוף. הרב גורן ראה בכך פגיעה אישית עקיפה בו, שכן, לדידו היתה דרגתו דרגה זו בבחינת העי־רכה אישית כלפיו. הרב הראשי הצבאי החדש הוכיח שהוא מהלך היטב „בנעליו הגדולות" של קודמו — והפגין עצמאות במהלכיו.

אין ספק, שהצלחתו של הרב פירון בתפקידו היתה אף היא לצנינים בעיניו. כאשר נשאל בזמנו הרב פירון, כיצד הוא מסכם את שנתו הראשונה בתפקיד הרב הצבאי הראשי של צה"ל השיב, בין היתר: „את התפתחות ניתן לבנות כמתפ־כנית, הוכנס לצה"ל המושג של רב צבאי בכל הדרגים ושאין רב צבאי מתקציה רק בדרג הבכיר. שינוי נוסף הוא הסכמת המטכ"ל לשגר קציני-דת ורבנים להשתל־מות בישיבות".

„נסתדר בלעדיך"

מלחמת יום-הכיפורים החריפה את ה־יחסים בין הרב הראשי לרב הראשי של הצבאי. הרב פירון נפגע מכך שהרב גורן עשה בצה"ל כבתוך שלו, למרות שלא קיבל כל מינוי חירום. הרב גורן, מצידו, נפגע מדבריו של ראש אכ"א לשעבר (כיום ראש אג"ם), אלוף הרצל שפיר, אשר אמר לו בשעת שנפגשו: „נוכל להסתדר בלע־דיך".

לעג הגורל הוא שדווקא השבוע עמדת להתקיים „פגישת-פיוס" בין שני הרב־נים, גורן ופירון, בתיווכו של הרב מנחם הכהן. פגישה זו לא יצאה לפועל, לאחר תוכנית-הרדיו, שבה מתח הרב גורן ביקורת חריפה על הרבנות הצבאית, אשר היתה מכוונת בעיקרה לכהונתו של הרב פירון.

למחרת הפירסום בעתונות התקשר אומ־נם הרב גורן עם הרב פירון ואמר לו, כי לא היתה לו כל כוונה לפגוע ברבנות הצבאית. אבל הרב פירון לא הגיב על כך. למעשה, אסרו עליו שר-הבטחון והרמטכ"ל להשיב להתקפותיו של הרב גורן — והוא ציית להם. גם אם היה ניתן לו היתר, נראה כי לא היה מנהל את ההתמודדות באוקטבות גבוהות. אמרה לי השבוע הרב־נית אוהבת פירון: „מה אפשר לעשות? בעלי אינו יכול להשתנות. לא התפקיד הרס שינה אותו, ולא התקפותיו של הרב גורן ישנו אותו".

ואולי מוטב כך.

יהודה איסר אונטרמן, התרו להעניק לרב פירון הכשר לכהן כרב ראשי צבאי.

הרב גד נבון סירב השבוע להרחיב את דבריו על מערכת היחסים בינו לבין הרב גורן: „אף פעם לא רבתי אתו", אמר. „אבל עם זאת הודתה לרב נבון העובדה שהרב גורן פגע בדבור ברדיו גם בו. מאז הפרשה האחרונה אינני מדבר עימו".

יחסים עכורים

חוגי הרבנות הצבאית מסבירים, כי קיים רקע נוסף לקרע שנוצר בין הרב גורן לבין הרבנים פירון ונבון. הרב גורן אינו יכול לסלוח לשניים את תמיכתם ברב הר־ראשי הספרדי, הרב עובדיה יוסף, לא רק בענייני הלכה אלא גם בתחומים אחרים.

יחסיהם המעכרים של הרבנים גורן ויו־סף זכו כבר לפירסום ברבים. לפני זמן מה נערכה ביניהם „פגישת-פיוס". רבנים המכירים את המצב לאשורו טוענים, כי חילוקי-הדעות בין השניים עמוקים מכדי שיהיה ניתן לגשר עליהם וכי ההתקרבות האחרונה היא טאקטית בלבד. עובדה: מיד לאחר ששמע הרב עובדיה יוסף על התקפתו החריפה של עמיתו, הרב גורן, מי־על גלי-האתר על הרבנות הצבאית — הוא התקשר טלפונית אל הרב מרדכי פי־רון, הביע מחאה על דברים אלה ואמר כי הוא מתייצב לימין הרבנות הצבאית.

עם זאת, פירסום הדבר ברבים לא היה לפי רוחו של הרב עובדיה יוסף. עוזרו הנאמן, שייד יוסף דואק התקשר עמי בני־סה „להכחיש" את הדברים שיוחסו לרב יוסף בעתון. „היתה זו שיחה פרטית שלא לפירסום בעתון", אמר. אך הוא השתדל שמנוסח ההכחשה לא יובן כי שוררת אי־דיליה בין שני הרבנים הראשיים, וכי הרב הראשי הספרדי תמים-דעים עם מת־לכיו ודבריו האחרונים של עמיתו.

כך או אחרת — היה שלב מסויים ש־נראה היה, כי הרב גורן יהיה מוכן להת־פייס גם עם הרב פירון. היה זה בשעה שהרב גורן בחן את מתנה תוכניו לקראת הבחירות לרבנות הראשית וההבחר שהוא זקוק לתמיכתו של הרב פירון, אשר אמור היה להשתתף בהצבעה החשאית. בתיווכו של הרב מנחם הכהן — ידידם האישי של שני הרבנים — עמדה להתקיים ביניהם „שיחת-הבהרה", אך בסופו של דבר לא יצ־אה זו אל הפועל.

אעפ"י כן לא היסס הרב פירון ובחר ברב גורן לתפקיד הרב הראשי לישראל.

כעבור זמן נוחתת על הרב גורן „מת־

	מסעדות		
מסעדת קרית יובל	זנגויל 1	טל. 532746	מאכלים רומניים
	נברשות		
דקראור	אגריפס 4	טל. 233166	ראה מודעה בעמוד זה
	שרותים		
I.H.S בע"מ	ינאי 6	טל. 227968	שרותי בית אידיאליים
	ייעוץ כללי		
ד. ש.	י-ם ת.ד. 14250	טל. 289011	ראה מודעה בעמוד זה
	אביזרי מין		
ארוס בע"מ	ינאי 6	טל. 224878	תכשירים לחיי מין
	פאות		
פאות „חוט השערה"	שטראוס 20	טל. 233554	ראה מודעה בעמוד זה
	השכרת רכב		
זוהר	יפו 159	טל. 533308	מכוניות חדישות וחסכוניות

פרסום דחף ירושלים
כנפי-ציון, 02-226335, 02-233941
פתוח מ-8 עד חצות ברציפות
מודעות משפחתיות, דחופות, מתקבלות ברציפות.

פאות „חוט השערה"
רחוב שטראוס 20, מול בנין ההסתדרות, ירושלים
מבצע ט"ו בשבט
שי נאה ושימושי יינתן לכל קונה פאה „אלורה"
במשך חודש שבט (13.1 — 11.2.75)
המבחר הגדול ביותר של פאות אלורה ועוד ממיטב התוצרת והדגמים החדישים
מחירים נוחים — שירות אדיב

ד.ש.
צוות מתמחה לייעוץ כללי ואחרתי עומד לרשותך
ירושלים, ת.ד. 14250
נא לצרף 20 ל"י עבור השיבה.

מודעות למדור זה תופענה בכל יום ששי ומתקבלות במשרדי הפרסום ובמחלקת הפרסום של „ידיעות אחרונות", ברחוב הלל 28 טל. 221950
מ-8.00—18.00 — ללא הפסקה.

י. קבסו — דקראור
כלי מלאכת מחשבת
לנברשות חשמל בלעדיות
● מחירים נמוכים ● מבחר גדול
מול קולנוע „עדן"

בדיקות המוניות לגילוי
נושאי המחלה התורשתית
טיי-זקס
בימי שלישי, באיזור תל-אביב
טיי-זקס זו מחלה תורשתית הגורמת למותם של ילדים בגיל רך. היא פוגעת בעיקר במשפחות יהודיות ממוצא אשכנזי. רק אם שני ההורים הינם נושאי טיי-זקס קיים סיכון של 25% שהילד יחלה במחלה.
בעזרת בדיקת דם פשוטה, ניתן לגלות אם אדם נושא בתוכו את התכונה (הגן) למחלה.
כדי למנוע לידת ילדים נגועים במחלת טיי-זקס, מוזמנים לבוא ולהיבדק צעירים ממוצא אשכנזי, מבין הזוגות העומדים להינשא, מוזמנת לבדיקה הכלה.
נשים בהריון מתבקשות לבוא לבדיקה עם בעליהן.
כל הפונים מתבקשים להמציא פרטים על מקום לידתם ומקום הולדת הוריהם ואם אפשר הורי הוריהם.
הבדיקות יתבצעו בכל יום שלישי, בין השעות 15.00 — 18.00 במרפאות חוץ של בית-היולדות בבית-החולים תל-השומר.
במקום הבדיקה יינתן הסבר מקיף על מהות המחלה ודרכי ההתגוננות מפניה.
בשלב ראשון מתבצעות הבדיקות באיזור תל-אביב ובעתיד הקרוב בשאר חלקי הארץ.
הבדיקות מתבצעות ע"י המכון הגינטי של המרכז הרפואי ע"ש ח. שיבא, תל-השומר.

השקעה טובה בזמן הנכון!
מבני תעשיה ומלאכה בקרית אריה
האזור המבוקש ביותר ליד פ"ת
* קרוב לכל מקום: לתל-אביב, לכביש גהה, לקווי אוטובוסים.
* שרותים מלאים במקום: חניה, בנק, מסעדה, מעליות, כלים ומקורי עבודה.
* מועד כניסה: תוך 6 חודשים.
אוריאלי מייזר תעשיות
רח' גור 9, ת"א, טל. 252864, 259042

פינות אוכל בשלל צבעים
חדש במחירים ללא תקדים.
מערכת 4 כסאות „מצפה" ושולחן פורמאיקה.
כיסאות פלסטיק מודרניים בשלל צבעים עם ריפוד או בלעדיו.
כל המערכת רחיצה ויציבה.
מתאים לבית ולגן, לאולמות ולכל מטרה.
המכירה בסיטונות ובמחירים חדשים
מצפה תעשיות פלסטיקה מצפה רמון.
המכירה: רהם בע"מ, רחוב שפרינצק 9 תל אביב טלפונים 257647, 259961 עד שעה 14.00.

נהגו תן טרמפ לחייל

קורס צילום ופיתוח חובבים מסלול ערב סטודיו 18 טל. 299598 ת"א

אוטומציה לרכב
להרכבה עצמית
החל מ-55 ל"י
וסוניק, אבן-גבירול 142 טל. 452306 ת"א

חישוב אלקטרוני
במחירים מפתיעים!
כל סוגי החשבונות פונקציות ולוגריטמים
החל מ-400 ל"י כולל אחריות
טל. 04-531341 (בערב)

אנו מבטיחים 9½% לשנה על השקעתך
נותרו עוד מספר
חנויות
במרכז המסחרי הראשי של
רמת השרון
החל ממחיר 130,000.- ל"י
משרד המכירות
„שבח"
רמת השרון, רחוב סוקולוב 71, טלפון 471035

3½ חדרים 170,000.- ל"י — 3 חדרים 160,000.- ל"י
4 חדרים 185,000.- ל"י — 4 חדרים 200,000.- ל"י
בתנאי תשלום נוחים עד 24 חודש / משכנתא עד 40,000.- ל"י
נותרו מספר דירות (הכניסה תוך 6 חודשים)
3 חדרים במחיר — 150,000.- ל"י
למכירה חנויות בכל הגדלים
פרטים והרשמה: ראשון-לציון, רוטשילד 40, טלפון 941369
נתניה, הרצל 41, טל. 053-23277
דירות טוב

משרד העבודה
בית-הספר למלונאות „כרמל"
מלון „דביר" חיפה
קורס למלצרים/ות
יפתח ב-2.2.75
משך הקורס 6 חודשים.
מתקבלים/ות מועמדים/ות מגיל 18, בוגרי 8 שנות לימוד.
קורס לפקידי ופקידות קבלה
יפתח ב-26.1.75
משך הקורס 7 חודשים.
מתקבלים/ות מועמדים/ות מגיל 18, בוגרי 12 שנות לימוד עם ידיעת טובה בשפה האנגלית.
כל הבוגרים של כל הקורסים, העומדים בהצלחה בבחינות, יקבלו תעודות מקצועיות ממשלתיות.
התלמידים זכאים למענק קיום יומי מטעם משרד העבודה והשתתפות בדמי נסיעות לביה"ס.
● בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרד ביה"ס „כרמל", במלון „דביר" חיפה, רח' יפה נוף 124, טל. 83717 או 82777, בין השעות 08.00 עד 14.00, או בכל משרדי שרות התעסוקה.

מרכז הבנייה הישראלי
הרצאה בתל-אביב
ביום ד', 15.1.75, בשעה 20.00, יתקיים בבית המהנדס, רח' דיזנגוף 200 תל-אביב
הרצאה על הנושא:
„מדידות באתרי בנייה"
המרצה: פרופ' בנימין שמוטר, הטכניון, חמ"ל
הכניסה חופשית

נגנבה פולקסוואגן K70
מספר 315-231 בצבע לבן
המוצא חיפר יתקשר לטלפון 623377 — ויבוא על שכרו.

אבד גור זאב שחור-אפור
ליד קולנוע פאר, חשייך לכהן-צה"ל
המוצא חיפר יבוא על שכרו.
טלפון 443161, אורי

* רעפים, משלוח חדש, מרסלים TOGNANA צבע חום
* קמינים WARMY לשריפת עץ
טלפון 055-24984, 055-91935

דור נהג,
לא רציתי את אגו
תן לו טרמפ אליו!
דני

„ניגוה" גלריה ובית קהוה
יין ומבחר גבינות
פתוח ערב ערב משעה 20.00
תל-אביב, רחוב גורדון 26

בגדי ילדים
מחמקור
בהנחות גדולות
רחוב חבקוק 21 (פינת יעקב 21)
ליד „מגדל שלום"
9.00—14.00, 16.00—19.00

למד מקצוע בבית-ספר מוכר
נפתח קורס למסג'יסטים ולמסג'יסטיות
„אורן" בניהולו של צ'צ'יאן
ת"א, דיזנגוף 274 טלפון 225451

המשפץ
שפוצים כלליים בבית, טיח, ריצוף, זפות גגות הבדוד
705198
24 שעות ביממה
על ידי מוכירה אלקטרונית

מטבחי דנאר
הספקת הזמנות תוך שלושה חדשים
אולמי תצוגה ומכירה:
תל-אביב — רח' אבן גבירול 25 — חדרה — רח' חנשיא 61
ירושלים — רח' בן יהודה 36 — נתניה — רח' גורדון 3
חיפה — שד' מוריה 3 — ראשון לציון — רח' רוטשילד 68
באר-שבע — רח' הדסה 61 — ערד — מרכז מסחרי
מטבחי דנאר
שווק על ידי דנית חברה לפתוח בע"מ
דנאר מטבח נהדר

חסכו מים וכסף!
עם חשרות החדש, בטיב ובמחירים ללא תקדים

החלפת ברזים ישנים לברזי יוקרה חדשים תוך 48 שעות ע"י צוות שרות יעיל
מבצע מיוחד
פרסטיל
מכירות ושרותים
ת.ד. 33083 ת"א טל. 237568

השר מגינוסר

השר מגינוסר ישב תקופת שנים
על כסא של גבור עוכות של ראשונים.
לא איש בממשלה כמו כתשניו
גם אם לא תוקרו אלא ינדר־אגב.

אמנם יצג הוא את אחדות־העבודה
רק מה, אותה אחדות על כר סומן אבדה
שלא נותר דבר, אפילו לא שקרים
מלבד „על ישראל (גלילי) חכרים".

בין דור הארגיות שלא רצו לרד
היה השר חריג — חריג אך לא מורד —
לכן גם תלמידיו (אם לא כלם, רבם)
נטו להתכחש כי הוא היה רבם.

היו ששאלו: האם הוא עוד קים
או שמא רק רוחו סובבת בעולם ?
אפילו תארו כסגן־ראש־ממשלה
שמש לעקיצות, הומור ומקשלה.

וחוץ מזה, אבל בעצם, לענין:
הטילה על עליו פרימה של דין
שעמותם הגדר או בפסוק תולם:
„דין אולי טועה, אך יגאל משלם".

אם צריך להיות (בזה אין כל חדוש)
הייתי מסמכן בעוד חצי נחוש:
שדוקא מקומו בדפן הממשל
זה שהשאיר אותו נקי מן המחדל.

וסתע התברר שכמה מדבריו
שנאמרו מזמן — היום ערכם הוא רב,
וכמה מסניו כמו קר־ירק ועוד..
עונים דוקא עכשו על רב הבעיות.

וסתע התברר שהיותו שר־חוץ
אולי לא חד כאבן אך יותר נחוץ
ותכליתי יותר — לאור ההכבבה:
שכל תפקיד שר־חוץ היום הוא כפוי־טובה.

בקרס אם המדבר בהזרה שטחים
(כמעט ואין ברירה על פי הנתונים)
והסכמים דקים וגשושי מגע
ודיניץ המנסה לגנב ה־צגה.

ש. א.

שנים רבות המתין השר לעתידו
והנה.. הנה גם עתידנו בידו,
לכן בקריאו נושא את הבנאי
אפילו אנכי חותם ב... בון־ווינאי.

הלוי — פורש או מצטרף?

דילמה קשה

יהושע בר־יוסף

הסכסוך הישראלי־ערבי

(המשך מעמוד 6)

אש עם משלוחי־נשק חדשים לישראל שיקפת את האיזון במדיניות החוץ.

רק ב־10 באוגוסט ביצעת ארה"ב את תצלומי...

חסידים מספרים

עקלם של המגורונים חזקים בגאולת ישראל ממצרים

פרשת השבוע

וארא

מאת מנחם בקר

„וידבר אלהים אל משה, ויאמר אליו אני ה'" (ו', ב')

הצדיק רבי ברוכיל ממז'בוז' (1753—1812), נכדו של הבעל־שם טוב, דרש טעם על הכתוב בתהלים ע"ג, א': „אך טוב לישראל, אלקים לברי לבב", את הדרשה הבאה: „אך טוב לישראל — כלפי כלל ישראל מתנהג ה' במידת הטוב והחסד; „אלקים לברי לבב" — במידת הדין הוא מתנהג עם „ברי לבב", אלה מנהיגי העם.

העיר על־כך האדמו"ר רבי ישראל מרוזין (1797—1851): אמת הדבר, שמנהיג בישראל אינו רשאי לשים על ראשו כתר של מנהיגות, אלא אם קיבל עליו לשאת...

מארמון מלך מצרים... זה שלחתני ? (ה', כ"ב)... פרעה ועשית אותי... ולא עמך ישראל...

צה"ל קורא לך הצטרף אלינו בא לצבא הקבע!

אם אתה בעל השכלה מתאימה,
בעל מקצוע וכושר גופני מתאים,
אנו קוראים לך להצטרף
לנושאים בעול בטחון המדינה!

פרטים בדבר מקום ותנאי השרות תוכל לקבל במקומות הבאים: —

א. קצין העיר באר־שבע מדי יום א' בשבוע טל' 057-77278 משעה 9.00 עד 17.00.

ב. קצין העיר ירושלים מדי יום ג' בשבוע טל' 02-691581 משעה 9.00 עד 17.00.

ג. קצין העיר טבריה מדי יום ד' בשבוע טל' 067-22055 משעה 9.00 עד 17.00.

ד. קצין העיר חיפה פעמיים בשבוע, בימי ב' ו־ה', טל' 04-691438 משעה 9.00 עד 17.00.

ה. רמת־גן, רחוב מודיעין 100, עבור קבע, בימים א'—ה' בשעות העבודה הרגילות.

هكذا من الأصل

אהבת ישראל

(מתוך „המדור לחיפוש קרובים")

[illegible]

חטיפת השנה

כל מי שמנסה לנבא את העתיד מובטח לו שהעובדות תטפחנה על פניו — והוכחה לכך אותו „פרע חדש", ה„עתידנות", אותה שרלאטאניות שבאחרונה נדם קולה, לאחר שכל ההתפתחויות האחרונות עמדו בניגוד גמור לתחזיותיה — בדומה ל„מדעים" אחרים שצמחו ונעלמו במשך המאות האחרונות, כגון הפרנולוגיה, האיצטגנינות וחוכמת־הפרצוף. כל מה שיכול אדם לעשות, ויהיה חריף ובקי מאין כמותו, הוא לנחש ניחושים סבירים (אולם חברתנו זקוקה לבעלי־ניסים, ומאחר שאורי גלר גלה מעל אדמתנו, נאחזת היא באילן סקר).

אנסה, איפוא, לנחש מה עלולות להיות ההתפתחויות הפוליטיות, אם לא יושג הסדר בזמן סביר בינינו לבין הערבים, ואעשה זאת, לא בעזרת כוכבים והורוסקופים, אלא בעזרת השכל הישר. ובניגוד לדעות המקובלות כיום, המנבאות מלחמה, מסתכן אני לטעון שלא תפרוץ מלחמה. אך אין פירוש הדבר שיהיה טוב.

נראות כרגע שלוש אפשרויות: או שאנו ניזום מלחמה; או שהערבים יפתחו במלחמה; או שארצות־הברית ובעלות־בריתה האירופיות ינסו להשתלט על מדינות הנפט הערביות ואנו נשתתף במיבצע.

*

אתחיל מהסוף: האפשרות השלישית קשורה במערך גורמים גלובאליים, ולדעת כל המומחים סבירותה נמוכה מאוד. היא תינקט, כפי שהגדיר זאת קיסינג'ר, רק כצעד אחרון, למניעת „חנק העולם התעשייתי". צעד צבאי עלול לגרור אחריו תוצאות בל־ישוערו, בין השאר בגלל חוסר־הוודאות מה תהיה התגובה הסוביטית (היא אינה חייבת להיות דווקא באיזור ההתערבות), והבעייה אינה צבאית, כמובן, הרי כל ארצות הנפט, פרט לאיראן, הן נגסים צבאיים, אולם שלא כאלופים מסויימים, מתייחסות רוב מדינות העולם לשימוש בכוח בחשש ובחרדה רבה. בדרך־כלל לא היתה ממהרת על הדרך הזאת במשך המאה הנוכחית, בגלל התוצאות הפוליטיות הבלתי־ניתנות־לחישוב הנגרמות על־ידי הפעולות הצבאיות. קלות־הדעת, בה מדברים אנשים מסויימים אצלנו על מלחמה, מעידה על ההרגל שהורגלנו (על אף המלחמה האחרונה) למלחמות „דה־לוכס", לא למלחמה מהסוג הרגיל — מלחמה הנמשכת שנים תמימות, הכרוכה בהפצצות על אזרחים וחורבן ערים וכפרים וטבח תושביהם, מנוסת פליטים, רעב, עוני, מגיפות, כיבוש זר והרג מחצית הנוער. כאשר אירופי חושב על מלחמה — זהו הנסיון שלו. כאלו היו מלחמותיו. ואין זו [illegible] תבונה יתרה כאשר לועגים לו אצלנו כלפחדן.

ועתה — לגבי האפשרות הראשונה, היינו — שאנו נפתח במלחמה. מאחר שברור כי מלחמה יזומה מצידנו, שלא על דעת ארצות־הברית (אם ברשותה ובעידודה של ארצות־הברית — או־אז כלול הדבר במיסגרת האפשרות השלישית שנדונה לעיל), תיתקל מייד בהתנגדותן של שתי מעצמות־העל. ותנועת צה"ל תיבלם בשעות הראשונות (אלא אם כן רצוננו להתמודד עם חרם מוחלט, ואולי גם עם מטוסי הצי השישי). מאחר שממשלתנו אינה מורכבת משוטים גמורים, גם לא תחטא באיוולת כזאת. ואלה הסבורים, כדוגמת גברת מסויימת שאת הירהוריה התמימים קראתי במיקרה לפני שבוע בעתון זה, כי „הפגנת שרירים" מצידנו תשנה מייד את כל גישת העולם כלפינו (כאילו לא עסקנו בכך מאז 1967), אינם מעידים אלא על הקרתנות המייאשת של חלק ניכר מציבורנו. אין זה אלא המשך ההשקפה הרביזיוניסטית הידועה משנות השלושים, שאם „נוכיח לאנגליה" שאנו „חזקים יותר מהערבים" תעמוד היא לצידנו. מסתבר שיש אנשים שלא למדו כלום ולא שכחו כלום מאז, וכמו שהיה זה הבל אז, כך הוא הבל גם עכשיו. בהיותי ילד האמנתי גם אני באותה טענה. ואם מפלגה ישראלית חשובה מאמינה עדיין בחזיות־ילדות מעין אלה, אין זה מעיד אלא שהיא תקועה עדיין בשנות השלושים. דבר ידוע ממילא (באחרונה ניכרים בקיעים באותה תמימות קדושה, כגון בפרישתו של ח"כ הלוי, ויתכן שהמפלגה עוד תתגבר. אולי לא אפסה תקווה).

*

נדון, איפוא, באפשרות השנית — שהערבים יפתחו במלחמה נגדנו. לדעתי, סבירותה של אפשרות זו נמוכה מאוד, מהסיבה הידועה שכוחנו הצבאי עדיף במידה מכרעת על זה של כל המדינות הערביות גם־יחד — והפעם יהיה גם קשה מאוד להפתיע אותנו. ה„טריק" פעל פעם אחת, אך רק אוויל יסמוך על כך שיפעל פעמיים — והערבים רחוקים מהיות אווילים. ההתקפה ביום־הכיפורים נועדה, כידוע, לשבור את ה„סטאטוס־קוו", להוכיח לעולם שבמצב הנתון, עם כיבוש ישראלי של שטחים ערביים, לא יהיה שקט באיזור. אולם המצב השתנה מאוד במשך השנה האחרונה, והערבים שוב אינם זקוקים להפגנה כזאת.

הכלל הוא: לעולם בחר לך את שדה־הקרב, בו אתה נהנה מעדיפות. משום כך אנו פונים אינטנסיבית לכוח הצבאי שבו אנו נהנים מעדיפות. הערבים נהנו תמיד מעדיפות בתחום הכלכלי־מדיני, ועדיפות זו לבשה באחרונה ממדים עצומים. למרות התמורה זו, שהיא איכותית ממש, דומה שתהיה זו איוולת גמורה מצידם לבחור להילחם בתחום שבו אנו חזקים. הרבה יותר יעיל יהיה מבחינתם להילחם בנשק שבו הם עדיפים עלינו. אם נכונה אינטרפרטציה זו, לא יהיה שימוש לטאנקיסטים ולטאנקים שלנו. לא הם יילחמו בקרב.

המערכה הערבית תכוון לבידודנו ולחניקתנו. סימנים ראשונים לטאקטיקה זו ראינו באו"ם. שם נחלה הצלחה מלאה, על יסוד הצלחות ראשונות אלו אפשר להניח כי היעד הערבי הראשון יהיה סילוקנו מהאו"ם, כפי שגורשו ממנו אפריקה הדרומית וטאיוואן. הצעד הבא יהיה ביטול החלטת העצרת הכללית מנובמבר 1947.

אם תושג הצלחה בתחום זה, הוכשר הקרקע מבחינה פסיכולוגית ודיפלומאטית לצעד הבא, והוא — ניתוקנו מאירופה המערבית. לאו דווקא בצורה של ניתוק יחסים וביטול הכרה (זה גס מדי, וטוב רק לארצות אפריקה השחורה), אלא בצורה של ריקון היחסים עם אירופה מכל משמעות פוליטית וכלכלית. מה שהתחיל בצרפת יורחב לאיטליה, לבריטניה, לארצות בנלוכס, ולבסוף לגרמניה המערבית ולסקנדינביה. מראית־העין של קורקטיות תישמר, ותו לא. יש להניח כי אחד היעדים הראשונים במערכה זו תהיה התקשרותנו עם השוק המשותף. כאן נראה מה יכולה לחולל המעצמה הפינאנסית הערבית.

*

לאחר סדרה זו של כיתורים וניתוקים — יבוא תור המאבק על היחסים בינינו לבין ארצות־הברית. ובעצם — גם על אלה שבינינו לבין ברית־המועצות, הלחץ על הרוסים יהיה שיבטלו את הכרתם בנו; ועל האמריקנים — לא ניתוק, לא הפסקת הסיוע, אך צינון היחסים בהדרגה לרמה של פורמאליות אוהדת, ללא „מעורבות" של ממש.

כל אחד מ„צעדים" אלה ייעשה מתוך זהירות שלא לגרום לנו הרגשה של יאוש מוחלט, של „תמות נפשי עם פלשתים" — שכן בהתפרצות של יאוש נהרוס את כל האיזור, יחד איתנו עצמנו, ובזאת אין הערבים רוצים. החניקה, לפי השערה זו, תתבצע אט־אט, תוך הימנעות מיצירת „מצבים אפוקאליפטיים", העשויים גם לעורר את אהדת העולם אלינו ותמיכתו בנו ולשבש את המהלכים „בדרכי שלום" — שכן העולם יתקשה לבלוע שואה שנית, כלומר — המטרה לא תהיה השמדתנו, כפי ש[illegible] לחשוב, אלא הכנעתנו, תוך כדי בליעה ועיכול איטי של [illegible] באיזור, ועד כדי הורדתנו למצב של ריבונות מוגבלת, אולי כמין אוטונומיה עדתית.

זוהי, לדעתי, התחזית הסבירה של שיטות ומטרות המאבק הערבי נגדנו, אם לא יושג הסדר איזורי לפני כן. סיכויי הצלחתה של שיטה זו בינוניים מאוד, שכן היא מחייבת תיאום, נחישות ויכולת לקיים מטרה רחוקה תוך כדי חתירה מתמדת להשיגה. גם מדינה יחידה תקשה לעמוד בכך. לא כל שכן קבוצה של מדינות רבות־ניגודים ובעלות אינטרסים סותרים, המגיעות תכופות לסכסוכים חמורים ביניהן. אך יתכן שתוצאות כאלו תהיינה הישג־יד גם ללא פעילות מתואמת לקראתן, כתוצאה לא מחושבת עד־תומה של תהליך היסטורי.

בהקשר זה רצוי לשאול, למה מתכוון ראש־הממשלה בדבריו על הסדרים לשם „רווח זמן". זמן למה? מניין לו שהמצב בעתיד יהיה נוח יותר מהמצב בהווה, ש„הזמן פועל לטובתנו"? ההסדרים שאליהם יש לשאוף הם הסדרי הקבע, לא הסדרים כדי „להרוויח זמן". ויתורים שנועדו להרוויח זמן לא ישיגו מאומה, ולא כדאי לעשותם. הויתורים הכדאיים היחידים הם אלה שנועדו כדי להשיג הסדר של קבע, להשיג שלום.

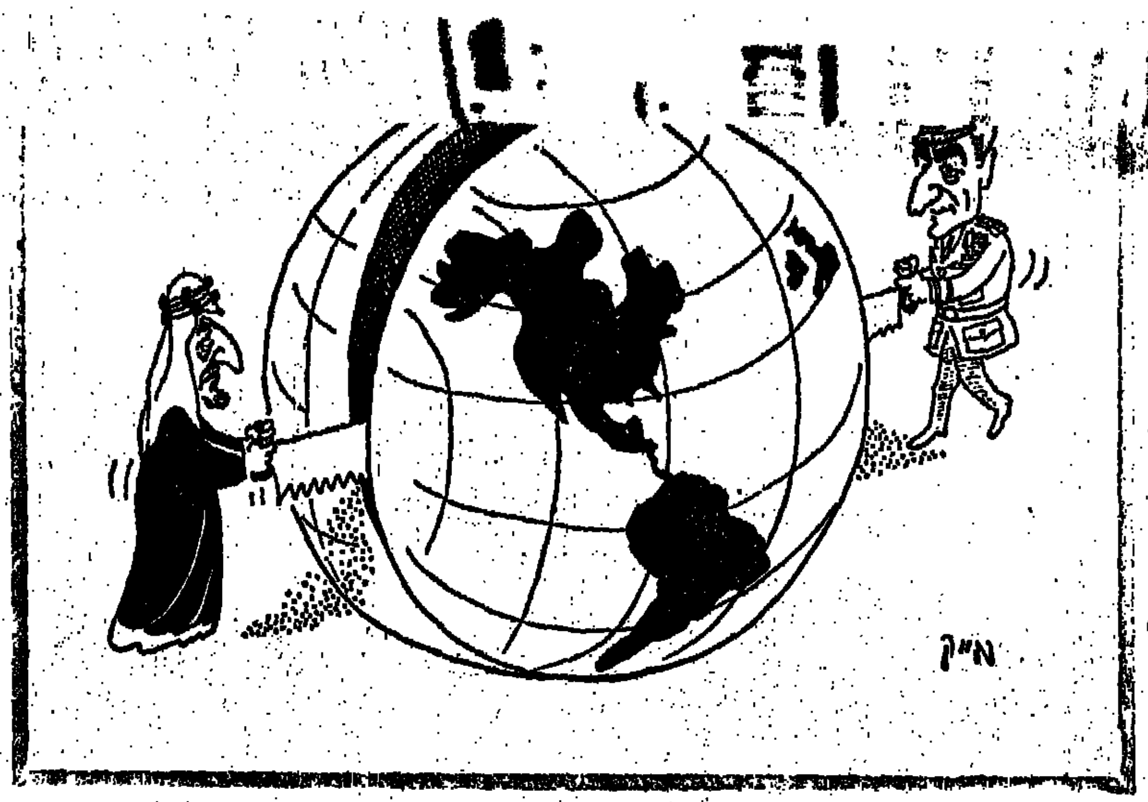

עמוס קינן

מיסמך ריק מתוכן

מיסמך הוותיקאן האמיתי הוא עמידתו האיתנה של הוותיקאן מאחורי הארכיבישוף קאפוצ'י. כל מיסמך אחר של הוותיקאן אינו שווה אפילו את הנייר עליו הוא כתוב.

קאפוצ'י נשפט ונידון על עבירה חמורה ביותר. הברחת נשק לשימוש המחבלים נגד אוכלוסיה אזרחית בישראל. קשה מאד לראות את ישו הנוצרי, למשל, מבלה זמנו בעיסוקים כאלה למען האדרת שמו של הבורא.

מדינת־ישראל אינה חיה בחלל ריק, וממשלתה יודעת יפה את מורכבות היחסים שלנו עם הנצרות. אילו היתה לישראל עילה קלה שבקלות לזכות את קאפוצ'י, בוודאי היתה קופצת על המציאה. הואיל וישראל היא מדינת חוק, שבה אין בתי־המישפט מקבלים הדריכים פוליטיים מהממשלה, והואיל והצטבר חומר־ראיות כה מרשיע נגד שליח האלוהים עלי־אדמות, לא היתה ברירה אלא להרשיע אותו. המדינה ידעה שייפתח מחול־שדים נגד ישראל. המדינה ידעה שקאפוצ'י ייהפך לקדוש מעונה. אבל היתה למדינה רק ברירה אחת אחרת: לחדול מלהיות מדינת חוק, ולתת למשרדי ההסברה, החוץ והבטחון לבוא במקום החוק. מדינת־ישראל, שלא מעטים אויביה, יכולה אולי להרשות לעצמה אויב אחד פחות. לא איבדה את גאוותה ולא את כבודה. הבישוף העוזר למרצחים נשלח אל בית־הסוהר.

*

פרשת קאפוצ'י היא נייר הלאכמוס, שעליו נבחנת תגובתו המוסרית של העולם אל בעיית קיומה של ישראל.

מצד אחד: קאפוצ'י הצהיר וחזר והצהיר שהוא תומך בשאיפות המחבלים. מצד שני, אימצו אותו המחבלים אל ליבם הפוליטי. וערפאת מעניק ראיונות לעתונות כאשר מעליו תמונתו הענקית של הבישוף. ערפאת הצליח למצוא בנצרות ובנציגיה הרשמיים ביותר בעלי־ברית פוליטיים כנגד השאיפות הלאומיות של העם היהודי. הסעיף הראשון בשאיפתו הלאומית של כל עם היא עצמאות. המדינה החילונית־דמוקרטית, שצריכה לבוא במקום מדינת־ישראל לפי דוקטרינת ערפאת־קאפוצ'י, תהיה קץ לשאיפה הלגיטימית של העם היהודי לעצמאות.

הוותיקאן לא יצא ואינו יוצא נגד תפישה זו.

הכנסיה תובעת את שיחרור הבישוף ללא כל תנאים, ללא כל התנצלות מצידה. שום גוף כנסייתי לא הסתייג מ[illegible] הנוצרית למהלכים הפוליטיים של אש"פ. אין שום הבעת צער על הצהרותיו המפורשות של הכומר. אין שום התנערות מסיוע לרצח המפשע. אין שום קריאה לאנושיות. יש פשוט אולטימטום. חד וחלק. לישראל: לשחרר את הכומר ללא תנאי.

*

מאז פרעו נושאי הצלב ביהודים בכל מקום בדרכם לגאול את קבר הקדוש, לא היתה הירתמות כה [illegible] של הכנסיה לשאיפות להכחדת עם ישראל. מיסמך הוותיקאן, המזכה את עם ישראל מאחריות לפשע שבוצע לפני כמעט אלפיים שנה, אינו מעניק לאותו עם חף מפשע שום זכות ארצית עלי־אדמות. אין שום הצעה לשום פיצוי על הסבל. יש רק זיכוי רטרואקטיבי, עקר, ריק מתוכן. מיסמך הוותיקאן ניתן כתשובה לסוג של אנטישמיות, ששוב אינו קיים. ובמקומות שבהם שוב אין אנטישמיות קיימת, מהסיבה הפשוטה שגם היהודים כבר אינם קיימים בהם. והם אינם, כי האנטישמיות כבר עשתה את שלה. עכשיו היא יכולה כבר ללכת. אי אפשר להימלט מההרגשה הברורה, שאותו מיסמך ניתן רק לאחר שמחבריו הגיעו למסקנה, ששוב אין בו צורך.

במלים אחרות, ואולי פחות פרלמנטריות: למיסמך הוותיקאן יש ערך כמו לזיכוי לאחר המוות. אולם, אם עדיין נותר ספק, ואם אולי עדיין הקורבן מראה סימנים של פירפור, באה ההתייצבות הכנסייתית מאחורי קאפוצ'י. התייצבות ללא כל סייג. הכנסיה עומדת לא רק מאחורי קאפוצ'י האיש, קאפוצ'י הכומר, אלא גם מאחורי קאפוצ'י הרועה הדתי, שזיהה זיהוי מוחלט את שליחותו הדתית עם השאיפה הפוליטית להכחדת ישראל. אין שום הסבר אחר להתנהגות הכנסיה ואין לה שום פירוש פוליטי אחר.

*

אילו היתה הכנסיה באה ואומרת: איננו מסכימים לאף מלה שאמר קאפוצ'י, אבל שחררו אותו. אילו היתה אומרת: איננו מודים עם השימוש שעושה אש"פ בקאפוצ'י, אבל שחררו אותו מבית הכלא. אילו היתה אומרת: אולי גבר עוונו של קאפוצ'י כאיש, אבל למען שביתת־הנשק בין הדתות הבו לנו אותו. אילו היתה הכנסייה עומדת: אין לנו ספק בהיותה של ישראל מדינת־חוק נאורה. אנו יודעים שאילו היה נמצא ספק קל שבקלים באשמתו, הייתם שמחים להיפטר ממנו. אולם, בשם האחווה, הבו לנו אותו — הם היו מקבלים אותו. אין לנו באמת שום צורך בשום קדוש מעונה של הנצרות.

פיצוי מפוקפק להרגשת אשמה נוצרית של כמעט אלפיים שנה.

אבל אף אחד מן הדברים הללו לא נאמר. ביד אחת הגישו לנו מיסמך חסר־ערך, וביד שנייה מאשרים את הזהות הפוליטית המודרנית בין הג'יהאד ובין מסעי־הצלב. האם יודעת מדינת־ישראל במה היא משחקת כאשר היא מחזיקה בקאפוצ'י? רק פתי תמים יאמין שהדת מסוגלת להתחמם בחורף ברוח הקודש, ללא עזרת הנפט הארצי. אפילו לנוצרי האדוק ביותר קר בחורף, ומקור החום באש"פ.

*

כיברת־דרך ארוכה עשה המוסר האנושי מאז ימיו של בן הנגר מנצרת, שאמר: אשרי העניים, כי הם יירשו ארץ — ועד ימי קאפוצ'י, המבטיח גן־עדן לעשירים. והיום, בשנת 1975 לתולדת המשיח, מגישים לנו אלה שמינו עצמם כיורשיו ביד אחת מיסמך המזכה אותנו מדבר שלא עשינו, וביד שנייה תובעים מאיתנו את גופו של מי שרצה לסייע לרצחנו. על קירבו ועל פירשו, ושירשו. הרי זה המהות הפוליטית של מעשיה. שממנה אין להם שום הסתייגות.

לי אין ספק שיבוא יום ובו נידבר עם אש"פ. אבל אנחנו נידבר על בסיס של זכויות שוות: הזכות לחיים לאומיים והזכות לעצמאות לאומית. כשם שאין לי ספק שיום יבוא ובו באמת נידבר עם העולם הנוצרי. ושוב: על בסיס של הכרה ושוויון, ובזכות ולא בחסד. אולם, עד אותו יום, כפי הנראה יישפך דם לא מעט. ואת המחיר לא ישלמו הקאפוצ'ים למיניהם. ישלמו אותו, כרגיל, אלה החפים מכל פשע.

*

מה אנו יכולים לעשות? איזו ברירה ניתנת לנו? אם ניתן את קאפוצ'י ללא תנאי, הרינו כמודים בפשע שלא פשענו, והרינו כמוותרים על זכותנו לחיים לאומיים. אם לא ניתן אותו ללא תנאי, אנו מזמינים עלינו ברית איומה נגדנו בין שני הכוחות האדירים בעולם: אלה שיש להם בנק הקרוי בשם המצחיק והמזעזע „בנק רוח הקודש" BANCO DI SANTI SPIRITO, שהוא תערובת של צדק עילאי עם נכסים עילאיים. ואלה אשר בשם פליטים הנמקים במחנות ובאוהלים יכולים להרשות לעצמם [illegible], לקנות את כל נכסי־דלא־ניידי, כולל בנקים, מלונות־פאר וטירות עתיקות בעמק הלואר והריין. ובאותה נשימה לדבר בשם ערכים נצחיים. ערכים שמי לימד את העולם אם לא אנחנו.

הממשלה? הנשיא אומנם אינו כפוף לה, אבל דבר אחד ברור: שום מלך קונסטיטוציוני לא היה עושה צעד כזה, מבלי להתייעץ בממשלה.

הידיעה נותנת כי לא נועץ בה. שאם כן היה הדבר דולף כבר מזמן החוצה, סודות יותר כמוסים כבר דלפו משם.

והוא ישתתף בחיזיון התיאטרלי והסמלי הזה בכיכובם של בגין, הרב לוינגר, משה דיין והרבנים הראשיים, שהוזמנו אף הם.

יש הטוענים כי לא בנשיא האשם. הידיעה נותנת, כי הממשל הצבאי והשלטונות נתנו את הסכמתם לקיום הישיבה בקרית־ארבע, שהיא בעלת סטאטוס לא מוגדר ביותר. קרוב לוודאי כי הממשלה לא רצתה לבוא לידי עימות עם „חירות". ומה, איפוא, כי נלין על הנשיא?

הוא אפילו קיבל את ברכתו של הרב הח"כ מנחם הכהן, איש המערך, על כך שהוא הנשיא הראשון היוצא לביקור בחברון. ומאחר שמה לכהן בבית־הקברות (האבות), שיגר הרב מיברק בל־תב לתנועת החירות: „שאו ברכה לכינוס ועידתכם בקרית־ארבע היא חברון, עיר האבות, בירת הבכורה למלכות־ישראל, כל כנסיה, שהיא לשם שמים, סופה להתקיים. יהי נועם ה' עליכם ומעשי ידיכם יכוננו".

*

כשנבחר הנשיא הפרופיסור, התנחמנו כי הפסדו של המדע יהא זכייתה של הנשיאות. כיום קשה להימנע מן ההרגשה כי הפסדו של המדע, הוא גם הפסדה של הנשיאות.

האם התעכב לרגע הביולוג הדגול לחשוב לפני כניסתו לתפקיד מחייב זה, כי השתלה איננה מצליחה תמיד?

שם ירווה לו בשפע ואושר
בן ערב, בן נצרת, ובני
כי דגלי דגל טוהר ויושר
יטהר שתי גדות ירדני.

ישיבת־הפתיחה של ועידת תנועת החרות בקרית־ארבע בשבוע הבא, עשה פלסתר את שירו הידוע של זאב ז'בוטינסקי „שתי גדות לירדן", במקום להביא להבנה ולהתקרבות בין שני העמים בארץ־ישראל, המחיש הוועידה את הקיטוב והפירוד.

בל נטעה בכוונת מארגניה. זוהי קריאת־תגר, הגובלת בפרובוקציה. הפגנה פוליטית ממדרגה ראשונה. קביעת המקום נועדה להדגיש את הזיקה לתורת ארץ־ישראל השלמה.

מדרכו בעת האחרונה, עלה הנשיא שוב על מוקש, בכך שהסכים להשתתף בישיבת הפתיחה, ואף לשאת דברי־ברכה. טרם נרגענו מדיבוריו על הפוטנציאל הגרעיני של המדינה, ובא אקט זה, שאם איננו מכוון, הרי לפחות נובע הוא מחוסר מחשבה מדינית.

מינהג יפה הוא שנשיא משתתף בפתיחת ועידה של כל מפלגה לגיטימית המזמינה אותו, זהו נימוס פוליטי אלמנטארי בחברה דמוקרטית. אולם, מכאן ועד נתינת יד במודע להפגנה שנוייה במחלוקת בעלת אופי והשלכות פוליטיות חזקות — רבה הדרך.

כל השתתפות רשמית במיקרה כזה, פירושה גם שותפות.

עם בחירתו לפני שנתיים, הבטיח הנשיא: כי לא יהיה „חייל ממושמע". מאז הצליח להביך את עצמו ואת הנשיאות בהצהרת „כולנו [illegible]" שלו אחרי המלחמה, בדרישותיו להוצאות מופרזות, במאמציו להקמת ממשלת־חירום.

*

בשאלת השאלה הטבעית: כלום לא היה עליו לשאול לדעתה של

זיוה יריב

והיה העקוב למישור

בשם ממשלת־ישראל אני מודיע: שקר! שקר וכזב! אין לממשלת ישראל שום תוכניות לפיתוח גיזרת של מעלה־האדומים! אין לממשלה שום כוונה להשקיע 500 מיליון לירות לפיתוח תשתית במעלה־האדומים!

שום עבודה גדולה לא מתבצעת במעלה־האדומים! ואין לממשלה שום תוכנית להעביר מיפעלים גדולים למעלה־האדומים על חשבון מקומות פיתוח אחרים בארץ, קריית־שמונה, מעלות, ירוחם וכו'!

אז מה הצעקות? מה כל הקישקושים כאילו מפתחים את מעלה־האדומים? מה כל הרעש הבלתי־מבוסס הזה?! מה ההיסטריה?

בסך־הכל יש לנו איזו החלטה מלפני חודש, להקדיש סכום זעיר של מאה אלף לירות לתיכנון שיטחי וצנוע של מעלה־האדומים! זה הכל! זוהי החלטה סמלית והפגנתית בלבד! אבל לא מיליונים, ולא תשתית, ולא מיפעלי־ענק, ולא קביעת עובדות! רק מאה אלף לירות סימליות!

ובמיסגרת צנועה זו אומנם עובדים עתה במעלה־האדומים כמה טראקטורים בודדים! סתם עבודות־עפר קטנות! סתם עבודה סמלית! סתם מגלחים כמה גבעות במעלה התלולה! הופכים את המעלה למישור! זה הכל!

אבל זה, כאמור, במיסגרת החלטת הממשלה, ובמיסגרת התקציב הזעום של מאה אלף לירות שהקצבנו למעלה־האדומים! פרוטה שחוקה לא יותר! ואין גם שום החלטה ממשלתית להשקיע בעתיד במעלה־האדומים! שום החלטה לקבוע עובדות ותשתית במעלה־האדומים! לא בונים, וגם לא יבנו זה שום דבר! רק מגלחים קצת! רק מיישרים את המעלה והופכים אותו לעמק! לשטח ישר! למישור! זה הכל! מישור שייקרא מהיום והלאה מישור־האדומים!

נו, ואם כבר מדברים על מישור־האדומים, אך זה כבר משהו אחר לגמרי! זה כבר לא מעלה־האדומים! וכידוע, לא היתה שום החלטה שלא להשקיע במישור־האדומים! החלטת הממשלה שלא לפתח את מעלה־האדומים, מתייחסת רק למעלה־האדומים! אבל, אני חוזר ומדגיש, לא למישור־האדומים!

ועל כן, הקצבנו למישור־אדומים זה 500 מיליארד לירות להקמת כרך ענק, ובו מיפעלים ענקיים, שיועדו תחילה לגליל ולעיירות־פיתוח! נבנה בו תעשיות עתירות־מדע אדירות, נאכלסו בצפיפות, וכך יהיה מישור־האדומים לחבל־ארץ תעשייתי ומשגשג! כמו שנאמר, והיה העקוב למישור!